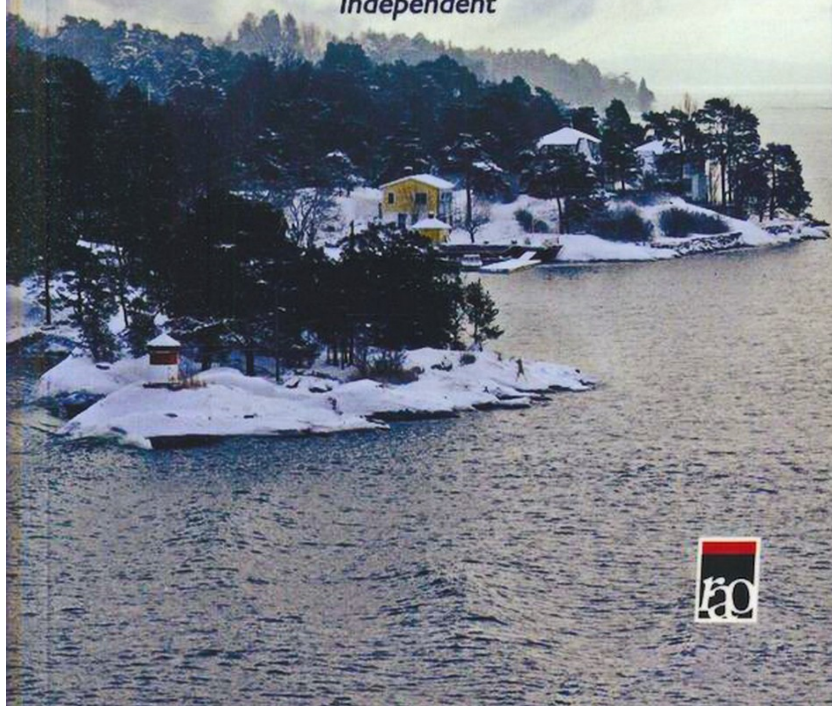
Pantofi italienești

Henning Mankell

„Mankell este un povestitor dinamic și convingător."

Independent

Henning Mankell

Pantofi italieneşti

Titlul original: *Italienska skor,* 2006

Editura Rao, 2013

Când ţi se potrivesc pantofii, nu te mai gândeşti la picioare.

Chuang Chou

Există două tipuri de adevăruri: adevărul chestiunilor obişnuite, în cazul cărora opusul acestuia este în mod evident imposibil, şi adevărul chestiunilor profunde, caracterizate prin faptul că şi opusul acestuia este un adevăr profund.

Niels Bohr

Dragostea este o atingere uşoară, ce ne împinge lin soarta într-o anumită direcţie.

Sigfrid Siwertz

GHEAŢA

Capitolul 1

Întotdeauna mă simt mai singur când este frig.

Frigul de dincolo de fereastră îmi aminteşte de frigul izvorât din propriul trup. Sunt atacat din două direcţii, însă mă încăpăţânez să rezist. Acesta este motivul pentru care fac o gaură în gheaţă în fiecare dimineaţă. Dacă ar sta cineva cu un telescop pe gheaţa din golful încremenit şi ar vedea ce fac, s-ar gândi că sunt nebun şi că sunt pe cale de a-mi pregăti propria moarte. Un bărbat gol puşcă în frigul ce-ţi taie respiraţia, cu un topor în mână, făcând o gaură în gheaţă?

Bănuiesc, de fapt mai degrabă sper, că va apărea la un moment dat cineva acolo, afară, într-una dintre zilele astea, o umbră întunecată pe fondul acela în întregime alb – cineva care să mă vadă şi să se întrebe dacă va reuşi să mă oprească înainte să fie prea târziu. Însă nu-i nevoie să mă oprească, fiindcă nu am nicio intenţie să mă sinucid.

Într-o perioadă anterioară a vieţii mele, furia şi disperarea erau uneori atât de copleşitoare din pricina marii nenorociri ce mi se întâmplase, încât chiar m-am gândit să-mi pun capăt zilelor. Însă, în realitate, n-am încercat niciodată s-o fac. Laşitatea mi-a fost un companion fidel şi constant de-a lungul vieţii. Ca şi acum, şi-atunci mă gândeam că a fi în viaţă însemna că nu trebuie niciodată să slăbeşti strânsoarea şi să-ţi dai drumul. Viaţa este ca o cracă fragilă, deasupra unei prăpăstii. Stau atârnat de ea atâta timp cât am putere. În cele din urmă voi cădea, ca toată lumea, şi nu ştiu ce-o să mă aştepte. Oare e cineva acolo jos să mă prindă? Sau n-o să fie nimic, în afară de un hău nemilos şi rece, care să se năpustească rapid spre mine?

Gheaţa este aici, şi nu pentru scurt timp.

Anul acesta, la începutul noului mileniu, avem o iarnă grea. Azi-dimineaţă, când m-am trezit în întunericul specific lunii decembrie, am crezut că aud gheaţa cântând. Nu ştiu de unde am rămas cu ideea că gheaţa poate cânta.

Probabil că bunicul meu, care s-a născut aici, pe această insuliţă, mi-a pomenit despre asta când eram mic.

Însă în dimineaţa asta, când încă mai era întuneric, am fost trezit de un sunet. N-a fost pisica sau câinele. Am două animale de casă care dorm mult mai adânc decât mine. Pisica este bătrână şi aproape anchilozată, iar câinele este complet surd de urechea dreaptă, şi nu aude mare lucru cu stânga. Pot să mă strecor pe lângă el fără să-şi dea seama.

Însă ce e cu zgomotul acela?

Am încercat să mă orientez prin întuneric. A fost nevoie să treacă puţin timp înainte să-mi dau seama că probabil era gheaţa care se mişca, deşi aici în golf are o grosime de treizeci de centimetri sau chiar mai mult de-atât. Săptămâna trecută, într-o zi în care eram mai tulburat decât de obicei, am mers pe-afară mult mai departe, spre marginea gheţii, acolo unde se întrepătrunde cu marea liberă, acum formând o suprafaţă de mai mult de o mie şase sute de metri de la cea mai îndepărtată stâncă ce ieşea din apă. Asta însemna că gheaţa de aici din golf n-ar fi trebuit să se mişte deloc. În realitate însă, se ridica şi cobora, scârţâind şi cântând.

Am ascultat aceste sunete şi mi-a trecut prin minte că viaţa mea a trecut foarte repede. Acum sunt aici. Un bărbat la şaizeci şi şase de ani, independent din punct de vedere financiar, împovărat de o amintire care mă chinuieşte constant. Am crescut în nişte circumstanţe disperate şi care sunt imposibil de imaginat în zilele noastre în Suedia. Tatăl meu era un chelner supraponderal şi veşnic încruntat, iar mama mea îşi petrecea tot timpul încercând să găsească o cale s-o ducem de azi pe mâine. Am reuşit să mă caţăr şi să ies din sărăcia aceea cruntă. Când eram copil, obişnuiam ca în fiecare vară să mă joc aici, afară, în arhipelag, şi nici nu-mi dădeam seama cum trecea timpul. Pe vremea aceea, bunicul şi bunica erau încă plini de viaţă, căci nu ajunseseră la vârsta la care să fie incapabili să se mişte, şi să stea pur şi simplu aşteptându-şi moartea. El mirosea a peşte, iar ea nu mai

avea niciun dinte în gură. Deşi era întotdeauna bună cu mine, zâmbetul ei avea ceva înfricoşător din cauza modului în care i se deschidea gura, scoţând la iveală o gaură neagră.

Nu mi se pare c-a trecut mult timp de la momentul în care mă aflam în primul act al vieţii. Acum deja începuse epilogul.

Gheaţa cânta afară în întuneric, iar eu m-am întrebat dacă n-am să fac cumva o criză de inimă. M-am ridicat şi mi-am luat tensiunea arterială. N-aveam nimic, tensiometrul indica 15 cu 9, iar pulsul era normal la cele 64 de bătăi pe minut. M-am pipăit să văd dacă am vreo durere pe undeva. Piciorul stâng mă durea uşor, însă mereu mă doare şi nu e ceva care să mă îngrijoreze. Însă sunetul gheţii de-afară îmi influenţa starea de spirit, asemenea unui cor sinistru, format din nişte voci ciudate. M-am aşezat în bucătărie şi am aşteptat să mijească de ziuă. Bârnele cabanei din lemn scârţâiau şi trosneau. Ori lemnăria se contracta din cauza frigului, ori probabil că era un şoarece care fugea printr-unul dintre pasajele sale secrete.

Termometrul fixat în exteriorul geamului de la bucătărie indica minus nouăsprezece grade Celsius.

Am hotărât că astăzi voi face exact ceea ce fac în fiecare zi de iarnă. Îmi pun halatul, îmi vâr picioarele într-o pereche de cizme de cauciuc înalte, cu carâmbul tăiat, îmi iau toporul şi cobor spre ponton. Nu durează mult să-mi fac gaura în gheaţă – bucata pe care, de regulă, o sparg n-a avut timp să îngheţe la loc. Apoi mă dezbrac şi sar în apa densă ca o zloată. Este o senzaţie dureroasă, însă când ies mi se pare că frigul s-a transformat într-o căldură intensă.

Zi de zi sar în gaura mea neagră pentru a-mi întări sentimentul că încă sunt în viaţă. Iar după aceea am senzaţia că singurătatea pe care o resimt, încet-încet, dispare. Probabil că într-o zi o să mor din cauza şocului produs de plonjarea în apa rece ca gheaţa. Deoarece ating fundul cu picioarele, pot să stau drept în apă; n-o să dispar

sub apă. O să rămân în picioare acolo, în timp ce apa va îngheţa la loc cu rapiditate. Acesta este locul în care Jansson, omul care distribuie corespondenţa pe insulele din arhipelag, o să mă găsească.

Indiferent de cât de mult o să trăiască, n-o să înţeleagă niciodată ce s-a întâmplat.

Însă nu-mi fac griji în privinţa asta. Mi-am aranjat casa de-aici, de pe insula asta mică, pe care am moştenit-o, ca pe o fortăreaţă inexpugnabilă. Când urc dealul din spatele casei, pot să văd direct întinderea mării. Nu-i nimic altceva acolo în afară de insuliţe şi stânci, crestele acestora fiind abia vizibile pe deasupra suprafeţei apei sau gheţii. Dacă mă uit în direcţia opusă, pot să văd insulele mult mai mari şi mai puţin neospitaliere ale arhipelagului intern. Însă niciunde nu mai există şi nu se mai poate vedea vreo altă casă.

Nu mai este nevoie să spun că nu preconizasem acest lucru.

Această casă urma să fie reşedinţa mea de vară. Nu ultima mea redută. În fiecare dimineaţă, când îmi fac gaura în gheaţă sau mă bag în apele calde ale verii, mă minunez iar şi iar de ceea ce s-a întâmplat cu viaţa mea.

Am făcut o greşeală. Şi am refuzat să accept consecinţele. Dacă aş fi ştiut atunci ceea ce ştiu acum, oare ce-aş fi făcut? Nu sunt sigur. Însă ştiu că n-ar mai fi trebuit să-mi petrec viaţa aici ca un prizonier pe o insulă pustie, la marginea mării libere.

Ar fi trebuit să-mi urmez planul.

M-am hotărât să devin doctor la aniversarea zilei mele de naştere, cu ocazia împlinirii vârstei de cincisprezece ani. Spre marea mea uimire, tata mă dusese să luăm masa în oraş. Lucra ca ospătar, însă, într-o încercare încăpăţânată de a-şi păstra demnitatea, nu lucra decât ziua, niciodată noaptea. Dacă era înştiinţat că urmează să lucreze serile, demisiona. Îmi amintesc încă lacrimile mamei în momentul în care el venea acasă şi

anunţa că-şi dăduse din nou demisia. Însă acum, din senin, avea să mă scoată la un restaurant ca să luăm cina. Îi auzisem pe părinţi certându-se dacă ar trebui sau nu să primesc acest „cadou”, iar toată discuţia în contradictoriu se terminase când mama se încuiase în dormitor. Ceea ce se petrecea de obicei când ceva contravenea dorinţelor ei. Fuseseră nişte perioade deosebit de dificile, în care ea îşi petrecea marea majoritate a timpului încuiată în dormitor. Încăperea mirosea întotdeauna a levănţică şi lacrimi. Eu dormeam întotdeauna pe divanul din bucătărie, iar tata ofta profund în timp ce-şi făcea patul pe o saltea întinsă pe podea.

În viaţă am întâlnit mulţi oameni care plângeau. De-a lungul anilor petrecuţi ca doctor, întâlneam în mod frecvent oameni care mureau şi alţii care fuseseră obligaţi să accepte că le murea cineva drag. Însă lacrimile lor nu emanau niciodată un parfum care să-mi amintească de lacrimile mamei. Pe drumul către restaurant, tata mi-a explicat că era extrem de sensibilă. Încă nu pot să-mi amintesc care-a fost răspunsul meu. Ce puteam să spun? Primele mele amintiri erau cu mama plângând ore în şir şi lamentându-se din cauza lipsei banilor, a sărăciei care ne submina vieţile. Tata nu părea să o audă plângând. Dacă ea era într-o stare de spirit bună atunci când el venea acasă, totul era bine. Dacă era în pat, înconjurată de mirosul de levănţică, era la fel de bine. Tata obişnuia să-şi dedice serile aranjării colecţiei sale impresionante de soldăţei de tinichea, şi reconstruirii unor bătălii faimoase. Înainte să adorm, deseori se întindea lângă mine în pat, mă mângâia pe cap şi-şi exprima regretul cu privire la faptul că mama era atât de sensibilă încât, din păcate, nu era posibil să-mi aducă în dar un frate sau o soră.

Am crescut într-un tărâm al nimănui, între lacrimi şi soldăţei de tinichea. Şi cu un tată care insista că, asemenea unui cântăreţ de operă, un chelner avea nevoie de nişte pantofi decenţi dacă voia să fie în măsură să-şi facă treaba ca lumea.

Totul s-a dovedit a fi conform dorinţelor sale. Ne-am dus la restaurant. Un chelner a venit să ne ia comanda. Tata a pus tot felul de întrebări complicate şi detaliate, cu privire la carnea de viţel pe care a comandat-o în cele din urmă. Eu alesesem fără rezerve hering. Verile petrecute în arhipelag mă învăţaseră să apreciez peştele. Chelnerul ne-a lăsat în pace.

A fost prima oară în viaţa mea când am băut un pahar de vin. M-am ameţit aproape de la prima înghiţitură. După-masă, tata mi-a zâmbit şi m-a întrebat ce carieră intenţionam să-mi aleg. Nu ştiam. Cheltuise o grămadă de bani ca să-mi permită să merg la şcoală fără întrerupere. Atmosfera apăsătoare şi deprimantă şi profesorii sărăcăcios îmbrăcaţi patrulând pe coridoarele mirositoare nu mă inspiraseră să mă gândesc la viitor. Era o problemă de supravieţuire de la zi la zi, evitând de preferinţă să te evidenţiezi ca unul dintre cei care nu-şi făcuseră temele şi să iei vreo notă proastă. Fiecare zi era foarte presantă şi era imposibil să te gândeşti la un termen mai lung de sfârşitul trimestrului. Chiar şi astăzi, nu pot să-mi amintesc nici măcar de o singură ocazie în care să fi vorbit cu colegii de clasă despre viitor.

— Acum ai cincisprezece ani, spuse tata. E timpul să reflectezi la ce ai de gând să faci în viaţă. Te interesează arta culinară? După ce-ţi dai examenele poţi să câştigi suficient spălând vase ca să-ţi plăteşti o călătorie pe mare spre America. E o idee bună să vezi lumea. Să ai doar grijă să ai o pereche de pantofi decentă.

— Nu vreau să fiu chelner.

Am fost foarte ferm. Nu mi-am dat seama dacă tata a fost dezamăgit sau uşurat. A luat o înghiţitură de vin, şi-a mângâiat nasul, după care m-a întrebat dacă am vreun fel de planuri clare cu viaţa mea.

— Nu.

— Dar trebuie să te fi gândit cumva la asta. Care-i materia ta preferată?

— Muzica.

— Ştii să cânţi? Asta ar fi ceva nou pentru mine.

— Nu, nu ştiu să cânt.

— Ai învăţat să cânţi la vreun instrument fără ca eu să ştiu?

— Nu.

— Atunci, de ce-ţi place cel mai mult muzica?

— Deoarece Ramberg, profesorul de muzică, nu-mi acordă niciun fel de atenţie.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Nu-l interesează decât elevii care ştiu să cânte. Nici măcar nu ştie că şi noi, restul, suntem acolo.

— Aşadar, materia ta preferată este cea la care de fapt nu participi în niciun fel, nu-i aşa?

— Chimia e la fel de bună.

În mod evident asta l-a surprins pe tata. Pentru un scurt moment a părut că-şi răscoleşte memoria, amintindu-şi de vremea în care el însuşi mersese prea puţin la şcoală, şi întrebându-se dacă existase într-adevăr o materie numită chimie. În timp ce-l priveam mi s-a părut vrăjit. Se transformase chiar în faţa ochilor mei. Până acum, singurele lucruri care se schimbaseră la el de-a lungul anilor fuseseră hainele, pantofii şi culoarea părului (care devenise din ce în ce mai cărunt). Însă acum se întâmpla ceva neaşteptat. Părea să fi fost afectat de un fel de neputinţă pe care n-o mai observasem până atunci. Deşi stătea adesea pe marginea patului meu sau înota cu mine aici, în golf, întotdeauna era distant. Acum, când îşi expunea neajutorarea, părea că se apropie mai mult de mine. Eram mai puternic decât bărbatul ce stătea în faţa mea, de partea cealaltă a feţei de masă de culoare albă, într-un restaurant în care un ansamblu orchestral cânta o muzică pe care nu o asculta nimeni, în care fumul de ţigară se amesteca cu parfumurile înţepătoare, iar vinul din paharul lui scădea văzând cu ochii.

Acela a fost momentul în care m-am hotărât ce să spun. Exact acela a fost momentul în care am descoperit sau probabil mi-am ghicit viitorul. Tata m-a fixat cu ochii lui albaştri-cenuşii. Părea că îşi revenise din senzaţia de neajutorare care îl copleşise. Însă eu o văzusem şi nu

aveam să o uit niciodată.

— Şi zici că, după părerea ta, chimia aia este bună. De ce?

— Fiindcă am de gând să mă fac doctor. Aşa că trebuie să ştiu câte ceva despre substanţele chimice. Vreau să fac operaţii.

Se uită la mine cu un dezgust evident.

— Vrei să spui că vrei să tai oameni?

— Da.

— Dar nu poţi să fii doctor dacă nu mergi în continuare la şcoală.

— Asta şi intenţionez să fac.

— Ca să poţi să-ţi vârî degetele în diverse orificii ale oamenilor?

— Vreau să fiu chirurg.

Nu mă gândisem niciodată la posibilitatea de a deveni doctor. Nu leşinam la vederea sângelui sau când mi se făceau injecţii; însă nu mă gândisem niciodată la viaţa din saloanele de spital şi sălile de operaţie. În timp ce mergeam spre casă în seara aceea de aprilie, tata puţin cherchelit şi eu, un tânăr de cincisprezece ani suferind de pe urma primei sale degustări de vin, mi-am dat seama că nu răspunsesem doar la întrebările tatei. Îmi găsisem şi eu un rost şi ceva pentru care să trăiesc.

Aveam să mă fac doctor. Aveam să-mi petrec viaţa tăind corpurile oamenilor.

Capitolul 2

Azi nu a venit niciun fel de corespondenţă.

Nu primisem niciun fel de corespondenţă nici ieri. Însă Jansson, poştaşul, chiar vine până la insula mea. Nu-mi aduce niciun fel de corespondenţă inutilă, în genul reclamelor. I-am interzis s-o facă. În urmă cu doisprezece ani i-am spus să nu se mai deranjeze să bată drumul până aici dacă o făcea numai ca să-mi aducă porcării. Eram sătul de toate ofertele speciale la computere şi ciolane de porc. I-am spus că n-am nevoie de ele – şi de oamenii care încercau să-mi controleze viaţa, bătându-mă la cap cu oferte speciale. Viaţa nu se rezumă la reduceri de preţuri. Am încercat să-i explic şi lui. Viaţa este în esenţă legată de ceva mult mai important. Nu ştiu exact despre ce anume este vorba, însă, cu toate astea, cineva trebuie să *creadă* că e ceva important şi că semnificaţia sa ascunsă este mult mai substanţială decât nişte cupoane de reduceri şi cartonaşe ce trebuie răzuite.

Ne-am certat pe tema asta. N-a fost ultima oară când am făcut-o. Câteodată mă gândesc că tocmai furia pe care o simţim ne uneşte. Însă n-a mai venit niciodată cu pliante şi alte oferte după aceea. Ultima oară, când a avut o scrisoare pentru mine, a fost o comunicare din partea consiliului local. Ceea ce s-a întâmplat acum mai bine de şapte ani, într-o zi de toamnă, cu o vijelie nouă, ce bătea dinspre nord-est şi reflux. Scrisoarea mă informa că mi se alocase o parcelă în cimitir. Jansson susţinea că toţi localnicii primiseră o scrisoare similară. Era vorba de un nou tip de serviciu: toţi rezidenţii plătitori de taxe trebuiau să ştie care era locaţia viitorului lor loc de veci, în caz că ar fi dorit să se ducă la cimitir să vadă pe cine urmau să aibă ca vecini.

Aceasta a fost singura scrisoare adevărată pe care am primit-o în ultimii doisprezece ani, în afară de plictisitoarele documente de pensionare, formularele de plată a taxelor şi extrasele de cont de la bancă. Jansson apare întotdeauna în jur de ora două după-amiază.

Bănuiesc că trebuie să vină atât de departe ca să poată revendica cheltuieli de călătorie complete din partea Oficiului Poştal pentru barca sau hidroelicopterul său. Am încercat să-l întreb despre asta, însă nu mi-a dat niciodată un răspuns. S-ar putea să fie vorba chiar de faptul că eu sunt cel care face rentabilă această meserie, făcându-l să-şi continue slujba de poştaş. Că autorităţile ar fi anulat cu totul distribuţia corespondenţei, dacă el n-ar fi tras la pontonul meu de trei ori pe săptămână iarna, şi de cinci ori pe săptămână vara.

În urmă cu cincizeci de ani aici, în arhipelag erau aproximativ cincizeci de rezidenţi permanenţi. Era şi o ambarcaţiune ce făcea curse pentru copii până la, şi de la şcoala din sat. Anul acesta am mai rămas numai şapte oameni şi doar unul singur are sub şaizeci de ani. Acesta este Jansson. În calitatea sa de cel mai tânăr locuitor, depinde complet de noi, de starea noastră de sănătate şi de dorinţa de a locui aici, pe insulele astea izolate. În caz contrar n-ar mai avea nicio slujbă.

Însă acest lucru este nerelevant pentru mine. Nu-mi place Jansson. Este unul dintre cei mai dificili pacienţi pe care i-am avut vreodată. E tipul acela de ipohondru extrem de recalcitrant. În urmă cu câţiva ani, într-una dintre dăţile când i-am examinat gâtul şi i-am verificat tensiunea arterială, mi-a spus aşa, deodată, că era încredinţat că avea o tumoare pe creier care-i afecta vederea. I-am răspuns că n-am timp să-i ascult fanteziile. Însă a insistat: se întâmpla ceva în creierul său. L-am întrebat de ce crede asta. Avea dureri de cap? Spunea lucruri neinteligibile? Orice alte simptome? Nu s-a dat bătut până când nu l-am tras înăuntru, în magazia cu bărci, unde era întuneric, şi i-am verificat pupilele cu lanterna mea specială, spunându-i că totul părea să fie normal.

Sunt convins că Jansson este în esenţă sănătos tun. Tatăl lui are nouăzeci şi şapte de ani şi trăieşte într-un azil de bătrâni, însă are în continuare mintea limpede. Jansson şi tatăl său s-au certat în 1970, iar după aceea Jansson a încetat să-şi mai ajute tatăl la pescuit anghile şi s-a dus să

muncească la un gater din Småland. N-am înţeles niciodată de ce a ales un gater. Bineînţeles că pot să înţeleg că n-a mai reuşit să-şi rabde tiranicul tată. Însă un gater? Chiar nu am habar. Oricum, de la supărarea din 1970 nu şi-au mai vorbit deloc. Jansson nu s-a mai întors din Småland până când tatăl lui n-a ajuns suficient de bătrân încât să trebuiască dus la azil.

Jansson are o soră mai mare, pe care o cheamă Linnea şi care trăieşte pe bucata continentală. Fusese măritată şi în trecut se ocupase de o cafenea pe timpul verii – însă după aceea soţul ei murise. Se prăvălise de pe deal în drum spre cooperativă, şi imediat după aceea, ea închisese cafeneaua şi îl descoperise pe Iisus. Acum face pe mesagerul între tată şi fiu.

Mama lui Jansson murise cu mulţi ani în urmă. Am văzut-o o dată. Era deja confuză şi senilă, fiind convinsă că eram tatăl ei care murise în anii 1920. A fost o experienţă oribilă.

Acum n-aş fi reacţionat atât de puternic, însă pe vremea aceea eram total diferit.

Mai mult de-atât, chiar nu ştiu nimic altceva despre Jansson, în afară de faptul că prenumele său este Ture şi că este poştaş. Nu-l cunosc şi nici el, la rândul lui, nu mă cunoaşte. Însă oricând apare cu o ambarcaţiune în jurul promontoriului, în general sunt pe ponton, aşteptându-l. Stau acolo întrebându-mă de ce, însă ştiu că n-o să primesc niciodată un răspuns. E ca şi cum l-aş aştepta pe Dumnezeu sau pe Godot, însă nu vine decât Jansson în schimb.

Stau jos, la masa de bucătărie, şi deschid jurnalul pe care îl ţin de doisprezece ani încoace. N-am nimic de spus şi nu cred că există cineva care ar putea fi cândva interesat de cele scrise de mine. Dar, chiar şi aşa, eu tot scriu. Zi de zi, cât este anul de lung, doar câteva rânduri. Despre vreme, despre numărul de păsări din copacii din faţa ferestrei mele, despre starea mea de sănătate. Nimic altceva. Dacă vreau, pot să caut o dată anume de-acum zece ani şi să aflu că pe ponton era un piţigoi albastru şi

un scoicar când m-am dus jos, să-l aştept pe Jansson.

Ţin jurnalul unei vieţi care şi-a pierdut sensul.

Dimineaţa trecuse.

Era timpul să-mi trag căciula de blană peste urechi şi să mă aventurez în frigul chinuitor de afară, să stau pe ponton şi să aştept sosirea lui Jansson. Probabil că îngheaţă bocnă în hidroelicopterul lui atunci când vremea este atât de rece ca acum. Câteodată, mi se pare că detectez un iz de băutură, oricum ceva tare, atunci când se suie pe ponton. Nu-l învinovăţesc.

Când m-am ridicat de la masa din bucătărie, animalele s-au trezit la viaţă. Pisica a fost prima la uşă, iar câinele a urmat-o şi el după un timp. I-am lăsat să iasă afară, mi-am pus o haină veche de blană, mâncată de molii, moştenită de la bunicul meu, mi-am înfăşurat un fular în jurul gâtului şi mi-am luat căciula groasă de blană cu urechi, ce data de pe vremea serviciului militar din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. După care am pornit-o spre magazia cu bărci. Chiar era foarte rece. Era atâta linişte, că nu se auzea niciun sunet. Nici păsări, nici măcar hidroelicopterul lui Jansson.

Puteam să mi-l imaginez. Arăta întotdeauna ca şi cum ar fi condus un tramvai vechi şi demodat, din vremurile când vatmanul trebuia să stea afară, la mila stihiilor naturii. Îmbrăcămintea lui de iarnă era de nedescris. Jachete, paltoane, rămăşiţele zdrenţuite ale unei haine de blană, chiar şi un vechi halat de casă, puse una peste alta, în straturi diferite, în zilele reci precum cea de azi. Aş fi vrut să-l întreb de ce nu-şi cumpără o salopetă din acelea de iarnă, cum văzusem într-un magazin de pe continent. Dar mi-ar spune că n-are încredere în ele. De fapt, era prea zgârcit. Are o căciulă de blană, similară cu a mea. Îşi acoperă faţa cu o basma trasă până sub ochi, care îl face să arate ca un jefuitor de bănci, şi îşi mai pune şi o veche pereche de ochelari de motociclist.

L-am întrebat adesea dacă nu cumva echiparea sa cu haine călduroase de iarnă nu era responsabilitatea

Oficiului Poştal. A mormăit ceva de neînţeles. Jansson voia să aibă de-a face cât mai puţin posibil cu cei de la Oficiul Poştal, în ciuda faptului că erau angajatorii lui.

Am zărit un pescăruş îngheţat în gheaţa de lângă ponton.

Avea aripile îndoite, iar picioarele ţepene îi ieşeau din gheaţă. Ochii îi erau ca două cristale scânteietoare. L-am scos de-acolo şi l-am pus pe o piatră de pe mal. În timp ce făceam asta, am auzit zgomotul motorului de la hidroelicopter. N-a trebuit să mă uit la ceas; Jansson era punctual. Oprirea sa anterioară fusese pe Vesselsö. Acolo locuia o bătrână doamnă, pe nume Karolina Åkerblom. Avea optzeci şi opt de ani şi dureri cumplite la mâini, însă refuza cu încăpăţânare să se mute de pe insula pe care se născuse. Jansson mi-a povestit că femeia nu prea mai vede, însă chiar şi aşa mai tricotează pulovere şi şosete pentru numeroşii ei nepoţi, împrăştiaţi pe tot întinsul ţării. Mă întrebam cum or arăta puloverele. Oare chiar este posibil ca cineva să tricoteze şi să urmărească diferite modele fiind pe jumătate oarbă?

Hidroelicopterul a intrat în câmpul meu vizual după ce a dat roată promontoriului care se întinde spre Lindsholmen. Priveliştea e uimitoare când maşinăria asemănătoare unei insecte se apropie şi îl zăreşti pe bărbatul înfofolit de la manşă. Jansson a oprit motorul, elicea mare a încetat să mai huruie, iar el s-a strecurat uşor spre ponton, scoţându-şi ochelarii şi basmaua. Faţa îi era roşie şi asudată.

— Mă doare un dinte, spuse el în timp ce se urca pe ponton cu un efort considerabil.

— Şi ce-ar trebui să fac?

— Eşti doctor, nu-i aşa?

— Nu sunt dentist.

— Mă doare aici, jos, în partea stângă.

Jansson şi-a deschis larg gura, ca şi cum ar fi dat cu ochii de ceva oribil chiar în spatele meu. Propria dantură este într-o stare relativ bună. În mod normal nu trebuie să merg la dentist mai mult de o dată pe an.

— Nu pot să fac nimic. Trebuie să mergi să te vadă un dentist.

— Ai putea măcar să arunci o privire.

Jansson nu avea de gând să renunţe aşa uşor. M-am dus în magazia cu bărci, de unde am adus o lanternă şi o spatulă.

— Deschide gura!

— E deschisă.

— Deschide-o mai mult.

— Nu pot.

— Nu pot să văd nimic. Întoarce-ţi faţa în direcţia asta!

I-am verificat gura lui Jansson cu lanterna şi i-am împins limba ca să nu obtureze fasciculul luminos. Avea dinţii îngălbeniţi şi acoperiţi cu tartru. Avea o grămadă de plombe. Gingiile păreau sănătoase şi n-am observat niciun fel de carii.

— Nu văd nimic în neregulă.

— Dar mă doare.

— O să trebuiască să te duci la un dentist. Ia un calmant!

— Mi s-au terminat.

Am scos o folie de calmante din sertarul cu medicamente. A băgat-o în buzunar. Ca de obicei, nici nu i-a trecut prin minte să întrebe cât îmi datorează. Nici pentru consultaţie, nici pentru calmante. Considera că generozitatea mea nu poate fi pusă la îndoială. Acesta era probabil motivul pentru care nu-mi plăcea de el. Nu e uşor când cel mai apropiat prieten al tău este o persoană care de fapt îţi displace.

— Am un pachet pentru tine. E un cadou din partea Oficiului Poştal.

— De când au început să facă daruri?

— E un dar de Crăciun. Toată lumea primeşte un pachet din partea Oficiului Poştal.

— De ce?

— Nu ştiu.

— Nu-l vreau.

Jansson căută într-unul din sacii săi şi îmi întinse un pacheţel subţirel. O etichetă îmi ura „Crăciun Fericit din partea Dirigintelui Oficiului Poştal”.

— E gratis. Aruncă-l dacă nu-l vrei.

— Doar nu vrei să mă convingi că cineva primeşte ceva gratis din partea Oficiului Poştal.

— Nu încerc să te conving de nimic. Toată lumea primeşte acelaşi pachet. Şi este gratis.

Caracterul dificil şi refractar al lui Jansson scotea câteodată ce-i mai bun din mine. N-aveam puterea să stau în frigul ăla cumplit şi să mă cert cu el. Am sfâşiat hârtia cu care era învelit pachetul. Conţinea două baghete reflectorizante şi un mesaj: „Aveţi grijă pe drum! Cele mai bune urări de Crăciun din partea Oficiului Poştal”.

— La ce naiba îmi trebuie baghete reflectorizante? Nu sunt niciun fel de maşini aici, şi mai sunt şi singurul care se-nvârte prin zonă.

— Într-una dintre zilele astea, s-ar putea să te saturi să locuieşti aici. Atunci s-ar putea să găseşti că o pereche de baghete reflectorizante sunt extrem de folositoare. Poţi să-mi dai un pahar de apă? Îmi trebuie ca să iau o pastilă.

Nu i-am permis niciodată lui Jansson să pună piciorul la mine în casă, şi n-am nicio intenţie s-o fac acum.

— O să-ţi dau o cană şi poţi să topeşti nişte zăpadă în ea, punând-o lângă motor.

M-am dus înapoi în magazia cu bărci şi am găsit capacul unui termos vechi care putea fi folosit pe post de cană, l-am umplut cu zăpadă şi i l-am dat. Jansson a mai adăugat şi una dintre tablete. În timp ce zăpada se topea lângă motorul încins, am stat amândoi şi am aşteptat în linişte. A golit cana.

— Mă întorc vineri. După aceea este minivacanţa de Crăciun.

— Ştiu.

— Cum ai de gând să sărbătoreşti Crăciunul?

— N-am de gând să sărbătoresc Crăciunul.

Jansson a făcut un gest sugestiv spre casa mea. Mi-a fost teamă că toate hainele alea pe care le purta puteau să-

l facă să cadă, asemenea unui cavaler învins ce poartă o armură mult prea grea pentru el.

— Ar trebui să-ţi atârni nişte luminiţe în jurul casei. Ar mai însufleţi lucrurile pe-aici.

— Nu, mulţumesc. Prefer să rămână în întuneric.

— De ce nu poţi să-ţi faci împrejurimile puţin mai plăcute?

— Acum sunt exact cum vreau să fie.

M-am întors cu spatele la el şi am început să urc panta ce ducea spre casă. Am aruncat baghetele reflectorizante în zăpadă. În momentul în care am ajuns la magazia pentru lemne, am auzit vâjâitul puternic produs de motorul hidroelicopterului ce revenea la viaţă. Suna asemenea unui animal ce agoniza de durere. Câinele stătea pe trepte, aşteptându-mă. Se putea considera norocos pentru că era surd. Pisica stătea la pândă, rotindu-se în jurul mărului, uitându-se cu atenţie la mătăsarii ce ciuguleau din şoriciul pe care-l atârnasem acolo.

Câteodată îmi lipseşte cineva cu care să stau de vorbă. Tachinările şi persiflările lui Jansson nu pot fi numite cu adevărat conversaţie. Doar bârfe. Bârfe locale. Tot timpul vorbeşte despre lucruri care pe mine, unul, nu mă interesează. Mă pune să-i diagnostichez toate bolile închipuite. Pontonul şi magazia cu bărci au devenit un fel de clinică privată doar pentru el. De-a lungul anilor, am transferat în magazia cu bărci – printre plasele vechi de pescuit şi celelalte echipamente – aparate de măsurat tensiunea arterială şi instrumente pentru scoaterea cerii din urechi. Stetoscopul atârna de un cârlig de lemn, împreună cu o raţă sălbatică din lemn pe care bunicul o făcuse cu mult timp în urmă și o folosea ca momeală. Am un sertar special în care îmi ţin medicamentele de care s-ar putea să aibă nevoie Jansson. Banca de pe ponton, unde bunicul obişnuia să stea şi să-şi fumeze pipa după ce tăia şi curăţa plătica pe care o prinsese, este acum folosită ca pat de examinare când Jansson are nevoie să se întindă. O dată, în timp ce vuia viscolul, i-am palpat abdomenul când

suspecta că are cancer la stomac şi i-am examinat picioarele când era convins că suferea de nişte probleme musculare înşelătoare. M-am gândit adesea la faptul că mâinile mele, folosite cândva în operaţii complicate, sunt acum folosite exclusiv ca să pipăi trupul sănătos al lui Jansson, demn de invidiat.

Însă conversaţie? Nu.

Zilnic îmi examinez barca trasă la mal, direct pe plajă. Se împlinesc trei ani deja de când am scos-o din apă ca s-o recondiţionez şi s-o fac să ţină marea din nou. Însă n-am avut niciodată imboldul de a mă apuca de treabă. Este o ambarcaţiune veche şi splendidă cu file de bordaj suprapuse – o barcă din lemn care este acum distrusă de o combinaţie letală, şi anume, vremea ostilă şi neglijarea crasă. N-ar fi trebuit să permit să se întâmple aşa ceva. În primăvara aceasta, mă voi duce pe plajă să mă ocup de ea.

Însă mă întreb dacă o voi face cu adevărat.

M-am întors în casă şi am revenit la vechiul meu puzzle. Tema acestuia este una dintre picturile lui Rembrandt, *Rondul de noapte.* L-am câştigat cu mult timp în urmă la o tombolă organizată de spitalul din Luleå, din nordul îndepărtat al Suediei, unde tocmai fusesem numit chirurg şi-mi ascundeam nesiguranţa în spatele unei doze sporite de autosuficienţă. Pictura este întunecată şi, de aceea, puzzle-ul este foarte dificil de rezolvat; n-am reuşit decât să plasez o singură piesă astăzi. Am pregătit masa de seară şi am ascultat la radio cât am mâncat. Termometrul indica acum minus douăzeci şi unu de grade. Cerul era senin, fără nori, iar conform prognozei meteo, avea să se facă şi mai frig înainte să se crape de ziuă. Se părea că vor fi depăşite recordurile înregistrate la temperaturile scăzute. Oare mai fusese vreodată aici atât de frig ca acum? Probabil, în timpul unuia dintre anii de război, cine ştie? M-am hotărât să-l întreb pe Jansson despre asta – de obicei ştia asemenea lucruri.

Ceva mă sâcâia.

Am încercat să mă întind pe pat să citesc. O carte despre cum a ajuns cartoful în Suedia. Am citit-o de mai

multe ori până acum. Cel mai probabil pentru că nu ridica niciun fel de întrebare. Puteam să întorc pagină după pagină şi să ştiu că n-aveam să mă confrunt cu ceva neplăcut sau neaşteptat. Am stins lumina la miezul nopţii. Cele două animale ale mele se duseseră deja la culcare. Pereţii din lemn trosneau şi scârţâiau.

Am încercat să ajung la o concluzie şi să iau o decizie. Oare ar trebui să continui să mă ocup de întărirea şi apărarea fortăreţei mele de pe insulă? Sau ar trebui să accept înfrângerea şi să încerc să fac ceva cu viaţa care mi-a mai rămas?

Nu puteam să mă hotărăsc. M-am uitat lung afară, în întuneric, şi am bănuit că viaţa mea urma să continue exact ca până în acum. Nu avea cum să intervină vreo schimbare semnificativă.

Era solstiţiul de iarnă. Cea mai lungă noapte şi cea mai scurtă zi. Dacă mă gândesc acum la asta, îmi dau seama că momentul avea să devină pentru mine unul încărcat cu o semnificaţie pe care n-o suspectasem niciodată.

Fusese o zi obişnuită. Fusese foarte frig, iar în zăpada din jurul pontonului meu îngheţat se aflau două baghete reflectorizante de la Oficiul Poştal şi un pescăruş mort.

Capitolul 3

Crăciunul a venit şi a trecut. Anul Nou a venit şi a trecut.

Pe 3 ianuarie, o furtună de zăpadă s-a abătut asupra arhipelagului dinspre Golful Finlandei. Am stat pe dealul din spatele casei mele, urmărind cum norii negri se adunau deasupra liniei orizontului. În unsprezece ore au căzut aproape şaizeci de centimetri de zăpadă, iar eu am fost obligat să ies pe fereastra de la bucătărie ca să pot da zăpada din faţa uşii de la intrare.

Când a trecut viscolul, am notat în jurnal: „Mătăsarii au dispărut. Şoriciul a fost abandonat. Minus şase grade Celsius”.

Şaizeci şi trei de litere şi trei puncte. De ce am făcut asta?

Era timpul să deschid din nou gaura din gheaţă şi să fac o baie. Am simţit vântul pătrunzător ca un pumnal, în timp ce mă luptam cu troienele să ajung la ponton. Am îndepărtat cu toporul stratul subţire de gheaţă şi am intrat în apă. Am simţit răceala ei ca pe o arsură.

Chiar când am ieşit la loc şi eram pe punctul de a mă întoarce acasă, brusc vântul s-a oprit. Fără să-mi dau seama de ce, mi s-a făcut frică şi mi-am ţinut respiraţia. M-am întors.

Era cineva pe gheaţă.

O figură întunecată, o siluetă incertă profilându-se pe albul din jur. Soarele abia se ridicase deasupra orizontului.

Am mijit ochii, forţându-mă să disting despre cine era vorba. Era o femeie. Şi arăta ca şi cum s-ar fi sprijinit de o bicicletă.

Apoi am văzut că de fapt era un cadru de mers, un schelet metalic Zimmer, cu rotile. Tremuram de frig. Indiferent cine era persoana, nu puteam rămâne aşa, gol puşcă, lângă gaura din gheaţă. Am pornit grăbit spre casă, întrebându-mă dacă nu cumva avusesem vedenii.

M-am îmbrăcat şi am urcat din nou dealul, cu binoclul în mână. Nu, nu fusese doar închipuirea mea.

Femeia era în continuare acolo. Îşi sprijinea mâinile pe mânerele cadrului. Avea o geantă pe un braţ şi un fular înfăşurat peste căciula de blană pe care o trăsese pe cap astfel încât să-i acopere fruntea. Nu reuşeam să-i disting trăsăturile feţei prin binoclu. Oare de unde venise? Cine era?

Am încercat să mă gândesc. Dacă nu cumva se rătăcise, cel mai probabil se afla aici ca să mă viziteze. Nu mai e nimeni aici în afară de mine.

Am sperat că se rătăcise. Nu voiam să văd pe nimeni.

Ea stătea în continuare acolo, fără să facă nicio mişcare, cu mâinile pe mânerele cadrului. Am început să mă simt din ce în ce mai prost.

Femeia aceea de pe gheaţă avea ceva extrem de familiar. Oare cum reuşise să-şi croiască drum până aici prin viscol, împingând un cadru de mers Zimmer? Până la bucata continentală erau trei mile marine. Părea incredibil că reuşise să străbată o asemenea distanţă fără a degera şi a muri îngheţată.

Am rămas aşa, urmărind-o prin binoclu, mai bine de zece minute. Tocmai când voiam să-l iau de la ochi, femeia a întors încet capul şi s-a uitat înspre mine. A fost unul dintre acele momente care se petrec în viaţa fiecăruia, când timpul nu doar că se opreşte, pur şi simplu încetează să mai existe.

Binoclul a adus-o mai aproape de mine şi am văzut că era Harriet.

Deşi în primăvara aceea se împlineau patruzeci de ani de când o văzusem ultima oară, am ştiut că era ea. Harriet Hornfeldt, femeia pe care o iubisem cel mai mult.

Eram medic de câţiva ani, spre marea mirare a tatălui meu şi spre mândria aproape fanatică a mamei. Reuşisem să scap de sărăcie. La vremea aceea locuiam în Stockholm, primăvara anului 1966 era extraordinar de frumoasă şi oraşul părea că respiră viaţă şi tinereţe. Ceva se petrecea, generaţia mea inundase locul, doborâse porţile zăvorâte ale societăţii şi cerea schimbarea. Eu şi Harriet obişnuiam să ne plimbăm prin Stockholm la

căderea serii.

Harriet era mai mare cu câţiva ani decât mine şi nu avusese niciodată ambiţia de a-şi continua studiile. Lucra ca asistentă într-un atelier de cizmărie. Spunea că mă iubeşte şi eu spuneam că o iubesc, şi de fiecare dată când mergeam acasă la ea, în cămăruţa din Hornsgatan, făceam dragoste pe canapeaua ce ameninţa în permanenţă că se va dezmembra.

Iar dragostea noastră era ca o vâlvătaie şi, într-adevăr, cam acesta era cuvântul care o descria cel mai bine. Dar, cu toate acestea, am dezamăgit-o. Karolinska Institute îmi acordase o bursă pentru un stagiu în Statele Unite. Pe 23 mai trebuia să plec în Arkansas şi să rămân acolo pentru un an. Sau cel puţin asta a fost ceea ce i-am spus lui Harriet. În realitate, avionul avea să mă ducă la New York via Amsterdam pe data de 22.

Nici măcar nu i-am spus la revedere. Pur şi simplu am dispărut.

În timpul anului pe care l-am petrecut în SUA, nu am încercat niciodată să iau legătura cu ea. Nu ştiam nimic despre viaţa ei şi nici nu voiam să ştiu. Uneori, mă trezeam în mijlocul unui coşmar în care ea se sinucidea. Mă încerca un anumit sentiment de vinovăţie, însă întotdeauna reuşeam să-l înăbuş. Uşor, uşor, am ajuns să mi-o scot din cap.

M-am întors în Suedia şi am început să lucrez într-un spital din nord, în Luleå. Alte femei au intrat în viaţa mea. Uneori, mai ales când eram singur şi după ce beam un pahar în plus, mă întrebam ce se alesese de ea. Atunci sunam la Informaţii şi ceream numărul şi adresa lui Harriet Kristina Hornfeldt. Dar întotdeauna închideam înainte ca operatoarea respectivă să reuşească să-i dea de urmă. Nu aveam curajul să mă întâlnesc din nou cu Harriet. Nu îndrăzneam să descopăr ce se întâmplase.

Iar acum se afla aici, pe gheaţă, cu un cadru de mers cu rotile.

Trecuseră exact treizeci şi şapte de ani de când mă evaporasem fără nicio explicaţie. Acum aveam şaizeci şi

şase de ani. Ceea ce însemna că ea avea şaizeci şi nouă, mergea pe şaptezeci. Aş fi vrut să fug înăuntru şi să trântesc uşa în urma mea. Şi apoi, când aveam să ies în cele din urmă din casă, ea să fi plecat. Să fi încetat să existe. Orice ar fi vrut de la mine, cu siguranţă era o fantasmă. Aş fi vrut pur şi simplu să n-o mai văd stând acolo pe gheaţă.

Minutele treceau.

Inima îmi bătea nebuneşte. Şoriciul atârnând în copacul din faţa ferestrei, era în continuare abandonat. Păsările nu se întorseseră încă după furtună.

Când am ridicat din nou binoclul, am văzut că acum zăcea întinsă pe spate, cu braţele întinse. Am scăpat binoclul din mâini şi m-am repezit înainte pe gheaţă, căzând de câteva ori în troienele de zăpadă, spre locul unde se afla. Am verificat dacă îi bate inima şi, când m-am aplecat peste ea, aproape de faţă, abia, abia i-am putut simţi respiraţia.

N-aveam putere să o car în braţe până în casă.

Am adus roaba din spatele magaziei cu bărci. Eram leoarcă de sudoare când am reuşit, în fine, să o urc în roabă. Pe vremea când eram apropiaţi nu fusese aşa de grea. Sau poate că eu nu mai eram la fel de puternic? Harriet zăcea inertă, îndoită, în roabă, o figură grotescă ce nici măcar nu-şi deschisese încă ochii.

Când am ajuns pe ţărm, roaba s-a înţepenit în zăpadă. Mi-a trecut prin cap să o trag în casă târând-o cu o frânghie, dar am respins ideea – ar fi fost prea umilitor. Am adus o cazma din magazia cu bărci şi am îndepărtat zăpada de pe cărare. Transpiraţia îmi curgea şiroaie pe faţă. Tot timpul mă întorceam să văd ce face Harriet. Era în continuare inconştientă. Am pipăit să-i iau din nou pulsul. Era foarte rapid. Am mărit cât am putut viteza cu care dădeam zăpada.

În cele din urmă am reuşit să o duc până la casă. Pisica stătea pe banca de sub fereastră şi urmărise întreaga tărăşenie. Am aşezat nişte scânduri peste treptele

din faţa uşii, am deschis-o şi m-am năpustit înăuntru cu roaba cât am putut de repede. La a treia încercare am reuşit să o bag pe Harriet cu roabă cu tot în hol. Câinele stătea sub masa din bucătărie, veghind. L-am dat afară, am închis uşa şi am ridicat-o pe Harriet pe divanul din bucătărie. Îmi pierdusem aproape tot suflul şi eram atât de transpirat, încât a trebuit să mă aşez şi să mă odihnesc înainte să pot s-o examinez.

I-am luat tensiunea. Era scăzută, dar nu peste măsură. I-am scos pantofii şi i-am palpat picioarele. Erau bătrâne, dar nu degerate. Şi, după cum îi arătau buzele, nu era nici deshidratată. Pulsul i-a scăzut uşor până la 66 de bătăi pe minut.

Tocmai voiam să-i pun o pernă sub cap, când ea deschise ochii.

— Îţi miroase gura îngrozitor, a spus ea.

Acelea erau primele cuvinte pe care mi le adresa după tot amarul acela de vreme. O găsisem pe gheaţă, luptându-se din toate puterile să ajungă până la casa mea, şi cel dintâi lucru pe care îl rostea era că-mi miroase gura. Primul meu impuls a fost să o arunc afară din nou. Nu eu o invitasem. Nu ştiam ce voia, dar conştiinţa începuse să mă mustre. Oare venise să-mi ceară socoteală?

Nu ştiam. Dar ce alt motiv putea să aibă?

Mi-am dat seama că mă temeam. Era ca şi cum aş fi fost prins într-o capcană.

Capitolul 4

Harriet a măsurat încet cu privirea camera de jur împrejur.

— Unde sunt?

— În bucătăria mea. Te-am văzut acolo, pe gheaţă. Ai căzut. Te-am adus aici. Cum te simţi?

— Sunt bine. Dar sunt obosită.

— Vrei nişte apă?

A încuviinţat. I-am adus un pahar. A clătinat din cap, refuzând, când am vrut s-o ajut, şi s-a străduit să se ridice în capul oaselor. I-am studiat faţa şi m-am gândit că de fapt nu se schimbase chiar aşa de mult. Îmbătrânise, e adevărat, dar nu se schimbase.

— Probabil am leşinat.

— Te doare ceva? Ţi se întâmplă deseori să leşini?

— Da, mi se întâmplă.

— Şi ce spune doctorul despre asta?

— Doctorul nu spune nimic pentru că nu l-am întrebat.

— Ai tensiunea normală.

— N-am avut niciodată probleme cu tensiunea.

A urmărit cu privirea o cioară care se agăţase de şoriciul atârnat afară, în faţa ferestrei. Apoi s-a uitat la mine cu nişte ochi senini şi strălucitori.

— Aş minţi dacă ţi-aş spune că-mi pare rău că te deranjez.

— Nu mă deranjezi.

— Ba sigur că da. Pur şi simplu am apărut aici, neanunţată.

— Dar asta nu mă deranjează.

S-a ridicat şi mai sus. Mi-am dat seama că de fapt o durea ceva.

— Cum ai ajuns aici? am întrebat.

— De ce nu mă întrebi cum te-am găsit? Ştiam despre insula asta unde-ţi petreceai verile şi ştiam că este undeva pe lângă coasta estică. Nu mi-a fost uşor să-ţi dau de urmă, dar am reuşit în cele din urmă. Am sunat la Poştă, fiindcă

m-am gândit că trebuie să fie acolo cineva care să ştie unde locuieşte un anume Fredrik Welin.

Deodată mi-am amintit de ceva. Dimineaţă devreme visasem că era cutremur. Fusesem înconjurat de un zgomot foarte puternic, dar care încetase brusc. Zgomotul nu mă trezise, însă deschisesem ochii când se făcuse din nou linişte. Probabil că am stat treaz câteva minute, în întuneric, încercând să aud ceva afară.

Totul păruse în regulă. Aşa că mă culcasem la loc.

Acum îmi dădeam seama că zgomotul pe care-l auzisem în vis fusese hidroelicopterul lui Jansson. El fusese cel care o adusese aici şi o lăsase pe gheaţă.

— Am vrut să ajung devreme. Mi s-a părut o maşinărie infernală. Omul a fost foarte amabil. Dar scump.

— Cât ţi-a cerut?

— Trei sute pentru mine şi două sute pentru cadrul pentru mers.

— Nu se poate! E mult prea mult!

— Mai are cineva pe-aici un hidroelicopter?

— O să am grijă ca la întoarcere să plăteşti jumătate.

Ea a făcut semn înspre pahar.

I-am turnat din nou apă. Cioara zburase de pe şorici. M-am ridicat şi i-am spus că mă duc să-i aduc cadrul. Peste tot pe podea se făcuseră bălţi de zăpadă topită de pe cizmele mele. Câinele apăru de undeva din spatele casei şi m-a însoţit până pe ţărm.

Am încercat să gândesc la rece.

După aproape patruzeci de ani, Harriet reapăruse din trecut. Zidul de protecţie pe care mi-l ridicasem aici, pe insulă, se dovedise a fi ineficient. Fusese penetrat de hidroelicopterul lui Jansson, ca un computer de un virus. Spărsese zidul şi intrase prin el, şi-n plus mai ceruse şi o mulţime de bani pentru asta.

Am trecut de ţărm şi am luat-o pe gheaţă.

Bătea briza dinspre nord-est. La distanţă, abia se zărea un stol de păsări. Stâncile de pe insulă şi cele care ieşeau din apă erau toate albe. Era una dintre acele zile

învăluite în nemişcare şi mister, pe care le poţi trăi numai dacă te afli pe malul mării îngheţate. Soarele era jos pe cer. Cadrul îngheţase tun unde căzuse. L-am desprins cu atenţie din gheaţă şi am pornit înapoi împingându-l pe rotile. Câinele şchiopăta în spatele meu. Curând avea să trebuiască să-l eutanasiez. Şi pe el, şi pe pisică. Amândoi erau bătrâni şi trupurile decrepite le provocau dureri mari.

Când am ajuns pe ţărm m-am dus până la magazia cu bărci şi mi-am luat o pătură cu ţesătura uzată, pe care am întins-o pe banca bunicului. Nu mă puteam întoarce acasă până nu mă hotărâm ce să fac. Venirea lui Harriet aici nu putea avea decât un singur motiv. Voia să mă ia la întrebări. După toţi anii ăştia voia să ştie de ce o părăsisem. Ce puteam spune? Viaţa mersese mai departe şi pur şi simplu aşa ieşiseră lucrurile. Având în vedere ce mi se întâmplase, Harriet trebuia să fie recunoscătoare că mă evaporasem din viaţa ei.

Mi s-a făcut frig stând aşa pe bancă. Tocmai voiam să mă ridic când am auzit zgomote în depărtare. Vocile şi zgomotul motoarelor ajung la distanţe foarte mari peste ape şi gheţuri. Mi-am dat seama că era Jansson. N-avea cum să aducă poşta astăzi, dar era foarte ocupat, fără îndoială cu taximetria ilegală. Am luat-o înapoi spre casă. Pisica stătea pe trepte, aşteptând să intre. Dar i-am închis uşa în nas.

Înainte să intru în bucătărie, mi-am privit faţa în oglinda din hol. Ochii adânciţi în orbite, obrazul neras. Părul nepieptănat, buzele strânse, privirea goală. Nu eram prea frumos. Spre deosebire de Harriet, care arăta în bună măsură cam la fel cum arătase întotdeauna, eu mă schimbasem o dată cu trecere anilor. Îmi plăcea să cred că arătam destul de bine când eram tânăr. Cu siguranţă, reuşeam să trezesc interesul multor fete pe vremea aceea. Până la evenimentele care puseseră capăt carierei mele de chirurg, mă îngrijisem foarte mult de modul în care arătam şi cum mă îmbrăcam. Abia când m-am mutat aici, a început procesul de deteriorare. Timp de câţiva ani, am scos cele trei oglinzi care atârnau în hol. Nu voiam să mă văd. Se

scurgeau şi şase luni înainte să mă întorc pe uscat ca să mă tund. Mi-am trecut degetele prin păr să-i dau cât de cât o formă şi am intrat în bucătărie.

Canapeaua era goală. Harriet nu se afla acolo. Uşa dinspre sufragerie era întredeschisă, dar camera era goală. Singurul lucru de acolo era uriaşul muşuroi de furnici. Atunci am auzit apa trasă la baie. Harriet s-a întors în bucătărie şi se aşeză din nou pe canapea.

Încă o dată, îmi dădeam seama că avea dureri după modul în care se mişca, însă nu puteam spune ce anume o durea.

Se aşezase pe canapea în aşa fel încât lumina ferestrei să-i cadă pe faţă. Părea să arate exact ca pe vremea când obişnuiam să hoinărim prin Stockholm, în serile de primăvară, când eu plănuiam să-mi iau zborul fără măcar să-i spun la revedere. Cu cât se apropia ziua aceea, cu atât mai mult îi spuneam că o iubesc. Îmi era teamă că mă voi da de gol, iar ea-şi va da seama de trădarea mea plănuită cu grijă. Însă ea mă crezuse.

Acum se uita pe geam.

— E o cioară agăţată de o bucată de carne ce atârnă în copacul tău.

— Şoriciul de la o şuncă, am spus. Nu o bucată de carne. Păsărelele mai mici au dispărut când s-a înteţit vântul, înainte să se transforme în furtună şi pe urmă în viscol. Mereu se ascund când vântul e mai puternic. Nu ştiu unde se duc.

Ea se întoarse să se uite la mine.

— Arăţi groaznic. Eşti bolnav?

— Arăt aşa cum am arătat întotdeauna. Dacă ai fi venit mâine după-amiază, aş fi fost proaspăt ras.

— Aproape că nu te recunosc.

— Tu eşti la fel ca întotdeauna.

— De ce ai un muşuroi de furnici în sufragerie?

Întrebarea fusese rostită direct, fără nicio ezitare.

— Dacă nu ai fi deschis uşa, nu l-ai fi văzut.

— Nu am avut intenţia să-ţi scormonesc prin casă. Căutam baia.

Harriet s-a uitat la mine cu ochii ei limpezi.

— Aş vrea să-ţi pun o întrebare, spuse ea. Normal, ar fi trebuit să iau cumva legătura cu tine înainte să vin. Dar nu am vrut să risc să dispari din nou.

— Nu am unde să fug de aici.

— Toată lumea are un loc unde să fugă. Dar eu voiam să fii aici. Vreau să vorbesc cu tine.

— Asta am înţeles.

— N-ai înţeles absolut nimic. Dar trebuie să rămân aici câteva zile şi îmi este foarte greu să urc şi să cobor scările. Pot să dorm pe divanul ăsta?

Harriet nu avea de gând să-mi facă reproşuri. Aşa că eram gata să fiu de acord cu orice. I-am spus că sigur că putea să doarmă pe canapea dacă asta era ceea ce voia. Ca alternativă, aveam un pat pliant, pe care-l puteam instala în sufragerie. Asta dacă nu avea nimic împotrivă să doarmă în aceeaşi cameră cu un muşuroi de furnici. Mi-a spus că n-are, eu am adus patul şi l-am pus cât de departe am putut de muşuroi. În mijlocul încăperii era o masă acoperită cu o faţă de masă albă, iar lângă ea era muşuroiul. Era aproape la fel de înalt cât masa. O parte din materialul care atârna peste margine fusese înghiţit de muşuroi.

Am făcut patul şi am adus încă o pernă, amintindu-mi că lui Harriet îi plăcea să aibă capul mai sus când dormea.

Dar nu numai atunci.

Şi când făcea dragoste. Învăţasem foarte repede că-i plăcea să aibă mai multe perne sub cap. Oare o întrebasem vreodată de ce era atât de important? Nu-mi puteam aminti.

Am aşezat pătura şi apoi m-am uitat prin uşa pe jumătate deschisă. Harriet mă urmărea. Am pornit cele două radiatoare, am verificat dacă se încălzesc şi m-am dus în bucătărie. Harriet părea că-şi recapătă puterile. Dar avea ochii goi. După expresia de pe chipul ei, era într-o stare de alertă continuă, gata să pareze durerea ce o putea cuprinde din nou, în orice moment.

— Ar trebui să mă întind puţin, spuse ea şi se ridică.

I-am deschis uşa. Am închis-o la loc înainte chiar ca ea să ajungă să se întindă. Simţeam o nevoie imperioasă să încui uşa şi să arunc cheia. Într-o bună zi, Harriet avea să fie înghiţită de muşuroiul meu de furnici.

Mi-am pus o jachetă şi am ieşit.

Ziua era frumoasă. Palele de vânt erau acum mai puţin violente. Am ascultat încercând să aud hidroelicopterul lui Jansson. Oare ceea ce se auzea la depărtare era un ferăstrău electric? Care poate făcea rost de lemn pentru foc?

M-am dus până la ponton şi am intrat în magazia cu bărci. O barcă atârna acolo, agăţată cu frânghii şi scripeţi, semănând vag cu un peşte uriaş eşuat pe ţărm. În magazia cu bărci mirosea a smoală. Nu mai folosisem smoală pentru bărci şi pentru echipamentul de pescuit aici, în arhipelag, de o grămadă de timp, dar mai aveam câteva cutii pe care le deschideam din când în când, pur şi simplu pentru miros. Îmi dădeau o senzaţie de linişte – pe care nimic altceva nu reuşea să mi-o dea.

Am încercat să-mi amintesc detaliile momentului în care ne luaserăm rămas-bun, deşi nu se putea spune că ne luaserăm într-adevăr rămas-bun în primăvara aceea, cu treizeci şi şapte de ani în urmă. Traversaserăm Podul Strombron, ne plimbaserăm pe chei la Skeppsbro şi apoi continuaserăm spre Slussen. Oare despre ce vorbiserăm? Harriet îmi povestise despre ce făcuse în ziua aceea la serviciu, în atelierul de cizmărie. Îi plăcea foarte mult să-mi povestească despre clienţii ei. Era în stare să transforme o pereche de galoşi şi o cutie de cremă pentru recondiţionarea încălţărilor vechi într-o adevărată aventură. M-au năpădit amintirile unor întâmplări şi discuţii de atunci. Era ca şi cum un fel de arhivă ce fusese închisă foarte mult timp se deschisese dintr-odată.

Am stat un timp pe banca de pe ponton înainte să mă întorc la casă. Am tras cu ochiul în sufragerie. Harriet dormea şi se făcuse covrig ca un copilaş. Am simţit un nod în gât. Aşa dormise mereu. Am urcat dealul din spatele casei şi am privit în depărtare, peste golful alb. Mă

simţeam ca şi cum de-abia acum realizam ce făcusem atunci, cu atâta amar de vreme în urmă. Nu îndrăznisem să mă întreb niciodată cum reacţionase Harriet la ce se petrecuse. Când îi trecuse prima oară prin cap că nu aveam să mă mai întorc? Mi-a fost extrem de greu să mă gândesc cât trebuie să fi suferit când îşi dăduse seama că o abandonasem.

Când m-am întors acasă, Harriet se trezise. Stătea pe canapeaua din bucătărie, aşteptându-mă. Pisica mea bătrână se odihnea pe genunchii ei.

— Ai reuşit să dormi puţin? am întrebat-o. Te-au lăsat în pace furnicile?

— Îmi place cum miroase muşuroiul.

— Dacă pisica te necăjeşte, poţi s-o dai afară.

— Ţi se pare că arăt ca şi cum aş fi necăjită?

Am întrebat-o dacă îi era foame şi am început să pregătesc ceva de mâncare.

Aveam un iepure în congelator, pe care-l vânase Jansson. Dar ar fi durat prea mult să-l dezgheţ. Harriet stătea pe canapea şi mă urmărea. Am prăjit câteva cotlete şi am fiert nişte cartofi. Nu am vorbit aproape deloc şi am fost atât de agitat, că m-am ars la mână cu tigaia. De ce nu spunea nimic? De ce venise?

Am mâncat în tăcere. Eu am curăţat masa şi am făcut cafea. Bunica şi bunicul obişnuiau întotdeauna să fiarbă cafeaua cu apa într-un vas – în vremurile acelea nu exista filtrul. Şi eu fac cafeaua exact cum o făceau ei, şi întotdeauna număr până la şaptesprezece de îndată ce începe să fiarbă. Atunci e gata şi e exact aşa cum îmi place mie. Am scos două ceşti, am pus nişte mâncare de pisici într-o farfurie, şi m-am aşezat pe scaunul meu. Afară era deja întuneric. În tot acest timp am aşteptat ca Harriet să-mi explice de ce venise. Am întrebat dacă mai vrea cafea. Şi-a împins ceaşca în faţă. Câinele a început să zgârie la uşă. L-am lăsat să intre, i-am dat de mâncare şi pe urmă l-am închis în hol, cu cadrul de mers.

— Te-ai gândit vreodată că ne vom revedea?

— Nu ştiu.
— Te-am întrebat dacă te-ai gândit.
— Habar n-am ce-am gândit.
— Ai rămas la fel de evaziv ca pe-atunci.
S-a închis în ea. Întotdeauna făcea asta când era rănită, îmi aminteam asta cu claritate. Am simţit impulsul de a întinde mâna peste masă ca s-o ating. Oare simţea şi ea impulsul de a mă atinge? Era ca şi cum patruzeci de ani de linişte începuseră să se legene înainte şi înapoi între noi. O furnică s-a căţărat pe faţa de masă. Nu-mi dădeam seama dacă venise din muşuroiul din sufragerie sau nu fusese în stare să găsească drumul înapoi la cuibul pe care-l suspectam în peretele sudic al casei.
M-am ridicat şi i-am spus că mă duc să dau drumul câinelui afară. Faţa ei era ascunsă de umbră. Era o noapte frumoasă, înstelată, neclintită. De fiecare dată când văd un cer ca acesta, mi-aş dori să pot compune muzică. Am mers din nou până la ponton – deja nu mai ştiu de câte ori am făcut asta azi. Câinele a alergat până la porţiunea de gheaţă luminată, dinspre magazia cu bărci, şi s-a oprit pe locul unde zăcuse Harriet. Povestea părea ireală. O uşă se deschisese în viaţa pe care o considerasem mai mult sau mai puţin încheiată, iar femeia frumoasă pe care o iubisem odinioară, dar o înşelasem, se întorsese. Pe vremea aceea, când ne întâlneam după ce-şi termina ea ziua de muncă în atelierul de cizmărie din Bamngatan, venea cu bicicleta.
Acum se sprijinea de un cadru cu rotile. M-am simţit complet pierdut.
Câinele s-a întors şi am luat-o spre casă.
M-a oprit lângă zidul din spate şi m-am uitat pe fereastră în bucătărie.
Harriet stătea în continuare la masă. Mi-a luat ceva timp să-mi dau seama că plânsese. Am aşteptat până şi-a şters ochii. Abia atunci am intrat. Câinele a trebuit să rămână în hol.
— Am nevoie de somn, spuse Harriet. Sunt istovită. O să-ţi explic mâine de ce am venit.
Nu a aşteptat să-i răspund, s-a ridicat, mi-a urat

noapte bună şi m-a măsurat rapid din ochi. Apoi a închis uşa. Eu m-am dus în camera unde ţin televizorul, dar nu l-am deschis. Întâlnirea cu Harriet mă epuizase. Desigur, îmi era teamă de toate acuzaţiile ce care aveau să urmeze. Ce puteam spune? Nimic.

Am adormit în fotoliu.

Era miezul nopţii când m-am trezit din cauză că-mi înţepenise gâtul.

M-am dus în bucătărie şi am ascultat la uşa lui Harriet. Nu se auzea niciun sunet. Şi nu se vedea nicio rază de lumină pe sub uşă. Am făcut curat în bucătărie, am scos o franzelă şi o baghetă din congelator, am lăsat câinele şi pisica înăuntru şi m-am dus la culcare.

Dar n-am putut să dorm. Uşa care blocase tot ce credeam eu că rămăsese în trecut se bălăngănea. Era ca şi cum timpul pe care-l petrecuserăm împreună se folosea de puterea vântului pentru a-şi forţa intrarea.

Mi-am pus halatul şi m-am dus înapoi în bucătărie. Animalele dormeau. Afară erau minus şapte grade. Geanta lui Harriet era pe canapeaua din bucătărie. Am pus-o pe masă şi am deschis-o. Înăuntru erau un pieptene şi o perie, portofelul şi o pereche de mănuşi, un mănunchi de chei, un telefon mobil şi două flacoane de pastile.

Am citit etichetele; era clar că erau analgezice şi antidepresive. Prescrise de un anume doctor Arvidsson, din Stockholm. Am început să mă simt cam prost şi am continuat să-i scotocesc prin geantă. Chiar pe fund era un carneţel cu numere de telefon şi adrese. Era uzat, se vedea că fusese frunzărit foarte mult şi era plin de numere. Când m-am uitat la litera W, am văzut, spre surprinderea mea, că numărul pe care-l avusesem eu în Stockholm la mijlocul anilor ’60 era încă acolo.

Nici măcar nu fusese tăiat.

Oare păstrase carneţelul toţi anii aceia? Eram pe punctul de a-l pune înapoi, când am văzut o bucată de hârtie împăturită în copertă. Am desfăcut-o şi am citit-o.

După aceea, m-am dus afară şi am rămas în faţa ferestrei.

Câinele s-a aşezat lângă mine.

Tot nu ştiam de ce venise Harriet pe insula mea. Dar găsisem în poşeta ei o scrisoare prin care era informată că e foarte bolnavă şi că nu mai avea mult de trăit.

Capitolul 5

Vântul a venit şi a trecut în timpul nopţii.

Am dormit prost, iar eu am stat şi i-am ascultat şuieratul. Vijelia bătea dinspre nord-vest – se simţea curentul prin zid. Asta aveam să notez în jurnal a doua zi. Însă mă întrebam cum voi înregistra faptul că Harriet venise să mă vadă.

Era întinsă pe un pat pliant chiar sub locul unde mă aflam eu. M-am gândit iar şi iar la asta, revăzând cu ochii minţii scrisoarea pe care o găsisem în geantă. Avea cancer la stomac şi se întinsese. Citostaticele doar încetiniseră puţin lucrurile, iar o operaţie ieşea din discuţie. Avea programare la medicul ei pe 12 februarie.

Eram în continuare suficient de apropiat de meseria asta ca să-mi dau seama ceea ce era de fapt evident. Harriet urma să moară. Tratamentul pe care-l primise până acum nu avea cum să o vindece, şi nici măcar nu avea cum să-i prelungească viaţa. Acum intrase în faza terminală şi paliativă, ca să folosesc termenii medicali.

Nu exista nicio posibilitate de vindecare, dar nici nu era nevoie de suferinţe suplimentare.

În timp ce stăteam întins pe pat, în întuneric, un singur gând mă obseda, deşi încercam să-l alung: Harriet era cea care avea să moară, nu eu. Deşi eu fusesem cel care comisese păcatul capital de a o părăsi, ea era cea care suferea. Nu cred în Dumnezeu. În afară de o scurtă perioadă în prima parte a anilor pe care i-am petrecut pregătindu-mă să devin medic, rareori am fost influenţat în vreun fel de preceptele religioase. Nu am avut niciodată discuţii cu reprezentanţi ai celeilalte lumi. Nicio voce interioară nu m-a îndemnat să îngenunchez. Dar acum stăteam treaz şi simţeam nevoia să mulţumesc cuiva pentru faptul că nu eu eram cel ameninţat. Am aţipit doar de câteva ori pe parcursul multor ore. De două ori m-am dus să urinez şi să ascult la uşa lui Harriet.

Şi ea, şi furnicile păreau că dorm duse.

M-am sculat la şase.

Când am coborât în bucătărie, am fost surprins să văd că ea deja luase micul dejun. Sau măcar îşi băuse cafeaua, încălzise zaţul şi ce mai rămăsese în vas din seara anterioară. Câinele şi pisica erau afară – probabil că le dăduse ea drumul. Am deschis uşa de la intrare. Ninsese uşor în timpul nopţii. Se vedeau urmele făcute de lăbuţele câinelui şi ale pisicii. Şi urme de picioare.

Harriet ieşise.

Am încercat să disting ceva în întuneric. Zorii erau încă departe. Oare se auzea ceva? Vântul venea şi trecea în rafale bruşte şi foarte puternice. Cele trei seturi de urme duceau în aceeaşi direcţie: spre spatele casei. Nu a trebuit să caut prea departe. Acolo e o veche bancă de lemn, strecurată printre meri. Bunica mea obişnuia să stea pe ea. Tricota încordându-şi ochii miopi sau stătea pur şi simplu cu mâinile împreunate în poală, ascultând zgomotul mării care nu tăcea niciodată dacă nu era îngheţată. Dar acum nu silueta fantomatică a bunicii mele era cea care se zărea pe bancă. Harriet aprinsese o lumânare şi o pusese pe pământ, adăpostind-o de vânt cu un bolovan aşezat în dreptul ei. Câinele îi stătea la picioare. Arăta exact la fel cum o văzusem prima oară cu o zi înainte: căciula trasă peste urechi şi un fular înfăşurat în jurul feţei. M-am aşezat lângă ea pe bancă. Erau sub zero grade, dar, cum vântul din timpul nopţii se domolise, nu părea foarte frig.

— E frumos aici, spuse ea.

— E întuneric. Nu se vede nimic. Şi nici măcar nu poţi auzi marea, căci e îngheţată.

— Am visat că muşuroiul de furnici creşte şi-mi înconjoară patul.

— Pot să-ţi mut patul în bucătărie dacă preferi.

Câinele se ridică şi plecă. Se mişca precaut, aşa cum fac câinii când surzesc şi, prin urmare, devin foarte temători. Am întrebat-o pe Harriet dacă observase că era surd câinele. Nu observase. Pisica se repezi către noi din neant. Ne măsură câteva secunde şi apoi se retrase la loc în întuneric. Îmi trecu prin minte lucrul la care cugetasem de multe ori înainte: nimeni nu înţelege modul în care se

comportă pisicile. Dar eu înţelegeam modul în care mă comportam eu însumi? Oare Harriet înţelegea modul în care se comporta ea?

— Desigur, te întrebi de ce am venit aici, spuse ea.

Lumânarea pâlpâi, însă fără să se stingă.

— A fost ceva întru totul neaşteptat.

— Te-ai gândit vreodată că mă vei revedea? Ţi-ai dorit vreodată să mă revezi?

Nu am răspuns. Când cineva abandonează pe altcineva fără să-i explice de ce, nu prea e nimic de spus. Abandonul nu poate fi nici justificat, nici explicat. În niciun fel. Eu o abandonasem pe Harriet. Aşa că nu am spus nimic. Am stat pur şi simplu acolo, urmărind cu privirea flacăra lumânării care dansa şi aşteptând.

— Nu am venit aici să-ţi fac reproşuri. Am venit să te implor să-ţi ţii promisiunea.

Am înţeles imediat la ce se referea.

Iazul din pădure.

Acolo unde m-am dus să înot când eram copil, în vara când mi-am sărbătorit a zecea zi de naştere şi am fost cu tata în vizită într-o regiune din nordul Suediei, unde se născuse el. Îi promisesem că vom face o vizită acolo, că vom ajunge la iazul din pădure când mă voi întoarce din America. Că ne vom duce acolo şi vom înota împreună în întuneric, sub cerul strălucitor al nopţii. Îmi imaginasem momentul ca pe o frumoasă ceremonie – apa neagră, cerul luminos de vară, care nu se întunecă niciodată complet, păsările mari din nord, ce se scufundau în depărtare şi ţipau, iazul despre care localnicii spuneau că nu are fund. Urma să mergem să înotăm acolo şi, după aceea, nimic nu ne-ar mai fi putut despărţi vreodată.

— Poate ai uitat promisiunea pe care mi-ai făcut-o?

— Îmi amintesc foarte bine ce am spus.

— Vreau să mă duci acolo.

— E iarnă. Iazul va fi îngheţat.

M-am gândit la gaura din gheaţă pe care o făceam în fiecare dimineaţă. Oare aş fi fost capabil să sparg o copcă

într-un iaz îngheţat în nordul extrem al Suediei? Unde gheaţa este tare ca granitul?

— Vreau să văd iazul. Chiar dacă este acoperit de gheaţă şi zăpadă. Ca să ştiu dacă e adevărat.

— Este adevărat. Iazul există.

— Nu mi-ai spus niciodată cum se numeşte.

— E prea mic ca să aibă un nume. Ţara e plină de mici lacuri fără nume. Nu cred că există vreo stradă într-un oraş sau vreun drumeag la ţară care să nu aibă nume, dar lacurile şi iazurile fără nume sunt din belşug în păduri.

— Vreau să-ţi ţii promisiunea.

S-a ridicat cu greutate. Lumânarea căzu şi se stinse sfârâind. Acum era complet întuneric în jurul nostru. Lumina de la fereastra bucătăriei nu ajungea atât de departe. Chiar şi aşa am văzut că-şi adusese cadrul de mers cu ea. Când i-am întins mâna s-o ajut, mi-a făcut semn că nu e nevoie.

— Nu vreau să mă ajuţi. Vreau să-ţi ţii promisiunea.

Când Harriet şi cadrul ei verde cu roţi au ajuns unde lumina cădea peste zăpadă, mi s-a părut că mergea pe o potecă luminată de lună. Când eram împreună, acum aproape patruzeci de ani, obişnuiam să spunem, ca nişte copii, că eram slujitorii devotaţi ai lunii pe care o slăveam. Oare ea îşi amintea asta? Am urmărit-o dintr-o parte, în timp ce ea se străduia să păşească peste bolovanii şi pietrele acoperite cu zăpadă. Îmi venea greu să cred că era pe moarte. Că era o fiinţă care se apropia de ultima graniţă. După care o va înghiţi o altă lume, un altfel de întuneric.

Îşi aşeză cadrul la baza celor trei trepte şi se agăţă strâns de balustradă, ca să urce până la uşa de la intrare. O deschise şi pisica i se strecură printre picioare, în casă. Se duse în camera ei. Am ascultat lipindu-mi urechea de uşa închisă. Se auzea vag zgomotul unor înghiţituri de lichid dintr-o sticlă. Medicamentul din geantă. Pisica a mieunat şi mi s-a frecat de picioare. I-am dat ceva de mâncare şi m-am aşezat la masa din bucătărie.

Afară era în continuare întuneric.

Am încercat să citesc temperatura de pe termometrul pe care-l aveam afară, pe tocul geamului, dar sticla ce conţinea coloana de mercur se aburise. S-a deschis uşa şi Harriet a intrat în încăpere. Îşi periase părul şi se schimbase într-un alt pulover. Era de culoarea levănţicii. Mi-am amintit de mama şi de lacrimile ei cu miros de levănţică. Dar Harriet nu plângea. A zâmbit şi s-a aşezat pe canapeaua din bucătărie.

— Nu mi-aş fi închipuit niciodată că vei ajunge să locuieşti cu un câine, o pisică şi un muşuroi de furnici.

— Rareori viaţa e aşa cum ţi-o închipui.

— Nu o să te întreb cum a fost viaţa ta. Dar chiar vreau să-ţi ţii promisiunea.

— Nu cred că aş reuşi nici măcar să găsesc drumul spre iazul din pădure.

— Sunt absolut sigură că ai putea. N-am văzut pe nimeni cu un simţ de orientare atât de bun ca al tău.

Nu puteam s-o contrazic pe Harriet. Întotdeauna am putut să mă descurc şi să-mi găsesc drumul chiar prin cel mai complicat labirint de străzi. Şi nu mă rătăcesc niciodată când merg prin ţară.

— Da, probabil că aş reuşi să-l găsesc dacă m-aş concentra suficient. Doar că nu înţeleg la ce bun.

— Pentru că a fost cea mai frumoasă promisiune care mi s-a făcut în viaţa mea.

— Cea mai frumoasă?

— De fapt, singura cu adevărat frumoasă.

Acestea au fost exact cuvintele pe care le-a folosit. „Singura promisiune cu adevărat frumoasă.” A fost ca şi cum ar fi făcut să cânte o orchestră uriaşă în capul meu, atât de mare a fost efectul vorbelor ei.

— Tot timpul ni se fac promisiuni, spuse ea. Le faci şi tu la rândul tău, şi îi asculţi pe alţii făcându-le pe ale lor. Politicienii spun întotdeauna că vor creşte nivelul de trai şi calitatea vieţii celor în vârstă, oferindu-le inclusiv un sistem sanitar în care nimeni să nu ajungă să aibă răni la spate din cauza statului în pat. Băncile îţi promit dobânzi

mari pentru economiile tale, anumite mâncăruri îţi promit că vei slăbi consumându-le, iar cremele îţi garantează o bătrâneţe cu mai puţine riduri. A trăi înseamnă pur şi simplu a-ţi cârmi bărcuţa pe valuri, purtată de un şuvoi în continuă schimbare, dar fără sfârşit, de promisiuni. Şi câte ne amintim dintre ele? Le uităm pe cele pe care am vrea să le ţinem minte şi ni le amintim pe cele pe care am vrea să le uităm. Promisiunile încălcate sunt ca nişte umbre care dansează în amurg. Cu cât am îmbătrânit, cu atât mai clar am ajuns să le văd. Cea mai frumoasă promisiune care mi s-a făcut în viaţa mea a fost aceea că mă vei duce la iazul din pădure. Vreau să-l văd şi să visez că înot în el înainte să fie prea târziu.

N-aveam nimic împotrivă să o duc. Singurul lucru pe care poate că-l puteam evita era să plec la drum în mijlocul iernii. Dar dacă ea nu îndrăznea să aştepte până la primăvară din cauza bolii?

M-am gândit că poate ar trebui să-i spun că ştiam că este bolnavă în fază terminală. Dar nu am făcut-o.

— Înţelegi la ce mă refer când îţi vorbesc despre promisiuni care te însoţesc toată viaţa?

— Am încercat să evit să mă las păcălit. Poţi fi prostit atât de uşor!

A întins mâna şi a pus-o peste a mea.

— A fost o vreme când te cunoşteam. Ne plimbam pe străzile din Stockholm. În memoria mea e întotdeauna primăvară când ne plimbam pe acolo. Omul pe care-l aveam atunci lângă mine nu este acelaşi om la care mă uit acum. Acela ar fi putut deveni orice, orice în afară de un bărbat singuratic, care să trăiască pe o mică insulă la marginea mării.

Mâna ei se odihnea în continuare pe a mea. Nu am atins-o.

— Îţi aduci aminte de vreun moment întunecat? întrebă ea.

— Nu. Întotdeauna a fost lumină.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat.

— Nici eu.

Mi-a strâns mâna.

— Pe mine nu e nevoie să mă minţi. Sigur că ştii. M-ai făcut să sufăr îngrozitor. Nu cred că am trecut peste durerea aceea nici în ziua de azi. Vrei să ştii ce am simţit?

Nu i-am răspuns. Şi-a luat mâna de pe a mea şi s-a lăsat pe spate pe canapea.

— Nu vreau decât să-ţi ţii cuvântul. Nu trebuie decât să laşi insula câteva zile. Apoi o să te întorci aici şi n-o să te mai deranjez niciodată.

— Nu e posibil, am spus. E prea departe. Maşina mea nu poate să ne ducă până acolo.

— Vreau doar să-mi arăţi cum să ajung acolo.

Era evident că nu avea de gând să renunţe.

Începea să se lumineze. Noaptea se terminase.

— Eu sunt căsătorită, spuse ea dintr-odată. Tu?

— Eu sunt divorţat.

— Ai fost căsătorit şi tu? Cu cine?

— Nu le cunoşti.

— Le?

— Am fost însurat de două ori. Pe prima mea soţie o chema Birgit şi era asistentă. După doi ani nu am mai avut ce să ne spunem. Şi voia să-şi reia studiile ca să ajungă inginer minier. Ce treabă aveam eu cu stânca şi pietrişul, şi puţurile de mină? Pe a doua soţie o chema Rose-Marie şi era dealer de antichităţi. Nu-ţi poţi imagina de câte ori plecam din sala de operaţii după o zi lungă, şi o însoţeam la vreo licitaţie sau alta, pentru ca apoi să transport acasă un dulap vechi din bucătăria unui ţăran. Am pierdut numărul meselor şi scaunelor pe care a trebuit să le bag într-o cadă veche, plină cu leşie, ca să curăţ vopseaua de pe ele. Căsnicia asta a ţinut patru ani.

— Ai copii?

Am clătinat din cap. Odată ca niciodată, cu foarte mult timp în urmă, îmi imaginasem că atunci când voi îmbătrâni voi avea copii care să-mi lumineze anii întunecoşi ai bătrâneţii. Acum era prea târziu.

— Semăn puţin cu barca mea, afară din apă şi acoperită cu o prelată.

M-am uitat la Harriet.

— Tu ai copii?

M-a privit lung o bucată de timp înainte să răspundă:

— Am o fiică.

Brusc mi-a trecut prin minte că fata aceea ar fi putut fi copilul meu, dacă nu o părăseam.

— O cheamă Louise, spuse Harriet.

— E un nume minunat, am răspuns.

M-am ridicat şi am pus de cafea. Acum era dimineaţă de-a binelea. Am aşteptat până a început să fiarbă apa, am numărat până la şaptesprezece şi apoi am închis focul şi am acoperit-o. Am luat două ceşti din dulap şi am tăiat două felii din pâinea care se dezgheţase până acum. Eram doi pensionari bătrâni, care-şi beau cafeaua în mijlocul lui ianuarie. Era una dintre miile de dimineţi cu aromă de cafea, ce au loc în fiecare zi în ţara noastră. M-am întrebat dacă se mai petrecea vreuna în circumstanţe care să fie cât de cât asemănătoare cu cele din bucătăria mea.

După ce şi-a băut cafeaua, Harriet s-a retras în camera cu muşuroiul şi a închis uşa.

Pentru prima dată în mulţi ani, am sărit peste scăldatul meu de iarnă. Am ezitat destul de mult gândindu-mă dacă să o fac sau nu, şi eram pe punctul de a mă dezbrăca şi a mă duce după topor, când m-am răzgândit. Nu aveam să-mi mai fac băile de iarnă, înainte de a o duce pe Harriet la iazul din pădure.

În loc să-mi pun halatul, mi-am luat o jachetă şi m-am dus până la ponton. Vremea se schimbase pe neaşteptate: acum era mai cald, zăpada începuse să se topească şi mi se lipea de bocanci.

Am avut câteva ore doar pentru mine. Soarele a ieşit din nori şi apa provenită de la zăpada şi gheaţa de pe acoperişul magaziei cu bărci a început să picure. Am intrat, am luat una dintre cutiile cu smoală şi am deschis-o. Mirosul m-a calmat. Aproape că am adormit în lumina palidă a soarelui.

M-am gândit în urmă, la vremea când eu şi Harriet

eram împreună. Simţeam că astăzi aparţineam unei epoci care nu mai exista. Locuiam într-un peisaj ciudat de pustiu, unde se refugiau cei ce rămăseseră cumva în afara lumii, cei care alunecaseră cumva din timpurile lor şi nu erau în stare să trăiască înconjuraţi de inovaţiile epocii moderne. Îmi treceau prin cap o mulţime de lucruri. Când eu şi Harriet eram împreună, toată lumea fuma. Tot timpul şi peste tot. Toată tinereţea mea a fost plină de scrumiere. Încă mi-aduc aminte de mulţimea de doctori care fumau ţigară de la ţigară şi care m-au pregătit pentru a obţine dreptul de a purta un halat alb. Pe vremea aceea, poştaşul care aducea corespondenţa pe insuliţe era Hjalmar Hedelius. Iarna patina pur şi simplu de la insulă la insulă. Probabil că rucsacul pe care-l purta în spate era incredibil de greu, şi era posibil ca de aici să provină obsesia modernă în legătură cu prostiile trimise prin poştă.

Gândurile acestea hoinare… au fost întrerupte de zgomotul unui hidroelicopter ce se apropia. Jansson fusese deja la văduva doamnă Åkerblom şi acum se îndrepta cu toată viteza spre mine, aducând cu sine toate problemele şi durerile pe care le avea. Durerea de dinţi care-l chinuia înainte de Crăciun îi trecuse. Ultima dată când acostase lângă pontonul meu m-a rugat să mă uit la câteva aluniţe maro, ce-i apăruseră pe dosul mâinii stângi. L-am calmat asigurându-l că erau nişte fenomene normale, apărute din cauza înaintării în vârstă. Cu siguranţă, avea să trăiască mai mult decât noi toţi ceilalţi de pe insule. Când noi toţi pensionarii vom fi dispărut, Jansson va străbate în continuare apele în vechea lui barcă peticită de pescuit sau va face ture cu hidroelicopterul. Asta, desigur, dacă nu avea să fie dat afară. Ceea ce cu siguranţă urma să se întâmple.

Jansson alunecă lent cu hidroelicopterul până la ponton, opri motorul şi începu să-şi desfacă şi să-şi scoată toate hainele şi căciulile pe care le purta. Era roşu la faţă şi păru-i ciufulit îi stătea ridicat pe cap!

— La mulţi ani, spuse el când urcă pe ponton.

— Mulţumesc.

— Gerul face ravagii în continuare.

— Da, cu siguranţă.

— De la Revelion încoace, am avut nişte probleme cu stomacul. Mi-a fost foarte greu să ies afară. Sunt constipat, cum se spune.

— Mănâncă nişte prune.

— N-ar putea fi oare un simptom pentru altceva?

— Nu.

Jansson nu prea reuşea să-şi ascundă curiozitatea. Tot arunca priviri înspre casă.

— Cum ai sărbătorit Anul Nou?

— Nu sărbătoresc Anul Nou.

— Eu am cumpărat nişte rachete anul ăsta. N-am mai făcut asta de multă vreme. Din nefericire, una dintre ele a nimerit în uşa şopronului cu lemne.

— În mod normal, eu adorm buştean înainte de miezul nopţii. Nu văd niciun motiv pentru care ar trebui să-mi schimb obiceiul numai pentru că este ultima zi din an.

Jansson murea de curiozitate să mă întrebe ceva despre Harriet. Fără îndoială, ea nu îi spusese cine este, doar că vrea să-mi facă o vizită.

— Ai ceva pentru mine?

Jansson mă privi uluit. Nu-i mai pusesem niciodată întrebarea aceasta.

— Nu, nimic, spuse el. Niciodată nu se primeşte prea multă corespondenţă în perioada asta din an.

Conversaţia şi consultaţia se terminaseră. Jansson a mai aruncat o privire către casă, apoi a coborât în hidroelicopter. Am plecat şi eu. În timp ce pornea motorul, mi-am pus palmele peste urechi. M-am întors şi l-am urmărit dispărând într-un nor de zăpadă virând pe după promontoriul cunoscut în general drept Punctul lui Antonsson, după marinarul de pe un vas de transportat marfă, care băuse puţin cam mult şi eşuase acolo în timp ce-şi ducea vasul la ţărm, ca să-şi petreacă iarna.

Harriet stătea la masa din bucătărie când am intrat.

Se vedea că se machiase. În orice caz era mai puţin

palidă decât fusese mai devreme. M-a izbit din nou cât de bine arăta şi ce idiot fusesem că o părăsisem.

M-am aşezat la masă.

— O să te duc la iazul din pădure, am spus. O să mă ţin de cuvânt. Ne va lua două zile să ajungem acolo cu maşina mea veche. Va trebui să petrecem o noapte la un hotel şi ar trebui să-ţi spun de la început că s-ar putea să nu reuşesc să găsesc drumul până acolo. În zonele acelea drumeagurile pe unde se poate circula se modifică în funcţie de locurile unde se taie copaci la un moment dat. Şi, chiar dacă o să găsesc drumul potrivit, nu e deloc sigur că va putea fi străbătut. S-ar putea să trebuiască să găsesc pe cineva care să aibă un plug ataşat la tractor şi care să ne deschidă calea. Ne va lua cel puţin patru zile în total. Unde vrei să te duc când se termină totul?

— Poţi să mă laşi undeva pe marginea drumului.

— Pe marginea drumului? Cu cadrul de mers?

— Am reuşit să ajung până aici, nu?

Avea un ton destul de răstit şi nu am vrut să insist. Dacă prefera să fie lăsată la marginea drumului, de ce să mă cert cu ea?

— Putem porni mâine, am spus. Jansson te poate duce pe tine şi cadrul de mers până la uscat.

— Dar tu?

— Eu o să merg pe gheaţă.

M-am ridicat, căci mi-am dat seama că aveam foarte multe lucruri de făcut. În primul rând, trebuia să fac o clapă mobilă în uşa de la intrare, pentru pisică, şi să mă asigur că şi câinele va putea să se folosească de cuşca ce fusese abandonată de câţiva ani. Aveam să le las suficientă mâncare să le ajungă o săptămână. Bineînţeles că urmau să se arunce pe mâncare şi să termine tot cât puteau de repede. Să păstreze ceva pentru mai târziu sau pentru a doua zi era probabil un lucru de neconceput. Însă aveau să se descurce fără mâncare câteva zile.

Mi-am petrecut ziua fixând în uşa de la intrare o clapă mobilă, pentru pisică şi încercând să o învăţ cum s-o folosească. Cuşca pentru câine era într-o stare mai proastă

decât mă gândeam. Am bătut în cuie o prelată, ca să ţină deoparte zăpada şi ploaia, şi am pus înăuntru nişte pături vechi, ca să stea pe ele; abia am terminat, că s-a şi băgat înăuntru.

L-am sunat pe Jansson în seara aceea. Nu-l mai căutasem niciodată.

— Ture Jansson, poştaş.

Suna ca şi cum ar fi recitat un titlu nobiliar.

— Sunt Fredrik. Sper că nu te deranjez.

— Nu, deloc. Oricum nu suni prea des.

— Nu te-am sunat niciodată. Aş vrea să te întreb: ai putea să faci o cursă de taxi mâine?

— Pentru o doamnă cu un cadru de mers cu rotile?

— Cum i-ai cerut aşa o sumă neruşinată când ai adus-o aici, consider de la sine înţeles că mâine nu-i vei mai lua nimic. Dacă nu eşti de acord cu asta, mă voi simţi îndreptăţit să te denunţ că ai o afacere ilegală de taximetrie aici, în arhipelag.

Îl auzeam pe Jansson respirând greu la celălalt capăt al liniei.

— La ce oră? întrebă în cele din urmă.

— Mâine nu o să ai corespondenţă de dus. Poţi să fii aici la ora zece?

Harriet şi-a petrecut cea mai mare parte a zilei în pat, odihnindu-se, în timp ce eu făceam toate pregătirile necesare pentru călătorie. M-am întrebat dacă era capabilă să facă faţă efortului. Însă asta nu era problema mea. Eu voiam doar să-mi fac datoria, nimic mai mult. Am dezgheţat carnea de iepure şi am pus-o în cuptor, să se facă pentru cină. Bunica pusese într-o carte de bucate o reţetă scrisă de mână, despre cum se găteşte friptura de iepure. Îi urmasem instrucţiunile şi altădată, şi-mi reuşise destul de bine, şi nici de data asta n-am dat greş. Când ne-am aşezat la masa din bucătărie, am observat că lui Harriet îi sclipeau din nou ochii. Mi-am dat seama că gâlgâitul pe care-l auzisem mai devreme din camera ei nu era de la medicamente, ci de la alcoolul pe care-l dădea pe gât. Harriet se tot retrăgea în camera ei pentru a se culca

şi a elimina astfel efectul băuturii. Când am început să mestec bucata de friptură, mi-a trecut prin cap că se putea ca excursia noastră la lacul îngheţat din pădure să se dovedească a fi chiar mai problematică decât îmi închipuisem iniţial.

Iepurele era bun. Dar Harriet îl tot împungea cu furculiţa fără să ciugulească mai nimic. Ştiam că bolnavii de cancer sunt afectaţi adesea de o cronică lipsă de poftă de mâncare.

Am terminat masa cu o cafea. Le-am dat câinelui şi pisicii ce mai rămăsese din friptură. De obicei, sunt capabili să împartă mâncarea fără să se zgârie sau să se muşte. Uneori, mi-i imaginez ca pe un cuplu de oameni bătrâni, aşa cum erau bunicul şi bunica.

I-am spus că Jansson avea să vină după ea a doua zi, i-am dat cheile de la maşină şi i-am explicat cum arăta maşina şi unde era parcată. Putea să urce în ea şi să mă aştepte acolo până ajungeam eu pe gheaţă.

A luat cheile şi le-a pus în geantă. Apoi, fără niciun avertisment, m-a întrebat dacă îmi fusese vreodată dor de ea în toţi anii aceia.

— Da, i-am răspuns, mi-a fost dor de tine. Dar faptul că mi-e dor de cineva mă deprimă îngrozitor. Mă face să-mi fie teamă.

Nu m-a mai întrebat nimic. A dispărut doar din nou în camera ei, iar când s-a întors, nu peste mult timp, ochii îi erau chiar mai sticloşi decât înainte. N-am vorbit prea mult unul cu altul în seara aceea. Cred că amândoi ne temeam ca nu cumva să stricăm excursia pe care urma s-o facem împreună. În plus, întotdeauna ni se păruse foarte uşor să tăcem unul în prezenţa celuilalt.

Ne-am uitat la un film despre nişte oameni care ajungeau să se mănânce între ei până mureau. N-am făcut niciun comentariu când s-a terminat, dar sunt sigur că împărtăşeam aceeaşi opinie.

Fusese un film foarte prost.

În noaptea aceea am dormit pe furate.

Am stat treaz ore întregi, gândindu-mă la toate

lucrurile care ar fi putut merge prost în călătorie. Oare Harriet îmi spusese tot adevărul? Mă întrebam din ce în ce mai serios dacă în realitate voia altceva, dacă nu cumva mai exista un motiv pentru care mă căutase după atât amar de ani.

Înainte să reuşesc în sfârşit să adorm, mi-am propus să fiu foarte atent. Nu aveam de unde să ştiu ce mi se pregătea, însă trebuia să fiu pregătit.

Starea de nelinişte persista, transmiţându-mi avertismente mute.

Capitolul 6

Era o dimineaţă clară şi senină când am plecat.

Jansson a sosit la timp. A ridicat cadrul de mers la bord şi apoi a ajutat-o pe Harriet să se strecoare în spatele umerilor lui laţi. Nu i-am spus nimic despre intenţia mea de a pleca şi eu. Data următoare când avea să vină, dacă nu mă găsea aşteptându-l pe ponton, ar fi mers până la casă; închipuindu-şi că poate murisem. Aşa că am scris un anunţ pe o bucată de hârtie, pe care am prins-o pe uşa de la intrare: „Nu sunt mort”.

Hidroelicopterul dispăru în zare. Mi-am fixat de bocanci nişte vechi capcane de vânătoare demontate, ca să nu alunec prea tare pe gheaţă.

Rucsacul meu cântărea nouă kilograme. Am verificat greutatea pe vechiul cântar al bunicii, din baie. Am pornit repede, dar evitând să mă obosesc prea tare sau să transpir. Întotdeauna mă tem când trebuie să merg pe suprafaţa îngheţată de deasupra unei ape adânci. Mi se pare periculos. Dincolo de extremitatea estică a insulei mele, se află o depresiune cunoscută drept Groapa de argilă, care într-un punct ajunge până la cincizeci şi şase de metri adâncime.

Mijeam ochii din cauza luminii strălucitoare a soarelui, reflectate de gheaţă. În depărtare se vedeau nişte oameni pe patine îndreptându-se către insuliţele mai îndepărtate. În rest, nimic – iarna arhipelagul este ca un deşert. O lume pustie, în care apar ocazional caravane de patinatori. Şi, din când în când, un nomad ca mine.

Când am ajuns pe uscat, în vechiul sat de pescari al cărui mic port nu prea mai este folosit în ziua de azi, Harriet era în maşina mea, aşteptându-mă. Am scos cadrul şi l-am băgat în portbagaj, şi pe urmă m-am aşezat la volan.

— Mulţumesc, spuse Harriet. Îţi mulţumesc că faci asta pentru mine.

M-a mângâiat uşor pe mână. Am pornit motorul şi am demarat în lunga noastră călătorie către nord.

Călătoria a început prost.

Abia făcusem vreun kilometru şi jumătate, când un elan a apărut brusc în mijlocul şoselei. Era ca şi cum aşteptase undeva în culise ca să-şi facă o intrare spectaculoasă exact când ne apropiam noi. Am apăsat frâna la maximum şi abia, abia am reuşit să nu intru cu maşina în trupul lui masiv. Am derapat şi ne-am înţepenit în zăpada troienită pe marginea drumului. Totul a durat o fracţiune de secundă. Eu urlasem din rărunchi, dar Harriet nu scosese niciun sunet. Am stat acolo în tăcere. Elanul dispăruse în pădurea deasă.

— Nu aveam viteză deloc, am spus într-o încercare jalnică şi total inutilă de a mă disculpa.

Ca şi cum ar fi fost vina mea că elanul ne pândise de pe marginea drumului şi alesese tocmai acel moment să se apropie, ca să ne vadă mai bine.

— Nu-i nimic, spuse Harriet.

M-am uitat la ea. Poate că nu era nevoie să-ţi fie frică de elani apăruţi de nu ştiu unde când mai ai atât de puţin de trăit.

Maşina era într-adevăr înţepenită, şi încă bine. Am scos o lopată din portbagaj, am dat zăpada în jurul roţilor din faţă, am rupt nişte crengi de brad şi le-am pus pe drum în spatele roţilor. Apoi am dat în spate şi în faţă cu o mişcare bruscă, scoţând maşina şi putând astfel să ne continuăm călătoria.

După alţi zece sau doisprezece kilometri am simţit că maşina trage spre stânga. Am tras pe dreapta şi am coborât. Aveam pană la unul din cauciucurile din faţă. Mi-a trecut prin cap că nici că se putea ca excursia să debuteze mai prost de-atât. Nu era o experienţă prea plăcută să îngenunchez în zăpadă şi gheaţă şi să mă ocup de toate şuruburile şi piuliţele acelea unsuroase, şi de nişte cauciucuri murdare. Nu mă părăsise nevoia de curăţenie a chirurgului în timpul unei operaţii.

Eram ud leoarcă de transpiraţie când am terminat de schimbat cauciucul. Eram şi foarte furios. În ritmul ăsta nu

mai ajungeam niciodată la iazul din pădure. Harriet avea să cedeze şi cu siguranţă o rudă sau un prieten va apărea ca să mă acuze de comportament iresponsabil, că am plecat într-o călătorie aşa de lungă cu cineva care era atât de bolnav.

Am pornit din nou.

Drumul era alunecos, curăţat de zăpadă cu troiene, formând grămezi foarte înalte de-o parte şi de alta. Am întâlnit câteva camioane şi am trecut de un vechi Volvo Amazon parcat pe dreapta, într-o alveolă: un bărbat tocmai ieşea din maşină cu câinele lui. Harriet nu spunea nimic. Privea peisajul prin geamul din partea ei.

Am început să mă gândesc la călătoria spre iaz pe care am făcut-o cu tata acum multă vreme. Tocmai fusese dat afară din nou, pentru că refuzase să lucreze serile la restaurantul unde era angajat. Am luat-o spre nord din Stockholm şi am petrecut noaptea într-un hotel ieftin de lângă Gävle. Îmi amintesc vag că se numea Furuvik, dar s-ar putea să mă înşel. Am împărţit o cameră; era iulie şi era o zăpuşeală teribilă, una dintre verile cele mai fierbinţi de la sfârşitul anilor 1940.

Cum tata lucrase într-unul dintre cele mai bune restaurante din Stockholm, câştigase bani frumoşi. Era o perioadă în care mama plângea neobişnuit de puţin. Într-o zi tata a venit acasă cu o pălărie nouă pentru ea; atunci a plâns de fericire. În ziua aceea îl servise pe directorul uneia dintre cele mai mari bănci suedeze care se îmbătase, deşi era devreme chiar şi pentru prânz, şi îi lăsase tatei un bacşiş mult prea mare.

Din câte înţelegeam eu, să i se dea un bacşiş prea mare era la fel de degradant pentru tata ca şi cum i s-ar fi dat prea puţin sau deloc. Cu toate astea transformase bacşişul într-o pălărie roşie pentru mama.

Ea nu a vrut să meargă cu noi, atunci când tata a sugerat să facem o excursie în Norrland şi să ne bucurăm de câteva zile libere acolo, înainte ca el să-şi caute din nou de lucru.

Aveam o maşină veche. Fără îndoială, tata începuse să economisească pentru ea la o vârstă foarte fragedă. Dimineaţa devreme ne-am urcat în maşina respectivă şi am plecat din Stockholm, apucând-o pe şoseaua principală ce ducea spre Uppsala.

Ne-am petrecut noaptea la hotelul care cred că se numea Furuvik. Îmi aduc aminte că m-am trezit puţin înainte de ivirea zorilor şi l-am văzut pe tata gol în faţa ferestrei, uitându-se prin perdeaua subţire. Arăta ca şi cum încremenise în mijlocul unui gând. Ceea ce mi s-a părut o eternitate, deşi probabil nu a durat decât o clipă, m-am speriat de moarte, convins fiind că avea de gând să mă părăsească. Era ca şi cum în faţa mea se afla doar o cochilie goală, nimic mai mult. În interiorul pielii era un gol uriaş. Nu ştiu cât a rămas acolo nemişcat, dar îmi amintesc foarte clar că stăteam cu sufletul la gură de teamă că mă va abandona. În cele din urmă s-a întors şi a aruncat o privire către mine, care stăteam cu pătura trasă până la gât şi cu ochii pe jumătate închişi. S-a dus înapoi în pat şi abia când am fost sigur că adormise am îndrăznit să mă întorc, să-mi lipesc capul de perete şi să adorm din nou.

Am ajuns la destinaţie în ziua următoare.

Iazul nu era mare. Apa era complet neagră. Pe partea cealaltă se înălţau nişte stânci, iar de jur împrejur era doar pădure. Nu exista niciun mal, nicio fâşie de uscat care să facă trecerea de la apă la pădure. Părea că apele şi copacii se încleştaseră în luptă ca să-şi măsoare forţele, fără ca vreo parte să reuşească să o doboare pe cealaltă.

Tata m-a bătut pe umăr.

— Hai să înotăm, spuse el.

— Nu am slipul la mine.

M-a privit amuzat.

— Cine crezi că are? Cine crezi c-o să ne vadă? Spiriduşii periculoşi ai pădurii, care se ascund printre copaci?

A început să se dezbrace. I-am privit pe furiş corpul mare şi m-am ruşinat. Avea o burtă enormă, care-a ieşit în

afară bălăngănindu-se când şi-a scos chiloţii. Am făcut şi eu acelaşi lucru, brusc extrem de conştient de goliciunea mea. Tata s-a stropit şi pe urmă s-a aruncat în apă. A început să-şi arunce corpul masiv înainte, ca o balenă gigantică, provocând haos în fiecare bucată din iaz. Suprafaţa de oglindă a apei s-a tulburat. Nu ştiu de ce mă aşteptasem ca apa să aibă aceeaşi temperatură ca şi aerul. Printre copaci era atât de cald că ieşeau aburi. Dar apa era rece. Am intrat puţin şi m-am grăbit să ies.

Tata înota în iaz cu mişcări puternice de mâini şi picioare, care formau cascade de apă îngheţată. Şi cânta. Nu-mi amintesc ce cânta, dar suna mai mult ca un muget de plăcere, ca o cădere masivă de apă întunecată ce se metamorfoza în cântecul încăpăţânat al tatălui meu.

Aşa cum stăteam cu Harriet lângă mine, mi-a trecut prin cap că nu exista nicio altă întâmplare din viaţa mea pe care să mi-o pot aminti cu detalii atât de vii precum aceea pe care-o petrecusem cu tata la iaz. Deşi se petrecuse cu cincizeci şi cinci de ani în urmă, îmi vedeam întreaga viaţă redusă la imaginea aceea: tata înotând singur şi gol în iazul din pădure. Eu, stând gol printre copaci, uitându-mă la el. Doi oameni înrudiţi, dar totuşi diferiţi.

Aşa e viaţa: cineva înoată şi altcineva priveşte.

Am început să văd altfel întoarcerea la iaz. Acum era vorba de mult mai mult decât simpla respectare a unei promisiuni pe care i-o făcusem lui Harriet. Urma să mă bucur din nou de ceva ce nu crezusem că voi mai vedea vreodată.

Călătoream prin lumea de basm a iernii.

Ceaţa îngheţată plutea deasupra câmpiilor albe. Din coşuri ieşea fum. Din miile de antene îndreptate către sateliţi îndepărtaţi atârnau ţurţuri.

După câteva ore, am oprit la o pompă de benzină. Aveam nevoie de lichid de parbriz şi mai trebuia şi să mâncăm. Harriet a luat-o agale către localul de lângă benzinărie, unde se putea lua masa. Am urmărit-o cât de încet mergea, cu câtă grijă făcea fiecare pas. Când am

ajuns şi eu acolo, ea deja începuse să mănânce. Specialitatea zilei era cârnat afumat. Am comandat un file de peşte din meniul principal. Harriet şi cu mine eram cam singurii clienţi. Mai era un şofer de camion la o masă din colţ, moţăind peste o ceaşcă de cafea. După logoul de pe jacheta pe care o purta, slujba lui era „să ţină Suedia în mişcare”.

Oare noi ce facem? m-am întrebat. Eu şi Harriet în călătoria noastră spre nord? Oare şi noi ne ţinem ţara în mişcare? Sau n-avem nicio valoare şi nu contăm absolut deloc?

Harriet îşi mesteca încet cârnatul afumat. M-am uitat la mâinile ei zbârcite şi m-am gândit cum îmi mângâiaseră odinioară trupul, umplându-mă de o senzaţie de satisfacţie pe care rareori am mai întâlnit-o după aceea în viaţa mea.

Şoferul de camion s-a sculat şi a ieşit din cafenea.

O fată machiată strident şi cu un şorţ murdar mi-a adus peştele. Undeva pe fundal se auzea slab un radio. Îmi dădeam seama că sunt ştiri, dar nu puteam înţelege ce se spunea. Altădată, când eram mai tânăr, eram genul de persoană totdeauna interesată de ultimele ştiri. Citeam, ascultam şi priveam. Lumea avea nevoie de prezenţa mea. Într-o zi două fetiţe se înecaseră în Canalul Gata, în altă zi, un preşedinte fusese asasinat. Întotdeauna aveam nevoie să ştiu. În anii în care m-am izolat din ce în ce mai mult, pe insula bunicilor mei, obiceiul acesta mă părăsise treptat. Acum nu citesc niciodată ziarele şi mă uit la televizor la ştiri poate o dată la două zile în cel mai bun caz.

Harriet şi-a lăsat cea mai mare parte din mâncare neatinsă pe farfurie. I-am adus o ceaşcă de cafea. Pe fereastră se vedeau fulgii care începuseră să cadă. Cafeneaua era în continuare goală. Harriet şi-a luat cadrul şi a dispărut la toaletă. Când s-a întors, îi sclipeau ochii. Ceea ce mă îngrijora fără să pot spune de ce. În niciun caz nu puteam s-o învinovăţesc pentru faptul că încerca să-şi amorţească durerea. Şi nici nu mă puteam considera responsabil pentru faptul că ea bea pe ascuns.

Era ca şi cum Harriet îmi ghicise gândurile. M-a

întrebat brusc la ce mă gândesc.

— La Roma, am spus evaziv.

Nu ştiu ce mi-a venit. O dată am fost la o conferinţă pentru chirurgi la Roma, extrem de obositoare şi de prost organizată. Am sărit peste lucrările din ultimele două zile şi m-am dus să explorez Villa Borghese. Am plecat de la marele hotel de cinci stele, unde erau cazaţi participanţii la conferinţă, şi m-am mutat la Dinesens' Guest House, unde Karen Blixen era odinioară o obişnuită a casei. Am părăsit Roma convins că nu mă voi mai întoarce niciodată.

— Doar la asta?

— Da, doar la asta. Nu mă gândeam la nimic altceva.

Dar nu era adevărat. În realitate, mă întorsesem totuşi la Roma doi ani mai târziu. Catastrofa imensă avusese loc, iar eu fugisem înnebunit din Stockholm, încercând să găsesc linişte şi pace. Îmi amintesc cum m-am năpustit în aeroportul Arlanda fără bilet. Următoarele zboruri către sudul Europei erau spre Madrid sau Roma. Am ales Roma pentru că era o călătorie mai scurtă.

Am petrecut o săptămână hoinărind pe străzi, gândindu-mă fără încetare la marea nedreptate care mi se făcuse. Am băut mult prea mult, ocazional m-am trezit în compania cui nu trebuia şi am fost tâlhărit în ultima seară. M-am întors în Suedia bătut măr, cu nasul ca o gogoaşă sângerândă. Un doctor de la Southern Hospital l-a îndreptat şi mi-a dat nişte analgezice. După aceea, Roma a devenit ultimul loc din lume unde aş fi vrut să mă întorc din nou.

— Am fost la Roma, spuse Harriet. Toată viaţa mea s-a învârtit în jurul pantofilor. Ceea ce am crezut a fi doar o coincidenţă, când eram tânără şi lucram într-un atelier de pantofi pentru că tata lucrase o dată ca maistru la Oscaria în Orebro, s-a dovedit a fi ceva ce-mi va afecta întreaga viaţă. De fapt, acum nu mai am nimic altceva de făcut decât să mă scol în fiecare dimineaţă şi să mă gândesc la pantofi. Am fost o dată la Roma şi am stat acolo o lună, ca ucenică la un creator bătrân care făcea pantofi pentru cele mai bogate picioare din lume. Era la fel de atent şi făcea

fiecare pereche cu la fel de multă grijă precum făcuse Stradivarius cu viorile sale. Credea că picioarele au o personalitate proprie. O cântăreaţă de operă – nu-i mai ţin minte numele – avea nişte picioare arogante, care nu-şi luau niciodată pantofii în serios şi nici nu-i respectau. Pe de altă parte, un om de afaceri ungur avea nişte picioare extrem de tandre cu pantofii lui. Am învăţat ceva de la bătrânul acela despre pantofi şi despre artă. După aceea, pentru mine vândutul pantofilor nu a mai fost niciodată la fel.

Am plecat din nou la drum.

Începusem să mă gândesc unde ar trebui să ne petrecem noaptea. Încă nu se întunecase, dar preferam să nu conduc când n-aveam suficientă lumină. Vederea mi se deteriorase în ultimii ani.

Uniformitatea peisajului de iarnă îi dădea un fel de frumuseţe aparte. Călătoream printr-un ţinut unde practic nu se întâmpla nimic. Deşi acum, când am trecut de culmea unui deal, am observat un câine stând pe marginea drumului. Am frânat în caz că avea de gând să ţâşnească în faţa maşinii. După ce am trecut de el, Harriet a remarcat că avea o cureluşă la gât. Vedeam în oglinda retrovizoare că începuse să vină după maşină. Când am încetinit din nou ne-a prins din urmă.

— Ne urmăreşte, am spus.

— Cred că a fost abandonat.

— De ce crezi asta?

— Câinii care aleargă după maşini de obicei latră. Dar ăsta nu latră.

Avea dreptate. Am tras frâna de mână. Câinele s-a oprit şi s-a aşezat cu limba atârnându-i de-un cot. Când m-am întins spre el nu s-a mişcat. I-am scos cureluşa şi am văzut că avea un disc cu un număr de telefon.

Harriet şi-a scos mobilul şi a format numărul. Mi l-a dat mie. Nu a răspuns nimeni.

— Nu e nimeni acolo.

— Dacă plecăm s-ar putea ca din nou câinele să fugă

după noi, până va cădea mort.

Harriet a luat telefonul şi a sunat la Informaţii.

— Numărul este al Sarei Larsson, care locuieşte la Ferma Högtunet în Rödjebyn. Aveţi o hartă?

— Nu una la o scară suficient de mare.

— Nu putem să lăsăm câinele pe şosea.

Am coborât şi am deschis uşa din spate. Câinele a sărit imediat înăuntru şi s-a făcut covrig. Un câine singuratic, m-am gândit. Nu prea diferit de un om singuratic.

După opt sau nouă kilometri am ajuns într-un sătuc ce avea în centru un magazin. Am intrat şi am întrebat de Ferma Hogtunet.

Vânzătorul era tânăr şi purta o şapcă de baseball pusă invers. Mi-a desenat o hartă.

— Am găsit un câine, am spus.

— Sara Larsson are un spaniel, răspunse vânzătorul. Poate că a fugit?

M-am întors la maşină, i-am dat lui Harriet harta desenată şi am luat-o înapoi pe unde veniserăm. În tot timpul acesta câinele a rămas încovrigat pe bancheta din spate, însă se vedea că e atent. Harriet m-a ghidat pe o stradă laterală, ascunsă printre munţi de zăpadă lăsaţi în urmă de plug. Te simţeai foarte dezorientat când intrai în coridorul acesta alb. Drumul şerpuia printre brazii plini de zăpadă. Deşi fusese deszăpezit cu un plug, nu mai trecuse nimic pe aici de la ultima ninsoare.

— Uite – sunt urme de animal în zăpadă, spuse Harriet.

— Da, duc înapoi către şoseaua principală.

Câinele se ridică pe bancheta din spate, cu urechile ciulite, uitându-se pe fereastră. Tremura încontinuu, poate din cauză că-i era frig. Am trecut peste un vechi pod de piatră.

Un gard de lemn dărăpănat era abia, abia vizibil pe marginea drumului. Pădurea se deschidea aici într-un luminiş. Pe deluşorul din faţa noastră se afla o casă ce nu mai fusese zugrăvită de multă vreme. Mai erau şi nişte

dependinţe şi un hambar pe jumătate prăbuşit. Am oprit şi i-am dat drumul câinelui. A alergat la uşa din faţă, a zgâriat-o, apoi s-a aşezat să aştepte. Am observat că nu ieşea fum pe coş, iar lumina de deasupra uşii nu era aprinsă. Nu mi-a plăcut ce-am văzut.

— E ca un tablou neterminat, spuse Harriet, lăsat la cheremul penelului naturii.

Am coborât din maşină şi am scos cadrul de mers. Harriet a dat din cap şi a rămas în maşină. Am stat puţin în faţa casei, ascultând. Câinele se afla în continuare acolo, neclintit, holbându-se la uşă. Un plug ruginit, vechi şi uzat, ieşea pe jumătate din zăpadă amintind de rămăşiţele unei nave naufragiate. Totul părea abandonat. Nu se vedea nicio urmă pe zăpadă în afară de cele făcute de câine. Mă simţeam din ce în ce mai puţin în largul meu. M-am dus la casă şi am bătut la uşă. Câinele s-a ridicat.

— Cine o să deschidă? am şoptit. Pe cine aştepţi? De ce stăteai acolo, pe marginea drumului?

Am ciocănit din nou şi apoi am apăsat pe mâner. Uşa nu era încuiată. Câinele a ţâşnit printre picioarele mele. Înăuntru era un aer închis – nu ca într-o încăpere unde nu se mai aerisise demult, ci ca într-un loc unde timpul se oprise şi începuse să emane neant. Câinele fugise într-o cameră despre care mi-am imaginat că era bucătăria şi nu se întorsese. Am strigat, dar nu am primit niciun răspuns. În stânga era o cameră plină cu mobilă veche. Pendula unui ceas se legăna silenţios în spatele gemuleţului. În dreapta era o scară ce ducea la etaj. M-am dus după câine şi m-am oprit brusc în uşă.

O femeie bătrână zăcea ţeapănă pe linoleumul gri. Evident, era moartă. Totuşi, am făcut ce trebuie făcut în astfel de circumstanţe: m-am aşezat în genunchi şi i-am pipăit gâtul să văd dacă are puls, apoi încheietura şi o tâmplă. Nu era necesar, căci corpul se răcise şi deja se instalase rigor mortis. Am presupus că femeia era Sara Larsson. În bucătărie era frig fiindcă una dintre ferestre era pe jumătate deschisă. Fără îndoială, câinele ieşise pe acolo şi fugise încercând să aducă ajutoare. Totul era curat

şi aranjat în bucătărie. Cel mai probabil, Sara Larsson murise din cauze naturale. Inima i se oprise; poate îi plesnise un vas de sânge la cap. Am estimat că avea între optzeci şi nouăzeci de ani. Avea părul des şi alb strâns coc la ceafă. Am întors cu grijă cadavrul. Câinele urmărea cu mare interes tot ce făceam. Când am întors-o cu faţa în sus, câinele s-a dus s-o amuşineze pe faţă. Mi s-a părut că mă uitam la un alt tablou decât cel pe care-l văzuse Harriet. Mă uitam la întruchiparea singurătăţii nemărginite. Bătrâna avea o faţă foarte frumoasă. Există un anumit gen de frumuseţe pe care îl întâlneşti numai pe feţele femeilor foarte bătrâne. Pielea lor brăzdată conţine toate urmele şi amintirile lăsate în urmă de viaţa trăită. Femei bătrâne pe care pământul abia aşteaptă să le îmbrăţişeze.

M-am gândit la bătrânul meu tată, aşa cum era cu puţin înainte să moară. Avea un cancer care i se răspândise în tot corpul. Lângă patul în care zăcea se afla o pereche de pantofi lustruiţi lună. Dar el nu spunea nimic. Îi era atât de frică de moarte, că amuţise complet. Şi se împuţinase într-o asemenea măsură, că devenise de nerecunoscut. Şi pe el abia-l aştepta pământul să-l îmbrăţişeze.

M-am dus la Harriet, care ieşise din maşină şi stătea sprijinită de cadru. M-a însoţit înapoi la casă şi s-a ţinut strâns de braţul meu ca să urce treptele. Câinele era în continuare în bucătărie.

— E pe podea, am spus eu. E moartă şi ţeapănă, şi faţa i s-a îngălbenit. Nu e nevoie să o vezi.

— Nu mi-e frică de moarte. Ceea ce mi se pare îngrozitor este că o să fiu moartă atâta amar de timp.

O să fiu moartă atâta amar de timp.

Mai târziu aveam să-mi amintesc cuvintele acelea spuse de Harriet în timp ce stăteam în holul întunecat, chiar înainte de a intra în bucătăria unde bătrâna zăcea pe podea.

Am stat acolo în linişte. Apoi am căutat prin casă, încercând să găsesc vreo urmă care să indice prezenţa

unei rude pe care să o pot contacta. Odinioară existase un bărbat în casă, ceea ce era evident, date fiind fotografiile atârnate pe pereţi. Dar acum era singură cu câinele. Când am coborât din nou, am crezut că Harriet pusese o batistă pe faţa Sarei Larsson. Îi fusese foarte greu să se aplece. Câinele era în coşul lui şi ne urmărea atent.

Am sunat la poliţie. Mi-a luat ceva timp să explic exact unde eram.

Marcaţi, am ieşit amândoi pe verandă ca să aşteptăm. Nu am spus niciunul nimic, dar am observat că încercam să stăm cât se putea mai aproape unul de celălalt. Apoi am văzut luminile penetrând pădurea, şi o maşină de poliţie a tras în faţa casei. Ofiţerii care au coborât erau foarte tineri. Unul din ei, o femeie cu părul blond şi lung prins în coadă, părea să nu aibă mai mult de douăzeci de ani, maximum douăzeci şi unu. Îi chema Anna şi Evert. Au intrat în bucătărie. Harriet a rămas pe verandă, dar eu i-am urmat.

— Ce se va întâmpla cu câinele? am întrebat.

— O să-l luăm cu noi.

— Şi pe urmă?

— Cred că va trebui să doarmă în celulă cu beţivanii până când stabilim dacă există vreo rudă care să poată avea grijă de el. Altfel va trebui să fie dus la un adăpost pentru câini. În cel mai rău caz, îl eutanasiem.

Din receptoarele radio pe care le aveau ataşate la centuri, se auzea un fâsâit constant. Tânăra mi-a notat numele şi numărul de telefon.

Mi-a spus că nu mai era nevoie să stăm. M-am aşezat pe vine şi am mângâiat căţeluşa spaniel pe cap. Oare avea nume? Ce se va întâmpla cu ea acum?

Am pornit la drum în amurgul ce cobora spre noi. Farurile luminau semne pe care erau scrise nume necunoscute. Atunci când mergi cu maşina printr-un peisaj de iarnă este multă linişte. Vara sau primăvara nu e niciodată linişte. Dar iarna e mută.

Am ajuns la o intersecţie. Am oprit. Aveam nevoie de

un loc în care să stăm; pe un semn scria că există un han, Hanul Vizuina Vulpii, la şapte kilometri distanţă.

Hanul s-a dovedit a fi o clădire gen conac, cu două aripi foarte întinse ca dimensiuni. O mulţime de maşini erau parcate afară, lângă clădirea principală.

Am lăsat-o pe Harriet în maşină şi am intrat în holul bine luminat, unde un bărbat în vârstă, ce părea de pe altă lume, cânta la un pian vechi. A revenit cu picioarele pe pământ când m-a auzit intrând şi s-a ridicat. L-am întrebat dacă are camere pentru o noapte.

— Toate camerele sunt ocupate, spuse el. Avem un grup mai mare care sărbătoreşte întoarcerea unei rude din America.

— Nu aveţi nici măcar o cameră?

Studie un registru.

— Avem una.

— Îmi trebuie două.

— Avem o cameră dublă, mare, care dă înspre lac. E la parter şi e foarte liniştită. A fost rezervată şi ea, dar cineva din grupul cel mare s-a îmbolnăvit. E singura cameră pe care o avem disponibilă.

— Are pat dublu sau sunt două paturi?

— Are un pat dublu foarte confortabil. Nimeni nu s-a plâns niciodată că i-a fost greu să doarmă în el. Una dintre prinţesele mai în vârstă ale Suediei, care acum nu mai trăieşte, a dormit de multe ori fără nicio problemă în patul ăla. Şi, deşi eu sunt monarhist, trebuie să recunosc că uneori oaspeţii cu sânge albastru pot fi foarte pretenţioşi.

— Puteţi împărţi patul în două?

— Numai dacă l-aş tăia cu ferăstrăul.

Am ieşit la Harriet şi i-am explicat situaţia. O singură cameră cu pat dublu. Dacă prefera, puteam pleca mai departe, să încercăm să găsim altceva.

— Servesc şi masa? întrebă Harriet. De dormit pot să dorm oriunde.

Am intrat din nou. Am recunoscut melodia pe care o cânta acum omul de la pian, ceva în mare vogă pe vremea aceea când eram eu tânăr. Cu siguranţă Harriet ar fi putut

spune cum se numeşte.

Am întrebat dacă serveau cina.

— Avem o cină cu degustare de vin pe care v-o recomand călduros.

— Asta-i tot?

— Nu e destul?

Răspunsul lui suna foarte dezaprobator.

— Vom lua camera, am spus eu. Vom lua camera şi aşteptăm cu nerăbdare cina cu degustare de vin.

Am ieşit din nou şi am ajutat-o pe Harriet să coboare. Îmi dădeam seama că în continuare avea dureri. Am mers încet prin zăpadă, am urcat pe rampa pentru cărucioare cu rotile şi am intrat la căldură. Omul se afla din nou la pian.

— *Non ho l'etá,* spuse Harriet. Am dansat de multe ori pe melodia asta. Mai ţii minte cine o cânta? Gigliola Cinquetti. A câştigat concursul Eurovision în 1963 sau 1964.

Ţineam minte. Sau cel puţin aşa credeam. După toţi anii aceia de singurătate pe insula bunicilor mei, nu mă mai puteam baza prea mult pe memorie.

— O să fac formele mai târziu, am spus. Hai să mergem să vedem camera mai întâi.

Bărbatul a luat o cheie şi ne-a însoţit de-a lungul unui coridor lung, în capătul căruia se afla o cameră cu un număr gravat în lemnul închis la culoare. Urma să stăm în camera numărul 3. A descuiat uşa şi a aprins lumina. Camera era mare şi foarte frumoasă. Dar patul dublu era mai mic decât mă aşteptasem.

— Cina se termină într-o oră.

Ne-a lăsat singuri. Harriet se lăsă greoi pe pat. Întreaga situaţie mi se părea complet ireală. În ce mă băgasem? Urma să împart un pat cu Harriet după toţi anii aceştia? Dar ea de ce fusese de acord cu asta?

— Pot găsi o canapea pe care să dorm, am spus.

— Pentru mine nu contează, spuse Harriet. Nu mi-a fost niciodată frică de tine. Ţie ţi-a fost frică de mine? Te-ai temut că-ţi voi da un topor în cap în timp ce dormi? Aş vrea să rămân puţin singură. Şi aş vrea să mănânc în

jumătate de oră. Nu trebuie să-ţi faci griji – pot să-mi plătesc cina.

M-am dus la pianist şi am semnat în registru. Din sufrageria de care eram despărţiţi printr-o uşă glisantă se auzea zgomotul unor conversaţii purtate de grupul care se adunase ca să-i ureze bun venit rudei lor ce se întorsese din America. M-am dus într-unul dintre saloane şi m-am aşezat să aştept. Fusese o zi lungă. Nu aveam linişte. Zilele pe insulă treceau foarte încet. Acum aveam senzaţia că eram atacat şi mă simţeam lipsit de apărare.

Prin uşa deschisă am văzut-o pe Harriet ieşind de pe coridor cu cadrul de mers. Arăta ca şi cum s-ar fi aflat la cârma unei ambarcaţiuni ciudate. Se mişca nesigur. Oare băuse din nou? Am intrat în sufragerie. Cele mai multe mese erau libere. O chelneriţă prietenoasă, cu un picior umflat şi bandajat, ne-a dat o masă într-un colţ. Aşa cum m-a învăţat tata, m-am uitat să văd dacă chelneriţa purta pantofi ca lumea. Da, purta, deşi ar fi fost bine dacă i-ar mai fi şi lustruit din când în când. Spre deosebire de ce se întâmplase mai devreme, lui Harriet îi era foame. Mie, nu. Am compensat însă prin faptul că am băut cu lăcomie vinul pe care l-a servit un tânăr slab, cu pistrui. Harriet a pus întrebări despre vin, dar eu nu am spus nimic, pur şi simplu am băut tot ce mi se punea în faţă. Erau majoritatea vinuri australiene şi unele din Africa de Sud. Şi ce dacă? Tot ce voiam acum era să mă ameţesc.

Am băut unul în cinstea celuilalt şi am observat că Harriet s-a îmbătat aproape instantaneu. Nu eram eu singurul care bea prea mult. Când fusesem ultima oară atât de beat, încât să-mi fie foarte greu să-mi controlez mişcările? Foarte rar, când mă copleşea cu totul deprimarea, stăteam la masa din bucătărie şi beam până uitam de mine, pe urmă le dădeam un şut pisicii şi câinelui să iasă afară, şi m-aruncam în pat complet îmbrăcat. Nu se întâmpla mai deloc în timpul iernii. Poate însă într-o după-amiază luminoasă de primăvară sau la începutul toamnei mi se întâmpla să am o stare de angoasă, care mă făcea să scot sticlele.

Sufrageria s-a închis. Noi eram ultimii rămaşi acolo. Mâncaserăm şi băuserăm, şi, ca printr-un acord tacit, nu vorbiserăm deloc despre vieţile noastre şi nici despre locul unde ne îndreptam. Nu am discutat nici măcar despre Sara Larsson şi câinele ei. Am trecut nota de plată în contul camerei, în ciuda protestelor lui Harriet. Apoi am luat-o pe bâjbâite înapoi. Într-un fel sau altul Harriet părea să se descurce cu cadrul într-o manieră controlată. Habar n-aveam cum reuşea. Am descuiat uşa camerei şi i-am spus că ies la o plimbare de seară înainte să mă culc. Nu era adevărat, desigur. Dar nu voiam s-o stânjenesc pe Harriet fiind prezent când se ducea la culcare. Probabil eram la fel de dornic să nu mă simt nici eu stânjenit.

M-am aşezat în sala de lectură. De jur împrejur erau rafturi pline de reviste şi cărţi vechi. Bărbatul de la pian dispăruse şi grupul cel mare se dispersase. Somnul veni pe neaşteptate, luându-mă total pe nepregătite. Când m-am trezit nu am ştiut unde mă aflam. După ceas mi-a dat seama că dormisem aproape o oră. M-am ridicat clătinându-mă uşor, din cauza vinului pe care-l băusem, şi m-am înapoiat în camera noastră. Harriet dormea. Lăsase aprinsă veioza pe partea mea a patului. M-am dezbrăcat fără zgomot, m-am spălat în baie şi m-am strecurat în pat. Am încercat să-mi dau seama după respiraţie dacă dormea cu adevărat sau doar se prefăcea. Dormea pe o parte. Am fost tentat să o mângâi pe spate. Purta o cămaşă de noapte bleu. Am stins lumina şi am ascultat-o respirând în întuneric. În interiorul meu mă simţeam foarte prost. Şi mai aveam o senzaţie pe care nu o mai avusesem de foarte multă vreme. Senzaţia că nu sunt singur. Pur şi simplu. Singurătatea putea fi alungată, măcar pentru moment.

Probabil, am adormit. M-a trezit Harriet, care ţipa. Pe jumătate adormit, am reuşit să aprind veioza. Ea stătea în capul oaselor în pat ţipând de disperare şi durere. Când am încercat să o ating pe umăr, m-a lovit tare, drept în faţă.

A început să-mi curgă sânge din nas.

În noaptea aceea n-am mai dormit niciunul.

Capitolul 7

Zorile veniră deasupra lacului alb ca un fum cenuşiu.

Am stat la fereastră, gândindu-mă la cum îl văzusem pe tata făcând acelaşi lucru. Nu sunt la fel de gras cum era el, deşi am făcut şi eu puţină burtică. Dar cine mă putea vedea? Numai Harriet, care-şi ridicase perna la spate şi stătea sprijinită de ea.

Ai fi putut spune că sunt un om pe jumătate gol într-un peisaj de iarnă.

M-am gândit să cobor la lacul îngheţat şi să-mi fac o gaură în gheaţă. Îmi era dor de durerea pe care mi-o provoca expunerea la frig şi la apa îngheţată. Dar ştiam că nu o voi face. Trebuia să rămân în cameră împreună cu Harriet. Ne vom îmbrăca, vom lua micul dejun şi ne vom continua călătoria.

Mă intriga visul lui Harriet, care se trezise ţipând. Ceea ce-mi povestise părea foarte încâlcit. Îşi putea aminti doar nişte fragmente. Cineva o legase şi avea de gând s-o rupă în bucăţele fiindcă refuza să renunţe la trupul ei. Rezistase: fusese într-o cameră – sau poate că era afară – înconjurată de oameni ale căror feţe îi erau total necunoscute. Vocile lor semănau cu sunetele scoase de nişte păsări ameninţătoare.

Şi acesta fusese momentul când s-a trezit. Când am încercat să o calmez sau mai degrabă să mă calmez mai mult pe mine, ea era în continuare undeva la graniţa dintre vis şi veghe, şi se apăra de cine sau ce o ţintuise la pământ. Pumnul pe care mi-l dăduse a fost unul de categorie grea. Efectul său mi-a amintit de senzaţia pe care o simţisem când fusesem bătut şi tâlhărit la Roma.

Doar că de data asta nu aveam nasul rupt.

Mi-am îndesat nişte hârtie igienică în nări, mi-am legat la ceafă o batistă înmuiată în apă rece şi, după un timp, sângerarea s-a oprit. Harriet a bătut la uşa de la baie şi m-a întrebat dacă am nevoie de ajutor. Voiam să fiu lăsat în pace, aşa că i-am spus că nu. Când am ieşit în cele din urmă din baie, cu două şomoioage de hârtie în nas, ea se

întorsese în pat. Îşi scosese cămaşa de noapte şi o pusese pe tăblia de la picioarele patului. M-a privit drept în ochi.

— N-am vrut să te lovesc.

— Sigur că n-ai vrut. Aveai un coşmar.

M-am aşezat pe unul dintre scaunele de lângă fereastra mare, care dădea spre lac. Afară era încă întuneric. În depărtare se auzea un câine lătrând. Nişte lătrături întrerupte, ca nişte frânturi de propoziţii. Sau ca atunci când vorbeşti şi nu te ascultă nimeni.

O urmăream în timp ce-mi povestea din nou visul şi mi se părea că este exact la fel ca pe vremea când crescusem şi mă îndrăgostisem de ea. M-am întrebat ce anume m-a făcut să gândesc astfel. În cele din urmă am realizat că era vocea ei, vocea ei care nu se schimbase deloc odată cu trecerea anilor. Îmi aminteam că-i spusesem de multe ori că putea oricând să-şi găsească o slujbă ca telefonistă. Avea cea mai melodioasă voce pe care o auzisem vreodată la telefon.

— O companie de cavalerie inamică se ascundea în pădure, spuse ea. Brusc au ieşit din desişuri şi au atacat înainte să am posibilitatea să mă apăr. Dar acum totul s-a terminat. Şi pe urmă ştiu că astfel de coşmaruri nu se întorc niciodată. Îşi pierd toată puterea şi încetează să mai existe.

— Ştiu că eşti foarte bolnavă, am zis.

Nu plănuisem deloc să-i spun asta. Pur şi simplu cuvintele îmi ieşiseră pe gură fără să le pot opri. Harriet mă privi surprinsă.

— Era o scrisoare în geanta ta, am spus. Căutam o explicaţie pentru motivul pentru care te-ai prăvălit pe gheaţă. Am găsit scrisoarea şi am citit-o.

— De ce nu mi-ai spus că ştii?

— Îmi era ruşine că ţi-am scotocit prin geantă. Eu aş fi foarte furios dacă mi-ar face cineva asta.

— Întotdeauna ţi-a plăcut să-ţi bagi nasul unde nu-ţi fierbe oala. Întotdeauna ai fost aşa.

— Nu e adevărat.

— Sigur că este. Niciunul din noi nu mai are putere să mintă. E un fapt, nu-i aşa?

M-am înroşit. Întotdeauna mi-a plăcut să invadez intimitatea celorlalţi. Se ştia că sunt capabil să dezlipesc plicurile la aburi şi pe urmă să le lipesc la loc. Mama avea o colecţie de scrisori din tinereţe, în care-şi deschidea inima faţă de o prietenă de-a ei. Cu puţină vreme înainte de a muri le-a făcut pachet, le-a legat cu o panglică şi mi-a cerut să le ard. Obişnuiam să citesc jurnalele prietenelor mele şi să le caut prin sertare. De asemenea, se ştia şi că scotocesc prin birourile colegilor mei doctori. Şi mai fuseseră şi o mulţime de pacienţi ale căror portofele le cercetasem în amănunt. Nu am furat niciodată bani. Căutam altceva. Secrete. Slăbiciunile oamenilor. Să aflu lucruri pe care nimeni să nu ştie că le ştiu.

Singura persoană care m-a descoperit vreodată a fost Harriet.

S-a întâmplat în casa mamei ei. Am fost lăsat singur câteva minute şi începusem să caut prin biroul lor, când Harriet a intrat pe nesimţite în încăpere şi m-a întrebat ce naiba făceam acolo. Observase deja că obişnuiam să-i scotocesc prin geantă. A fost unul dintre cele mai jenante momente din toată viaţa mea. Nu-mi mai aduc aminte ce am spus. Nici nu am mai vorbit vreodată despre asta. După aceea nu i-am mai atins niciodată lucrurile. Dar am continuat să fac săpături în vieţile altor prieteni şi colegi. Acum îmi amintea de ce fel de persoană eram.

A netezit cuvertura şi mi-a făcut semn să mă aşez lângă ea. Gândul că era goală sub cearşafuri brusc m-a excitat. M-am aşezat şi i-am pus mâna pe braţ. Lângă umăr avea din naştere un fel de model făcut din mai multe pete. Le-am recunoscut pe toate. Totul a rămas la fel, am gândit. A trecut atâta timp, dar noi suntem exact la fel ca la început.

— Nu am vrut să-ţi spun, zise ea. Puteai să te gândeşti că acesta a fost motivul pentru care am încercat să dau de tine. Căutând ajutor pentru ceva pentru care nu există ajutor.

— Nu trebuie să-ţi pierzi speranţa.

— Nici tu, nici eu nu credem în minuni. Dacă se întâmplă, se întâmplă şi gata. Dar să crezi în ele, să aştepţi să se petreacă – nu faci altceva decât să iroseşti timpul ce ţi-a mai fost îngăduit. S-ar putea să mai trăiesc încă un an ori s-ar putea să mai fie numai şase luni. În orice caz, cred că mai pot supravieţui câteva luni cu ajutorul cadrului de mers şi cu toate analgezicele. Dar nu încerca să-mi spui să nu-mi pierd speranţa.

— Tot timpul se fac progrese în medicină. Uneori, lucrurile se petrec uimitor de rapid.

Ea s-a ridicat mai sus pe pernele de care se rezema.

— Chiar crezi ce spui?

Nu am răspuns. Mi-am amintit că odată îmi spusese că viaţa era precum o pereche de pantofi. Nu aveai cum să-ţi închipui că pantofii ţi se vor potrivi perfect. Pantofii care te strângeau erau ceva absolut normal.

— Vreau să te rog ceva, spuse ea şi izbucni în râs. Nu poţi să-ţi scoţi bucăţile alea de hârtie din nas?

— Asta-i tot?

— Nu.

M-am dus pe balcon şi mi-am scos şomoioagele de hârtie igienică îmbibate cu sânge. Sângerarea se oprise. Nasul mă durea; cu siguranţă, avea să se umfle şi să se învineţească. Auzeam în continuare câinele solitar urlând a pustiu undeva afară.

M-am întors şi m-am aşezat din nou pe marginea patului.

— Vreau să te întinzi alături de mine. Nimic altceva.

Am făcut ce mi-a cerut. Parfumul ei era puternic. Îi puteam simţi conturul trupului prin cearşaf. M-am aşezat în stânga ei. Aşa făceam întotdeauna în trecut. Ea s-a întins şi a stins veioza. Era între patru şi cinci dimineaţa. Lumina slabă a singurului stâlp de iluminat din curte, de lângă fântâna arteziană, se strecura înăuntru prin perdele.

— Chiar vreau să văd iazul din pădure, spuse ea. Nu am primit niciodată un inel de la tine. De fapt, nici nu cred că mi-am dorit vreodată unul. Însă mă mulţumesc cu iazul.

Vreau să-l văd înainte să mor.

— Nu o să mori.

— Sigur că o să mor. Cu toţii ajungem într-un punct în care nu mai avem puterea să negăm ceea ce urmează să se întâmple. Moartea e singurul tovarăş de călătorie constant pe care-l poate avea cineva în viaţa asta. Chiar şi un nebun ştie de obicei când e timpul să plece.

Tăcu brusc. Durerile o apucau şi-i treceau din senin.

— Deseori m-am întrebat de ce nu ai spus niciodată nimic, şopti ea după un timp. Aş fi putut înţelege că ai cunoscut pe altcineva sau că pur şi simplu nu ai vrut să mai continui. Dar de ce nu ai spus nimic?

— Nu ştiu.

— Sigur că ştii. Mereu ai ştiut ce faci, chiar şi atunci când spuneai că nu ştii. De ce te-ai ascuns? Unde erai când am venit la aeroport aşteptând să te conduc? Am stat acolo timp de trei ore. Chiar şi când ultimul avion care nu plecase era o cursă charter întârziată spre Tenerife, tot am stat acolo. După aceea, m-am întrebat dacă nu cumva te ascundeai în spatele unei coloane, undeva, şi mă urmăreai. Şi râdeai de mine.

— De ce să râd? Plecasem deja.

Ea se gândi un moment înainte să continue:

— Plecaseşi deja?

— La aceeaşi oră, acelaşi zbor, cu o zi înainte.

— Deci totul era plănuit aşa?

— Nu ştiam dacă o să mă urc în avion. Pur şi simplu m-am dus la aeroport să văd ce se întâmplă. Un pasager nu a venit şi aşa am putut să-mi schimb biletul.

— Nu te cred.

— E cât se poate de adevărat.

— Ştiu sigur că nu este. Nu-ţi stătea în caracter să faci aşa ceva. Tu nu făceai nimic fără să-ţi fi făcut planuri înainte. Spuneai că un chirurg nu poate lăsa nimic la voia întâmplării. Spuneai că tu eşti chirurg până în măduva oaselor. Ştiu că ai plănuit totul. Cum îţi închipui că aş putea crede ceva ce nu poate fi decât o minciună? Eşti exact la fel acum cum erai şi atunci. Totdeauna te foloseşti

de minciuni ca să mergi înainte. M-am prins prea târziu.

Acum avea vocea ascuţită. Începuse să ţipe. Am încercat să o calmez, să o fac să se gândească la oamenii care dormeau în camerele de alături.

— Nu mă interesează. Explică-mi cum e posibil să se comporte cineva aşa cum te-ai comportat tu cu mine.

— Ţi-am spus că nu ştiu.

— Ai mai făcut ceva de genul acesta şi cu alţii? Să-i laşi să ţi se prindă în plasă şi pe urmă să-i părăseşti lăsându-i să supravieţuiască aşa cum pot?

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Asta e tot ce ai de spus?

— Încerc să fiu cinstit.

— Minţi. Nu-i nimic adevărat din tot ce spui. Nu ştiu cum te mai suporţi.

— Nu mai am nimic de spus.

— Mă întreb la ce te gândeşti.

Mă bătu pe neaşteptate cu degetul pe frunte.

— Ce-i acolo înăuntru? Nimic? Doar întuneric?

Se întinse şi se întoarse cu spatele la mine. Am sperat că se terminase.

— Chiar nu ai nimic de spus? Nici măcar „Îmi pare rău”?

— Îmi pare rău.

— Dacă nu aş fi aşa de bolnavă ţi-aş trage una. Nu te-aş mai lăsa niciodată în pace. Aproape că ai reuşit să-mi distrugi viaţa. Tot ce vreau de la tine este să-mi spui ceva ce-aş putea înţelege.

Nu am răspuns. Poate că mă simţeam cumva uşurat: minciunile sunt întotdeauna o povară grea chiar dacă la început ţi se pare că nu-ţi atârnă deloc pe umeri. Harriet îşi trase cuvertura până la gât.

— Ţi-e frig? am întrebat, uşor ezitând.

Răspunsul sună perfect calm.

— Toată viaţa mi-a fost frig. Am fost să caut căldură în deşert şi în ţări tropicale. Dar tot timpul am avut în suflet un mic ţurţure. Oamenii întotdeauna poartă cu ei un anumit bagaj. Pentru unii este vorba de mâhnire, pentru

alţii de griji. Pentru mine a fost mereu un ţurţure. Pentru tine este un muşuroi de furnici într-un dormitor dintr-o veche casă de pescar.

— Nu folosesc niciodată camera aia. Nu e încălzită în timpul iernii şi vara intru acolo doar ca să aerisesc. Şi bunicul, şi bunica au murit în camera aia. Cum intru în cameră mi se pare că-i aud respirând şi le simt mirosul. Într-o zi am observat că erau furnici în cameră. Când am deschis uşa câteva luni mai târziu, începuseră să-şi facă muşuroi. Le-am lăsat în pace.

Harriet se răsuci.

— Ce s-a întâmplat? Nu am de gând să renunţ. Nu ştiu ce s-a întâmplat în viaţa ta. De ce te-ai mutat pe insulă? Am înţeles de la bărbatul care m-a adus acolo că locuieşti pe insula aia plină de stânci de aproape douăzeci de ani.

— Jansson vorbeşte prostii. Mereu exagerează. Locuiesc acolo de doisprezece ani.

— Un doctor să se retragă la pensie la cincizeci şi patru de ani?

— Nu vreau să vorbesc despre asta. S-a întâmplat ceva.

— Mie poţi să-mi spui.

— Nu vreau.

— Curând nu voi mai fi.

M-am întors cu spatele la ea şi m-am gândit că n-ar fi trebuit să cedez deloc. Nu voia iazul din pădure, pe mine mă voia.

Sau cel puţin atât am apucat să gândesc.

S-a mişcat ca să se cuibărească lângă mine. Căldura trupului ei m-a învăluit şi mi-a umplut ceea ce multă vreme păruse să fie doar o cochilie fără niciun rost. Aşa stătuserăm întotdeauna în pat când dormeam împreună. O ţineam adormită în spate. Pentru o secundă mi-am închipuit că aşa stătuserăm în pat tot timpul acesta. Aproape patruzeci de ani. Un somn extraordinar din care abia acum începeam să ne trezim.

— Ce ţi s-a întâmplat? Acum poţi să-mi spui, zise

Harriet.

— Am făcut o greşeală catastrofală în timpul unei operaţii. Pe urmă am spus că nu a fost vina mea. Am fost găsit vinovat. Nu la tribunal, ci de către Direcţia Naţională de Sănătate şi Asistenţă Socială. Am fost admonestat şi nu am putut accepta asta. Cam atât îţi pot spune în momentul acesta. Nu-mi mai pune întrebări.

— Spune-mi mai bine despre iazul din pădure, şopti ea.

— E negru, se spune că nu are fund şi nu are nici maluri. E versiunea mult mai mică şi mai sărăcăcioasă a tuturor acelor lacuri minunate care parcă te invită să înoţi în ele. Este greu să-ţi imaginezi chiar şi că există cu adevărat, şi nu e doar o picătură de cerneală scăpată acolo din tocul naturii. Ţi-am povestit că l-am văzut pe tata înotând acolo. Dar ceea ce nu ţi-am povestit a fost faptul că acea experienţă m-a făcut să-mi dau seama ce este viaţa. Oamenii se apropie unii de alţii numai pentru ca să se despartă. Asta-i tot.

— Sunt peşti în iazul ăla?

— Nu ştiu. Dar dacă sunt trebuie să fie complet negri. Sau invizibili, căci nu se vede nimic în apa aia neagră. Peşti negri, broaşte negre, păianjeni negri de apă. Şi jos, pe fund – dacă are fund – un ţipar solitar care şerpuieşte încet, croindu-şi drum prin mâl.

S-a lipit şi mai tare de mine. M-am gândit la faptul că era pe moarte, că acea căldură pe care o radia acum avea să se transforme curând într-un frig atotstăpânitor. Ce spunea ea? Că avea un ţurţure înăuntru? Deci în ceea ce o privea, moartea era gheaţă, nimic mai mult. Fiecare percepe moartea în mod diferit, umbra care apasă deasupra noastră ia mereu o altă formă. Am vrut să mă întorc şi să o strâng în braţe cât puteam de tare. Dar ceva m-a oprit. Poate că îmi era în continuare frică de ceea ce mă făcuse să o părăsesc, indiferent ce fusese? Sentimentul că ne apropiasem prea mult, ceva ce nu puteam accepta?

Nu ştiam. Dar poate că acum voiam să ştiu, indiferent ce avea să se întâmple.

Probabil că am aţipit puţin. M-am trezit, iar Harriet stătea în fund pe marginea patului. Am urmărit îngrozit cum s-a lăsat în genunchi şi a început să se târască spre baie. Era complet goală, cu sânii atârnându-i grei şi trupul mai bătrân decât mi-l imaginasem. Nu-mi dădeam seama dacă se târăşte spre baie pentru că era prea istovită ca să meargă sau ca să nu mă trezească pe mine cu scârţâitul pe care îl scotea cadrul. Ochii mi s-au umplut de lacrimi aşa că am zărit-o doar ca prin ceaţă în momentul când a închis uşa. La înapoiere a reuşit să se ridice şi să meargă. Dar picioarele îi tremurau. S-a cuibărit lângă mine din nou.

— Nu dorm, am spus. Nici nu mai ştiu ce mi se întâmplă.

— Ai primit un vizitator neaşteptat pe insulă. O femeie bătrână a venit la tine pe gheaţă, de undeva din trecut. Acum ai plecat să-ţi îndeplineşti o veche promisiune.

Mirosea a alcool. Oare avea o sticlă ascunsă la baie, între obiectele personale?

— Nu e bine să amesteci medicamentele cu băuturi alcoolice, i-am spus.

— Dacă ar trebui să aleg, aş alege băutura.

— Bei pe ascuns.

— Am observat că-mi miroşi respiraţia, desigur. Dar chiar şi aşa îmi place să beau pe ascuns.

— Ce bei?

— Aquavit[1] suedez ordinar. O să trebuiască să opreşti la un magazin de băuturi mâine. Proviziile pe care le-am adus cu mine aproape s-au terminat.

Am rămas întinşi acolo, aşteptând să răsară soarele.

Din când în când ea aţipea. Câinele care se auzise în noaptea de afară nu mai lătra. M-am ridicat din nou şi m-am dus la geam. Aveam senzaţia că m-am transformat în tatăl meu. În ziua aceea, la iazul din pădure, descoperisem cât de singur era. Acum îmi dădeam seama că şi eu

---

1 Lichior suedez distilat din cartofi sau grâne, aromat cu chimen. (n.tr.)

fusesem singur; şi că, în ciuda celor cincizeci şi cinci de ani care se scurseseră între cele două momente, ne contopiserăm cumva şi ne transformaserăm în unul şi acelaşi individ.

Ceea ce mă speria. Ceea ce nu voiam.

Nu voiam să fiu un om care trebuia să sară în apa rece ca gheaţa în fiecare zi, ca să-şi dovedească lui însuşi că era încă în viaţă.

Capitolul 8

Am plecat de la han puţin înainte de ora nouă.

Afară era ceaţă, bătea uşor vântul şi erau câteva grade peste zero. Pianistul nu se întorsese încă. La recepţie era o tânără. Ne-a întrebat dacă dormiserăm bine şi dacă eram mulţumiţi de şederea noastră acolo. Harriet stătea la câţiva metri de mine, cu cadrul.

— Am dormit foarte bine, am spus. Patul a fost lat şi confortabil.

Am plătit şi am întrebat dacă are o hartă a împrejurimilor. A dispărut câteva momente şi s-a întors cu un atlas voluminos.

— Îl puteţi lua, e gratis, spuse ea. L-a uitat acum câteva săptămâni cineva din Lund care a stat doar o noapte.

Am demarat şi ne-am afundat în ceaţă.

Mergeam încet. Ceaţa era atât de deasă, că nu se mai vedea nici şoseaua. M-am gândit la dăţile când vâslisem cu barca printr-o astfel de ceaţă. Când fuioarele de ceaţă se rostogoleau înspre mine de pe mare. Îmi plăcea să las vâslele libere şi să mă las înghiţit de albul infinit. Întotdeauna aveam o senzaţie ciudată, un amestec de siguranţă şi ameninţare. Bunica stătea uneori pe banca de sub măr şi spunea poveşti despre oamenii care vâsleau prin ceaţă. Susţinea că undeva, în mijlocul apei, se afla un fel de gaură unde oamenii erau pur şi simplu absorbiţi şi nu se mai întorceau niciodată.

Din când în când vedeam nişte faruri de ceaţă apropiindu-se, zăream o maşină sau un camion trecând în goană, şi pe urmă rămâneam din nou singuri.

Într-unul dintre orăşelele prin care am trecut am găsit un magazin de băuturi cu licenţă. Am cumpărat ce voia Harriet. A insistat să plătească ea. Vodkă, aquavit şi brandy, la sticle de jumătate de litru.

Ceaţa a început să se ridice uşor. Se simţea că avea să ningă.

Harriet trase o duşcă dintr-una dintre sticle chiar

înainte ca eu să pornesc motorul. N-am spus nimic, căci nu era nimic de spus.

Şi atunci mi-am amintit brusc.

Aftonlöten. Mi-am amintit numele muntelui din apropierea iazului din pădure, unde-l văzusem pe tata înotând ca o morsă fericită.

Aftonlöten.

Îmi aduc aminte că l-am întrebat ce înseamnă. Nu ştia. Sau cel puţin nu mi-a răspuns.

Aftonlöten. Îmi sugera nişte păşuni scăldate în lumina difuză a amurgului. Suna ca un cuvânt din cântecele tradiţionale pe care le cântau ciobăniţele când îşi aduceau seara turmele acasă. Era un munte mic, abia dacă avea trei sute de metri, între Ytterhögdal, Linsjön şi Älvros.

Aftonlöten. Nu i-am spus nimic lui Harriet căci tot nu eram sigur dacă voi găsi drumul spre iaz.

Am întrebat-o cum se simte. Am mers aproape cinci kilometri înainte să-mi răspundă. Muţenia şi distanţa sunt oarecum legate. E uşor să taci atunci când ai mult de mers.

Mi-a spus că nu avea dureri. Cum asta, în mod evident, nu era adevărat, nu m-am obosit să o mai întreb.

Ne-am oprit să mâncăm ceva când ne-am apropiat de graniţa Härjedalen. Era o singură maşină parcată afară. Şi cafeneaua, şi locul acela aveau ceva care mă intriga, dar nu-mi puteam da seama ce anume. În cafeneaua făcută din lemn ardea focul în cămin şi în aer plutea miros de suc de merişor de munte. Îmi aminteam mirosul acesta din copilărie. Credeam că sucul de merişor de munte era atât de demodat, încât acum nici nu mai era firesc să existe. Dar ei serveau sucul acesta aici.

Ne-am aşezat la una dintre mesele goale şi am contemplat pereţii făcuţi din buşteni şi decoraţi cu coarne de elan şi păsări vânate. Pe un raft era un craniu. N-am putut să mă abţin şi m-am apropiat să-l studiez. A durat ceva până să-mi dau seama că era un craniu de urs.

Chelneriţa, care ne recitase meniul, a intrat în acel moment şi m-a văzut stând în picioare cu craniul în mână.

— Pur şi simplu s-a întins pe pământ şi a murit, explică ea. Soţul meu voia să le spun tuturor că el îl împuşcase. Dar acum, că nu mai e printre noi, pot să spun adevărul. Un urs bătrân pur şi simplu s-a întins lângă o grămadă de buşteni şi a murit.

În timp ce vorbea, am realizat brusc faptul că mai fusesem pe aici. Când venisem în excursie cu tata. Poate că mirosul sucului de merişor de munte fusese cel care mi-a reînviat această amintire de mult uitată. Fusesem în aceeaşi cafenea cu tata. La vremea aceea eram destul de mic; mâncaserăm ceva, iar eu băusem suc de merişor de munte.

Oare erau şi atunci păsările alea împăiate pe pereţi, holbându-se cu ochii lor sticloşi la clienţii înfometaţi? Nu-mi aduceam aminte. Vedeam cu ochii minţii cum tata se ştergea la gură cu şervetul, cum se uita la ceas şi mă tot îndemna să mă grăbesc şi să termin de mâncat. Mai aveam încă mult de mers.

Pe perete, deasupra căminului, se afla o hartă. M-am uitat şi am găsit Aftonlöten, lacul Linsjö şi o culme de care uitasem.

Se numea Fnussjen.

Un nume imposibil – probabil că fusese pus în glumă. Nu avea mai mult de trei sute de metri înălţime, era acoperită de copaci şi probabil cineva, dintr-un motiv sau altul, îi dăduse un nume total aiurea. Asta în contrast total cu Aftonlöten, care suna foarte atrăgător şi chiar plin de înţeles într-o anumită măsură.

Am comandat tocăniţă de vită. Am terminat înaintea lui Harriet şi m-am dus să stau lângă foc până a terminat şi ea.

Când am ieşit din cafenea nu a reuşit să-şi treacă cadrul de mers peste prag. Am încercat să o ajut.

— Mă descurc, mulţumesc.

Ne-am înapoiat încet prin zăpadă la maşină. Nu trăiserăm niciodată împreună, dar chiar şi aşa oamenii pe

care-i întâlneam păreau să ne considere o pereche de oameni în vârstă binecuvântaţi cu o răbdare fără margini unul fată de celălalt.

— Nu mai am putere să fac altceva astăzi, spuse Harriet când ne-am reluat locurile în maşină.

Avea fruntea acoperită de sudoare din cauza eforturilor pe care le făcuse; ochii îi erau pe jumătate închişi, ca şi cum ar fi fost gata să adoarmă. Moare, m-am gândit. O să moară aici, în maşină. Întotdeauna m-am întrebat unde anume o să mor. În pat, pe stradă, într-un magazin sau pe pontonul meu aşteptându-l pe Jansson? Dar niciodată nu m-am imaginat murind într-o maşină.

— Am nevoie de ajutor, spuse ea. Mă cutremur când mă gândesc ce se va întâmpla dacă nu-l primesc.

— Va trebui să-mi spui ce poţi suporta.

— Asta şi fac. Mâine poate fi ziua în care o să mergem la iazul din pădure. Nu azi.

Am găsit o mică pensiune în orăşelul următor. O clădire gălbuie în spatele bisericii. Ne-a întâmpinat o doamnă foarte prietenoasă. Când a văzut cadrul de mers al lui Harriet, ne-a dat o cameră mare la parter. De fapt, aş fi preferat să iau o cameră separată, dar m-am abţinut să o spun. Harriet s-a întins ca să se odihnească. Eu am răsfoit o grămadă de reviste vechi, pe care le-am găsit pe masă înainte să mă fure somnul. Câteva ore mai târziu, am ieşit şi am luat o pizza de la o cafenea sumbră, unde singurul client era un bătrân care vorbea singur cu un câine tolănit la picioare.

Ne-am aşezat pe pat şi am mâncat pizza. Harriet era foarte obosită. Când a terminat de mâncat, s-a întins din nou. Am întrebat-o dacă vrea să vorbească, însă ea doar a clătinat din cap.

Am ieşit în timp ce se lăsa întunericul şi am hoinărit puţin în orăşel. Erau multe magazine goale care aveau în vitrine numere de contact pentru cine ar fi fost interesat să le închirieze. Anunţurile erau ca nişte strigăte de ajutor din partea unui mic oraş suedez care avea probleme grave.

Insula bunicilor mei făcea parte din acest arhipelag gigantic, abandonat, nefolositor, care mărginea graniţa Suediei, cuprinzând nu numai insule de-a lungul coastei noastre, ci şi multe sate şi orăşele pe lângă apele stătătoare din interior şi în păduri. În oraşul acesta nu existau pontoane pentru debarcări şi urcat pe ţărm, nu erau hidroelicoptere furioase care să împrăştie trâmbe de zăpadă în timp ce se apropiau cu marfa constând în corespondenţă şi tot felul de reclame şi chestii inutile care veneau cu poşta. Cu toate astea, plimbându-mă prin locul acesta pustiu, mi se părea că merg pe o insuliţă la marginea mării. Lumina albastră de televizor se proiecta ici şi colo prin ferestre, pe zăpadă; uneori se auzeau crâmpeie din diferitele programe transmise. M-am gândit la singurătate şi la toţi oamenii aceia care urmăreau respectivele emisiuni. În fiecare seară, oameni din toate generaţiile intrau ca într-o vizuină într-o altă lume, ajunsă la ei cu ajutorul sateliţilor.

Pe vremuri aveam aceleaşi programe despre care vorbeam. Oare despre ce vorbeau oamenii acum?

M-am oprit puţin în dreptul clădirii care servise odinioară drept gară şi mi-am strâns mai tare fularul la gât. Era frig şi se pornise şi vântul. Am păşit pe peronul pustiu. Un singur vagon de marfa se afla într-o parte, îngropat în zăpadă, ca un taur abandonat în staul. În lumina slabă pe care o arunca singurul felinar am încercat să citesc vechiul orar, mersul trenurilor, aflat pe zidul gării, într-o cutie metalică, cu geamul crăpat. M-am uitat la ceas. Un tren dinspre sud ar fi trebuit să sosească în curând. Am aşteptat gândindu-mă că se pomeniseră situaţii şi mai ciudate decât cea în care un tren fantomă s-ar fi materializat din întuneric şi ar fi luat-o spre podul de peste râul îngheţat.

Dar nu a venit niciun tren. Nu veni nimic. Dacă aş fi avut puţin fân cu mine, l-aş fi lăsat în faţa vechiului vagon de marfă. Mi-am continuat plimbarea. Cerul senin era plin de stele. M-am uitat după vreo mişcare, poate o stea căzătoare sau un satelit, sau poate chiar o şoaptă de la

unul dintre zeii care se presupunea că trăiesc acolo. Dar nu s-a întâmplat nimic. Cerul nopţii a rămas la fel de mut. Am mers până la capătul podului de peste râul îngheţat. Pe gheaţă era un buştean. O linie întunecată în mijlocul mării de alb. Nu-mi aminteam numele râului. Mă gândeam c-ar putea fi Ljusnan, dar nu eram sigur.

Mi s-a părut că am stat foarte mult acolo, pe pod. Brusc, am avut senzaţia că nu mai eram singur sub coloanele arcuite de fier. Mai erau şi alţi oameni acolo, şi mi-am dat seama subit că ceea ce vedeam eram de fapt tot eu. La toate vârstele, de la băieţelul iute care se juca mişcându-se neîncetat pe insula bunicilor, până la bărbatul care, mulţi ani mai târziu, o părăsise pe Harriet şi, în cele din urmă, la omul care eram acum. Pentru un scurt moment m-am putut vedea aşa cum am fost şi aşa cum devenisem.

Am căutat printre siluetele care mă înconjurau una care să fie altfel, una care să reprezinte omul care aş fi putut să devin, dar nu era niciuna. Nici măcar una care să-i fi călcat pe urme tatălui său şi să lucreze ca ospătar în diferite restaurante.

Habar nu am cât am stat acolo pe pod. Când m-am întors la pensiune, siluetele dispăruseră.

M-am întins pe pat, m-am frecat de braţul ei şi am adormit.

Am visat că mă urc pe podul de fier în noaptea adâncă. Eram cocoţat în vârful uneia dintre coloanele uriaşe şi ştiam că în orice moment o să cad pe gheaţă.

Ningea uşor când am pornit a doua zi să căutăm drumul exact pe care trebuia să o luăm. Nu-mi aminteam cum arăta. Nimic din peisajul monoton nu îmi trezea vreo amintire. Dar ştiam că suntem pe-aproape. Iazul se afla undeva în mijlocul triunghiului format de Aftonlöten, Ytterhögdal şi Fnussjen.

Harriet păruse că se simte mult mai bine dimineaţă. Când m-am trezit, ea deja se spălase şi se îmbrăcase. Am luat micul dejun într-o sufragerie micuţă, unde eram

singurii oaspeţi. Şi Harriet avusese un vis în timpul nopţii. Era despre noi, despre o excursie pe care o făcuserăm pe o insulă de pe lacul Mälaren. Eu nu-mi aduceam deloc aminte de aşa ceva.

Însă atunci când Harriet m-a întrebat, am dat din cap ca şi cum mi-aş fi amintit. Sigur că da. Îmi aminteam tot ce se întâmplase cu noi.

Troienele înalte mărgineau de-o parte şi de alta ambele laturi ale străzii; erau şi câteva drumuri secundare, şi cele mai multe nu fuseseră deszăpezite. Fără să-mi dau seama, mi-am amintit brusc ceva din tinereţe. Drumurile forestiere, sau poate ar trebui să spun emoţiile legate de un drum forestier.

Îmi petrecusem o vară la o rudă de-a tatei, în Jämtland, sus, în nord. Bunica era bolnavă, aşa că nu mi-am putut petrece vara pe insula ei. M-am împrietenit cu un băiat al cărui tată era judecător districtual. Făcusem o vizită la arhiva tribunalului şi, când nu era nimeni acolo, am deschis o sumedenie de documente cuprinzând înregistrări ale procedurilor şi investigaţiilor poliţieneşti. Eram fascinaţi de relatările din cazurile de contestarea paternităţii, cu toate amănuntele acelea uimitoare şi extrem de interesante despre ceea ce se petrecea pe banchetele din spate ale maşinilor sâmbătă seara. Maşinile erau întotdeauna parcate pe drumuri forestiere. Din câte se părea, toată lumea fusese concepută pe bancheta din spate a unei maşini. Devoram procesele-verbale cu mărturiile tinerilor aduşi cu forţa în faţa curţii, care descriau laconic şi împotriva voinţei lor ce se petrecuse sau nu se petrecuse în maşinile parcate pe diferite drumuri forestiere. Întotdeauna ningea, nu existau niciodată nişte adevăruri simple, relatate concis, pe care te puteai baza; întotdeauna existau îndoieli serioase când trebuia să decizi dacă tânărul încerca să iasă din situaţie minţind cu neruşinare, sau dacă tânăra avea dreptate când insista că fusese el şi nimeni altcineva, acea banchetă din spate şi nicio alta, acel drum forestier şi niciun altul. Ne delectam cu toate acele detalii secrete şi cred că până când a trebuit

să venim cu picioarele pe pământ, mulţi ani mai târziu, am visat la o zi în care să împărţim bancheta din spate a unei maşini parcate pe un drum forestier acoperit cu zăpadă, cu femei tinere şi apetisante.

Cam asta era esenţa vieţii. Ce doream noi cu disperare se întâmpla întotdeauna pe un drum forestier.

Fără să ştiu realmente de ce, am început să-i povestesc lui Harriet despre asta. Începusem să intru cu maşina automat pe fiecare şosea secundară pe care o întâlneam.

— Nici nu mă gândesc să-ţi povestesc despre experienţele mele pe banchetele din spate ale unor maşini, spuse ea. Nu am făcut-o când eram cu tine şi nu o s-o fac nici acum. Întotdeauna există momente umilitoare în viaţa fiecărei femei. Ceea ce majoritatea dintre noi considerăm ca fiind situaţiile cele mai groaznice s-au întâmplat când eram foarte tinere.

— Când eram doctor, vorbeam uneori cu colegii mei despre cum mulţi oameni păreau să nu ştie cine e tatăl lor adevărat. O mulţime de tineri minţeau ca să scape, şi reuşeau să iasă din încurcături, în timp ce alţii acceptau o responsabilitate care nu era de fapt a lor. Nici chiar mamele nu ştiau întotdeauna cine era tatăl.

— Tot ce-mi amintesc eu despre acele tentative deznădăjduite şi îndepărtate de aventuri erotice era faptul că toate aveau un anumit miros. Şi tânărul care se căţăra pe mine mirosea şi el ciudat. Asta-i tot ce-mi amintesc. Confuzia şi nerăbdarea, şi mirosurile ciudate.

Brusc ne-am trezit în faţă cu un utilaj enorm de transportat buşteni, care venea vijelios înspre noi. Am apăsat frâna până jos şi am derapat într-un troian de zăpadă. Şoferul monstrului a sărit jos şi a început să împingă, în timp ce eu dădeam înapoi. După destule încercări şi eforturi, am reuşit în cele din urmă să ies din troian. Bărbatul avea o constituţie masivă şi pete de la tutunul mestecat în jurul gurii. Într-un fel sau altul părea să fie o reproducere a maşinăriei imense pe care o conducea, cu toate cârligele şi dispozitivele de ridicare pe

care le avea.

— V-aţi pierdutără? mă întrebă.

— Caut un iaz din pădure.

Miji ochii la mine.

— În codru?

— Da, un iaz din pădure.

— Şi n-are nume?

— Nu, nu are nume.

— Da’ nu-s toate la fel? E o grămadă de lacuri p-aici. La alegere. Undi crezi că-i al tău?

Îmi dădeam seama că numai un idiot ar fi putut să vină în miezul iernii într-o pădure să caute un iaz fără nume. Aşa că i-am explicat situaţia. Mă gândeam că o să i se pară atât de neverosimilă, încât cu siguranţă va considera că e adevărată.

— I-am promis doamnei din maşină că o duc să-l vadă. E foarte bolnavă.

L-am văzut că ezită înainte să se hotărască să mă creadă. Adevărul este de multe ori mai ciudat decât ficţiunea, mi-am spus.

— Ş-asta o s-o punî pi roate, pă bune? Dacă vedi lacu’ ăla?

— Poate.

A dat din cap şi a părut să se gândească.

— Ie un lac la capu’ drumului ăsta prost, poate ie ăla?

— Din câte îmi amintesc, avea formă rotundă, nu era mare, iar copacii ajungeau chiar la marginea apei.

— Mm, ar putea fi atunci – dacă nu, nu ştiu. Pădurea ie plină de lacuri.

Întinse mâna şi se prezentă.

— Harald Svanbeck. Nu prea întâlniesc oamini pe drumu’ ăsta prost în anotimpu’ ăsta. Aproape niciodată. Da’, noroc. Aia din maşină ie bătrâna ta?

— Nu, nu e mama.

— Atunci tre’ să fie bătrâna lu’ un nerod, eh? Tre’ să fie.

Se căţără înapoi în cabina monstruosului său vehicul, porni motorul şi-şi văzu de drum. Eu m-am întors în

maşină.

— În ce limbă vorbea, până la urmă? întrebă Harriet.

— Limba pădurii. În părţile astea, fiecare individ are propriul dialect. Ei se înţeleg între ei. Dar fiecare vorbeşte pe limba lui. Pentru ei e cel mai bine aşa. În regiunile astea, aflate la marginea civilizaţiei, e uşor să-ţi închipui că fiecare bărbat şi fiecare femeie reprezintă unicul membru al unei rasei individuale. O naţiune individuală, un neam individual cu o istorie unică. Dacă rămân undeva complet izolaţi, nimănui nu îi va lipsi limba care moare o dată cu ei. Dar întotdeauna rămâne ceva care supravieţuieşte, desigur.

Am mers mai departe pe drumul forestier. Pădurea era foarte deasă, iar drumul începea să urce uşor. Oare ăsta era un detaliu pe care mi-l puteam aminti din ziua în care venisem aici în vechiul Chevrolet bleu al tatei, pe care-l îngrijea cu atâta pasiune? Un drum care o lua încet în sus? Aveam impresia clară că ne aflam exact unde trebuia. Am trecut pe lângă nişte copaci proaspăt tăiaţi. Pădurea fusese violată de bestia imensă pe care o conducea Harald Svanbeck. M-am uitat în oglinda retrovizoare şi mi s-a părut că pădurea se închide în urma noastră. Aveam senzaţia că făceam o călătorie în timp. Mi-am amintit cum mă plimbasem printre copaci seara trecută, podul, pădurea din trecutul meu. Poate că acum eram pe drum spre un lac, în mijlocul verii, aşteptând cu multă nerăbdare ca eu şi tata să ajungem acolo?

Am luat cu dificultate nişte viraje bruşte. Zăpada mărginea mult în sus ambele părţi ale drumului.

Care se termină brusc.

Şi atunci l-am văzut, era drept în faţa mea, cu învelişul lui alb. Am tras pe dreapta şi am oprit motorul. Ajunseserăm. Nu mai era nimic altceva de spus, nu aveam nicio îndoială. Acesta era iazul din pădure. Mă întorsesem după cincizeci şi cinci de ani.

Covorul alb fusese întins special ca să ne ureze bun venit. Deodată, mi-a trecut prin minte că aşa fusese menit: Harriet trebuia să mă scoată de pe insula mea. Era un

înger, un serafim, chiar dacă venise după mine din proprie iniţiativă. Oare eu o chemasem? Oare toţi anii aceştia aşteptasem să se întoarcă?

Nu ştiam. Dar ajunseserăm.

Capitolul 9

I-am spus că asta era, ajunseserăm. Ea privi intens şi îndelung întinderea albă.

— Deci sub toată zăpada aia e apă, nu?

— Apă neagră. Totul este adormit. Toate creaturile mici care trăiesc în apă sunt adormite. Dar ăsta este iazul pe care-l căutam.

Am ieşit din maşină. Am scos cadrul de mers. S-a afundat în zăpadă. Am luat lopata din portbagaj.

— Stai în maşină, la căldură, am spus. O să pornesc motorul. Pe urmă o să încerc să-ţi fac o potecă. Unde vrei să mergi? Până la marginea apei?

— Vreau să merg până în mijlocul lacului.

— Nu e lac. E iaz.

Am pornit motorul, am ajutat-o pe Harriet să urce înapoi în maşină şi am început să sap. Sub stratul pufos de la suprafaţă erau mai bine de treizeci de centimetri de zăpadă îngheţată. Nu era deloc uşor să sap în ea. Aş fi putut cădea lat în orice moment, ucis de efort.

Simplul gând la ce se putea întâmpla m-a speriat de moarte. Am încetinit ritmul în care săpam, încercând să-mi ascult inima. Când fusesem ultima oară la un control, aveam tensiunea destul de mare. Toate celelalte cifre, toate celelalte analize erau în regulă, dar oricând puteai să faci infarct fără niciun motiv evident. Putea să te lovească din senin, ca şi cum un sinucigaş cu bombă ţi-ar fi pătruns într-una dintre camerele inimii.

Nu e ceva neobişnuit ca bărbaţi de vârsta mea să dea la zăpadă până mor. Cad răpuşi de o moarte subită şi aproape jenantă, ţinând strâns o lopată în degetele înţepenite.

Mi-a luat mult timp să fac o potecă prin zăpadă până în mijlocul lacului îngheţat. Eram ud leoarcă şi mă durea spatele groaznic când am ajuns în sfârşit acolo. Gazele de eşapament formau un nor dens în spatele maşinii. Dar aici, pe iazul acoperit de gheaţă, nici măcar nu puteam auzi motorul. Era linişte deplină. Nu era nicio pasăre, nicio

mişcare în copacii muţi.

Aş fi vrut să mă pot vedea de la distanţă. Ascuns între copacii din jur, ca un observator care se privea pe sine însuşi.

Când mă întorceam la maşină, mi-a trecut prin cap că era foarte probabil ca acum lucrurile să se apropie de final.

Aveam s-o las pe Harriet, oriunde voia să ne luăm rămas-bun. În continuare, nu ştiam nimic mai mult decât faptul elementar că locuia undeva în Stockholm. După aceea, mă puteam întoarce pe insula mea. Mi-a venit o idee extraordinară: că puteam să-i trimit o vedere lui Jansson. Nu crezusem niciodată că voi avea vreodată ocazia să-i scriu, dar acum aveam nevoie de el. Aşa că aveam să cumpăr o ilustrată înfăţişând pădurile nemărginite, preferabil una în care crengile copacilor atârnau până la pământ sub greutatea zăpezii. Aveam să desenez o cruce în centru, printre copaci, şi să scriu: „Aici sunt în momentul acesta. Curând mă întorc acasă. Nu uita să-mi hrăneşti animalele”.

Harriet coborâse deja din maşină. Stătea în spatele cadrului de mers. Am luat-o uşurel, unul lângă altul, de-a lungul potecii pe care o făcusem. Aveam senzaţia că făceam parte dintr-o procesiune care se îndrepta către altar.

M-am întrebat la ce se gândea. Se uita de jur împrejur, căutând un semn de viaţă printre copaci. Dar, în afară de bâzâitul slab care venea de la motorul maşinii, nu era decât tăcerea.

— Mereu mi-a fost teamă să merg pe gheaţă, spuse pe neaşteptate.

— Dar totuşi ai avut curajul să vii la insula mea?

— Faptul că mi-e teamă nu înseamnă că nu am curajul să fac lucruri care mă înspăimântă.

— Iazul acesta nu este îngheţat până jos, am spus. Dar aproape. Gheaţa măsoară mai bine de un metru. Ar putea să ţină şi un elefant dacă ar fi nevoie.

Ea izbucni în râs.

— Da, asta chiar ar merita văzut! Un elefant care să stea aici pe gheaţă, ca să mă liniştească! Un elefant sacru, trimis să salveze oamenii care se tem de gheaţa subţire!

Am ajuns în mijloc.

— Cred că-mi pot imagina cum este, spuse ea. Când nu mai este gheaţă.

— Cel mai bine arată când plouă, am spus. Mă întreb dacă e ceva mai frumos decât o ploaie scurtă în mijlocul verii suedeze. Alte ţări au clădiri monumentale sau culmi foarte înalte şi văi adânci. Noi avem ploaia de vară.

— Şi liniştea.

O vreme nu ne-am mai spus nimic. Încercam să înţeleg implicaţiile faptului că veniserăm aici. O promisiune fusese îndeplinită prea târziu, cu mulţi ani. De fapt, cam asta era tot. Acum călătoria noastră ajunsese la final. Nu ne mai rămânea decât epilogul, o lungă călătorie spre sud, pe drumurile îngheţate.

— De când m-ai părăsit ai mai fost pe aici? Ai mai fost aici cu altcineva?

— Nici nu mi-a trecut prin cap aşa ceva.

— De ce m-ai părăsit?

Întrebarea veni ca o lovitură de pumn în plexul solar. Se vedea că era din nou supărată. Se ţinea strâns de mânerul cadrului.

— Durerea pe care mi-ai provocat-o m-a făcut să trec prin chinurile iadului, spuse ea. A trebuit să fac un mare efort să te uit, şi nici măcar nu am reuşit să o fac pe deplin. Acum, că mă aflu în sfârşit aici, la iazul tău, regret că te-am căutat. Oare ce-am crezut că rezolv cu asta? Nu mai ştiu. Eu voi muri curând. De ce să-mi petrec timp deschizând răni vechi? De ce sunt aici?

Probabil că am rămas aşa, în tăcere, vreun minut, nu mai mult. În linişte, evitându-ne privirea unul altuia. Apoi ea şi-a întors cadrul şi a pornit înapoi.

În zăpadă se afla ceva ce nu observasem în timp ce săpam poteca pentru Harriet. Era ceva negru. Mi-am forţat ochii, dar nu mi-am putut da seama ce era. Un animal mort? O piatră? Harriet nu observase că mă oprisem. Am

ieşit în zăpadă pe marginea potecii şi m-am apropiat de obiectul întunecat.

Ar fi trebuit să înţeleg pericolul. Experienţa mea şi faptul că eram familiarizat cu gheaţa şi cu caracterul ei foarte puţin previzibil ar fi trebuit să mă avertizeze. Mult prea târziu mi-am dat seama că peticul negru era de fapt gheaţa însăşi. Ştiam că, dintr-un motiv sau altul, un mic petic de gheaţă putea fi foarte subţire în ciuda faptului că gheaţa din jurul ei era foarte groasă. Aproape că m-am oprit şi-am reuşit să mă dau un pas înapoi. Dar era prea târziu, gheaţa a cedat şi am căzut prin ea. Apa mi-a ajuns până la bărbie. Ar fi trebuit să fiu obişnuit cu şocul brusc al cufundării în apa rece ca gheaţa, mulţumită faptului că făceam în fiecare dimineaţă scufundări. Dar aceasta era altfel. Nu eram pregătit. Nu făcusem eu însumi copca. Am ţipat. Am mai ţipat o dată şi abia atunci Harriet s-a întors şi m-a văzut în apă. Frigul începuse deja să mă paralizeze, aveam o senzaţie de arsură în piept, inspiram cât puteam de mult aer rece ca gheaţa în plămâni, şi dădeam din picioare înnebunit, încercând să găsesc o bucăţică de uscat unde să pun piciorul. Am încercat să mă apuc de marginile copcii, dar deja aveam degetele mult prea înţepenite.

Ţipam în continuare, convins că îmi vedeam moartea cu ochii.

Ştiam că ea era ultima persoană care m-ar fi putut ajuta. Abia se putea ţine pe picioare.

Însă m-a uimit şi pe mine şi s-a uimit şi ea de ce a fost în stare. A venit spre mine împingând cadrul cât de repede a putut. A dat cadrul deoparte, s-a întins pe gheaţă şi l-a împins spre marginea găurii, ca să pot să-l apuc de una dintre roţi. Cum de am reuşit să mă trag sus n-o să ştiu niciodată. Probabil că mă trăsese şi încercase să se dea înapoi prin zăpadă. Când am ieşit în patru labe, m-am ridicat şi am luat-o clătinându-mă spre maşină. O auzeam strigând în urma mea, dar habar nu aveam ce spunea; ceea ce ştiam sigur însă era că, dacă mă opream şi cădeam în zăpadă, nu aş mai fi avut puterea să mă ridic la loc. N-

aveam cum să fi stat în apă mai mult de două minute, dar aproape că fuseseră de ajuns ca să mă ucidă. Nu-mi amintesc cum am ajuns de la gaura din gheaţă la maşină. Nu am spus nimic, probabil am închis ochii ca să nu văd cât mai aveam încă de mers până la maşină. Când, în cele din urmă, mi-am lipit faţa de partea din faţă a maşinii, aveam un singur gând în minte: să-mi smulg de pe mine toate hainele ude fleaşcă şi să-mi înfăşor în jurul trupului pătura aflată pe bancheta din spate. Nu-mi amintesc nici cum am reuşit să fac asta. În jurul meu mirosea puternic a gaze de eşapament, în timp ce-mi smulgeam şi ultima haină de pe mine şi reuşeam, într-un fel sau altul, să deschid uşa din spate. Mi-am înfăşurat pătura în jurul trupului şi, după aceea, mi-am pierdut cunoştinţa.

Când m-am trezit, eram în braţele ei, iar ea era la fel de goală ca şi mine.

Undeva, în străfundul minţii mele, frigul se transformase într-o senzaţie de arsură. Când am deschis ochii, primul lucru pe care l-am văzut a fost părul lui Harriet şi ceafa ei. Mi-a revenit încet memoria. Eram în viaţă. Iar Harriet se dezbrăcase şi mă îmbrăţişa pe sub pătură ca să mă încălzească.

A observat că îmi revenisem.

— Ţi-e frig? Puteai să mori.

— Pur şi simplu gheaţa mi s-a deschis sub picioare.

— Am crezut că a fost un animal. Nu am auzit în viaţa mea un ţipăt ca ăla.

— Cât am fost inconştient?

— O oră.

— Atât de mult?

Am închis ochii. Trupul îmi ardea ca focul.

— Nu am vrut să văd lacul numai ca să mori tu, spuse ea.

Acum se terminase. Doi bătrâni, goi, pe bancheta din spate a unei maşini vechi. Vorbiserăm mai devreme despre astfel de lucruri, despre tineri pe bancheta din spate a maşinilor. Făcând dragoste şi poate apoi refuzând să

recunoască. Dar noi doi, având împreună 135 de ani, pur şi simplu ne agăţam unul de celălalt, unul din noi pentru că supravieţuise, şi celălalt pentru că nu fusese lăsat singur în adâncul pădurii.

După un interval de probabil încă o oră, ea s-a mutat pe scaunul din faţă şi s-a îmbrăcat.

— Era mai uşor când eram tânără, spuse ea. O bătrânică neîndemânatică, aşa cum sunt eu acum, n-are cum să se îmbrace prea uşor într-o maşină.

Scoase haine uscate pentru mine din rucsacul din portbagaj. Înainte să mi le pun, le-a încălzit întinzându-le peste volan, unde se simţea cel mai bine aerul cald produs de radiator. Prin parbriz se vedea că începuse să ningă. Îmi făceam griji că putea începe viscolul, ceea ce ne-ar fi împiedicat să ieşim la drumul principal.

M-am îmbrăcat cât am putut de repede, cu mişcări precipitate de om băut.

Când am plecat de la iazul din pădure ningea din greu. Dar drumul forestier nu devenise încă impracticabil.

Ne-am întors la pensiune. De data asta, Harriet a fost cea care a ieşit cu cadrul de mers să aducă pizza pe care am împărţit-o la cină.

Am împărţit şi una dintre sticlele ei de brandy.

Ultimul lucru pe care l-am văzut înainte de a adormi a fost faţa ei.

Era foarte aproape de mine. Se prea poate şi să fi zâmbit. Sper că zâmbea.

Capitolul 10

Când m-am trezit a doua zi, Harriet stătea cu atlasul deschis în faţă. Mă durea tot corpul ca după o bătaie cruntă. M-a întrebat cum mă simt. L-am răspuns că sunt bine.

— Dobânda, spuse ea zâmbind.

— Dobânda?

— Da, pentru promisiunea pe care ai făcut-o. Au trecut atâţia ani.

— Ce îmi ceri?

— Să facem un ocol.

Mi-a arătat unde eram noi pe hartă. În loc să-şi mişte degetul spre sud, o luă spre est, către coastă şi provincia Hälsingland. Se opri undeva nu departe de Hudiksvall.

— Pe acolo.

— Şi de ce-ai vrea să ajungi acolo?

— Acolo e fiica mea. Vreau s-o cunoşti. O să ne ia o zi în plus, poate două.

— De ce locuieşte acolo?

— Tu de ce locuieşti pe insula ta?

Nu e nevoie să mai spun că am făcut exact cum mi-a cerut. Am luat-o spre coastă. Peisajul era exact la fel şi de-a lungul acestei şosele: case izolate, cu antene parabolice, şi nici urmă de oameni.

După-amiază târziu, Harriet mi-a spus că era prea obosită să meargă mai departe. Ne-am oprit la un hotel în Delsbo. Camera era mică şi prăfuită. Harriet şi-a luat medicamentul şi analgezicele, şi a adormit din cauza epuizării. Poate că băuse ceva fără ca eu să observ. Am ieşit, am găsit o farmacie şi am cumpărat o agendă medicală. Apoi am intrat într-o cafenea, m-am aşezat la o masă şi am început să citesc despre tratamentul pe care îl lua.

Mi se părea ireal să stau într-o cafenea cu o ceaşcă de cafea şi o brioşă în faţă – în timp ce nişte copii ţipau în jurul meu ca să le atragă atenţia mamelor lor foarte absorbite de răsfoitul unor reviste uzate – şi să descopăr

cât de bolnavă era Harriet. Aveam senzaţia din ce în ce mai pregnantă că vizitam o lume cu care pierdusem legătura în toţi anii pe care-i petrecusem pe insula bunicilor mei. Timp de doisprezece ani negasem că mai există altceva dincolo de plajele şi stâncile din jurul meu, o lume care pentru mine nu avea niciun fel de relevanţă. Mă transformasem într-un fel de pustnic care nu avea habar de ce se petrecea în afara peşterii unde se ascunsese.

În cafeneaua din Delsbo însă, mi-a devenit foarte clar că nu puteam să continui să duc o astfel de viaţă. Trebuia să mă întorc la insula mea, desigur, nu aveam unde să mă duc în altă parte. Dar nimic nu avea să mai fie la fel. În momentul în care am observat umbra întunecată pe întinderea albă de zăpadă şi gheaţă, o uşă se trântise în spatele meu şi nu avea să se mai deschidă niciodată.

Cumpărasem o vedere de la un chioşc. Era cu un gard acoperit cu zăpadă. I-am trimis-o lui Jansson. L-am rugat să hrănească animalele. Nimic altceva.

Când m-am înapoiat, Harriet era trează. A clătinat din cap când a văzut cartea pe care o aveam în mână.

— Nu vreau să vorbim astăzi despre problemele mele.

Am mers să luăm cina la un mic restaurant din apropiere.

Când am văzut bucătăria şi am simţit mirosul mâncării, mi-am amintit că trăiam în era prăjelilor în baie de ulei şi a semipreparatelor. N-a durat mult până ce Harriet şi-a împins farfuria la o parte şi a spus că nu mai poate lua nici măcar o gură. Am încercat să o îndemn să mai mănânce puţin – dar la ce bun? Cineva aflat pe moarte nu trebuie să mănânce mai mult decât îi este necesar pentru a întreţine scurta viaţă rămasă.

Curând, ne-am întors în camera noastră. Pereţii erau subţiri. Se auzeau doi oameni vorbind într-o cameră de alături. Vocile le suiau şi coborau. Şi eu, şi Harriet am ciulit urechile, dar nu am reuşit să înţelegem niciun cuvânt.

— Şi acum mai tragi cu urechea? întrebă ea.

— Nu prea există conversaţii pe insula mea la care să trag cu urechea, am răspuns.

— Tot timpul trăgeai cu urechea la convorbirile pe care le aveam la telefon, în ciuda faptului că te prefăceai neinteresat şi răsfoiai o carte sau un ziar. Aşa încercai să-ţi ascunzi urechile alea mari. Ţi-aminteşti?

M-am supărat. Avea dreptate, desigur. Întotdeauna îmi plăcuse să trag cu urechea, încă de pe vremea când ascultam discuţiile permanent îngrijorate dintre tata şi mama. Stăteam în spatele uşilor pe jumătate închise şi-mi ascultam colegii, pacienţii, conversaţiile private ale oamenilor din cafenele sau din trenuri. Descoperisem că majoritatea conversaţiilor conţineau mici minciuni, aproape de neobservat. Mă întrebam dacă aşa fusese întotdeauna. Oare întotdeauna discuţiile dintre oameni trebuiseră să conţină minciuni aproape imperceptibile pentru a putea ajunge undeva?

Conversaţia din camera de alături ajunsese la final. Harriet era obosită. S-a întins şi a închis ochii.

Mi-am pus jacheta şi am ieşit să explorez orăşelul pustiu. Oriunde te uitai vedeai lumini albastre difuze, proiectate prin ferestrele goale. Zgomotul ocazional al unui moped, o maşină care mergea mult prea repede, apoi din nou liniştea. Harriet voia ca eu s-o cunosc pe fiică-sa. M-am întrebat de ce. Oare ca să-mi arate că se descurcase foarte bine fără mine, că avusese copilul pe care eu nu avusesem privilegiul să i-l dăruiesc? Mă târâm prin seara aceea geroasă simţindu-mă tot mai trist.

M-am oprit puţin la un patinoar bine luminat, unde câţiva tineri patinau cu crose urmărind un puc de culoare roşie. Brusc, mi-am amintit de propria tinereţe. Scârţâitul patinelor pe gheaţă, zgomotul produs de crosele ce loveau pucul, strigătele ocazionale, sportivii care se prăbuşeau la pământ doar pentru a se ridica numaidecât în picioare. Toate astea mi le aminteam şi eu, deşi în viaţa mea nu pusesem mâna pe o crosă: fusesem aruncat pe un patinoar pentru hochei, unde jocul era, fără îndoială, mult mai dureros decât ce se petrecea acum în faţa ochilor mei.

Cum ai căzut, ridică-te.

Acesta era mesajul pe care trebuia să-l înveţi din patinoarele geroase ale tinereţii mele. O lecţie pe care trebuie s-o pui în practică şi în viaţă.

Ridică-te imediat în picioare dacă te prăbuşeşti. Să nu rămâi niciodată la pământ. Dar eu tocmai asta făcusem. Rămăsesem la pământ după ce comisesem acea mare greşeală.

I-am urmărit cum joacă şi curând mi-a atras atenţia un băieţel, cel mai mic dintre toţi, destul de gras – sau poate că era îmbrăcat cu mai multe haine ca să atenueze căzăturile? Dar el era cel mai bun. Accelera mai repede decât oricare altul, dribla pucul cu crosa fără ca măcar să fie nevoie să se uite la ce face, îi fenta pe adversari cu o viteză uimitoare şi era întotdeauna exact în locul unde putea prelua o pasă. Un flăcăiaş grăsuţ care era un patinator mai rapid decât toţi ceilalţi. Am încercat să-mi imaginez care dintre patinatori semăna mai mult cu mine la vârsta lor. Oare care dintre ei aş fi fost, cu crosa mea de hochei mult mai grea? Cu siguranţă, nu băieţaşul care patina foarte repede şi care avea un simţ al pucului mult mai dezvoltat decât ceilalţi. Aş fi fost unul dintre ceilalţi, cei obişnuiţi – o mură pe care o puteai culege şi era înlocuită de orice altă mură similară din jur.

Să nu rămâi niciodată la pământ dacă nu este nevoie.

Eu făcusem ceea ce nu ar fi trebuit niciodată.

M-am întors la hotel. Noaptea nu era niciun portar. Cheia de la cameră deschidea şi uşa de la intrare. Harriet se culcase. Una dintre sticlele de brandy se afla pe noptiera din dreptul ei.

— Am crezut că ai fugit, spuse ea. Acum mă culc. Am luat o gură de alcool şi un somnifer.

S-a întors pe-o parte şi curând adormi. I-am apucat cu grijă mâna şi am măsurat pulsul: 78 de bătăi pe minut. M-am aşezat pe un scaun, am deschis televizorul şi m-am uitat la ştiri cu sonorul dat atât de încet, încât nici chiar cu urechile mele care auzeau tot nu puteam prinde vreo vorbă. Imaginile păreau la fel ca de obicei. Înfăţişau

specimene umane însângerate, torturate, aflate în suferinţă. Şi apoi o serie de bărbaţi bine îmbrăcaţi, care ţineau discursuri fără sfârşit şi nu lăsau să se vadă niciun semn de compasiune, numai zâmbete arogante. Am închis televizorul şi m-am întins pe pat. M-am gândit la tânăra femeie ofiţer de poliţie cu părul blond, înainte de a adormi.

A doua zi, la ora unu, ne apropiam de Hudiksvall. Ninsoarea se oprise, iar pe şosele nu era deloc gheaţă. Harriet mi-a arătat un indicator pe care scria Rångevallen. Peisajul din jur arăta groaznic, distrus de monstruoasele maşini de doborât copaci. Am ieşit din nou de pe şoseaua principală şi de data asta am intrat pe un drum privat. Pădurea era foarte deasă. M-am întrebat ce fel de persoană era fiica lui Harriet dacă locuia atât de departe în inima pădurii. Singura întrebare pe care i-o pusesem lui Harriet în timpul călătoriei noastre fusese dacă Louise avea soţ sau copii. Nu avea. Vedeam grămezi de buşteni pe marginea carosabilului. Drumul îmi amintea de cel care ducea la casa Sarei Larsson.

Când în sfârşit am ajuns la un luminiş, am văzut mai multe clădiri în ruină şi nişte garduri părăginite. Şi o rulotă mare cu un fel de cort în faţă.

— Am ajuns, spuse Harriet. Aici locuieşte fiică-mea.

— În rulotă?

— Se vede altă clădire pe-aici al cărei acoperiş să nu fi căzut?

Am ajutat-o să coboare din maşină şi i-am adus cadrul de mers.

Se auzea zgomotul unui motor venind de undeva, dintr-o şandrama care servise, probabil, odinioară, drept coteţ de câine. Nu putea să fie decât un generator. Pe acoperişul rulotei se afla o antenă parabolică. Am rămas acolo câteva minute fără să se întâmple nimic. Am simţit o dorinţă intensă să mă întorc pe insula mea.

Uşa rulotei s-a deschis. A ieşit o femeie.

Era îmbrăcată cu o rochie roz şi avea pantofi cu toc înalt. Mi s-a părut foarte complicat să-mi dau seama ce

vârstă avea. Într-o mână ţinea un pachet de cărţi.

— Ea este fiica mea, spuse Harriet.

Şi-a împins cadrul de mers prin zăpadă până la locul unde femeia încerca să se ţină bine pe picioare în pantofii ei cu toc.

Eu am rămas unde mă aflam.

— El este tatăl tău, îi spuse Harriet fiicei sale.

Ningea. M-am gândit la Jansson şi mi-am dorit din răsputeri să fi putut să apară de nicăieri şi să mă ia de acolo cu hidroelicopterul lui.

PĂDUREA

Capitolul 1

Fiica mea nu avea o sursă proprie de apă.

Era de la sine înţeles că în rulotă nu exista apă curentă şi nici nu se vedea vreo pompă prin apropiere. Ca să aduc apă, a trebuit să cobor panta pe o potecă, printr-un crâng şi, în cele din urmă, să mă duc la o altă fermă părăsită, fără geamuri la ferestre, unde nişte ciori suspicioase erau cocoţate pe coşurile de fum. În curte era o pompă ruginită, care scotea apă din pământ. În timp ce îi ridicam şi coboram mânerul, fierul ruginit scârţâi groaznic, ca un urlet de durere.

Ciorile rămaseră nemişcate.

Acesta a fost primul lucru pe care fiică-mea mi l-a cerut. Să-i aduc două găleţi de apă. Sunt absolut recunoscător că n-a mai spus şi altceva. Ar fi putut să ţipe la mine şi să-mi spună să dispar, sau ar fi putut să fie copleşită de bucuria faptului că, în cele din urmă, îşi cunoştea tatăl, însă tot ce-a făcut a fost să-mi ceară să-i aduc nişte apă. Am luat găleţile şi am urmat poteca făcută prin zăpadă. M-am întrebat dacă în mod normal ea s-ar fi dus acolo în halat şi cu pantofii ăia cu toc. Şi m-am mai întrebat ce se întâmplase atunci, în trecut, şi de ce nu-mi spusese nimeni nimic despre asta.

Până la ferma abandonată erau aproape 250 de metri. Când Harriet mi-a zis că femeia care stătea lângă rulotă este fiica mea, am ştiut imediat că spunea adevărul. Harriet era incapabilă să mintă. Mi-am scormonit memoria ca să-mi amintesc momentul în care probabil fusese concepută. În timp ce-mi târşâiam picioarele prin zăpadă, mi-a trecut prin minte că Harriet descoperise că era gravidă după ce eu dispărusem complet. Aşa că momentul concepţiei trebuie să fi fost cu aproximativ o lună înainte să ne despărţim.

Am încercat din răsputeri să-mi aduc aminte.

În pădure era extrem de multă linişte. M-am simţit precum un pitic croindu-şi drum prin zăpadă, într-o poveste de demult. Întotdeauna făcusem dragoste doar pe

canapeaua ei. Aşadar, acela era locul în care fusese procreată fiica mea. Când am plecat în America şi Harriet m-a aşteptat în zadar la aeroport, probabil că nu ştiuse nimic despre asta. Şi-a dat seama de situaţie abia mai târziu, iar eu deja dispărusem.

Am terminat de pompat apa. După aceea am pus găleţile în lateralul pompei şi m-am dus la casa abandonată. Uşa de la intrare era putredă – s-a prăbuşit când am împins-o cu piciorul ca s-o deschid.

M-am învârtit prin camerele care miroseau a lemn mucegăit şi putrezit. Era ca şi cum aş fi cercetat epava unui vas de linie. Din spatele tapetului rupt ieşeau bucăţi de ziar. O pagină din *Ljusnan,* din 12 martie 1969: „Un accident rutier a avut loc în…” Restul articolului lipsea. „În această fotografie, dna Mattsson îşi expune unul dintre cele mai recente goblenuri, creat cu obişnuita ei atenţie…”

Deşi fotografia era ruptă, faţa doamnei Mattsson era încă vizibilă, şi chiar şi una din mâinile sale, însă nici urmă de goblen. În dormitor, era ce mai rămăsese dintr-un pat matrimonial. Se părea că fusese tăiat bucăţi cu un topor. Cineva îşi vărsase furia pe pat şi se asigurase că nu se va mai putea dormi niciodată în el.

Am încercat să-mi închipui siluetele oamenilor care locuiseră în acea casă şi care plecaseră într-o bună zi, fără să se mai întoarcă vreodată. Însă feţele lor erau imposibil de distins. Casele abandonate sunt asemenea vitrinelor de muzeu goale. Am ieşit din clădire şi am încercat să fac faţă gândului că mă pricopsisem cu o fiică, aşa din senin, care trăia în pădurea din sudul Hudiksvall-ului. O fiică care trăia într-o rulotă şi care, probabil, avea treizeci şi şapte de ani. O femeie care mergea prin zăpadă într-un halat roz şi cu pantofi cu toc.

Un lucru mi-era foarte clar.

Harriet n-o pregătise pentru asta. Fata ştia că are un tată, desigur, dar nu că eu eram acela. Nu fusesem singurul surprins. Harriet ne uluise peste poate pe amândoi.

Am luat găleţile şi am pornit-o din loc ca să mă întorc. De ce fiica mea locuia într-o rulotă în mijlocul pădurii? Cine era ea? Când dădusem mâna cu ea nu îndrăznisem să mă uit în ochii ei. Era învăluită de un miros puternic de parfum. Avea mâna transpirată.

Am lăsat jos găleţile ca să-mi odihnesc mâinile.

— Louise, mi-am zis eu cu voce tare. Am o fată pe care-o cheamă Louise.

Cuvintele m-au dezarmat, m-au înfricoşat puţin, dar de asemenea, m-au şi însufleţit. Harriet venise la mine pe deasupra gheţii în hidroelicopterul lui Jansson, aducând cu ea veşti despre viaţă, şi nu doar despre moartea care avea în curând să-şi revendice dreptul asupra ei.

Am luat din nou găleţile şi le-am dus până la rulotă. Am ciocănit la uşă. Louise a deschis-o. Încă mai purta pantofii cu toc, însă înlocuise halatul roz cu o pereche de pantaloni şi un pulover. Era foarte atrăgătoare. Ceea ce m-a făcut să mă simt jenat.

Spaţiul din rulotă era înghesuit. Harriet se strecurase cu chiu, cu vai până la o canapea care se transforma noaptea în pat, aflată în spatele unei măsuţe dispuse în faţa geamului. Zâmbea. I-am zâmbit şi eu. În rulotă era cald. Louise era ocupată cu pregătirea unei cafele.

Louise avea o voce plăcută, exact ca mama ei. Dacă gheaţa putea să cânte, atunci putea s-o facă şi fiica mea.

M-am uitat de jur împrejur prin rulotă. Trandafiri uscaţi atârnaţi de tavan, un raft cu documente şi scrisori, un model învechit de maşină de scris pe un scaun. Un radio, dar nu şi televizor. Am început să-mi fac griji din cauza modului în care îşi ducea traiul. Părea să-mi amintească de propriul stil de viaţă.

Iar acum ai apărut din neant în viaţa mea, m-am gândit. Cel mai neaşteptat lucru care mi s-a întâmplat vreodată.

Louise a scos la iveală un termos de cafea şi nişte căni de plastic. M-am aşezat pe pat lângă Harriet. Louise a rămas în picioare, uitându-se la mine.

— Mă bucur să observ că n-am izbucnit în lacrimi,

spuse ea. Sunt însă şi mai bucuroasă când observ că n-ai început să baţi câmpii şi să insişti cât de fericit eşti din pricina a ceea ce tocmai ai descoperit.

— Încă nu m-am dumirit cu totul. Pe de altă parte însă, niciodată nu m-am entuziasmat într-atât încât să-mi pierd autocontrolul.

— Poate crezi că nu-i adevărat?

M-am gândit la toate maldărele prăfuite de documente legale conţinând declaraţii făcute de nişte tineri care se jurau că nu ei erau taţii copiilor lor.

— Sunt foarte sigur că-i adevărat.

— Eşti mâhnit că n-ai ştiut de mine mai devreme? Că am intrat în viaţa ta atât de târziu?

— Sunt destul de imun la sentimentul de tristeţe, am spus eu. În momentul de faţă, sunt mai mult surprins decât orice altceva. Până acum o oră, n-am avut copii. Nici nu credeam că voi avea vreodată.

— Cu ce te ocupi?

M-am uitat la Harriet. Deci nu-i spusese nimic lui Louise despre tatăl ei, nici măcar faptul că era doctor. Asta m-a şocat. Oare ce spusese despre mine? Că avea un tată care nu fusese decât o prezenţă trecătoare în viaţa ei?

— Sunt doctor. Sau mai degrabă am fost doctor.

Louise se uită întrebător la mine, cu ceaşca de cafea în mână.

Am observat că pe fiecare deget de la mâini avea câte un inel, inclusiv pe degetele mari.

— Ce fel de doctor?

— Am fost chirurg.

Ea făcu o faţă lungă. M-am gândit la tata şi la reacţia pe care a avut-o când i-am spus la cincisprezece ani ce voiam să fiu.

— Poţi să scrii reţete?

— Acum nu mai pot. Sunt pensionat.

— Cu atât mai rău.

Louise îşi puse jos cana de cafea şi îşi trase o căciulă de lână pe cap.

— Dacă ai nevoie să te uşurezi du-te în spatele rulotei

şi pe urmă să acoperi locul cu zăpadă. Dacă ai nevoie să faci mai mult de-atât, foloseşte closetul de-afară, de lângă cabana de lemn.

Ieşi, uşor instabilă pe pantofii ei cu tocuri. M-am întors spre Harriet.

— De ce nu mi-ai spus despre ea? Mi se pare strigător la cer!

— Să nu cumva să ai tupeul să-mi vorbeşti de comportamente strigătoare la cer! Nu ştiam cum o să reacţionezi.

— Ar fi fost mai uşor dacă m-ai fi pregătit pentru asta.

— N-am îndrăznit s-o fac. Poate că m-ai fi dat jos din maşină şi m-ai fi lăsat pe marginea drumului. De unde puteam să ştiu dacă-ţi doreşti un copil?

Harriet avea dreptate. N-avea de unde să ştie cum voi reacţiona. Avea toate motivele din lume să n-aibă încredere în mine.

— De ce trăieşte aşa? Din ce-şi câştigă existenţa?

— E alegerea ei. Nu ştiu cu ce se ocupă.

— Însă probabil că ai o idee, nu?

— Scrie scrisori.

— Doar nu-şi poate câştiga existenţa din asta, nu?

— Se pare că este posibil.

Mi-a trecut prin minte că pereţii rulotei erau subţiri şi că fiica mea ar putea să stea afară cu urechea lipită de plasticul rece sau ce era. Poate că moştenise obiceiul meu de a trage cu urechea?

Mi-am coborât vocea până am început să vorbesc în şoaptă:

— De ce arată aşa cum arată? De ce merge prin zăpadă cu tocuri înalte?

— Fiica mea…

— Fiica noastră!

— Fiica noastră a avut întotdeauna propria părere. Chiar şi când avea cinci ani, aveam sentimentul că ştia exact ce vrea să facă în viaţă şi că nu voi fi niciodată în măsură s-o înţeleg.

— Adică, ce vrei să spui?

— A ales întotdeauna să-şi trăiască viaţa fără să-şi facă griji prea mari cu privire la ce gândesc ceilalţi oameni despre ea. Pantofii ei, de exemplu. Sunt foarte scumpi. Marca Ajello, făcuţi în Milano. Foarte puţini oameni au curajul să trăiască aşa cum trăieşte ea.

Uşa se deschise, iar fiica noastră păşi înăuntru.

— Trebuie să mă odihnesc, spuse Harriet. Sunt obosită.

— Tu întotdeauna ai fost obosită, spuse Louise.

— N-am fost întotdeauna pe moarte.

Pentru un moment foarte scurt, sâsâiră una la cealaltă ca nişte pisici. Nu tocmai într-un mod neplăcut, însă nici prietenos. În orice caz, niciuna nu păru surprinsă de reacţia celeilalte. Aşadar, Louise era conştientă de faptul că mama ei avea să moară.

M-am ridicat în picioare ca Harriet să poată să se întindă pe patul îngust. Louise se încălţă cu o pereche de bocanci.

— Hai să mergem să facem o plimbare, spuse ea. Am nevoie de puţin exerciţiu fizic. Şi, în plus, cred că amândoi suntem puţin şocaţi.

Am luat-o pe o potecă bătătorită care ducea în direcţia opusă faţă de ferma abandonată. Am trecut de un vechi beci din pământ şi am intrat într-o pădure densă de conifere. Ea mergea repede, iar eu ţineam cu greu pasul cu ea. Deodată s-a întors complet ca să se uite la mine.

— Credeam că am un tată care a plecat în America şi-a dispărut. Un tată pe care-l cheamă Henry, care este înnebunit după albine şi care-şi petrece timpul cercetând modul de viaţă al acestora. Însă anii au trecut, iar el nu mi-a trimis nici măcar un borcan de miere. Am crezut c-a murit. Însă tu nu eşti mort. De fapt, te-am cunoscut. Când ne întoarcem la rulotă, am de gând să vă fac o fotografie ţie şi lui Harriet. Am o grămadă de fotografii de-ale ei, de una singură sau împreună cu mine. Însă vreau o poză cu ambii mei părinţi înainte să fie prea târziu.

Am continuat să mergem de-a lungul potecii. Mi se

părea că Harriet îi spusese lui Louise cum stăteau lucrurile. Sau cel puţin atât de mult cât putuse să i le prezinte ea, fără să spună o minciună. Plecasem în America şi dispărusem. Iar în tinereţea mea fusesem interesat de albine. Mai mult decât atât, fără îndoială, nu eram mort.

Am continuat să mergem prin zăpadă.

Avea să-şi fotografieze părinţii.

Încă nu era prea târziu pentru poza pe care şi-o dorea.

Capitolul 2

Soarele coborâse mult spre linia orizontului.

În mijlocul unui câmp deschis, era un ring de box acoperit cu zăpadă. Arăta de parcă l-ar fi aruncat cineva în sus şi se întâmplase pur şi simplu să aterizeze acolo, în acea întindere albă. Pe jumătate ascunse în zăpadă erau şi vreo două bănci dărăpănate, din lemn, care ar fi putut foarte bine să fi fost luate dintr-o capelă sau o sală de cinema.

— Avem meciuri de box primăvara şi toamna, spuse ea. În general începem sezonul la mijlocul lunii mai. Atunci este momentul în care ne cântărim, folosind nişte cântare vechi de la o lăptărie.

— Noi? Vrei să-mi spui că boxezi şi tu?

— Bineînţeles. De ce n-aş face-o?

— Şi cu cine boxezi?

— Cu prietenii mei. Oameni de pe aici care au ales să trăiască genul de viaţă despre care consideră că li se potriveşte cel mai bine. Leif, de exemplu, locuieşte cu bătrâna lui mamă. Pe vremuri conducea cea mai mare operaţiune de contrabandă cu alcool de aici. Amandus care cântă la vioară şi are nişte pumni foarte puternici.

— Însă, cu siguranţă, nu poţi să fii boxer şi să cânţi şi la vioară, nu? Cum fac faţă degetele acestei situaţii?

— O să trebuiască să-l întrebi pe Amandus asta. Întreabă-i pe ceilalţi.

Nu mi-a spus cine erau ceilalţi. Continuă să meargă de-a lungul potecii bine bătătorite, ce ducea spre un hambar de partea cealaltă a ringului de box. Uitându-mă după ea din spate, m-a izbit faptul că la corp semăna foarte mult cu Harriet. Însă cum arătase fiica mea pe vremea când fusese doar o fetiţă? Sau când fusese adolescentă? Mi-am târşâit picioarele prin zăpadă şi am încercat să mă gândesc cum eram eu pe atunci. Louise se născuse în 1967. Era adolescentă atunci când eu mă aflam la apogeul carierei mele de chirurg. Am simţit deodată un val de furie. De ce nu spusese Harriet nimic?

Louise îmi arătă cu mâna nişte urme în zăpadă şi spuse că fuseseră făcute de un *wolverine.* Deschise uşa hambarului. Pe podea era o lampă cu gaz: o aprinse şi o agăţă de un cârlig din tavan. Era ca şi cum am fi intrat într-o sală de sport de pe timpuri, folosită de boxeri sau luptători. De jur împrejurul podelei erau împrăştiate discurile şi barele de ridicare pentru diferite haltere, un sac de box atârnat de tavan şi o bancă pe care era o coardă de sărit, aranjată cu grijă în cerc, şi mai multe perechi de mănuşi de box negre şi roşii.

— Dacă ar fi fost primăvară, ţi-aş fi sugerat să boxăm vreo două runde, spuse Louise. Nu pot să mă gândesc la o modalitate mai bună de a începe să-mi cunosc tatăl pe care nu l-am cunoscut până acum. În mai multe sensuri.

— N-am folosit şi nici măcar n-am purtat vreodată o pereche de mănuşi de box.

— Însă trebuie să te fi bătut o dată sau de două ori în viaţă, nu?

— Când aveam treisprezece sau paisprezece ani, poate. Însă au fost mai mult nişte lupte greco-romane pe terenul de joacă al şcolii.

Louise stătea lângă sacul de box şi îl împingea uşor cu umărul înainte şi înapoi. Lampa cu parafină strălucea chiar deasupra capului ei. Mi se părea în continuare că o priveam pe Harriet.

— Sunt emoţionată, spuse ea. Ai copii?

Am clătinat din cap.

— Deloc?

— Nu, deloc. Dar tu?

— Niciunul.

Sacul de box încă mai pendula înainte şi înapoi.

— Sunt la fel de confuză ca şi tine, spuse ea. Au fost momente în care-mi aminteam că trebuie să am şi eu un tată, în ciuda a toate cele, şi gândul ăsta mă înfuria. Cred că de-asta m-am apucat de box. Asta ca să pot să-l pocnesc zdravăn în ziua în care avea să învie din morţi, şi să-l las lat de tot, trimiţându-l pe lumea ailaltă ca să mă răzbun că m-a abandonat.

Lumina lămpii dansa în jurul pereţilor grosolani. I-am spus despre cum a apărut Harriet din senin pe gheaţă, despre iazul din pădure şi despre ocolul pe care m-a rugat să-l fac aşa, pe neaşteptate.

— Şi n-a pomenit nimic despre mine?

— Nu, tot ce mi-a spus a fost despre iazul din pădure. După care mi-a zis că vrea să-i cunosc fiica.

— Ar trebui s-o dau afară. Şi-a bătut joc de amândoi, însă nu poţi să dai afară pe cineva care este bolnav.

Ridică o mână şi opri balansul sacului de box.

— E-adevărat că are să moară în curând? Eşti doctor – trebuie să ştii dacă spune adevărul sau nu.

— E într-adevăr foarte bolnavă. Însă nu ştiu când o să moară. Nimeni n-ar putea să stabilească o dată anume.

— Nu vreau să moară la mine în rulotă, spuse Louise, suflând în lampă şi stingând-o.

Stăteam acolo în întunericul negru ca smoala. Degetele ni se atinseră din întâmplare. M-a apucat strâns de mână. Era puternică.

— Sunt atât de bucuroasă c-ai apărut, spuse ea. Presupun că, în străfundul meu, am crezut mereu că aveai s-o faci într-o bună zi.

— Nu mi-a trecut niciodată prin minte c-aş putea să am un copil.

— N-ai un copil. Ai o femeie matură care se apropie de vârsta mijlocie.

Când am ieşit din hambar, i-am putut desluşi silueta la câţiva paşi în faţa mea. Stelele scânteietoare îmi păreau atât de aproape, că le-aş fi putut atinge cu mâna.

— Aici, în nordul îndepărtat, nu-i niciodată complet întuneric, spuse Louise. Când locuieşti într-un oraş mare, nu mai vezi stelele. Asta-i motivul pentru care locuiesc aici. Când stăteam în Stockholm, mi-era dor de linişte, însă cel mai dor mi-era de stele. Nu înţeleg de ce se pare că oamenilor nu le-a trecut prin minte c-avem resurse naturale fantastice în ţara asta, care abia aşteaptă să fie exploatate. De ce nu vinde nimeni linişte în acelaşi mod în care se vinde lemnul din pădure şi minereul de fier?

Ştiam ce voia să spună. Linişte, cer înstelat, probabil şi singurătate – asemenea lucruri pur şi simplu nu mai există pentru majoritatea oamenilor. Începeam să cred că, în ciuda a tot şi toate, ea era exact ca mine.

— Am de gând să pun pe roate o companie, spuse ea. Prietenii mei de la box o să-mi fie parteneri. O să începem să vindem aceste nopţi liniştite, cu stele scânteietoare. O să fim foarte bogaţi într-o bună zi, sunt sigură de asta.

— Cine-s prietenii ăştia ai tăi?

— La câţiva kilometri de-aici, înspre nord, e un sat părăsit. Ultimul locuitor s-a mutat de-acolo prin anii ’70. Toate casele erau goale, nimeni nu le mai voia nici măcar pe post de casă de vacanţă. Însă domnul Mateotti, un bătrân pantofar italian, a venit aici într-o călătorie, în căutarea liniştii. Acum locuieşte într-una dintre case şi face două perechi de pantofi pe an. La începutul fiecărei luni, mai aterizează un elicopter pe câmpul din spatele casei sale. Un tip din Paris vine să ia pantofii, îl plăteşte pentru munca sa şi îi dă comanda pentru pantofii pe care Giaconelli trebuie să-i facă în anul care vine. Mai e un bătrân cântăreţ de muzică rock care locuieşte în magazinul Sparrman din sat, care s-a închis cu ani buni în urmă. Pe vremuri îşi spunea Ursul Roşu şi avea la activ două discuri de aur, fapt ce făcea din el unul dintre candidaţii la titlul de Regele Rockului suedez, fiind astfel în competiţie cu Ricky Rock şi Gary Granite. Avea un păr de un roşu aprins şi făcuse o înregistrare pe cinste a melodiei *Peggy Sue.* Însă când sărbătorim solstiţiul de vară şi ne aşezăm să mâncăm la masa noastră din ringul de box, cu toţii vrem să ne cânte *The Great Pretender.*

Îmi aminteam hitul acela foarte bine, în versiunea originală înregistrată de The Platters. Eu şi Harriet chiar dansasem pe această melodie. Cred că puteam să-mi amintesc toate cuvintele dacă-mi puneam mintea la contribuţie.

Însă Ursul Roşu şi discurile lui de aur – asta chiar nu-mi spunea nimic.

— Se pare că sunt o grămadă de oameni remarcabili

pe-aici prin zonă.

— Sunt o grămadă de oameni remarcabili care trăiesc peste tot, însă nu-i observă nimeni deoarece sunt bătrâni. Trăim într-o epocă în care se presupune că oamenii în vârstă sunt la fel de transparenţi ca o foaie de sticlă. E cel mai bine dacă nici măcar nu observăm că există. Şi tu devii din ce în ce mai transparent. Mama este aşa de o bună bucată de timp.

Am stat acolo în linişte. Puteam să disting undeva, în depărtare, luminile de la rulotă.

— Câteodată mă cuprinde o dorinţă arzătoare de a mă întinde pe jos, în zăpada de-aici, în sacul de dormit, spuse Louise. Când este lună plină, luminile albăstrui îmi dau senzaţia că mă aflu într-un deşert. Noaptea şi în deşert este la fel de frig.

— N-am fost niciodată în deşert. Asta dacă nu cumva nisipurile mişcătoare de la Skagen pot fi considerate deşert.

— Într-una dintre zilele astea chiar o să-mi fac culcuşul aici, afară. O să-mi asum riscul de a nu mă mai trezi niciodată. N-avem numai cântăreţi de muzică rock pe-aici: avem şi interpreţi de muzică jazz. Când o să mă întind pe jos, afară şi o să încerc să adorm, o să-i am pe toţi în jurul meu, cântându-mi o baladă tristă, în surdină.

Am pornit-o din nou la drum prin zăpadă. O bufniţă ţipa undeva în depărtare. Cădeau stele de pe cer, însă păreau că se aprind din nou şi devin la fel de incandescente ca şi înainte. Am încercat să înţeleg ce-mi spusese.

Seara s-a dovedit a fi foarte ciudată.

Louise a pregătit ceva de mâncare în rulotă, în timp ce eu şi cu Harriet am stat înghesuiţi pe canapeaua extensibilă îngustă. Când i-am spus că eu şi Harriet o să trebuiască să găsim un loc unde să ne petrecem noaptea, Louise a insistat să dormim toţi în patul ei. Aveam de gând să protestez, însă m-am hotărât să n-o fac. Louise a scos o carafa de vin ce părea să fie foarte tare şi avea gust de

agrişe. După care ne-a servit o tocană despre care susţinea că este din carne de elan, la care adăugase o mulţime de zarzavaturi cultivate de unul dintre prietenii ei într-o seră pe care, în mod evident, o folosea şi pe post de locuinţă. Numele acestuia era Olof, un individ care dormea printre castraveţii lui şi, desigur, era unul dintre cei cu care boxa primăvara.

N-a durat mult până ne-am îmbătat cu toţii, mai ales Harriet. A continuat discuţia pe jumătate adormită. Louise avea un obicei nostim de a-şi clănţăni dinţii ori de câte ori golea câte-un pahar. Am încercat din răsputeri să nu mă îmbăt, însă n-am reuşit.

Conversaţia noastră a devenit din ce în ce mai confuză şi mai greu de înţeles, însă am reuşit să-mi dau întru câtva seama despre genul de relaţie pe care Louise o avea cu Harriet. Ţineau în mod constant legătura, se certau adesea şi nu prea căzuseră vreodată de acord cu privire la ceva. Însă ţineau foarte mult una la cealaltă. Câştigasem o familie care la suprafaţă manifesta multă furie, dar care era ţinută laolaltă de o dragoste profundă.

Am vorbit mult timp despre câini – nu genul de câini pe care-i iei la plimbare în lesă, ci despre câinii sălbatici care cutreierau câmpiile africane. Fiica mea a spus că aceştia îi aminteau de prietenii ei care trăiau în pădure, o haită de câini africani care dădeau din coadă la gaşca de boxeri din nordul Suediei. Le-am spus că am un asemenea câine provenit dintr-un amestec de rase, despre care era greu de afirmat ce origine avea. Când Louise a aflat că acest câine hoinărea în voie pe insula bunicilor mei, a fost foarte plăcut impresionată. De asemenea, s-a mai arătat interesată să audă de bătrâna mea pisică.

Harriet a adormit în cele din urmă, datorită unui amestec de oboseală, spirtoase şi vin de agrişe. Louise a întins cu grijă o pătură peste ea.

— Sforăie dintotdeauna. Când eram mică obişnuiam să-mi închipui că nu era ea cea care sforăie, ci tatăl meu care venea în vizită în fiecare noapte, sub forma unei creaturi invizibile, dar sforăitoare. Tu sforăi?

— Da.

— Slavă Domnului! În cinstea tatălui meu!

— Şi pentru fiica mea!

A umplut din nou paharele şi a vărsat nişte vin pe masă. L-a şters cu mâna.

— Când am auzit maşina venind încoace, m-am întrebat ce hodorog mai aduce Harriet cu ea de data aceasta.

— Vine adesea în vizită însoţită de diferiţi bărbaţi?

— Hodorogi. Nu bărbaţi. Reuşeşte întotdeauna să găsească pe cineva s-o aducă până aici cu maşina, după care s-o ducă înapoi acasă. Adeseori stă în vreo cafenea din Stockholm, părând obosită şi nefericită. Întotdeauna se găseşte cineva să o întrebe dacă poate s-o ajute, probabil dacă poate s-o ducă acasă. De îndată ce se vede în maşină, cu cadrul ei de mers în portbagaj, pomeneşte aşa în treacăt că „acasă” înseamnă undeva la câteva sute de kilometri sau mai mult distantă, în nordul ţării, chiar la sud de Hudiksvall. Destul de surprinzător, rareori se găseşte vreunul care s-o refuze. Însă se plictiseşte repede de hodorogul cu pricina şi îi face vânt pentru un altul. Mama are foarte puţină răbdare. În copilărie erau lungi perioade de timp în care era un alt bărbat în patul ei în dimineţile de duminică. Pe vremea aia îmi plăcea să sar pe ei şi să-i trezesc, astfel încât bărbaţii să-şi dea seama de un fapt supărător, anume că eu existam. Însă după aceea au fost perioade în care treceau săptămâni şi chiar luni fără ca ea să se mai uite la vreun bărbat.

M-am dus afară să urinez. Noaptea era scânteietoare. Am văzut prin geam cum Louise a pus o pernă sub capul mamei sale. Aproape c-am izbucnit în lacrimi. M-am gândit că probabil ar trebui să plec – să-mi iau maşina şi să dispar de-acolo. Însă am continuat să observ prin fereastră ce face, având senzaţia clară că ea ştia că o priveam. Şi-a întors brusc capul spre fereastră şi a zâmbit.

Am lăsat maşina unde era şi m-am întors înăuntru.

Am stat acolo, în rulota înghesuită, bând şi încercând să purtăm o conversaţie cât de cât. Nu cred că vreunul din

noi ştia cu adevărat ce voiam să spunem. Louise a scos nişte albume foto dintr-un sertar. Unele erau instantanee alb-negru destul de şterse, însă majoritatea erau fotografii color de slabă calitate, de la începutul anilor ’70, de pe vremea când toată lumea avea ochii roşii şi se uita cu gura căscată la fotograf, asemenea unor vampiri. Erau poze cu femeia pe care o abandonasem şi cu fiica ei, pe care aş fi vrut mai mult decât orice pe lumea asta s-o cunosc. O fetiţă, nu o femeie în toată regula. Expresia ei avea ceva evaziv. Ca şi cum de fapt n-ar fi vrut să fie văzută.

Am răsfoit albumul. Ea n-a spus prea multe, abia răspunzând la întrebările pe care i le puneam. Cine făcuse fotografia? Cine erau cei din poză? Vara în care fiica mea avea şapte ani, ea şi Harriet petrecuseră câteva săptămâni cu un bărbat pe care-l chema Richard Munter, pe insula Getterön, lângă Varberg. Munter era un bărbat puternic, chel, care avea tot timpul o ţigară în gură. Am simţit cum mă cuprinde gelozia. Acest individ fusese împreună cu fiica mea la vârsta pe care mi-aş fi dorit încă s-o mai aibă. Murise câţiva ani mai târziu, când relaţia lui cu Harriet era deja încheiată. Un buldozer se răsturnase peste el, zdrobindu-l şi omorându-l pe loc. Tot ce mai rămăsese din el erau nişte fotografii de calitate slabă, cu nelipsita lui ţigară şi ochii roşii de la bliţ.

Am închis albumul: nu aveam puterea să mai văd alte fotografii. Nivelul vinului rămas în carafă scădea din ce în ce mai mult. Harriet dormea. Am întrebat-o pe Louise cui îi scria scrisori. Ea clătină din cap.

— Nu acum. Mâine, după ce-o să uităm de mahmureală. Acum trebuie să mergem la culcare. Pentru prima oară în viaţă o să dorm între părinţii mei.

— Nu-i suficient loc în patul ăla pentru toţi trei. Eu mă culc pe jos.

— E loc.

O mişcă uşor pe Harriet spre perete, apoi strânse masa pliantă după ce luă mai întâi ceştile şi paharele de pe ea. Patul era extensibil, însă era evident că avea să fie foarte înghesuit chiar şi aşa.

— N-o să mă dezbrac în faţa tatălui meu, spuse ea. Du-te afară. Bat în perete după ce mă bag sub pătură.

Am făcut aşa cum mi-a zis.

Cerul plin de stele se învârtea deasupra mea. M-am împiedicat şi am căzut în zăpadă. Câştigasem o fiică şi, poate, ea avea şanse să ajungă să-l placă sau chiar să-l iubească pe tatăl pe care nu-l cunoscuse până atunci.

Întreaga viaţă mi s-a perindat prin faţa ochilor.

Reuşisem să ajung până aici. Se prea putea să mai apară câteva răscruci. Însă nu prea multe. Călătoria mea se apropia de final.

Louise a bătut în peretele rulotei. A stins luminile şi a aprins o lumânare de pe frigiderul micuţ. Puteam să văd două feţe una lângă cealaltă.

Harriet era la perete, iar fiica mea stătea întinsă lângă ea. Mai rămăsese puţin loc pentru mine.

— Stinge lumânarea, spuse Louise. Nu vreau s-o consum în prima noapte din viaţă în care dorm cu părinţii mei.

M-am dezbrăcat, însă am păstrat maioul şi pantalonii, am stins lumânarea şi m-am strecurat în pat. Nu aveam cum să evit s-o ating pe Louise. Am observat cu groază că era goală.

— Nu poţi să-ţi pui o cămaşă de noapte? am întrebat eu. Nu-i posibil să dorm cu tine lângă mine dezbrăcată de tot. Cu siguranţă înţelegi asta, nu?

S-a căţărat peste mine şi s-a îmbrăcat cu ceva care mi s-a părut a fi o rochie. După care a venit la loc în pat.

— Acum e timpul să ne culcăm, spuse ea. În sfârşit, o să-mi aud tatăl sforăind. O să rămân trează până când adormi tu.

Harriet murmura în somn. Când s-a răsucit într-o parte, a trebuit să ne schimbăm şi noi poziţia după ea. Louise era caldă. Nu-mi doream decât să fi fost o fetiţă care să doarmă buştean în cămăşuţa ei de noapte. Nu o ditamai femeia care intrase fără veste în viaţa mea.

Nu ştiu când am adormit în cele din urmă. Oricum a durat ceva până când nu mi s-a mai părut că patul se

învârtea nebuneşte. Când m-am trezit cu chiu, cu vai, eram singur.

Rulota era goală. Maşina dispăruse.

Capitolul 3

Puteam să văd după urmele cauciucurilor rămase în zăpadă, cum întorsese Louise maşina şi plecase în trombă. Mi-a trecut prin minte că toată povestea asta fusese plănuită în avans. Harriet mă luase şi mă adusese să-mi cunosc fiica despre care nu ştiam nimic, iar după aceea cele două îmi luaseră maşina şi dispăruseră. Fusesem lăsat de izbelişte în pădure.

Era zece fără un sfert. Vremea se schimbase, iar temperatura era pozitivă, dincolo de punctul de îngheţ. Apa picura de pe rulota murdară. M-am dus din nou înăuntru. Mă durea capul şi aveam gura uscată. Nu era nici urmă de vreun mesaj care să spună încotro plecaseră. Pe masă era un termos de cafea. Am luat o cană care făcea reclamă la un lanţ de magazine cu produse ecologice.

Tot timpul aveam senzaţia că pădurea se apropia pe furiş de rulotă.

Cafeaua era tare, iar starea mea de mahmureală – aproape dureroasă. Mi-am luat ceaşca de cafea afară, la aer curat. Un nor de ceaţă umedă plutea ameninţător deasupra pădurii. O împuşcătură răsună undeva la depărtare. Mi-am ţinut respiraţia. Prima împuşcătură a fost urmată de o alta, după care nimic altceva. Se părea că toate sunetele trebuiau să se aşeze la coadă înainte să li se permită să se transforme în tăcere – şi chiar şi atunci, trebuiau să o facă în ordine, câte unul, pe rând.

M-am întors înăuntru şi am început să scotocesc temeinic rulota. Deşi era mică şi înghesuită, avea surprinzător de multe spaţii de depozitare. Louise ţinea totul în ordine. Culoarea ei favorită pentru haine părea a fi maroniul-închis, precum castana, deşi anumite articole de îmbrăcăminte aveau o nuanţă de roşu intens. Majoritatea hainelor ei erau în culori neutre, naturale.

Într-un cufăr simplu, din lemn, având vopsit anul 1822 pe capac, am fost uimit să găsesc o sumă mare da bani – bancnote de o mie de coroane, respectiv, de cinci sute de coroane, în valoare totală de 47.500. După aceea

am început să caut prin sertarele ce conţineau documente şi scrisori.

Primul lucru pe care l-am găsit a fost o fotografie a lui Erich Honecker, semnată de însuşi liderul german. Pe spate scria că era datată în 1986 şi că fusese trimisă de Ambasada Republicii Democrate Germane din Stockholm. În sertar mai erau multe alte fotografii, toate fiind semnate – Gorbaciov, Ronald Reagan şi nişte africani de care nu auzisem niciodată, dar am bănuit că erau politicieni şi oameni de stat. Mai era şi fotografia unui prim-ministru australian al cărui nume n-am reuşit să-l desluşesc.

Am trecut la cel de-al doilea sertar, care era plin de scrisori. După ce-am citit cinci dintre ele, am început să înţeleg cum îşi petrecea timpul fiica mea. Scria scrisori liderilor politici din toate părţile lumii, protestând cu privire la modul în care aceştia îşi tratau propriii cetăţeni şi cum îi tratau pe oamenii din alte ţări. În fiecare plic se afla câte o copie a scrisorii pe care o scrisese ea, cu scrisul acela lăbărţat, şi, respectiv, răspunsul pe care îl primise. Îi scrisese lui Erich Honecker într-o engleză plină de patimă despre faptul că Zidul Berlinului era o ruşine. Drept răspuns primise o fotografie a lui Honecker pe un podium, în timp ce făcea cu mâna unei mase neclare de est-germani. Louise îi scrisese lui Margaret Thatcher cerându-i să-i trateze cu decenţă pe minerii aflaţi în grevă. N-am găsi niciun răspuns din partea Doamnei de Fier – în orice caz în plic nu mai era nimic altceva în afară, de fotografia lui Thatcher ţinându-şi poşeta foarte strâns. Însă de unde obţinuse Louise toţi banii ăia? Nu exista niciun indiciu aici care să răspundă la această întrebare.

Asta a fost tot ce-am reuşit să aflu. Am auzit zgomotul unei maşini care se apropia, am închis sertarele şi am ieşit afară. Louise conducea repede. A frânat brusc în zăpada umedă.

Louise a scos cadrul de mers din portbagaj.

— N-am vrut să te trezim. Sunt încântată să descopăr că tatăl meu este un expert în arta sforăitului.

O ajută pe Harriet să coboare din maşină.

— Am fost la cumpărături, spuse Harriet cu un zâmbet larg. Am cumpărat nişte ciorapi, o fustă şi o pălărie.

Louise ridică nişte pungi mari de pe bancheta din spate.

— Maică-mea n-a avut niciodată un gust deosebit la îmbrăcăminte, spuse ea.

Am dus sacoşele cu cumpărături în rulotă, în timp ce Louise o ajuta pe Harriet să urce panta alunecoasă.

— Noi am mâncat deja, spuse Louise. Ţi-e foame?

De fapt chiar îmi era, însă am clătinat din cap. Nu-mi plăcea că-mi împrumutase maşina fără permisiunea mea.

Harriet se întinse pe pat ca să se odihnească. Puteam să văd că plimbarea îi făcuse bine, însă chiar şi aşa o epuizase complet. În curând adormi. Louise scoase pălăria roşie pe care şi-o cumpărase Harriet.

— I se potriveşte, spuse ea. E-o pălărie care ar fi putut fi făcută anume pentru ea.

— N-am văzut-o niciodată purtând pălărie. Când eram tineri, umblam întotdeauna cu capul descoperit. Chiar şi atunci când era frig.

Louise puse pălăria la loc în sacoşă şi se uită de jur împrejur prin rulotă. Oare lăsasem ceva urme? Avea să vadă că în timp ce fuseseră plecate îmi petrecusem timpul cotrobăindu-i prin lucruri? S-a întors să se uite la mine, apoi la pantofii mei care se aflau pe un ziar lângă uşă. Îi aveam de mulţi ani. Erau foarte uzaţi şi mai multe dintre găurile pentru şireturi se rupseseră. S-a ridicat în picioare, a pus cu grijă o pătură peste mama ei şi s-a îmbrăcat cu jacheta.

— Hai să mergem până afară, spuse ea.

Am fost mai mult decât bucuros să o fac. Durerea de cap mă chinuia îngrozitor.

Am ieşit afară şi-am stat lângă rulotă, respirând aerul ce te înviora instantaneu. Mi-a trecut prin minte că n-am reuşit să scriu nimic în jurnal de câteva zile. Nu-mi place să-mi încalc rutina cu care m-am obişnuit.

— Ai putea să-ţi duci maşina la un service, spuse

Louise. Frânele nu prea mai ţin.

— Sunt suficient de bune pentru mine. Unde mergem?

— Mergem la un prieten bun de-al mei. Vreau să-ţi fac un cadou.

Am întors maşina în zloata de pe jos. Când am ajuns la drumul principal, mi-a spus s-o iau la stânga. Numeroasele camioane încărcate cu buşteni spulberau zăpada, transformând-o în nori albi. După câţiva kilometri, mi-a zis s-o iau la dreapta: un semn indica faptul că ne îndreptam spre un loc numit Motjärvsbyn. Pinii creşteau până la marginea şoselei care fusese curăţată destul de prost cu plugul de zăpadă. Louise era concentrată la drumul din faţă. Totodată, fredona o melodie: am recunoscut-o, însă n-am putut să-mi amintesc cum se cheamă.

Am ajuns la o bifurcaţie, iar Louise mi-a făcut semn spre stânga. După mai puţin de un kilometru pădurea s-a retras şi pe marginea drumului a apărut un şir de căsuţe. Acestea erau goale, lipsite de viaţă. Numai căsuţa de la capătul şirului de căsuţe, o clădire cu un etaj, construită din lemn şi având o verandă vopsită în verde, prezenta uşoare semne de viaţă. Pe scări stătea o pisică. Un fuior subţire de fum se înălţa din coş.

— Via Salandra, din Roma, spuse Louise. Asta este o stradă pe care sunt hotărâtă să merg într-o bună zi. Ai fost vreodată la Roma?

— Am fost de mai multe ori. Însă nu ştiu strada pe care ai pomenit-o.

Louise coborî din maşină. Am urmat-o. Cabana de lemn avea probabil peste o sută de ani; dinăuntru se auzea muzică de operă.

— În casa asta trăieşte un geniu, spuse Louise. Giaconelli Mateotti. Acum este un om în vârstă. Însă pe vremuri a lucrat pentru faimoasa familie de producători de pantofi Gatto. Ca tânăr ucenic, a învăţat meserie de la unicul Angelo Gatto, care şi-a deschis atelierul la începutul anilor 1900. Însă acum Giaconelli şi-a adus măiestria şi

priceperea aici, în pădure. A început din ce în ce mai mult traficul, şi toţi acei clienţi importanţi care refuzau să accepte faptul că răbdarea şi timpul erau esenţiale pentru a confecţiona pantofi de calitate.

Louise mă privi în ochi şi zâmbi.

— Vreau să-ţi fac un cadou, spuse ea. Vreau ca Giaconelli să-ţi facă o pereche de pantofi. Cei pe care-i porţi sunt o insultă pentru picioarele tale. Giaconelli mi-a spus cum ne sunt construite picioarele; oasele şi muşchii care ne dau posibilitatea să mergem şi să alergăm, să stăm în vârful degetelor şi chiar să facem balet. Ştiu interpreţi de operă cărora nu le pasă prea mult de regizori sau dirijori, de costume sau notele înalte pe care trebuie să le cânte – însă sunt pasionaţi de pantofii pe care îi poartă şi despre care cred că îi ajută să cânte bine.

M-am holbat la ea. Parcă îl ascultam pe taică-meu. Chelnerul încruntat care plecase de multă vreme dintre noi. Şi el îmi vorbise despre cântăreţii de operă şi pantofii lor.

Era un sentiment ciudat, să-mi dau seama că tatăl meu şi fiica mea aveau asta în comun.

Dar ce era cu pantofii pe care voia să mi-i ofere? Am vrut să obiectez, însă ea a ridicat o mână, a urcat scările, a împins pisica într-o parte şi a deschis uşa. Muzica de operă s-a revărsat asupra noastră. Venea dintr-o încăpere, din spatele casei. Am trecut prin camerele în care trăia Mateotti şi în care îşi ţinea bucăţile de piele şi calapodurile. Pe unul dintre pereţi era un motto inscripţionat cu vopsea, despre care am presupus că fusese scris de mână de însuşi Mateotti. Cineva cu numele de Chuang Chou spusese: „Când ţi se potrivesc pantofii, nu te mai gândeşti la picioare”.

O cameră era plină cu calapoade de lemn, stivuite pe rafturi dispuse de la podea până la tavan. Fiecare pereche avea atârnată câte o etichetă cu numele. Louise trase mai multe calapoade de pe rafturi şi am fost uimit când am citit numele. Giaconelli făcuse pantofi pentru preşedinţi americani care nu mai trăiau, însă calapoadele lor erau

încă aici. Mai erau dirijori şi actori, respectiv, oameni care ajunseseră să fie cunoscuţi, din motive mai bune sau mai rele. Era o experienţă uimitoare să-ţi croieşti calea printre toate aceste picioare faimoase. Era ca şi cum calapoadele cu pricina se chinuiseră să meargă prin zăpadă şi zloată pentru ca maestrul, pe care încă nu-l cunoscusem, să fie în măsură să facă minunaţii săi pantofi.

— Două sute de operaţiuni distincte, spuse Louise. De atât este nevoie să faci un singur pantof.

— Trebuie să fie foarte scumpi, am spus eu. Când pantofii sunt ridicaţi la rangul de bijuterii.

Ea zâmbi.

— Giaconelli îmi este dator cu o favoare. O să-i facă plăcere să se revanşeze.

Să se revanşeze.

Când am auzit ultima oară pe cineva să folosească sintagma asta, într-un asemenea context? Nu-mi puteam aminti. Probabil că oamenii care trăiesc în inima pădurii folosesc limbajul într-un mod diferit? Probabil că oamenii care trăiesc în marile oraşe elimină anumite cuvinte ca şi cum acestea ar fi ilegale?

Am mers mai departe, colindând vechea cabană.

Peste tot erau calapoade şi scule, iar încăperea mirosea puternic de la pieile tăbăcite care erau puse grămadă pe nişte mese simple, aşezate pe capre de lemn.

Opera ajunsese la final. Scândurile vechi ale duşumelei scârţâiau sub paşii noştri.

— Sper că te-ai spălat pe picioare, spuse Louise în momentul în care am ajuns la ultima uşă, care era închisă.

— Ce-o să se întâmple dacă nu m-am spălat?

— Giaconelli n-o să spună nimic, însă o să fie dezamăgit, chiar dacă n-o arată.

Ciocăni la uşă şi o deschise.

La o masă cu şiruri de scule aranjate cu grijă stătea un bătrân aplecat peste un calapod acoperit parţial cu piele. Purta ochelari şi era complet chel, cu excepţia câtorva şuviţe de păr ce-i atârnau la ceafă. Era foarte slab, una dintre acele persoane care îţi dau impresia că sunt mai

mult sau mai puţin imponderabili. În încăpere nu se mai afla nimic altceva în afară de masa aceea. Pereţii erau goi, nu mai erau rafturi cu calapoade, nimic, în afară de pereţii simpli de lemn. Muzica venea de la un aparat radio pus pe pervazul uneia dintre ferestre. Louise se aplecă şi îl sărută pe bătrân pe vârful capului chel. El păru încântat s-o vadă şi împinse uşor într-o parte pantoful maro la care lucra.

— Acesta este tatăl meu, spuse fiică-mea. S-a întors după toţi anii ăştia.

— Un om bun întotdeauna se întoarce, spuse Giaconelli.

Avea un accent pronunţat.

Se ridică în picioare şi îmi strânse mâna.

— Ai o fată minunată, spuse el. În plus, este şi un boxer excelent. Râde foarte mult şi mă ajută ori de câte ori am nevoie de ajutor. De ce te-ai ascuns atâta timp?

Încă mă ţinea strâns de mână. Strânsoarea sa deveni şi mai puternică.

— Nu m-am ascuns. N-am ştiut că am o fată.

— În străfundul lui, un bărbat ştie întotdeauna dacă are sau nu un copil. Însă acum ţi-ai făcut apariţia. Louise este fericită. Asta-i tot ce trebuie să ştiu. Te-a aşteptat destul de mult să vii în pădure şi s-o vizitezi. E posibil ca toţi anii ăştia să fi fost în drum spre ea fără să-ţi dai seama? E-atât de uşor să-ţi pierzi calea interioară, din lăuntrul tău, la fel cum este uşor să te rătăceşti în pădure sau într-un oraş.

Ne-am dus în bucătăria lui Giaconelli. Spre deosebire de atelierul său ascetic, bucătăria era un talmeş-balmeş de nedescris, cu toate tipurile şi mărimile de tigăi, plante uscate, legături de usturoi atârnate de tavan, lămpi cu gaz şi şiruri de borcane cu mirodenii îngrămădite pe nişte rafturi frumos sculptate. În mijlocul podelei era o masă mare, solidă. Giaconelli a observat că mă uitam la ea şi şi-a trecut mâna peste suprafaţa netedă a acesteia.

— Lemn de fag, spuse el. Minunatul lemn din care fac calapoadele. Obişnuiam să-mi aduc buştenii pentru lemn

din Franţa. E imposibil să faci calapoade din alt tip de lemn: fagii cresc în zonele înalte din provincie, suportă umbra şi nu sunt afectaţi de variaţiile mari şi neaşteptate ale climei. Eu personal alegeam întotdeauna ce copaci urmau să fie tăiaţi. Îi alegeam cu doi sau trei ani înainte ca să trebuiască să-mi reaprovizionez stocul. Erau tăiaţi întotdeauna iarna şi transformaţi în buşteni lungi de un metru şi optzeci de centimetri, niciodată mai mult de-atât, şi erau depozitaţi afară pentru perioade lungi de timp. Când m-am mutat în Suedia, am găsit un furnizor în Skåne. Acum sunt prea bătrân ca să mai am putere să mă duc cu maşina până în sud, să-mi aleg eu însumi copacii. Ceea ce mi se pare foarte trist. Însă nu e mai puţin adevărat că, în prezent, fac din ce în ce mai puţine calapoade. Mă plimb prin casă şi mă întreb cât timp o să mai continui să fac pantofi. Omul care alege copacii pentru tăiere în locul meu s-a prezentat cu masa asta la cea de-a nouăzecea aniversare a zilei de naştere.

Bătrânul maestru ne-a invitat să luăm loc şi a scos o sticlă de vin roşu îmbrăcată într-un manşon de rafie. Mâna îi tremură în timp ce ne umplea paharele.

— Un toast pentru tatăl care a apărut pe neaşteptate! spuse el ridicându-şi paharul.

Vinul era foarte bun. Mi-am dat seama că-mi lipsise ceva în toţi anii pe care îi petrecusem de unul singur pe insulă: să beau vin cu prietenii.

Giaconelli începu să spună nişte istorii remarcabile despre toţi pantofii pe care îi făcuse în decursul anilor, despre clienţii care continuau să se întoarcă pentru a comanda alţii, despre copiii acestora, care îşi făceau apariţia la uşa sa după moartea părinţilor lor. Însă majoritatea poveştilor sale erau despre toate picioarele pe care le văzuse şi le măsurase înainte să-şi facă toate calapoadele, şi despre cum picioarele mele mă purtaseră deja aproape 250.000 de kilometri. Despre semnificaţia osului de la gleznă – *talus* – pentru puterea unui picior. M-a fascinat vorbind despre aparent insignifiantul şi atât de micul os cuboid – *os cuboideum.* Părea să ştie tot ce era de

ştiut despre oasele şi muşchii labei piciorului. Am recunoscut o mare parte din ceea ce spunea în informaţiile acumulate din perioada în care eram student la medicină – cum ar fi construcţiile anatomice incredibil de ingenioase, despre cum muşchii labei picioarelor sunt scurţi ca să dea putere, rezistenţă şi flexibilitate.

Louise i-a spus că voia ca el să-mi facă o pereche de pantofi. Giaconelli a dat din cap cu înţelepciune şi s-a uitat la faţa mea preţ de câteva secunde, înainte să-şi îndrepte interesul asupra picioarelor mele. A împins într-o parte un vas de ceramică plin cu migdale, nuci, alune şi altele, şi îmi ceru să mă aşez pe masă.

— Te rog să-ţi scoţi pantofii şi şosetele. Cunosc nişte pantofari moderni care măsoară picioarele încălţate cu ciorapi, însă eu sunt de modă veche. Vreau să văd piciorul gol, nimic altceva.

Nu-mi trecuse niciodată prin minte că vreodată cineva avea să-mi măsoare picioarele ca să-mi facă o pereche de pantofi. Pantofii erau nişte chestii pe care le încercai într-un magazin. Am ezitat, dar m-am descălţat de pantofii uzaţi din picioare, mi-am scos şosetele şi m-am cocoţat pe masă. Giaconelli s-a uitat la pantofii mei cu o expresie de îngrijorare pe faţă. În mod evident, Louise mai fusese prezentă şi cu alte ocazii în care italianul măsurase picioarele cuiva pentru pantofi, întrucât s-a retras într-o cameră alăturată şi s-a întors cu nişte coli de hârtie şi un creion.

Era ca şi cum aş fi parcurs un ritual. Giaconelli îmi examină picioarele, le mângâie cu degetele, după care mă întrebă dacă mă simt bine.

— Cred că da.

— Eşti complet sănătos?

— Am o durere de cap.

— Dar picioarele îţi sunt în regulă?

— Ei bine, cel puţin nu mă dor.

— Nu sunt umflate?

— Nu.

— Cel mai important lucru când faci pantofi este să

măsori picioarele în circumstanţe normale, niciodată noaptea, niciodată la lumină artificială. Nu vreau decât să-ţi văd picioarele când sunt într-o stare bună.

Începeam să mă întreb dacă nu cumva eram obiectul unei farse. Însă Louise părea foarte serioasă şi era pregătită să ia notiţe.

Lui Giaconelli i-au trebuit peste două ore să facă o examinare completă a picioarelor mele şi să întocmească o listă cu diferite măsurători necesare pentru crearea calapoadelor mele, iar după aceea a pantofilor pe care fiica mea ţinea foarte mult să mi-i dăruiască. Pe durata celor două ore, am învăţat că lumea picioarelor este mult mai complicată şi mai cuprinzătoare decât ar putea să-şi închipuie cineva. Giaconelli îşi petrecuse o grămadă de timp cercetând axa longitudinală teoretică ce dicta dacă piciorul meu drept sau cel stâng era orientat spre exterior sau spre interior. Verifică forma montului de la fiecare picior în parte şi călcătura, şi cercetă să vadă dacă aveam vreun fel de deformaţii caracteristice: dacă aveam platfus sau dacă vreunul dintre degetele de la picioare era mai proeminent, dacă degetele mari de la picioare erau mai înalte decât celelalte sau dacă aveam aşa-numitele „degete strâmbe”. Mi-am dat seama că exista o regulă de aur pe care Giaconelli o respecta cu meticulozitate: cele mai bune rezultate erau obţinute prin folosirea celor mai simple instrumente de măsură. Se rezumase la două tocuri de pantof şi o panglică de măsurat. Era galbenă şi avea două scale gradate: prima scală era folosită pentru a măsura piciorul în vechile ochiuri de măsurat, fiecare în parte fiind egal cu 6,66 milimetri. Cealaltă măsura lăţimea şi circumferinţa piciorului, folosind sistemul metric, în centimetri şi milimetri. Giaconelli mai folosea şi un vechi set de instrumente de proiectare, iar când am stat pe coala din hârtie de indigo, a trasat o linie în jurul picioarelor, folosind un simplu creion. A vorbit tot timpul, exact cum îmi aminteam că o făceau şi doctorii mai bătrâni atunci când mi-am început stagiul la chirurgie – descriind ceea ce

făceau şi comentând fiecare incizie în parte, modul în care curgea sângele, starea generală a pacientului. În timp ce-mi trasa conturul picioarelor, Giaconelli mi-a explicat că trebuia neapărat să ţină creionul într-un unghi de exact nouăzeci de grade faţă de hârtie: dacă unghiul era mai mic de-atât, a intrat el în amănunte într-o suedeză cu un puternic accent străin, pantofii aveau să fie mai mici cel puţin cu o mărime.

Trasă conturul fiecărui picior cu creionul, începând întotdeauna de la călcâi şi urmărind partea interioară spre degetul mare, după aceea de-a lungul vârfului piciorului şi înapoi la călcâi prin partea exterioară a labei. Îmi dădu instrucţiuni referitoare la cum să apăs cu putere cu degetele de la picioare pe pământ. Folosi cuvântul pământ, deşi stăteam pe o foaie de hârtie pe o masă. În ceea ce-l privea pe Giaconelli, oamenii stăteau întotdeauna pe pământ, nu în altă parte.

— Nişte pantofi buni te ajută să uiţi că ai picioare, spuse el. Nimeni nu merge în viaţă pe o masă sau pe o foaie de hârtie. Picioarele sunt unite cu pământul.

Întrucât piciorul stâng nu este niciodată identic cu cel drept, este esenţial să trasezi conturul amândurora. Când contururile au fost gata, Giaconelli a marcat locul primei şi celei de-a cincea falange, şi, respectiv, cele mai proeminente puncte ale montului şi ale călcâiului. Desena foarte încet, de parcă n-ar fi urmărit numai conturul piciorului meu, ci ar fi fost conectat la un proces interior despre care nu ştiam nimic şi despre care nu puteam decât să-mi dau cu presupusul. Observasem această caracteristică şi la chirurgii pe care îi admiram.

După ce mi s-a permis în cele din urmă să mă dau jos de pe masă, întreaga procedură a fost repetată încă o dată, cu mine stând de astă dată pe un fotoliu vechi din ratan. Am bănuit că Giaconelli îl adusese de la Roma în momentul în care se hotărâse să-şi creeze capodoperele în inima pădurilor nordice. Afişă acelaşi grad de acurateţe şi meticulozitate, însă acum nu mai vorbi; în schimb fredonă arii din opera pe care o asculta când eu şi Louise

ajunseserăm la el acasă.

În cele din urmă, când toate măsurătorile s-au terminat şi mi s-a permis să-mi pun şosetele, pantofii uzaţi şi să beau un alt pahar de vin, Giaconelli părea să fie obosit, ca şi cum măsurătorile îl epuizaseră complet.

— Îţi sugerez o pereche de pantofi negri cu o tentă violet, spuse Giaconelli, şi un model cu găurele pe faţa lor superioară. Vom folosi două tipuri de piele pentru a completa designul în mod discret, dar şi pentru a adăuga o notă personală. Am o piele pentru partea din faţă care a fost tăbăcită acum două sute de ani. Asta o să-i dea ceva special în sensul culorii şi al subtilităţii.

Ne turnă alt pahar de vin, golind sticla.

— Pantofii o să fie gata într-un an începând de astăzi, spuse el. Momentan, sunt ocupat cu o pereche pentru un cardinal de la Vatican. De asemenea, mai am o obligaţie şi trebuie să-i fac o pereche de pantofi lui Keskinen, dirijorul, şi i-am promis divei Klinkova nişte pantofi potriviţi pentru concertele ei de lieduri romantice. O să pot să mă apuc de-ai tăi peste opt luni şi o să fie gata într-un an.

Ne-am golit paharele. A dat mâna cu amândoi şi s-a retras. În timp ce ieşeam pe uşa de la intrare, am auzit încă o dată muzica revărsându-se din încăperea folosită de el ca atelier.

Cunoscusem un meseriaş care trăia într-un sat pustiu, în inima imenselor păduri nordice. Departe de zonele urbane, iată că trăiau oameni cu talente extraordinare şi surprinzătoare.

— Un om remarcabil, am spus eu în timp ce ne îndreptam spre maşină.

— Un artist, spuse fiică-mea. Pantofii lui sunt dincolo de orice comparaţie. Sunt imposibil de imitat.

— De ce-a venit aici?

— Oraşul îl înnebunea încetul cu încetul. Mulţimile de oameni, nerăbdarea lor care nu-i dădea pacea şi nici liniştea în care să-şi facă munca. A locuit pe Via Salandra. Mi-am pus în minte mai demult să mă duc acolo să văd locul pe care l-a lăsat în urmă.

Mergeam cu maşina în timp ce se însera. Când ne-am apropiat de o staţie de autobuz, mi-a cerut să trag pe dreapta, chiar în refugiu, şi să opresc.

Pădurea se întindea chiar până la marginea drumului. M-am uitat la ea.

— De ce ne-am oprit?

Mi-a întins mâna. Am luat-o. Am rămas aşa în tăcere. Pe lângă noi a trecut în viteză un camion încărcat cu buşteni, ridicând un nor uriaş de zăpadă.

— Ştiu că mi-ai căutat prin lucrurile din rulotă în timp ce noi eram plecate. Nu mă deranjează. Însă n-o să reuşeşti niciodată să-mi afli secretele din sertare sau de pe rafturi.

— Am văzut că scrii scrisori şi că uneori mai primeşti şi răspunsuri. Însă probabil că nu sunt răspunsurile pe care le doreşti tu, nu?

— Primesc fotografii semnate de la politicienii pe care îi acuz de diferite nelegiuiri. Marea lor majoritate răspund evaziv, alţii nu răspund deloc.

— Şi ce speri să obţii prin asta?

— Să fac cumva, chiar şi infim, o schimbare. Oricât de mică, dar o schimbare.

Aveam o grămadă de întrebări să-i pun, însă m-a întrerupt înainte să am ocazia să zic ceva:

— Ce vrei să ştii despre mine?

— Duci o viaţă ieşită din comun, aici, în pădure. Cu toate astea, poate că nu-i mai ciudată decât viaţa mea.

Mi-era greu să pun toate întrebările la care mi-ar fi plăcut să am răspunsuri, însă câteodată pot fi un bun ascultător. Un doctor trebuie să fie.

A rămas tăcută o bucată de timp înainte să înceapă să vorbească.

— Ai o fată care a fost la puşcărie. Asta a fost în urmă cu unsprezece ani. N-am comis niciun fel de crimă sau alte chestii violente. Ci numai o escrocherie.

Deschise uşa şi imediat se făcu rece în maşină.

— Îţi spun exact cum s-au petrecut lucrurile, spuse

ea. Se pare că tu şi cu mama v-aţi cam minţit unul pe celălalt. Eu nu vreau să fiu ca voi.

— Eram tineri, i-am răspuns eu. Niciunul din noi nu ştia suficient despre sine ca să facă ce se cuvenea de fiecare dată. Câteodată, poate fi foarte greu să acţionezi în conformitate cu adevărul. Este mult mai uşor să spui minciuni.

— Vreau ca tu să ştii ce fel de viaţă am dus. Când eram mică, mă simţeam ca un copil care fusese înlocuit cu altul. Sau, dacă-ţi place, ca şi cum aş fi stat cu mama din întâmplare, în aşteptarea adevăraţilor mei părinţi. Ne-am dondănit întruna. Trebuie să ştii că nu este uşor să trăieşti cu Harriet. Ai scăpat de încercarea asta, n-a trebuit să treci prin ea.

— Ce s-a întâmplat?

Ea strânse din umeri.

— Obişnuitele scenarii de groază. Tot felul de chestii, una după alta. Am luat droguri, am chiulit. Însă toate astea nu m-au doborât, am răzbit. Îmi aduc aminte de perioada aia din viaţă ca de-o continuă joacă de-a baba-oarba. O viaţă dusă legată la ochi. În loc să mă ajute, tot ce-a făcut mama a fost să mi-o reteze şi să mă pună la punct de fiecare dată. A încercat să creeze o atmosferă de iubire între noi ţipând la mine. Am plecat de-acasă imediat ce am putut s-o fac. Eram prinsă în capcana vinovăţiei: iar după aceea au venit toate înşelătoriile şi escrocheriile, iar în final am fost închisă. Ştii de câte ori a venit Harriet în vizită cât am fost închisă?

— Nu.

— O dată. Cu puţin timp înainte să fiu eliberată. Doar ca să se asigure că n-aveam nicio intenţie de a mă muta înapoi cu ea. După asta nu ne-am mai vorbit timp de cinci ani de zile. A trecut mult până să restabilim legătura.

— Ce s-a întâmplat?

— L-am cunoscut pe Janne, care venise aici, în nordul ţării. Într-o dimineaţă, când m-am trezit, l-am găsit rece şi ţeapăn lângă mine în pat. Slujba de înmormântare a lui Janne a avut loc într-o biserică nu prea departe de-aici. Au

venit şi rudele lui. Nu cunoşteam pe nimeni. Fără niciun fel de avertisment, m-am ridicat şi am anunţat că vreau să cânt un cântec. Nu ştiu de unde mi-a venit curajul. Poate fiindcă eram supărată să descopăr că eram din nou pe cont propriu sau poate că eram furioasă pe toate acele rude care nu apăruseră atunci când Janne avusese nevoie de ele. Singurul cântec pe care-am putut să mi-l amintesc a fost primul vers din *Sailing.* L-am cântat de două ori – şi când privesc în urmă, cred că-i cel mai bun lucru pe care l-am făcut în viaţă. Când am ieşit din biserică şi am văzut toate acele păduri parcă nesfârşite din Hälsningland, am avut sentimentul că aparţin acestui loc, printre copaci şi linişte deplină. Acesta este motivul pentru care am rămas aici. N-a fost nimic planificat, s-a întâmplat pur şi simplu. Toţi ceilalţi de pe-aici pleacă şi se duc spre marile oraşe: însă eu una am întors spatele vieţii urbane. Aici am întâlnit oameni despre care nu mi-am dat niciodată seama că există. Nu-mi pomenise nimeni despre ei.

Se opri şi-mi spuse că este prea rece în maşină ca să mai continue să vorbească. Aveam sentimentul că tot ceea ce-mi povestise ar fi putut să fie prezentarea succintă de pe spatele unei cărţi. Rezumatul unei vieţi trăite până acum. Încă nu ştiam mai nimic despre fiica mea. Însă ea începuse să-mi povestească.

Am pornit motorul. Farurile luminau întunericul.

— Voiam să ştii, zise ea. Puţin câte puţin.

— Nu contează cât durează, am spus eu. Cea mai bună modalitate de a ajunge să cunoşti altă persoană este s-o faci pas cu pas. Asta e valabil practic atât în cazul tău, cât şi în al meu. Dacă mergi prea repede, poţi să intri în coliziune sau să eşuezi.

— La fel cum se întâmplă pe mare?

— Ceea ce nu vezi este ceea ce observi prea târziu. Asta nu se aplică numai canalelor nesemnalizate de pe mare, ci la fel de bine şi oamenilor.

Am ieşit din refugiu şi am continuat să conduc de-a lungul drumului principal. De ce nu-i spusesem despre catastrofa care îmi nenorocise viaţa? Probabil că nu era

decât din cauza epuizării şi a confuziei dezvăluirile din ultimele zile. Aveam să-i povestesc în curând, însă acum nu era încă momentul. Era ca şi cum aş fi încă prins în acel moment în care am ieşit din gaura din gheaţă, având sentimentul că era ceva în spatele meu; m-am uitat în jur şi am văzut-o pe Harriet sprijinindu-se de cadrul ei de mers cu rotile.

Eram în mijlocul pădurii deprimante din nordul Suediei. Însă chiar şi aşa, mare parte din mine încă mai era în gaura din gheaţă.

Când aveam să mă întorc acasă, dacă încă nu a început dezgheţul, iar apele mai erau îngheţate, avea să treacă o bună bucată de timp ca să mai fac o copcă.

Capitolul 4

Luminile farurilor şi umbrele dansau pe deasupra zăpezii.

Am coborât din maşină fără să vorbim. Cerul era limpede şi plin de stele, afară era mai frig, iar temperatura în scădere. De la ferestrele rulotei răzbătea afară o lumină difuză.

Când am intrat înăuntru mi-am dat seama după respiraţia lui Harriet că nu era în regulă. N-am reuşit s-o trezesc. I-am luat pulsul: era extrem de mare şi neregulat. Aveam aparatul de măsurat tensiunea în maşină. Am rugat-o pe Louise să-l aducă. Harriet avea tensiunea prea mare.

Am cărat-o amândoi până la maşină. Louise m-a întrebat ce se întâmplase. I-am spus că trebuia s-o ducem pe Harriet undeva la urgenţă, unde puteau să-i facă un examen complet. Poate că avusese o criză, probabil, se întâmplase ceva care avea legătură cu starea ei generală, nu ştiam.

Am condus prin întuneric spre Hudiksvall. Spitalul era parcă în aşteptare, arătând ca un vas de linie iluminat. Am fost întâmpinaţi de două asistente amabile la intrarea de la Urgenţe; Harriet îşi recăpătase cunoştinţa şi n-a mai trecut mult timp până când a venit un doctor ca s-o examineze. Chiar dacă Louise se uita la mine într-un fel ciudat, n-am pomenit faptul că eu însuşi sunt medic – sau, cel puţin, fusesem. Pur şi simplu i-am informat că Harriet are cancer şi zilele ei erau numărate. Că lua medicamente ca să-şi potolească durerile, asta era tot. Am scris numele medicamentelor pe o bucată de hârtie şi i-am dat-o doctorului.

Noi am aşteptat în timp ce doctorul, care era cam de vârsta mea, a examinat-o. După aceea ne-a spus că o va ţine peste noapte sub observaţie. Nu putuse să descopere ce anume ar fi putut să-i producă reacţia aceea: cel mai probabil, era din cauza deteriorării stării ei generale.

Harriet adormise din nou când am plecat şi am lăsat-

o acolo, ieşind încă o dată afară în noaptea întunecată. Trecuse deja de ora două; cerul era încă senin. Louise s-a oprit brusc.

— O să moară acum? întrebă ea.

— Nu cred că-i pregătită să moară. E o femeie puternică. Dacă e în stare să meargă pe gheaţă cu cadrul, consider că i-a mai rămas destulă putere. Cred că o să ne spună când o să-şi revină.

— Întotdeauna când sunt speriată mi se face foame, spuse Louise. Unii oameni au o stare proastă, însă eu pur şi simplu trebuie să mănânc.

Ne-am urcat în maşina îngheţată bocnă.

Observasem la marginea oraşului un mini restaurant deschis non-stop, unde serveau hamburgeri, aşa că ne-am dus acolo. Mai mulţi tineri supraponderali şi raşi în cap, care arătau precum Teddy boys[2] din îndepărtaţii ani ’50, stăteau în jurul unei mese. Erau cu toţii beţi, cu excepţia unuia – întotdeauna era unul care nu bea şi conducea la întoarcere. Afară era parcat un Chevrolet mare, bine lustruit. Când am trecut pe lângă masa lor, am simţit un miros de balsam de păr.

Spre surprinderea mea, i-am auzit vorbind despre Jussi Björling. Şi Louise băgase de seamă despre ce discutau, cu glasurile lor ridicate, afectate de beţie. Îmi făcu un semn discret spre unul dintre cei patru bărbaţi, care avea cercei de aur în urechi, o burtă revărsată peste blugi şi sos de salată în jurul gurii.

— Bror Olofsson, spuse ea în şoaptă. Trupa se autointitulează Bror Brothers. Bror are o voce adorabilă. Când era copil cânta în corul bisericii. Însă în adolescenţă a fugit de acasă şi a renunţat la asta. Încă mai există unii care sunt convinşi c-ar fi putut să ajungă departe – c-ar fi putut să aibă succes chiar şi pe scena operei.

— De ce nu sunt şi oameni normali pe-aici? am întrebat eu în timp ce studiam meniul. De ce sunt toţi

---

2 *Teddy boy* (în lb. engleză, în original) - tânăr din Marea Britanie a anilor ’50, care se îmbrăca în pantaloni strâmți, cu o geacă lungă și lejeră, fan al muzicii rock and roll. (n.tr.)

oamenii pe care-i întâlnim atât de neobişnuiţi? Italieni care fac pantofi sau un rocker retro care vorbeşte despre Jussi Björling?

— Nu există oameni normali, spuse ea. Asta-i o percepţie deformată a lumii în care vor politicienii să ne facă să credem. Că suntem cu toţii o parte a unei mase nesfârşite de normalitate, fără nicio posibilitate, ca să nu mai vorbim de vreo dorinţă, de a susţine că suntem diferiţi. M-am gândit adesea că trebuie să le scriu politicienilor suedezi. Echipei secrete.

— Ce echipă mai e şi asta?

— Aşa-i numesc eu. Pe cei care deţin puterea. Pe cei care-mi primesc scrisorile, dar nu-mi răspund niciodată la ele – trimit doar nişte poze frumoase. Echipa secretă care deţine toată puterea.

A comandat ceva numit Platoul Regelui, în timp ce eu m-am mulţumit cu o cafea mare, o pungă mică de cartofi pai şi un hamburger. Ei chiar îi era foame. Mi-a făcut impresia că voia să-şi îndese pe gât tot ce avea pe tavă dintr-o singură îmbucătură.

Nu era o privelişte foarte frumoasă. Manierele ei m-au făcut să mă jenez.

Era asemenea unui copil sărac, m-am gândit eu. Mi-am amintit de-o călătorie pe care o făcusem în Sudan cu un grup de medici ortopezi, în vederea găsirii celei mai bune modalităţi de înfiinţare a unor clinici pentru victimele terenurilor minate, ce aveau nevoie de membre artificiale. Acolo am văzut cum acei copii săraci parcă îşi luau cu asalt mâncarea, într-o disperare extremă – câteva boabe de orez, o singură legumă şi, probabil, un biscuit, trimise din vreo ţară bine intenţionată, dedicată, dornică să ajute Lumea a Treia.

Pe lângă cei patru rockeri care ieşiseră la iveală de sub o piatră dintr-o altă epocă, în restaurant mai erau câţiva şoferi de camion răspândiţi ici-colo. Aceştia erau aplecaţi deasupra tăvilor goale, ca şi cum ar fi aţipit sau şi-ar fi contemplat propria moarte. Mai erau şi două fete tinere, foarte tinere – nu puteau să aibă mai mult de

paisprezece sau cincisprezece ani. Stăteau acolo vorbind în şoaptă, izbucnind din când în când în râs, după care reveneau la vorbitul în şoaptă. Puteam să-mi amintesc de această atmosferă, de toate acele confidenţe şi certitudini pe care cineva, ca adolescent, putea să le împărtăşească şi în legătură cu care să se simtă informat. Cu toţii făceam promisiuni, dar le încălcăm aproape imediat; promiteam să păstrăm secrete, dar le răspândeam cât mai rapid posibil. Cu toate astea, erau mult prea tinere ca să stea acolo în miezul nopţii. Eram şocat. Oare fetele astea n-ar trebui să fie în pat? Louise observase la ce mă uitam. Îşi înfulecase platoul încropit în grabă, înainte ca eu să apuc măcar să scot capacul paharului de plastic cu cafea.

— Nu le-am mai văzut până acum, spuse ea. Nu sunt de prin părţile astea.

— Vrei să spui că tu cunoşti pe toată lumea care trăieşte în oraşul ăsta?

— Îi cunosc şi gata.

Am încercat să beau cafeaua, însă era prea amară. Mi s-a părut c-ar trebui să ne întoarcem la rulotă şi să încercăm să dormim câteva ore înainte să fim nevoiţi să ne întoarcem la spital. Însă am rămas acolo până la mijirea zorilor. Rockerii plecaseră deja. La fel şi cele două fete. Nu băgasem de seamă când plecaseră şi şoferii de camion; deodată nu mai erau nici ei acolo. Nici Louise nu observase când plecaseră.

— Unii oameni sunt ca păsările migratoare, spuse ea. Toate acele distanţe imense pe care le parcurg doar pe timpul nopţii. Nu fac decât să zboare fără să le observi.

Louise comandă o ceaşcă de ceai. Cei doi bărbaţi tuciurii din spatele tejghelei vorbeau o suedeză greu de înţeles, dar i-am auzit trecând la o limbă foarte melodioasă, care mă umplea de melancolie. Louise întreba din când în când dacă n-ar trebui să mergem din nou la spital.

— Au numărul tău de mobil în cazul în care se întâmplă ceva, am spus eu. Am putea la fel de bine să stăm aici.

Ceea ce aveam noi în plan era o lungă conversaţie – o cronică incluzând aproape patruzeci de ani de viaţă. Poate că localul acesta cu hamburgeri, cu luminile sale de neon şi mirosul de prăjeală era cadrul de care aveam noi nevoie?

Louise continuă să-mi vorbească despre viaţa ei. La un moment dat visase să se facă alpinistă. Când am întrebat-o de ce, mi-a spus că din cauza faptului că îi era frică de înălţimi.

— Şi chiar era o idee bună? Să atârni de nişte frânghii pe faţada unei stânci abrupte, când ţie ţi-e frică de moarte să te cocoţi pe o scară?

— Am crezut că o să scap cu bine din asta şi o să mă descurc mai abitir decât cei cărora nu le e frică de înălţimi. Am încercat asta o dată, în Lappland. Nu era o culme foarte abruptă, însă n-aveam braţele suficient de puternice. Mi-am îngropat visele de escaladare a munţilor în iarba neagră de-acolo de sus, din nordul îndepărtat. Până în momentul în care am ajuns cât am putut de departe în sud, la Sundsvall – care n-a fost atât de departe, dacă e s-o luăm pe bune – am încetat să mai plâng din pricina cu visul meu abandonat, şi m-am hotărât să mă fac jongler.

— Şi asta cum a mers?

— Încă mai pot să fac jonglerii cu trei bile şi să le ţin în aer o bună bucată de timp. Sau cu trei sticle. Însă n-am fost niciodată atât de bună pe cât mi-aş fi dorit.

Am aşteptat să văd ce urmează. Cineva a deschis uşa de-afară, care scârţâia înfiorător, şi brusc a intrat un val de aer rece înainte să se închidă la loc.

— M-am gândit că n-o să găsesc niciodată ceea ce căutam. Îndeosebi fiindcă nu ştiam ce este. Sau poate c-ar fi mult mai corect să spun că ştiam ce voiam, însă nu m-am gândit niciodată că o să şi obţin.

— Un tată?

Ea încuviinţă din cap.

— Am încercat să te găsesc în jocurile pe care le jucam. Fiecare al unsprezecelea om care trecea pe stradă

era tatăl meu. La solstiţiul de vară, orice fată din Suedia culege şapte flori sălbatice diferite şi le pune sub pernă, ca să-l viseze pe bărbatul cu care urmează să se mărite: am cules flori peste flori ca să te pot vedea. Însă n-ai apărut niciodată. Mi-amintesc cum o dată eram într-o biserică. Acolo era un altar, cu un Iisus care se înălţa într-o rază de lumină ce părea să vină de dedesubt. Doi soldaţi romani erau în genunchi, îngroziţi de ceea ce făcuseră când îl ţintuiseră în cuie pe cruce. Deodată, am fost sigură că unul din soldaţii ăia erai tu. Faţa lui era aceeaşi cu a ta. Prima oară când te-am văzut, aveai o cască pe cap.

— Harriet n-avea niciun fel de fotografii?

— Am întrebat-o. I-am căutat prin toate lucrurile. N-am găsit niciun fel de poze.

— Ne-am făcut o grămadă de poze unul altuia. Întotdeauna ea era cea care le păstra şi avea grijă de ele.

— Mi-a spus că nu există niciun fel de fotografii. Dacă le-a ars pe toate, atunci tu o să fii cel în faţa căruia va trebui să răspundă.

S-a dus să-şi reumple ceaşca de ceai. Unul dintre oamenii care lucrau la bucătărie stătea pe podea, sprijinit de perete – adormise. Maxilarul îi atârna neglijent.

M-am întrebat oare ce visa.

Acum în povestea vieţii ei îşi făceau apariţia cai şi călăreţi.

— N-am avut niciodată destui bani ca să putem plăti orele mele de călărie. Nici măcar când Harriet a fost promovată şi a ajuns manager al unui magazin de pantofi, cu un salariu mai bun. Câteodată încă mă mai enervez când îmi aduc aminte cât de săracă era. Am început să-mi fac apariţia la lecţiile de echitaţie, însă de partea cealaltă a gardului: a trebuit să stau afară şi să mă uit cum celelalte fete călăreau semeţe, ca nişte războinice. Aveam sentimentul că eram obligată să acţionez atât pe post de cal, cât şi pe post de călăreţ. M-am împărţit în două: o parte din mine era cal, iar cealaltă, călăreţ. Când mă simţeam bine şi mi se părea uşor să mă trezesc dimineaţa devreme, stăteam pe cal şi nu exista niciun fel de divizare

în viaţa mea. Însă când nu-mi venea să mă dau jos din pat dimineaţa, era ca şi cum calul eram eu – ca şi cum m-aş fi retras într-un colţ al padocului şi refuzam să răspund la comenzi, indiferent de cât de mult mă biciuiau. Am încercat să mă conving că eu şi calul eram unul şi acelaşi. Cred că asta m-a ajutat să fac faţă tuturor dificultăţilor cu care m-am confruntat când eram mică. Probabil şi mai târziu. Să stau pe calul meu, iar calul să mă care – cu excepţia cazurilor în care aveam eu chef să merg pe jos.

Se opri brusc, ca şi cum ar fi regretat că spusese ceea ce spusese.

Iată că se făcu şi ora cinci. Eram singurii clienţi. Bărbatul sprijinit de perete încă mai dormea. Celălalt se mişca încet, complet absorbit de umplerea zaharniţelor pe jumătate goale.

Din senin, Louise exclamă deodată:

— Caravaggio! Nu ştiu de ce-am început să mă gândesc chiar acum la el, la izbucnirile sale pline de furie şi la cuţitele sale ameninţătoare. Probabil că, dacă ar fi trăit în vremurile noastre, ar fi putut la fel de bine să picteze barul cu hamburgeri şi oamenii dinăuntru, ca tine şi ca mine.

Pictorul Caravaggio? Nu-mi aminteam bine niciunul dintre tablourile lui, însă i-am recunoscut numele. O impresie vagă de culori întunecate, întotdeauna cu motive dramatice, se strecură uşor în creierul meu obosit.

— Nu ştiu nimic despre artă.

— Nici eu. Însă am văzut o dată pictura unui bărbat ţinând în mână un cap de om. Când mi-am dat seama că artistul îşi pictase propriul cap, am simţit cu adevărat că trebuie să aflu mai multe despre el. Am decis să vizitez fiecare loc în care sunt expuse lucrările sale. Nu mi-au fost de-ajuns reproducerile din cărţi. În loc să fac pelerinaje pe la mănăstiri sau biserici, am început să merg pe urmele lui Caravaggio. De îndată ce-am reuşit să economisesc destui bani, am pornit-o spre Madrid şi alte locuri în care puteau fi văzute picturile sale. Am trăit cât mai cumpătat şi cu mai

puţini bani posibil, câteodată dormind chiar pe bănci din parcuri. Însă i-am văzut picturile, am reuşit să-i cunosc pe oamenii pe care îi pictase, şi mi i-am făcut tovarăşi. Totuşi, mai am cale lungă de bătut. Eşti bine-venit dacă vrei să-mi plăteşti călătoriile pe care le mai am încă de făcut.

— Nu sunt un om bogat.

— Credeam că doctorii sunt plătiţi foarte bine, nu?

— Au trecut mulţi ani de când lucram ca doctor. Acum sunt pensionar.

— Fără niciun ban în bancă?

Nu mă credea? Poate din cauza momentului zilei (sau nopţii) şi a atmosferei încărcate am devenit brusc suspicios. Era ca şi cum tuburile de neon din tavan nu-şi reflectau lumina asupra noastră, ci se uitau la capetele noastre, ţinându-ne sub supraveghere.

A continuat să-mi vorbească despre Caravaggio, iar, în cele din urmă, am început să înţeleg ce o entuziasma atât de mult. Ea era un muzeu care îşi extindea încetul cu încetul fiecare încăpere cu propria interpretare a muncii de-o viaţă a marelui pictor. În ceea ce o privea, el nu era o persoană care trăise cu mai mult de patru sute de ani în urmă, ci trăia instalat confortabil într-o casă pustie din pădurile din jurul rulotei ei.

În bar începură să-şi facă apariţia tot felul de personaje matinale care se aşezară la tejghea, citind meniul. „Meniu Monstru, Mega-Monstru, Mini-Monstru, Meniul Bufniţei-de-noapte.” Mi-a trecut prin minte că probabil erau de spus o grămadă de poveşti importante chiar şi în restaurante slinoase ca acesta. Pentru un moment foarte scurt, acest loc dezagreabil şi urât mirositor s-a transformat într-o galerie de artă.

Fiica mea vorbea despre Caravaggio ca şi cum i-ar fi fost o rudă apropiată, un frate sau un bărbat de care era îndrăgostită şi cu care visa să trăiască.

Numele său real era Michelangelo Merisi da Caravaggio. Tatăl lui, Fermi, murise când el avea şase ani. Nu prea şi-l amintea; tatăl lui nu era decât o altă umbră din viaţa sa, un portret neterminat dintr-una dintre

galeriile lui interioare. Mama lui trăise mai mult, până când împlinise el nouăsprezece ani. Însă tot ce i-a inspirat ea a fost tăcere şi o furie nerostită, dar plină de ranchiună.

Louise vorbi despre un portret al lui Caravaggio făcut de un artist numit Leoni, care folosise pentru asta cretă de culoare roşie şi neagră. Era asemenea unui vechi afiş al poliţiei, din acelea cu „Căutat”, postat pe zidul caselor. Roşu şi negru, cărbune şi sânge. Ne priveşte din tablou atent, evaziv. Oare noi chiar existăm sau suntem doar nişte plăsmuiri ale imaginaţiei sale? Are părul negru, barbă, un nas pronunţat, ochi cu nişte sprâncene extrem de arcuite – un bărbat frumos, ar spune unii. Alţii susţineau că nu era remarcabil prin nimic, că era genul criminalului, plin de violenţă şi ură, în ciuda enormei sale abilităţile de a picta oameni şi mişcări.

Ca şi cum ar fi recitat un vers al unui cântec de slavă pe care îl învăţase pe de rost, ea cită pe un cardinal al cărui nume s-ar fi putut să fie Borromeo – nu sunt sigur că l-am auzit bine. Acesta scria că „am aflat de existenţa unui artist din Roma care se comporta destul de rău, avea obiceiuri dezgustătoare, era întotdeauna îmbrăcat în haine zdrenţuite şi murdare. Acest pictor era faimos pentru apucăturile lui de om pus pe sfadă şi pentru brutalitatea sa şi n-a produs niciun fel de picturi semnificative. Şi-a folosit pensulele numai ca să picteze taverne, beţivi, prezicătoare viclene şi actori. Deşi s-ar putea să fie greu de înţeles, lui chiar îi făcea plăcere să picteze portretele acestor nefericiţi vrednici de milă”.

Caravaggio a fost un artist extrem de talentat, însă şi un om foarte periculos. Avea un temperament violent şi era tot timpul pus pe scandal. Se bătea cu pumnii şi câteodată cu cuţitele, iar o dată a omorât un om în urma unei altercaţii pornite de la un punct dintr-un meci de tenis. Însă, mai presus de orice altceva, era periculos deoarece în picturile sale recunoştea că lui îi este frică. Faptul că nu-şi ascundea frica în nuanţele folosite l-a făcut – şi încă îl mai face – periculos.

Louise mi-a vorbit de Caravaggio şi mi-a mai vorbit şi

de moarte. Este vizibilă în toate tablourile lui, în gaura făcută de un vierme într-un măr aflat în vârful unui coş de fructe sau în ochii cuiva care este pe cale de a fi decapitat.

Mi-a mai spus despre Caravaggio că n-a găsit niciodată ceea ce căuta. Că întotdeauna s-a mulţumit cu diverse alte expediente. Precum caii pe care i-a pictat, cu gurile lor înspumate, expresie a furiei ce sălăşluia în interiorul lui.

A pictat de toate. Însă nu a pictat niciodată marea.

Louise mi-a mai spus că ea una era profund mişcată de toată munca lui, deoarece îi oferea senzaţia de apropiere, întotdeauna în picturile lui exista un spaţiu în care se putea poziţiona fără probleme. Putea să fie unul dintre oamenii din pânzele lui, şi nu trebuia să-i fie teamă că ei ar putea s-o izgonească de-acolo. Îşi căutase adesea consolarea în tablourile lui, în detaliile imaginate cu atâta afecţiune, în care atingerile zbuciumate ale pensulei deveniseră atingeri accentuate cu vârfurile degetelor ale feţelor pe care le făcea să apară ca prin magie, din culorile întunecate pe care le folosea.

Louise transformase barul de noapte îmbâcsit de mirosul de hamburger într-o plajă de pe coasta Italiei, în data de 16 iulie 1609. Căldura este insuportabilă. Caravaggio merge pe nisip undeva în partea de nord a Romei, spălat de apa mării asemenea unui obiect aruncat de valuri la ţărm. O mică *felucca* (indiferent ce era şi asta – Louise nu mi-a explicat niciodată) naviga la depărtare. La bordul navei se află tablourile şi pensulele sale, vopselurile pe bază de ulei şi o desagă cu pantofii şi hainele lui zdrenţuroase şi murdare. Stă singur acolo, pe nisip, vara romană fiind extrem de înăbuşitoare şi de sufocantă, şi probabil este răcorit de adierea uşoară a unei brize la marginea apei, unde roiesc însă şi ţânţarii, ţânţari ce-l ciupesc, injectându-i otravă în sânge. Aşa cum zace extenuat şi chircit pe plajă, pe timpul nopţilor calde şi umede, aceştia îl ciupesc în mod repetat, iar paraziţii malariei încep să se multiplice în ficatul lui. Primul atac de fierbinţeală specific frigurilor îl ia prin surprindere. Nu ştie

că este pe moarte, însă tablourile pe care nu le-a terminat şi pe care totuşi încă le poartă înlăuntrul său i se vor pietrifica în creier. „Viaţa este un vis imposibil de ancorat în realitate”, spusese el cândva. Sau poate că Louise era cea care inventase acest adevăr poetic.

Am ascultat-o cu surprindere şi admiraţie. Abia acum înţelegeam cine era ea cu adevărat. Aveam o fată care ştia câte ceva referitor la ce înseamnă să fii om.

Nu mai trebuia să am niciun fel de îndoieli cu privire la faptul că răposatul Caravaggio era unul dintre prietenii ei cei mai apropiaţi. Ea putea să comunice cu morţii la fel de bine ca şi cu cei vii. Sau poate chiar mai bine?

Continuă să vorbească până când tăcu brusc. Bărbatul din spatele tejghelei se trezise. Individul căscă în timp ce deschidea o pungă de plastic cu cartofi pai, pe care îi deşertă în friteuză.

Am rămas acolo o bună bucată de timp fără să spunem nimic. Apoi ea s-a ridicat şi s-a dus să-şi umple din nou cana cu ceai.

Când s-a întors, i-am povestit cum amputasem din greşeală braţul sănătos al unei paciente. Nu mă gândisem la ce să spun, vorbele ieşindu-mi pur şi simplu din gură, ca şi cum n-aş fi fost în stare să le stăvilesc, trebuind acum să descriu incidentul, de-atunci şi până în prezent, că fusese cel mai semnificativ eveniment din viaţa mea. La început, nu a părut să înţeleagă că ceea ce îi spuneam chiar mi se întâmplase în realitate. Însă în cele din urmă i-a picat fisa. Greşeala fatală avusese loc în urmă cu doisprezece ani. Primisem un avertisment. Dacă l-aş fi acceptat, ar fi fost puţin probabil ca acesta să reprezinte sfârşitul carierei mele, însă am considerat că era o nedreptate. M-am apărat insistând că fusesem pus într-o situaţie imposibilă. Listele de aşteptare deveneau din ce în ce mai mari, însă în acelaşi timp erau impuse reduceri semnificative. Tot ce făceam era să muncesc zi după zi. Iar într-o zi plasa de siguranţă s-a prăbuşit. În timpul unei operaţii, puţin după ora nouă dimineaţa, o tânără şi-a pierdut braţul drept, cel

sănătos, retezat chiar de deasupra cotului. Nu fusese o operaţie complicată – nu că amputările sunt vreodată o chestiune de rutină, dar n-a fost nimic care să mă facă să realizez că făcusem o greşeală fatală.

— Cum a fost posibil? întrebă Louise când am terminat de vorbit.

— Este absolut posibil, am spus eu. Dacă trăieşti suficient de mult, o să-ţi dai seama că nimic nu este imposibil.

— Intenţionez să trăiesc mult timp, spuse ea. Dar de ce pari aşa de supărat? De ce eşti deodată atât de iritat?

Am deschis larg braţele.

— Nu asta a fost intenţia mea. Probabil că sunt obosit. E aproape şase şi jumătate dimineaţa. Ne-am petrecut toată noaptea aici. Avem nevoie de câteva ore de somn.

— Atunci, hai să mergem acasă, spuse ea, ridicându-se în picioare. Cei de la spital n-au sunat.

Eu am rămas pe scaun.

— Nu pot să dorm în patul ăla îngust.

— Atunci, eu o să dorm pe podea.

— Nu merită să ne ducem acasă. O să trebuiască să ne întoarcem la spital imediat ce ajungem acolo.

S-a aşezat din nou. Se vedea că este la fel de obosită ca şi mine. Bărbatul din spatele tejghelei adormise la loc, bărbia atârnându-i în jos spre piept.

Luminile de neon din tavan continuară să se holbeze la noi, precum ochii uneltitori şi plini de ticăloşie ai unui dragon.

Capitolul 5

Zorii zilei au venit ca o uşurare.

Ne-am întors la spital la opt şi jumătate. Începuse să ningă uşor, cu doar câţiva fulgi de zăpadă. Puteam să-mi văd faţa obosită în oglinda retrovizoare. Imaginea mă făcu să mă cutremur, dându-mi un sentiment de moarte, de inevitabil.

Mă aflam pe o potecă descendentă a vieţii, încadrat strict de propriul epilog. Încă mai existau câteva intrări şi ieşiri pe unde mă puteam strecura, însă nu prea multe.

Eram atât de absorbit în propriile gânduri, încât am ratat întoarcerea laterală înspre spital. Louise se uită la mine surprinsă.

— Ar fi trebuit să întoarcem aici.

N-am spus nimic, am ocolit un ditamai cvartalul, după care am făcut întoarcerea corectă. Afară, lângă intrarea de la Urgenţe, se afla una dintre asistentele care ne primiseră în timpul nopţii. Femeia fuma o ţigară şi părea să fi uitat cine eram noi doi. În altă epocă, m-am gândit eu, ar fi putut fi inclusă într-una dintre picturile lui Caravaggio.

Am păşit înăuntru. Uşa camerei lui Harriet era deschisă. Încăperea era goală. O asistentă se apropie de noi venind din capătul opus al coridorului. Am întrebat-o despre Harriet. Ea ne privi iscoditor. Probabil că semănăm cu o pereche de păduchi de lemn, care ieşiseră la iveală după o noapte petrecută sub o piatră rece.

— Doamna Hörnfeldt nu mai este aici, spuse ea.

— Unde aţi trimis-o?

— N-am trimis-o nicăieri. Pur şi simplu a plecat. S-a îmbrăcat şi a dispărut.

Părea supărată, ca şi cum Harriet ar fi lăsat-o baltă, ca un afront la propria persoană.

— Însă cu siguranţă trebuie s-o fi văzut cineva, nu? am spus eu.

— Personalul din tura de noapte a tot trecut pe aici la intervale regulate, însă când s-au întors în cameră la şapte

şi un sfert, ea plecase. Nu mai putem face nimic în privinţa asta.

M-am întors spre Louise. Ea-şi mişcă ochii spre mine ca şi cum voia să-mi atragă atenţia.

— A lăsat ceva în urma ei? întrebă Louise.

— Nu, nimic.

— Atunci probabil c-a plecat acasă.

— Ar fi trebuit să ne informeze dacă nu voia să rămână aici.

— Aşa e ea, spuse Louise. Asta-i mama, aşa, pentru ştiinţa dumneavoastră.

Am ieşit prin intrarea de la Urgenţe.

— Ştiu cum e ea, spuse Louise. Şi mai ştiu şi unde este acum. Avem o înţelegere pe care am făcut-o când eram mică. Cea mai apropiată cafenea, acesta este locul în care o să ne întâlnim. Dacă o să ajungem să fim vreodată separate.

Am ocolit spitalul ca să ajungem la intrarea principală. Acolo, în marele hol de la intrare, era o zonă în care se servea cafea.

Harriet stătea la o masă, cu o ceaşcă de cafea în faţă. Ne-a făcut cu mâna când ne-a văzut venind. Părea aproape voioasă şi binedispusă.

— Încă nu ştim ce-i în neregulă cu tine, am spus eu cu severitate. Doctorii trebuiau să aibă prilejul să verifice analizele pe care ţi le-au recoltat.

— Am cancer, spuse Harriet, şi o să mor. Timpul care mi-a mai rămas e prea scurt ca să zac pe-aici, prin spital, şi să încep să intru în panică. Nu ştiu ce s-a întâmplat ieri. Presupun c-am băut prea mult. Acum vreau să merg acasă.

— La mine sau în Stockholm?

Harriet se prinse de braţul lui Louise şi se trase singură în sus. Îşi lăsase cadrul de mers lângă un stand de ziare. Se apucă strâns de mânere cu degetele ei fragile. Era imposibil de înţeles cum de reuşise să mă tragă afară din iazul din pădure.

Când am ajuns la rulotă, ne-am întins toţi trei pe patul îngust. Eu m-am întins la marginea exterioară, cu un

picior pe podea şi în curând am adormit.

În vis, Jansson se apropia de mine în hidroelicopterul său. Acesta îşi croia cu greu drum spre mine, asemenea unui ferăstrău ascuţit ce tăia prin gheaţă. M-am ascuns în spatele unei stânci până când a trecut mai departe. Când m-am ridicat, am văzut-o pe Harriet stând pe gheaţă, cu cadrul ei de mers cu roţi. Era goală puşcă. Lângă ea era o gaură făcută în gheaţă.

M-am trezit tresărind puternic. Cele două femei erau adormite.

M-am gândit să-mi iau rapid haina, să ies şi să plec de-acolo. Însă nu m-am mişcat. În curând, am adormit la loc.

Ne-am trezit toţi în acelaşi timp. Era ora unu. M-am dus afară să urinez. Ninsoarea se oprise, iar norii începuseră să se ridice.

Am băut cu toţii cafea. Harriet m-a rugat să-i iau tensiunea căci o durea capul. Era cu puţin peste valoarea normală. Louise a vrut şi ea să-i măsor tensiunea.

— Una dintre primele mele amintiri legate de tata o să fie că mi-a luat tensiunea, spuse ea. Mai întâi găleţile de apă şi acum asta.

Avea o tensiune foarte scăzută. Am întrebat-o dacă din când în când are ameţeli.

— Numai când sunt beată.

— Niciodată altfel?

— N-am leşinat nici măcar o dată în toată viaţa mea.

Am pus deoparte aparatul de măsurat tensiunea. Când ne-am terminat cafeaua era deja două şi un sfert. Înăuntru, în rulotă, era cald. Probabil prea cald. Oare aerul înăbuşitor, lipsit de oxigen, a fost cel care le-a făcut să-şi iasă din fire? Însă indiferent care anume fusese cauza, am fost deodată atacat din două părţi. A început Harriet care m-a întrebat cum mă simţeam acum, ştiind doar de câteva zile că am o fiică.

— Cum mă simt? Nu ştiu dacă pot să răspund la întrebarea asta.

— Indiferenţa ta este înspăimântătoare, spuse ea.

— Nu ştii nimic despre ce simt eu, am răspuns.
— Lasă că te cunosc eu!
— Nu ne-am mai văzut de aproape patruzeci de ani! Nu mai sunt aceeaşi persoană care eram atunci.
— Eşti prea laş să recunoşti că ceea ce spun este adevărat. Atunci n-ai avut curajul să spui că vrei să încetăm să ne mai vedem. Ai fugit şi-atunci, şi fugi şi-acum. Nu poţi să te hotărăşti să spui adevărul măcar o dată? Chiar nu-i pic de adevăr în tine?
Înainte să am ocazia să spun ceva, Louise se băgă şi ea în vorbă, susţinând că de la un bărbat care o abandonase pe Harriet în felul în care o făcusem eu nu prea te puteai aştepta să aibă vreo reacţie la apariţia neaşteptată a unui copil, în afară de una de indiferenţă sau, probabil, de groază, iar în cel mai fericit caz, de puţină curiozitate.
— Nu pot să fiu de acord cu aşa ceva, am spus eu. Mi-am cerut scuze pentru ce-am făcut şi n-aş fi avut cum să ştiu ceva despre copil, fiindcă tu nu mi-ai spus niciodată.
— Cum aş fi putut să-ţi spun dacă ţi-ai luat tălpăşiţa?
— În maşină, în drum spre iazul din pădure, mi-ai spus că n-ai încercat niciodată să dai de mine.
— Acuzi o persoană pe moarte că minte?
— Nu acuz pe nimeni.
— Spune-i exact cum e! strigă Louise. Răspunde-i la întrebare!
— Care întrebare?
— De ce eşti indiferent?
— Nu sunt indiferent. Sunt bucuros.
— Nu văd nici pic de bucurie în tine.
— Nu-i suficient spaţiu în rulota asta ca să dansez pe masă! Dacă asta e ceea ce-ai vrea să fac.
— Nu te gândi nici măcar un moment că fac asta pentru tine, ţipă Harriet. O fac de dragul ei.
Am ţipat şi strigat unii la alţii. Pereţii rulotei înghesuite au fost cât pe ce să se prăbuşească. Bineînţeles că în străfundul meu ştiam că era adevărat ceea ce

spuneau. O lăsasem baltă pe Harriet şi probabil că nu mă arătasem suficient de entuziasmat când îmi cunoscusem fiica. Cu toate acestea, asta era prea mult pentru mine. Nu puteam să suport aşa ceva. Nu ştiu cât de mult am continuat cu această ceartă şi ciorovăială fără noimă. De mai multe ori m-am aşteptat ca Louise să-şi strângă pumnii de boxer şi să-mi tragă un pumn adevărat. Nici măcar n-am îndrăznit să mă gândesc cât îi crescuse tensiunea lui Harriet. Într-un final, m-am ridicat şi mi-am luat geanta, haina şi pantofii.

— Să vă ia dracu' pe-amândouă! am strigat eu, în timp ce ieşeam valvârtej din rulotă.

Louise n-a venit după mine afară. Niciuna din ele n-a spus vreun cuvânt. S-a aşternut o linişte deplină. Am mers până la maşină încălţat numai în ciorapi, m-am suit şi am demarat în trombă. N-am oprit până la drumul principal, când mi-am scos ciorapii uzi şi m-am încălţat cu pantofii direct pe picioarele goale.

Încă mai eram supărat din cauza acuzaţiilor. Pe drum, am tot derulat în minte, incontrolabil, schimbul de replici. Câteodată mai schimbam ceea ce spusesem eu, mai dădeam nişte răspunsuri mai clare, mai tăioase. Însă ceea ce spuseseră ele era tot timpul la fel.

Am ajuns la Stockholm la miezul nopţii, întrucât mersesem mult prea repede; am dormit în maşină o bucată de timp, până când s-a făcut prea rece, după care mi-am continuat drumul şi am reuşit să ajung la Södertälje. N-am avut puterea să merg mai departe. M-am cazat într-un motel şi am adormit chiar în momentul în care am pus capul pe pernă. A doua zi, pe la ora unu, mi-am continuat drumul spre sud, după ce-i telefonasem lui Jansson şi îi lăsasem un mesaj pe robotul telefonic: putea să mă ia de pe chei la cinci şi jumătate? Nu eram sigur cum se simţea pilotând pe întuneric. Am ţinut pumnii strânşi şi am sperat că avea să-şi verifice mesajele, respectiv, că hidroelicopterul său era echipat cu nişte faruri care să producă o lumină decentă.

Jansson aştepta când am ajuns în port. Mi-a spus că-

mi hrănise animalele în fiecare zi. I-am mulţumit şi i-am spus că mă grăbeam să ajung acasă.

Când am ajuns, Jansson a refuzat să accepte orice fel de plată.

— Nu pot să iau vreo taxă de doctorul meu.

— Nu sunt doctorul tău. Putem să ne socotim când o să vii data viitoare.

Am rămas pe pontonul de acostare, în picioare, până când a dispărut în spatele stâncilor, iar luminile au pălit complet.

Brusc am băgat de seamă că pisica şi câinele meu stăteau lângă mine pe ponton. M-am aplecat să-i mângâi. Câinele părea mai slab decât înainte. Mi-am lăsat rucsacul pe ponton; eram prea obosit ca să mă mai ocup şi de el.

Eram noi trei pe această insulă, aşa cum fuseserăm tot trei şi în rulotă. Însă aici nu avea să lanseze nimeni un atac la adresa mea. A fost o uşurare să intru din nou în bucătăria mea. Am hrănit animalele, m-am aşezat la masă şi am închis ochii.

Mi-a fost destul de dificil să dorm în noaptea aceea. M-am dat jos din pat de foarte multe ori. Era lună plină, iar cerul era senin. Lumina lunii se revărsa peste stânci şi gheaţa albă. Mi-am pus cizmele şi haina de blană şi m-am dus la magazia cu bărci. Câinele n-a observat c-am ieşit afară, iar pisica a deschis un ochi, însă nu s-a urnit de pe canapea. Afară era frig. Cumva barajul se deschisese, iar tricourile şi ciorapii căzuseră pe jos. Pentru a doua oară l-am lăsat în voia sorţii.

Acolo, pe ponton, a fost locul unde am realizat că mai aveam o călătorie de făcut. Timp de doisprezece ani reuşisem să mă conving că nu era necesar, dar întâlnirea cu Louise şi lunga noastră conversaţie nocturnă schimbase cu totul situaţia. Eram obligat să întreprind această nouă călătorie. Şi acum şi voiam s-o fac.

Undeva în Suedia era o tânără femeie care-şi pierduse un braţ – un braţ sănătos pe care i-l amputasem eu. Avea douăzeci de ani când se întâmplase, aşa că acum

trebuia să aibă treizeci şi doi. Îi ţinusem minte numele: Agnes Klarström. Stând aşa pe ponton, mi-au revenit în memorie toate detaliile – ca şi cum tocmai i-aş fi recitit fişa. Venea dintr-una dintre suburbiile sudice ale oraşului Stockholm, Aspudden sau Bagarmossen. Totul începuse ca o durere la un umăr. Era o foarte bună înotătoare şi lua parte la concursuri. Multă vreme, şi ea şi antrenorul ei au presupus că era din cauza suprasolicitării, dar când a ajuns în situaţia de a nu mai putea intra în bazinul de înot fără dureri severe la umăr, a mers la medic ca să-şi facă investigaţii complete. Apoi totul s-a petrecut foarte repede: a fost confirmată existenţa unei tumori maligne la os, iar amputarea era singura posibilitate de supravieţuire, în ciuda faptului că asta însemna o catastrofa pentru ambiţiile ei de înotătoare. Fusese campioană la înot şi acum avea să-şi trăiască tot restul vieţii cu un singur braţ.

Eu nici măcar nu eram medicul care trebuia să o opereze – era pacienta unuia dintre colegii mei. Dar soţia acestuia fusese implicată într-un grav accident de circulaţie, iar lista cu operaţiile sale fusese împărţită cam la întâmplare între alţi chirurgi ortopezi. Agnes Klarström mi-a revenit mie.

Operaţia a durat mai mult de o oră. Îmi amintesc foarte bine toate detaliile, cum asistentele din sala de operaţii au spălat şi pregătit celălalt braţ. Era responsabilitatea mea să verific braţul la care urma să aibă loc operaţia, dar m-am bazat pe echipa mea.

Asta se petrecuse cu doisprezece ani în urmă. Îi distrusesem viaţa lui Agnes Klarström şi o distrusesem şi pe a mea. Şi ceea ce înrăutăţise şi mai tare lucrurile fusese faptul că o examinare ulterioară a braţului cu tumoarea demonstrase că de fapt amputarea nu fusese necesară.

Nu-mi trecuse niciodată prin cap că mă voi duce într-o zi să o vizitez. Singura dată când vorbisem cu ea fusese imediat după operaţie, când era încă ameţită.

Deja se făcuse ora două dimineaţa. M-am întors acasă şi m-am aşezat la masa de la bucătărie. Tot nu deschisesem uşa de la camera cu furnici. Poate că mă

temeam că, dacă o voi face, vor năvăli mulţimi întregi peste mine.

Am sunat la Informaţii, dar nu era nimeni cu numele ăsta în Stockholm. Am rugat-o pe centralistă, care mi-a spus că se numea Elin, să extindă căutarea pentru tot teritoriul Suediei.

Exista o Agnes Klarström care putea fi cea pe care o căutam. Locuia lângă Plen, cam la şaptezeci şi cinci de kilometri de Stockholm: adresa sugera o fermă într-un sat numit Sångledsbyn. Mi-am notat adresa şi numărul de telefon.

Câinele dormea. Pisica era afară, stătea în bătaia lunii. M-am ridicat şi m-am dus în camera unde o carpetă făcută doar pe jumătate era întinsă încă pe războiul de ţesut al bunicii mele. Întotdeauna dădusem o semnificaţie aparte acestei imagini: aşa arată întotdeauna moartea în momentul în care apare şi ne seceră vieţile cu brutalitate. Pe un raft unde odinioară se ţinuseră gheme de lână, de ani buni păstram diverse hârtii. Un dosar subţire, conţinând documente, de la foaia matricolă destul de puţin remarcabilă, de care tata fusese atât de mândru încât o învăţase pe de rost, până la copia blestematei fişe cu amputarea. Dosarul era aşa de sărăcăcios fiindcă niciodată nu-mi fusese greu să scap de hârtiile pe care majoritatea oamenilor le consideră importante de păstrat.

Deasupra era testamentul pe care mi-l întocmise un avocat ridicol de scump. Acum eram forţat să îl schimb pentru că mă pricopsisem cu o fiică. Însă nu acesta era motivul pentru care venisem în camera cu războiul care mai mirosea încă a bunică-mea. Am căutat fişa operaţiei din 9 martie 1991. Am întins foile de hârtie în faţa mea, pe masă, şi le-am citit de la început la sfârşit. Fiecare cuvânt era ca o piatră ascuţită ce pava drumul spre propria ruină. De la primele cuvinte: *Diagnostic: condrosarcom la proximal humerus,* până la ultimul dintre toate, *Bandajare.*

Bandajare. Asta era tot. Operaţia se terminase, pacienta era dusă pe targă la camera de Terapie intensivă. Fără un braţ, dar având în continuare acea tumoare

aparent malignă în partea de sus a celuilalt braţ.

Am citit: *Evaluare preoperatorie. Femeie de douăzeci de ani, dreptace, anterior sănătoasă, examinată în Stockholm din cauza braţului stâng umflat în partea superioară. Examenul RMN a arătat prezenţa unui condrosarcom de grad inferior în partea de sus a antebraţului. O scanare ulterioară confirmă diagnosticul, pacienta este de acord cu amputarea humerusului proximal care permite o margine adecvată. Operaţia: intubare, anestezie totală, poziţie şezlong, braţul expus. Profilaxie obişnuită cu antibiotic, incizie de la procesul coracoid, de-a lungul marginii de jos a deltoidului până la pliul anterior al axilei. Se efectuează saturarea venei cefalice şi detaşarea pectoralului. Identificarea structurii vasculare, saturarea venelor şi asigurarea arterelor printr-o sutură dublă. Extirparea nervilor din rană şi divizare. Apoi, separarea muşchiului deltoid de humerus şi de latissimus dorsi şi teres major. Separarea capătului lung şi capătului scurt al bicepsului şi a coracobrachialis puţin sub nivelul de amputare. Humerus tăiat cu ferăstrăul la gâtul chirurgical şi pilit. Bontul acoperit de triceps, care este separat şi de coracobrachialis. Pectoralul cusut de marginea laterală a humerusului folosind osteo-suturi. Inserat tub de dren şi puse copci fără a tensiona pielea. Bandajare.*

Mă gândeam că Agnes Klarström citise cu siguranţă textul acesta de multe ori şi pusese pe cineva să i-l explice. Cu siguranţă, observase că în mijlocul tuturor termenilor în latină apăruse brusc un cuvânt uzual: fusese operată în „poziţie şezlong”. Ca şi cum ar fi fost pe o plajă sau pe o verandă, cu braţul expus, şi luminile din sala de operaţii, ultimul lucru pe care l-a văzut înainte să-şi piardă cunoştinţa. Îi făcusem o nedreptate strigătoare la cer, în timp ce ea stătea întinsă pe un şezlong.

Oare era posibil să fie vorba de o altă Agnes Klarström? Atunci era foarte tânără – poate între timp se măritase şi primise un nou nume de familie? Numele trecut în cartea de telefon nu indicase, evident, dacă era

domnişoară sau doamnă, sau dacă avea vreun alt titlu.

A fost o noapte înfricoşătoare, dar crucială. Nu mai puteam fugi. Trebuia să vorbesc cu ea, să explic ceea ce era imposibil de explicat. Şi să-i spun că într-un fel, de fapt, mă amputasem şi pe mine, şi încă în nenumărate privinţe.

Am stat întins pe pat foarte mult înainte să adorm. Când am deschis din nou ochii, era dimineaţă. Jansson nu venea astăzi cu poşta. Puteam să-mi fac gaura din gheaţă în linişte, fără să fiu întrerupt.

A trebuit să folosesc o rangă ca să sparg gheaţa groasă. Câinele meu stătea pe ponton şi mă urmărea. Pisica dispăruse în magazia cu bărci, în căutare de şoareci. În sfârşit, am reuşit să fac o gaură suficient de mare şi m-am afundat în gheaţa arzătoare. M-am gândit la Harriet şi la Louise, şi m-am întrebat dacă voi avea suficient curaj astăzi să o sun pe Agnes Klarström şi să o întreb dacă ea era femeia pe care o căutam.

Nu am sunat în ziua aceea. În schimb, într-un acces nebun m-am apucat de curăţenia de primăvară, fiindcă era un strat gros de praf peste tot. Am reuşit să pornesc străvechea maşină de spălat şi mi-am spălat aşternuturile care erau atât de murdare, că s-ar putut cu uşurinţă crede în patul meu dormise un om al străzii. Apoi mi-am făcut turul în jurul insulei, am studiat prin binoclu apele îngheţate şi mi-am zis că trebuie să iau o hotărâre.

O femeie bătrână venind la mine pe gheaţă, o fiică de care nu ştiam şi care locuia într-o rulotă. La vârsta de şaizeci şi şase de ani trebuia să accept că tot ce crezusem că era încheiat pentru totdeauna începea să se schimbe.

După ce am mâncat de prânz, m-am aşezat la masa din bucătărie şi am scris două scrisori. Una era pentru Harriet şi Louise, iar cealaltă pentru Agnes Klarström. Jansson avea să fie surprins când îi voi înmâna cele două scrisori. Ca să fiu sigur, le-am lipit cu scotch. Îl credeam în stare să-mi citească, fără nicio jenă, corespondenţa.

Ce am scris? Le-am spus lui Harriet şi Louisei că-mi trecuse furia. Le înţelegeam, dar nu eram în stare să le văd încă. Mă întorsesem pe insula mea ca să-mi îngrijesc animalele abandonate. Însă eram convins că trebuie să ne întâlnim din nou curând. În mod evident, conversaţiile şi întrevederile noastre trebuiau să continue.

Mi-a luat mult timp să scriu acele câteva rânduri. Când am ajuns, în sfârşit, să mă declar mulţumit de ce scrisesem, podeaua bucătăriei era acoperită de o mulţime de ghemotoace de hârtie. Ceea ce pusesem în scrisoare de fapt nu era adevărat. Furia nu-mi trecuse, animalele mele ar fi putut să mai supravieţuiască puţin fără mine – Jansson s-ar fi descurcat. Nici nu eram absolut convins că voiam să le întâlnesc din nou în viitorul apropiat. Aveam nevoie de timp să mă gândesc la tot ce se petrecuse. În plus, era important să decid ce să-i spun lui Agnes Klarström dacă o găseam.

Nu mi-a luat mult să-i scriu scrisoarea lui Agnes Klarström. Mi-am dat seama ce avusesem în cap în toţi anii ăştia. Voiam doar să o cunosc, asta era tot. I-am trimis adresa mea şi am semnat: fără îndoială că îi fusese imposibil să uite numele acesta. Speram doar că scriam cui trebuia.

Când a venit Jansson a doua zi, se pornise vântul. Mi-am notat în jurnal că temperatura scăzuse în timpul nopţii, iar vântul rece ca gheaţa bătea de undeva dinspre vest şi sud-vest.

Jansson a sosit la timp. I-am dat trei sute de coroane că mă luase şi am insistat să accepte plata.

— Aş vrea să-mi pui la poştă astea două scrisori, i-am spus dându-i-le.

Pusesem scotch pe toate colţurile, la ambele. Nici măcar nu a încercat să-şi ascundă uimirea că aveam două scrisori în mână.

— Scriu numai când n-am încotro. Altfel nu.

— Vederea aceea pe care mi-ai trimis-o a fost foarte frumoasă.

— Un gard acoperit cu zăpadă? Ce poate fi frumos la

aşa ceva?

Începeam să-mi pierd răbdarea.

— Cum o mai duci cu durerea de dinţi? am întrebat, încercând să-mi ascund iritarea.

— Vine şi trece. Cel mai rău mă doare aici sus, pe dreapta.

Jansson deschise gura larg.

— Mie nu mi se pare nimic în neregulă, am spus. Vorbeşte cu un dentist.

Jansson încercă să închidă gura. Se auzi un scârţâit. Falca i se blocă şi rămase cu gura pe jumătate deschisă. Se vedea că îl durea. Încercă să vorbească, dar era imposibil să înţelegi ce spunea. Am apăsat încet cu degetele mari de-o parte şi de alta a feţei, pipăindu-i osul mandibulei, şi l-am masat până când a putut să închidă din nou gura.

— M-a durut.

— Să încerci să nu caşti sau să deschizi gura prea larg câteva zile.

— Asta înseamnă cumva că am vreo boală?

— Nu, deloc. Nu trebuie să-ţi faci griji.

Jansson plecă apoi cu scrisorile mele. Vântul îmi bătu tăios drept în faţă în timp ce mă întorceam.

În după-amiaza aceea, am deschis uşa camerei cu furnici. O bucată şi mai mare din faţa de masă părea că fusese înghiţită de muşuroiul care creştea. În general însă, camera şi patul în care dormise Harriet erau la fel cum le lăsasem.

Trecură zile întregi fără să se întâmple nimic. Am mers pe gheaţă până am ajuns în larg, la mare. Am măsurat grosimea gheţii în trei locuri diferite. N-am avut nevoie să-mi consult jurnalele anterioare, ca să stabilesc că de când locuiam eu pe insulă gheaţa nu mai fusese niciodată atât de groasă.

Am tras cu ochiul pe sub prelată şi am încercat să-mi dau seama dacă voi mai putea vreodată să-mi pun barca pe valuri. Oare stătuse prea mult pe uscat? Voi avea puterea şi energia de a-i face reparaţiile necesare şi de a o dichisi din nou? Am pus la loc prelata, fără să pot să-mi răspund

la întrebare.

Într-o seară a sunat telefonul. Ceea ce se întâmpla foarte rar. Cel mai adesea era o companie de telefonie sau de altă natură, care mă îndemna să-mi schimb furnizorul de telefonie sau să-mi pun internet cu broadband. Când descopereau unde locuiam şi că eram un pensionar în vârstă, de obicei îşi pierdeau interesul. În plus, nu aveam nici cea mai mică idee ce era broadband-ul.

O voce de femeie pe care nu am recunoscut-o spuse:

— Sunt Agnes Klarström. Am primit scrisoarea de la tine.

Mi-am ţinut răsuflarea. N-am spus nimic.

— Alo? Alo?

Nu am spus niciun cuvânt. După alte câteva încercări de a mă ademeni afară din vizuină, a închis.

Deci o găsisem. Scrisoarea ajunsese la adresa unde fusese trimisă. Locuia lângă Flen.

Într-unul dintre sertarele din bucătărie aveam o veche hartă a Suediei. Cred că-i aparţinuse bunicului meu. Obişnuia să vorbească uneori despre cât de mult i-ar plăcea să viziteze Falkenbergul înainte de a muri. Habar nu am de ce voia să meargă acolo, dar nu fusese niciodată nici măcar la Stockholm, şi nici nu se aventurase în afara graniţelor Suediei. A luat cu el în mormânt visul de a vizita Falkenbergul.

Am întins harta pe masă şi am localizat regiunea Flen. Harta nu era la o scară suficient de mare ca să văd exact unde era Sångledsbyn. Mi-ar fi luat cel mult două ore să conduc până acolo. Mă hotărâsem: voiam să-i fac o vizită.

Două zile mai târziu, m-am dus pe gheaţă la maşină. De data asta, nu lăsasem o notiţă pe uşă şi nici nu-i spusesem lui Jansson. Am lăsat suficientă mâncare câinelui şi pisicii. Cerul era albastru, atmosfera era complet nemişcată şi erau plus două grade. Am luat-o spre nord, am cotit ca să intru mai adânc în zona de coastă şi am

ajuns în Flen puţin după ora două după-amiază. Am găsit o librărie, am cumpărat o hartă la scară largă şi m-am uitat pe unde să o iau ca să ajung la Sångledsbyn. Era la doar câţiva kilometri de Harpsund, locul reşedinţei de vară a prim-ministrului suedez în funcţie. Demult, demult, aici locuise un bărbat care făcuse avere din afacerile cu plută. Îşi lăsase casa statului. Pe domeniul din jur se afla un stejar bătrân, pe care-l vizitaseră mulţi oaspeţi străini şi în jurul căruia se strânseseră împreună cu membrii delegaţiilor lor de vază şi cu gazdele lor – despre care probabil că mulţi din tânăra generaţie nici măcar nu auziseră vreodată.

Eu ştiam toate lucrurile acelea despre Harpsund fiindcă tatăl meu lucrase acolo o dată ca ospătar, când prim-ministrul Tage Erlander primise oaspeţi străini. Nu obosea niciodată să povestească despre bărbaţii aceia – fuseseră numai bărbaţi, nicio femeie – cum stăteau în jurul mesei şi discutau lucruri importante despre politica mondială. Asta se întâmplase în timpul Războiului Rece; făcuse un efort deosebit pentru a se mişca fără să facă zgomot, şi-şi amintea detalii legate de meniu şi de băuturi. Din nefericire avusese loc un incident care aproape că provocase un scandal. Obişnuia să-l descrie ca şi cum fusese şi el părtaş la o întâmplare strict secretă, şi nu era dispus să ne dezvăluie prea multe detalii nici măcar mie şi mamei. Unul dintre oaspeţi se îmbătase foarte rău. Ţinuse un discurs de mulţumire total neinteligibil şi la momentul nepotrivit, ceea ce le crease probleme ospătarilor: dar aceştia reuşiseră să salveze situaţia şi să întârzie servirea desertului, care era pe punctul de a începe. Curând după aceea, beţivul fusese găsit mort de-a binelea pe pajiştea din faţa casei.

— Fagerholm se îmbăta în cele mai nefericite circumstanţe, obişnuia să spună tata pe un ton serios.

Eu şi mama n-am descoperit niciodată cine era acest Fagerholm. Abia mult mai târziu, după ce tata murise, mi-am dat seama că probabil era unul dintre liderii sindicali finlandezi de la momentul acela.

Cu toate acestea, cea care locuia acum aproape de Harpsund era o femeie al cărei braţ îl tăiasem eu.

Sångledsbyn era format din câteva ferme întinse de-a lungul malului unui lac oval. Câmpiile şi pajiştile erau acoperite de zăpadă. Îmi luasem binoclul cu mine şi m-am suit în vârful unui deal să văd mai bine împrejurimile. Din când în când oameni traversau curţile fermelor între dependinţe şi şoproane sau între casă şi garaj. Niciunul dintre cei pe care i-am văzut nu avea cum să fie Agnes Klarström.

Am tresărit violent. Un câine îmi amuşina picioarele. Un bărbat cu un palton lung şi cizme înalte stătea pe drumul de mai jos. Strigă după câine şi ridică o mână în semn de salut. Am ascuns binoclul în buzunar şi am coborât şi eu pe drum. Am vorbit puţin despre privelişte şi despre iarna lungă şi îngheţată.

— E cineva în satul ăsta pe nume Agnes Klarström? am întrebat.

Bărbatul îmi arătă către casa cea mai îndepărtată.

— Locuieşte acolo cu împieliţaţii ei de copii, răspunse el. Eu nu aveam câine înainte să vin aici. Acum toată lumea are câine.

Clătină din cap supărat şi merse mai departe. Nu mi-a plăcut ce am auzit. Nu voiam să mă implic în ceva care-mi putea aduce şi mai multă dezordine în viaţă. M-am hotărât să plec acasă şi m-am întors la maşină. Dar ceva m-a făcut să rămân totuşi. M-am plimbat prin sat până am ajuns la o potecă de cart ce fusese deszăpezită de pluguri. Dacă mergeam de-a lungul ei, puteam ajunge la partea din spate a ultimei case printr-un desiş de copaci.

Era după-amiaza târziu şi se părea că amurgul va cădea curând. Am mers pe potecă şi m-am oprit când am ajuns la un loc de unde puteam vedea casa printre copaci. Am scuturat zăpada de pe nişte crengi şi mi-am făcut un unghi bun de vedere. Casa era, în mod evident, bine îngrijită. O maşină era parcată afară şi avea un cablu de la un radiator de motor, care mergea prin zăpadă până la o priză dintr-un perete.

Deodată a apărut o fată. Se uita drept la mine şi la binoclul meu. A scos ceva ce avea ascuns la spate. Era o sabie. A început să alerge spre mine cu sabia ridicată deasupra capului.

Am scăpat binoclul şi am luat-o la goană. M-am împiedicat de o rădăcină ieşită în afară sau de un bolovan şi am căzut. Înainte să mă pot ridica, fata cu sabia mă ajunsese.

Mă privea cu ochii plini de ură.

— Perverşi ca tine, spuse ea, sunt peste tot. Nemernici care umblă prin tufişuri cu binoclul în mână.

Apăru o femeie în urma ei. Se opri lângă fată şi-i smulse sabia cu mâna stângă – de fapt singura ei mână – şi mi-am dat seama că trebuia să fie Agnes Klarström. Poate ascunsă în adâncul subconştientului meu era imaginea tinerei de acum doisprezece ani, care stătuse întinsă ca pe şezlong în faţa mâinilor mele bine spălate, în mănuşi chirurgicale.

Era îmbrăcată cu o jachetă albastră, cu fermoarul tras până la gât. Mâneca dreaptă goală era prinsă de umăr cu un ac de siguranţă. Fata de lângă ea mă măsura cu o privire plină de dispreţ.

Mi-aş fi dorit ca Jansson să vină să mă salveze. Pentru a doua oară într-un timp foarte scurt gheaţa de sub picioarele mele cedase, iar eu mă scufundam fără a fi în stare să mă agăţ de ceva ca să urc pe mal.

Capitolul 6

M-am ridicat, m-am scuturat de zăpadă şi am explicat cine sunt. Fata s-a repezit la mine să mă doboare, dar Agnes s-a răstit la ea şi fata s-a îndepărtat cu mişcări agile.

— Nu am nevoie de câine de pază, spuse Agnes. Sima vede absolut tot ce se întâmplă, pe oricine se apropie de casă. Are ochi de vultur.

— Am crezut că o să mă omoare.

Agnes m-a măsurat de sus în jos şi de jos în sus, dar nu a răspuns.

Am intrat în casă şi ne-am aşezat în biroul ei. Undeva în fundal se auzea muzică dată la maximum. Agnes părea că nu aude. Când şi-a scos jacheta, a făcut-o la fel de repede cum ar fi făcut-o dacă avea două braţe şi două mâini.

M-am aşezat pe scaunul pregătit probabil pentru vizitatori. Biroul era gol. În afară de un stilou nu mai era nimic pe el.

— Cum crezi că am reacţionat când am primit scrisoarea de la tine? întrebă Agnes.

— Nu ştiu. Presupun că ai fost surprinsă. Poate furioasă?

— M-am simţit uşurată. În sfârşit, m-am gândit! Dar apoi m-am întrebat: De ce acum? De ce nu ieri sau acum zece ani?

S-a lăsat pe spate pe scaun. Avea părul lung, castaniu, pieptănat simplu, cu cărare, şi ochii albaştri strălucitori. Dădea impresia că e o femeie puternică, hotărâtă.

Pusese sabia de samurai pe un raft lângă fereastră. A observat că mă uit la ea.

— Mi-a dat-o mai demult un bărbat care era îndrăgostit de mine. Când i-a trecut dragostea, dintr-un motiv sau altul, nu am prea înţeles, a luat teaca şi mi-a lăsat sabia asta extrem de ascuţită. Poate că spera că o să mi-o înfig în stomac de disperare că m-a părăsit?

Vorbea repede, ca şi cum nu avea prea mult timp la

dispoziţie. I-am povestit despre Harriet şi Louise, şi despre cum simţisem că am datoria să o caut şi să văd dacă mai era în viaţă.

— Sperai să nu mai fiu? Sperai să fi murit?

— A fost o vreme când aşa speram, da. Dar acum nu.

Sună telefonul. Ea răspunse, ascultă ce i se spunea de la capătul celălalt al firului şi apoi vorbi scurt, dar ferm. Nu mai erau locuri la ea în casă pentru fete cu probleme de comportament. Deja avea trei adolescente de care se ocupa.

Intrasem într-o lume despre care nu aveam deloc habar. Agnes Klarström avea un fel de aşezământ unde locuia împreună cu trei adolescente care, pe vremea mea, ar fi fost socotite cazuri de delincvenţă juvenilă. Fata aceea, Sima, venea de pe una dintre moşiile aflate în pantă, din Göteburg. Era imposibil să-ţi dai seama cu certitudine ce vârstă avea. Venise în Suedia ca refugiat, singură, ascunsă într-un camion ce făcea curse pe distanţe mari, prin portul sudic Trelleborg. În timpul călătoriei pe care o făcuse din Iran, fusese sfătuită să scape de toate actele în momentul în care punea piciorul pe pământ suedez, să-şi schimbe numele şi să-şi piardă orice urmă a identităţii ei reale, pentru a evita să fie deportată dacă era cumva prinsă. Nu avea decât o bucată de hârtie cu trei cuvinte în suedeză, pe care se presupunea că trebuie să le cunoască.

Refugiată, persecutată, singură.

Când camionul se oprise, în cele din urmă, lângă aeroportul Sturup, şoferul i-a arătat clădirea terminalului şi i-a spus să meargă acolo să caute un post de poliţie. La momentul acela avea unsprezece sau doisprezece ani; acum avea în jur de şaptesprezece şi viaţa pe care o dusese în Suedia o făcuse să se simtă în siguranţă numai cu sabia de samurai în mână.

Una dintre celelalte fete din casă fugise de aici cu două zile în urmă. În jurul proprietăţii nu era niciun gard şi nicio poartă încuiată. Cu toate acestea, oricine pleca era

considerat fugar. Dacă se întâmpla prea des, Agnes ajungea în cele din urmă să-şi piardă răbdarea. Când era găsită, fata în cauză avea să fie mutată într-o altă casă, cu porţi mari şi o mulţime de chei.

Fugara, o fată africană, din Ciad, pe nume Miranda, plecase probabil ca să stea cu una dintre prietenele ei care, cine ştie de ce, se numea Pliculeţ de ceai[3]. Miranda avea şaisprezece ani şi venise în Suedia cu familia ca refugiat, ca parte a angajamentului luat faţă de ONU.

Tatăl ei era om simplu, tâmplar de meserie şi un tip foarte religios, care curând clacase din cauza frigului extrem şi fără sfârşit, şi a sentimentului că nimic nu se dovedise a fi aşa cum sperase. Se încuiase în camera cea mai mică dintre cele trei în care locuia numeroasa sa familie, o cameră unde nu era deloc mobilă, ci doar o grămăjoară de nisip din Africa, pe care-l aduseseră în valizele ponosite când sosiseră în noua lor ţară. Soţia lui îi punea o tavă cu mâncare şi băutură în faţa uşii de trei ori pe zi. În timpul nopţii, când toţi ceilalţi dormeau, se ducea la baie şi poate şi ieşea să se plimbe singură prin oraş. Sau cel puţin aşa credeau ei, căci uneori găseau urme ude pe podea când se trezeau dimineaţa.

La un moment dat, Miranda nu a mai suportat situaţia asta şi într-o seară pur şi simplu a plecat, sperând să se poată înapoia de unde venise. Noua lor patrie nu se dovedise a fi altceva decât o fundătură. N-a trecut mult până ce a fost săltată de poliţie de pe stradă pentru mici furtişaguri şi chiar furt din magazine, şi a sfârşit aruncată dintr-o şcoală de corecţie în alta.

Iar acum fugise. Agnes Klarström era furioasă, dar hotărâtă să nu se odihnească până ce nu se asigura că poliţia face tot ce-i stă în putere să o găsească şi să o aducă înapoi.

Pe perete, se afla o fotografie a Mirandei. Părul fetei era împletit şi aranjat artistic, cu codiţele-i atârnând pe după urechi.

— Dacă priveşti cu atenţie, o să observi că şi-a

3 În lb. engleză, *Teabag.* (n.tr.)

împletit cozile astfel încât să scrie cuvântul „fuck” lângă tâmpla stângă, spuse Agnes.

Am văzut că aşa era.

Mai era o a treia fată în casa socială care era misiunea şi sursa de venit a lui Agnes Klarström. Era cea mai mică dintre toate, având doar paisprezece ani şi, numai piele şi os cum era, amărâta creatură amintea de un animal în cuşcă. Agnes nu ştia aproape nimic despre ea. Era cam ca fetiţa din poveste, care se trezeşte deodată în piaţa satului fără să-şi mai aducă aminte cum se numeşte şi de unde vine.

Cu doi ani înainte, într-o seară, târziu, un lucrător de la gara din Skövde fusese pe punctul de a încuia peste tot, când o găsise pe o bancă. I-a spus să plece de acolo, dar ea nu a părut să înţeleagă. A rămas acolo ţinând în mână o bucată de hârtie pe care scria „Trenul spre Karlsborg”, iar el a început să se întrebe care dintre ei îşi pierduse minţile, căci nu mai fusese niciun tren între Skövde şi Karlsborg de cincisprezece ani. Câteva zile mai târziu, a început să apară în imagini din ziar sub titlul „Copilul gării din Skövde”. Nimeni nu părea să o recunoască, deşi poze cu ea erau afişate peste tot unde te uitai. Nu avea nume, a fost consultată de psihologi şi translatori care vorbeau toate limbile pământului au încercat să o facă să spună ceva, dar nimeni nu a reuşit să afle de unde venea. Singurul indiciu legat de trecut pe care-l avea era misterioasa bucată de hârtie pe care scria „Trenul spre Karlsborg”. Au răscolit piatră cu piatră micul oraş Karlsborg de pe malul lacului Vättern, dar nimeni nu a recunoscut-o şi nimeni nu a putut înţelege de ce se afla în aşteptarea unui tren care nu mai circula de cincisprezece ani. Un ziar de seară făcuse un sondaj de opinie în rândul cititorilor săi şi îi dăduse numele Aida. I se acordase cetăţenie suedeză şi un cod numeric personal după ce doctorii căzuseră de acord că probabil avea doisprezece ani, cel mult treisprezece. Datorită părului negru şi des, şi pielii măslinii, se presupunea că vine de undeva din Orientul Mijlociu.

Aida nu a rostit un cuvânt timp de doi ani. Abia când toate celelalte posibilităţi fuseseră epuizate şi Agnes Klarström a luat-o la ea, a apărut un mic progres. Într-o dimineaţă, Aida a venit la micul dejun şi s-a aşezat la masă. Agnes vorbise cu ea fără întrerupere de când sosise, încercând să provoace o anumită reacţie în Aida, aşa că a întrebat-o şi de data aceasta, pe un ton prietenos, ce voia să mănânce.

— Budincă, a spus ea într-o suedeză aproape perfectă.

După aceea, a început să vorbească. Psihologii care s-au îngrămădit să o vadă au considerat că învăţase limba ascultându-i pe toţi cei care încercaseră s-o facă să vorbească discutând cu ea. Un fapt semnificativ în sprijinul acestei teorii era acela că Aida ştia şi înţelegea o mulţime de termeni de specialitate din domeniul medical şi al psihologiei, care în niciun caz n-ar fi avut ce să caute astfel în vocabularul obişnuit al unei fete de vârsta ei.

Vorbea, dar nu avea nimic de spus despre cine era sau ce se presupunea că trebuie să facă în Karlsborg. Ori de câte ori o întreba cineva cum se numeşte, răspundea după cum era de aşteptat:

— Mă cheamă Aida.

A apărut din nou pe prima pagină a ziarelor. Existau şuşoteli pe la colţuri şi oameni care sugerau că tăcerea ei fusese doar praf în ochi, menit să înfrângă orice posibilă opoziţie şi să-i garanteze obţinerea cetăţeniei suedeze. Dar Agnes considera că explicaţia era alta. Prima dată când se întâlniseră, Aida se holbase îndelung la braţul ei amputat. Era ca şi cum vederea lui îi sunase un clopoţel, ca şi cum înotase în ape adânci toată viaţa, iar acum ajunsese în cele din urmă într-un loc unde apa era mai mică şi putea sta în picioare. Poate că bontul lui Agnes îi amintea de ceva, era ceva ce Aida putuse să recunoască şi o făcuse să se simtă în siguranţă. Poate că văzuse oameni cărora li se tăiau membrele. Cei care le tăiau îi fuseseră duşmani, iar cei cărora li se tăiau erau singurii oameni în care putea avea încredere.

Tăcerea Aidei se datora faptului că văzuse lucruri pe care nicio ființă umană, şi cu atât mai puţin un copil, nu ar fi trebuit să le vadă şi, în consecinţă, nu avea cum să spună nimic despre viaţa ei de dinainte. Era ca şi cum se elibera încet de rămăşiţele acelor experienţe oribile, iar acum era poate în situaţia de a începe încet un drum spre o nouă viaţă ce merita trăită.

Aşa că Agnes Klarström îşi conducea acum micul adăpost social cu aceste trei fete, cu sprijin financiar oferit de diverse consilii locale. O mulţime de oameni o implorau să-şi deschidă uşile altor şi altor fete care se aflau la periferia societăţii. Dar ea refuza: pentru a putea oferi ajutorul şi sentimentul de siguranţă necesar pentru a avea un impact real, trebuia să-şi păstreze activităţile doar la scară mică. Fetele aflate în grija ei fugeau adeseori, dar aproape întotdeauna se întorceau singure înapoi. Stăteau la ea foarte mult timp, iar când plecau în cele din urmă pentru totdeauna, aveau cu siguranţă o nouă viaţă ce le aştepta deja undeva. Nu lua niciodată mai mult de trei fete o dată.

— Aş putea să am o mie de fete dacă aş vrea, spuse ea. O mie de fete abandonate, fete sălbatice, care urăsc senzaţia de singurătate şi sentimentul că nu sunt bine-venite indiferent unde merg. Fetele mele îşi dau seama că fără bani nu primeşti altceva decât dispreţ. Aşa că se desfigurează, înjunghie oameni necunoscuţi fără motiv – dar în adâncul sufletului lor urlă în chinuri provocate de ceva ce nu pricep.

— Cum se face că te-ai implicat în aşa ceva?

Ea arătă spre braţul pe care i-l amputasem.

— După cum poate îţi aminteşti, eram înotătoare. Cu siguranţă, trebuie să fi scris ceva despre asta în fişele mele. Nu eram o simplă tânără speranţă, chiar aş fi putut ajunge o mare campioană. Să câştig medalii. Pot să-ţi spun, fără amărăciune, că punctul meu forte nu erau picioarele, ci forţa pe care o aveam în braţe.

Un tânăr cu părul legat la spate într-o coadă intră în încăpere.

— Ţi-am mai zis că trebuie să ciocăni întâi, strigă ea. Ieşi afară! Mai încearcă o dată să intri cum se cuvine!

Tânărul tresări, ieşi, ciocăni şi intră din nou.

— E numai pe jumătate bine. Trebuie să aştepţi afară până ce-ţi spun eu să intri. Ce vrei?

— Aida e supărată. Ameninţă pe toată lumea. În special pe mine. Spune că vrea s-o strângă de gât pe Sima.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Poate că e pur şi simplu nefericită.

— Va trebui să înveţe să se descurce cu acest sentiment. Las-o în pace.

— Vrea să-ţi vorbească.

— Spune-i că vin acum.

— Vrea să vii acum.

— Vin într-un minut.

Tânărul părăsi încăperea.

— Nu prea e în stare să facă faţă, spuse ea zâmbind. Cred că are nevoie de cineva care să-l ţină în priză tot timpul. Dar nu-l deranjează faptul că tot timpul îi fac observaţie. La urma urmei, întotdeauna pot să pun totul pe seama braţului pe care l-am pierdut. A ajuns la mine datorită unei chestii legate de ajutorul lui de şomaj sau aşa ceva. Visul lui este să ajungă într-unul dintre reality-show-urile acelea televizate în care participanţii ajung să şi-o pună unii cu alţii în faţa camerelor. Dacă nu reuşeşte asta, speră să ajungă măcar prezentator. Însă simplul fapt de a mă ajuta cu fetele pare să-l depăşească total. Nu cred că Mats Karlsson are şanse prea mari să facă o carieră în media.

— E cinic ceea ce spui.

— Nu, deloc. Îmi iubesc fetele, îl iubesc chiar şi pe Mats Karlsson. Dar nu i-aş face un serviciu dacă i-aş încuraja visurile complet aiurea, sau dacă l-aş face să creadă că munca pe care o face aici este de cine ştie ce calitate. Îi ofer prilejul de a-şi da seama singur de ce e în stare, şi poate că va reuşi să-şi croiască o viaţă care să

aibă sens. Poate mă înşel eu subestimându-l. Într-o zi s-ar putea să-şi tundă părul lung şi să s-apuce să facă ceva în viaţă.

Se ridică, mă conduse într-un salon şi-mi spuse că se întoarce repede. Muzica rock ce venea de undeva de sus era în continuare excesiv de tare. Zăpada topită picura de pe acoperiş afară. În dreptul ferestrei, păsări cântătoare zburau încoace şi-ncolo ca nişte umbre grăbite.

Am tresărit violent. Sima intrase în cameră prin spatele meu, fără să facă vreun zgomot. De data asta nu avea o sabie în mână. Se aşeză pe canapea şi-şi strânse picioarele sub ea. Dar era tot timpul în gardă.

— De ce mă urmăreai cu binoclul?

— Nu la tine mă uitam.

— Dar te-am văzut. Pedofilule!

— Cum adică?

— Îi ştiu eu pe ăştia ca tine. Ştiu după ce umbli.

— Am venit aici ca să o întâlnesc pe Agnes.

— De ce?

— Asta ne priveşte numai pe noi.

— Îţi cam place, nu?

Şocat, m-am înroşit.

— Cred că e timpul să încheiem discuţia asta.

— Ce discuţie? Răspunde-mi la întrebare!

— Nu am nimic de răspuns.

Sima se uită într-o parte, părând că încercarea de a vorbi cu mine o obosise peste măsură. Mă simţeam jignit. Acuzaţia că aş fi un pedofil era dincolo de orice mi-aş fi putut închipui vreodată. M-am uitat pe furiş la ea. Îşi rodea unghiile foarte concentrată. Părul îi părea a fi o amestecătură de roşu şi negru, şi era încâlcit ca şi cum se pieptănase fiind extrem de nervoasă. În spatele exteriorului aceluia dur, mi s-a părut că descopăr o fetiţă în haine mult prea mari şi prea negre pentru ea.

Agnes intră în cameră. Sima se retrase imediat. Sosise îmblânzitoarea de lei şi bestia se furişase afară. Se aşeză chiar pe scaunul pe care stătuse Sima şi-şi strânse picioarele sub ea, ca şi cum ar fi imitat-o pe fiica ei

adoptivă.

— Aida e doar o copilă, spuse, şi cuvintele au început deodată să se reverse pur şi simplu din ea.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Doar că i s-a amintit acum cine este. Un zero mare şi fără speranţă de îmbunătăţire. O ratată printre mulţi alţi rataţi. Dacă s-ar gândi cineva să înfiinţeze Partidul Rataţilor din Suedia, nu ar duce lipsă de membri care să contribuie cu vasta lor experienţă. Eu am aproape treizeci şi trei de ani. Tu?

— De două ori pe atât.

— Şaizeci şi şase. Asta înseamnă bătrâneţe. Treizeci şi trei nu e mult deloc. Dar e destul ca să realizez că niciodată nu a fost atâta tensiune în ţinuturile noastre câtă este astăzi. Însă nimeni nu pare să fi observat. Cel puţin nimeni dintre oamenii la care te-ai aştepta să ştie pe ce lume se află. În Suedia există o reţea invizibilă de ziduri şi se măreşte pe zi ce trece – despărţind oamenii, mărind distanţele dintre ei. Dacă priveşti superficial, ţi se pare exact invers. Urcă-te într-un metrou în Stockholm şi du-te în suburbii. Nu e prea departe ca număr de kilometri, dar cu toate astea distanţa e enormă. E o prostie să vorbeşti despre intratul în altă lume. E exact aceeaşi lume. Dar, pe măsură ce te depărtezi de centru, fiecare staţie este un alt zid. Când ajungi în cele din urmă la periferie, depinde numai de tine dacă alegi să vezi adevărul situaţiei existente sau nu.

— Şi care este adevărul?

— Că ceea ce tu consideri a fi periferia este de fapt centrul şi acesta recreează încet Suedia. Ţara se roteşte încet şi interiorul şi exteriorul, aproapele şi departele, centrul şi periferia se schimbă între ele. Fetele mele aparţin unui teritoriu al nimănui, în care nu pot vedea nimic nici înapoi, nici înainte. Nimeni nu le vrea, sunt inutile şi respinse. Nu e de mirare că în fiecare dimineaţă când se trezesc singurul lucru de care pot fi sigure este propria lor inutilitate, care parcă le râde în faţă. Aşa că nu vor să se trezească. Nu vor să se dea jos din pat! Au

această amărăciune în ele care le-a fost inoculată de când aveau cinci, şase ani.

— Chiar aşa rău stau lucrurile?

— Chiar mai rău.

— Eu locuiesc pe o insulă. Acolo nu sunt suburbii, doar stânci şi pietre. Şi, cu siguranţă, nu sunt fete nebune care să te alerge fluturând o sabie de samurai.

— Ne purtăm cu copiii noştri atât de rău încât în final nu le rămâne nicio modalitate de exprimare, cu excepţia violenţei. Odinioară, asta era valabil numai pentru băieţi. Acum însă avem bande de fete extrem de dure, care nu ezită deloc să facă rău altora. Am ajuns într-adevăr pe fundul lacului, când fetele sunt atât de disperate, încât se gândesc că singura lor alegere este să se comporte precum cei mai nemernici răufăcători printre prietenii lor.

— Sima m-a făcut pedofil.

— Pe mine mă face târfă când o apucă. Însă cel mai rău îşi spune ei însăşi.

— Ce spune?

— Că e moartă. Inima ei nu poate suporta. Scrie poezii ciudate şi apoi mi le lasă pe birou sau mi le pune în buzunare, fără să-mi spună o vorbă. S-ar prea putea ca în zece ani de acum încolo să fie moartă. De mâna ei sau de a altuia. Sau va avea un accident şi va muri plină de droguri sau alte rahaturi. Acesta este cel mai plauzibil sfârşit la povestea nenorocită a vieţii ei. Dar eu nu pot să renunţ la ea. Ştiu că în interior are o anumită putere. Măcar de-ar reuşi să depăşească sentimentul de inutilitate care o urmăreşte peste tot. Nu am alternativă decât să încerc să o fac să reuşească. E foarte deziluzionată şi extrem de deprimată: eu sunt cea care trebuie să o revitalizeze.

Se ridică în picioare.

— Trebuie să mă duc la poliţie şi să-i bat la cap să facă mai multe eforturi ca s-o găsească pe Miranda. De ce nu faci o plimbare până la grajd şi ne putem continua conversaţia mai târziu?

Am părăsit încăperea. Sima se uita de după perdele urmărindu-mi fiecare mişcare. Mai mulţi pisoi se căţărau

pe baloturile de fân din grajd. În incintele împrejmuite se aflau cai şi vaci. Am recunoscut vag mirosul pe care-l mai simţisem când eram mic, pe vremea când bunicii obişnuiau să ţină animale pe insulă. Am mângâiat boturile cailor şi vacile. Se părea că Agnes Klarström îşi construise o existenţă foarte solidă. Oare ce s-ar fi ales de mine dacă un chirurg mi-ar fi făcut ce i-am făcut eu ei? Oare aş fi ajuns un beţiv înăcrit şi foarte repede mi-aş fi găsit sfârşitul din cauza băuturii pe vreo bancă dintr-un parc? Sau aş fi reuşit să-mi înfrâng soarta potrivnică? Nu ştiu.

Mats Karlsson intră în grajd şi începu să hrănească animalele cu fân. Lucra încet, ca şi cum ar fi fost silit să facă ceva ce detesta.

— Agnes mi-a cerut să-ţi spun să te duci înapoi în casă, spuse el dintr-odată. Am uitat să-ţi zic.

Am intrat înăuntru. Sima nu mai era la fereastră. Bătea uşor vântul şi începuse din nou să ningă. Îmi era frig şi eram obosit. Agnes stătea în hol aşteptându-mă.

— Sima a fugit, spuse ea.

— Dar am văzut-o abia acum câteva minute.

— Asta a fost atunci. Acum a dispărut. Cu maşina ta.

Am băgat mâna în buzunar după cheile de la maşină. Ştiam că încuiasem maşina. Pe măsură ce îmbătrâneşti, te trezeşti că ai din ce în ce mai multe chei în buzunar. Chiar dacă locuieşti singur pe o insulă îndepărtată dintr-un arhipelag.

— Văd că nu mă crezi, spuse ea. Dar am văzut maşina plecând. Şi jacheta Simei nu este nicăieri. Are o jachetă specială de evadare, pe care o ia întotdeauna când mai face câte o încercare de a scăpa de-aici. Poate are senzaţia că are puterea de a o face invulnerabilă, invizibilă. A luat şi sabia cu ea. Fată nesăbuită!

— Dar cheile de la maşină sunt în buzunarul meu.

— Sima a avut un prieten – pe nume Fillipo – un tip drăguţ din Italia, care a învăţat-o tot ce se poate învăţa despre cum se pot deschide maşini încuiate şi cum se poate porni motorul. Băiatul ăsta fura tot timpul maşini parcate în faţa unor piscine sau a unor clădiri în care

funcţionau cazinouri ilegale. Ştia că proprietarii maşinilor aveau să fie ocupaţi pentru un timp mai îndelungat. Numai nişte amatori disperaţi ar putea fura maşini dintr-o parcare obişnuită.

— De unde ştii toate astea?

— Mi-a spus Sima. Are încredere în mine.

— Dar totuşi, îmi fură mie maşina şi dispare.

— Ai putea interpreta asta ca pe un semn de încredere. Se aşteaptă ca noi să înţelegem ce a făcut.

— Dar îmi vreau maşina înapoi!

— Sima de obicei buşeşte maşinile. Ai riscat când ai venit aici. Dar n-aveai de unde să ştii asta, desigur.

— M-am întâlnit cu un bărbat cu un câine. A folosit o expresie de genul „copii împieliţaţi”.

— Şi eu le spun la fel. Ce fel de câine era?

— Nu ştiu. Era maro şi deşirat.

— Atunci, omul pe care l-ai întâlnit era Alexander Bruun. Un fost escroc care lucra într-o bancă şi păcălea oamenii înşelându-i la bani. A fost arestat pentru fraudă, dar nici măcar n-a fost trimis la puşcărie. Acum duce trai pe vătrai cu banii pe care i-a delapidat şi pe care poliţia nu i-a găsit niciodată. Pe mine mă urăşte şi îmi urăşte şi fetele.

Sună la poliţe din biroul ei şi le explică ce s-a întâmplat. Îngrijorarea mea a crescut când am văzut că de fapt avea loc un fel de pălăvrăgeală prietenoasă cu un poliţist care nu părea să creadă că era cazul să se grăbească să prindă fugara care, în mod evident, avea de gând să-mi distrugă maşina deja destul de rablagită.

Puse telefonul în furcă.

— Ce au de gând să facă? am întrebat.

— Nimic.

— Dar vor face ceva, nu-i aşa?

— Nu au resursele disponibile pentru a începe să o caute pe Sima şi maşina ta. La un moment dat o să rămână fără benzină. Atunci Sima o s-o abandoneze şi-o să ia un tren sau un autobuz. Sau va fura o altă maşină. O dată a venit înapoi cu o cisternă de lapte. Întotdeauna se întoarce

la un moment dat. Cei mai mulţi omeni care fug dintr-un anumit loc o fac fără să aibă o destinaţie anume în minte. Tu n-ai fugit niciodată de undeva?

Mi s-a părut că singurul răspuns onest pe care-l puteam da la întrebarea aceea era că de doisprezece ani încoace fugeam întruna. Dar nu am spus asta. Nu am spus nimic, nimic.

Am luat cina la ora şase. Agnes, Aida, Mats Karlsson şi eu. Aida pusese tacâmuri şi pentru cele două fete care fugiseră.

Am mâncat un peşte gratinat fără niciun gust. Am băgat în mine mult prea repede, fiind foarte îngrijorat din cauza maşinii. Fuga Simei părea să o fi inspirat pe Aida, aşa că a vorbit încontinuu. Karlsson asculta cu atenţie şi o încuraja, în timp ce Agnes mânca în linişte.

Când am terminat de mâncat, Aida şi Mats au strâns farfuriile şi s-au ocupat de spălatul vaselor. Eu şi Agnes ne-am dus în grajd.

I-am cerut iertare. Am explicat cât de clar am putut ce se întâmplase în ziua aceea blestemată. Am vorbit rar şi pe îndelete, ca să nu omit niciun amănunt. Faptul rămânea însă că aş fi putut să explic ce se petrecuse în doar câteva cuvinte. Avusese loc ceva ce nu ar fi trebuit vreodată să fie posibil. La fel cum pilotul unui avion poartă în cele din urmă întreaga responsabilitate şi trebuie să se asigure că a fost efectuată o verificare amănunţită a avionului său înainte de a decola, şi eu aveam responsabilitatea de a mă asigura că braţul corect fusese spălat şi expus pe masa de operaţie pentru a fi amputat; şi nu-mi îndeplinisem această responsabilitate.

Ne-am aşezat fiecare pe câte un balot de fân. Ea m-a privit intens tot timpul cât am vorbit. Când am terminat, s-a ridicat şi a hrănit caii cu morcovi dintr-un sac. Apoi a venit să se aşeze lângă mine pe balotul de fân.

— Doamne Dumnezeule, cum te-am mai blestemat! spuse ea. Nu vei reuşi niciodată să înţelegi ce înseamnă pentru cineva care iubeşte înotul să fie forţat să renunţe la el. De multe ori îmi imaginam că te urmăresc, te găsesc şi

îţi tai braţul cu un cuţit foarte bont. Pe urmă aveam să te înfăşor în sârmă ghimpată şi să te arunc în mare. Dar şi sentimentul de ură are o limită în timp. Îţi poate da un fel de putere iluzorie, dar adevărul este că nu e altceva decât un parazit care te consumă pe de-a-ntregul. Acum nu mai contează decât fetele.

Mi-a strâns mâna.

— Oricum, ajunge cu chestia asta, spuse ea. Dacă mai continuăm o să devin prea sentimentală. E foarte uşor pentru cineva cu un singur braţ să devină prea sentimental.

Am intrat înapoi în casă. Din camera Aidei se auzea muzica foarte tare. Scârţâit de chitare, bătăi răsunătoare în tobe. Vibrau pereţii. Sună telefonul mobil pe care-l avea Agnes în buzunar. Ea răspunse, ascultă, rosti câteva cuvinte.

— Era Sima, spuse ea. Îţi trimite salutări.

— Îmi trimite salutări? Unde este?

— Nu a spus. A vrut doar să-i comunic Aidei să o sune.

— Nu te-am auzit să-i spui să se întoarcă aici cu maşina mea.

— Eu ascultam doar. Ea a fost cea care a vorbit.

Agnes s-a ridicat şi a mers sus. O auzeam strigând ca să se facă auzită prin toată muzica aceea. O găsisem pe Agnes Klarström şi nu ţipase la mine. Nu mă potopise cu un şuvoi de acuzaţii. Nici măcar nu ridicase vocea când descrisese cum voia să mă ucidă în visele ei.

Aveam multe la care să mă gândesc. În doar câteva săptămâni trei femei intraseră pe neaşteptate în viaţa mea. Harriet, Louise şi acum şi Agnes. Şi poate trebuia să le adaug şi pe Sima, Miranda şi Aida.

Agnes se întoarse. Am băut cafea. Mats Karlsson nu se vedea pe nicăieri. Muzica bubuia în continuare.

Sună soneria. Când Agnes deschise uşa, erau doi poliţişti cu o fată despre care am presupus că era Miranda. Ofiţerii o ţineau de braţe ca şi cum ar fi fost periculoasă.

Avea una dintre cele mai frumoase feţe pe care le

văzusem vreodată. O Marie Magdalenă pe care o înşfăcaseră soldaţii romani.

Miranda nu spunea nimic, dar am înţeles din conversaţia dintre Agnes şi ofiţerii de poliţie că fusese prinsă de un fermier chiar când încerca să fure un viţel. Agnes protestă indignată – de ce Dumnezeu ar vrea Miranda să fure o vacă? Discuţia devenea din ce în ce mai aprinsă, poliţiştii păreau obosiţi, nimeni nu asculta ce spuneau ceilalţi, iar Miranda stătea pur şi simplu acolo fără să participe deloc.

Poliţia plecă fără să se clarifice dacă acuzaţia de tentativă de furt a unui viţel reuşise sau nu. Agnes îi puse câteva întrebări Mirandei pe un ton ferm. Fata cu faţă frumoasă îi răspunse aşa de încet, încât nu am putut prinde ce spunea.

Urcă scările şi muzica puternică se opri. Agnes se aşeză pe canapea şi-şi examină unghiile.

— Miranda e o fată cum mi-ar fi plăcut să fie propria fiică. Dintre toate fetele care au fost aici, care au venit şi au plecat, cred că ea este cea care va reuşi cel mai bine în viaţă. Atâta vreme cât apucă să descopere acest orizont pe care îl are în ea.

M-a dus într-o cameră din spatele bucătăriei, unde puteam rămâne peste noapte. Mă lăsă aici fiindcă avea multe de făcut în birou. M-am întins pe pat şi am încercat să-mi vizualizez maşina cu ochii minţii. Din motor ieşea fum. Lângă Sima, pe locul din dreapta, se afla sabia proaspăt ascuţită. Ce-ar fi spus, oare, bunicii mei dacă ar fi fost încă în viaţă şi eu aş fi încercat să le povestesc despre toate astea? Nu m-ar fi crezut niciodată, nu ar fi înţeles. Ce ar fi spus taică-meu, chelnerul cel încruntat şi gonit de colo-colo? Mama care bocea? Am închis lumina şi am rămas aşa, întins în întuneric, înconjurat de voci şoptite care-mi spuneau că cei doisprezece ani pe care îi petrecusem pe insula mea mă făcuseră să nu mai am nicio legătură cu lumea reală.

Probabil că am adormit. M-a trezit senzaţia de

răceală pe gât. Veioza de pe noptieră era aprinsă. Am deschis ochii şi am văzut-o pe Sima stând deasupra mea, cu sabia apăsată pe gâtul meu. Nu ştiu cât mi-am ţinut respiraţia până când şi-a luat sabia.

— Mi-a plăcut maşina ta, spuse ea. E veche şi nu merge prea repede, dar mi-a plăcut.

M-am ridicat în capul oaselor. Ea puse sabia pe pervazul ferestrei.

— Maşina e afară, spuse. Nu a păţit nimic.

— Nu-mi plac oamenii care-mi iau maşina fără să mi-o ceară.

Ea se aşeză pe podea, cu spatele la radiator.

— Povesteşte-mi despre insula ta, spuse ea.

— De ce aş face-o? De unde ştii că locuiesc pe o insulă?

— Ştiu o mulţime de lucruri.

— E la destulă depărtare de ţărm şi acum este înconjurată de gheaţă. Toamna furtunile pot fi atât de rele că-ţi aruncă bărcile pe uscat dacă nu le amarezi cum trebuie.

— Şi chiar locuieşti acolo singur?

— Am o pisică şi un câine.

— Nu ţi-e frică de tot spaţiul ăla pustiu?

— Pietrele şi jnepenii nu se prea reped la tine cu o sabie. Oamenii fac asta.

Rămase acolo un moment fără să spună nimic, apoi se ridică în picioare şi luă sabia.

— S-ar putea să vin să te vizitez într-una dintre zilele astea, spuse ea.

— Mă îndoiesc că o vei face.

Zâmbi.

— Şi eu. Dar eu mă înşel de multe ori.

Am încercat să adorm din nou. Cam pe la ora cinci am renunţat. M-am îmbrăcat şi i-am scris un bilet lui Agnes, spunând că plecasem acasă. L-am strecurat pe sub uşa biroului ei.

Toţi cei din casă dormeau când am plecat.

Motorul mirosea a ars şi, când m-am oprit ca să fac

plinul la o benzinărie non-stop, am completat şi uleiul. Am ajuns în port puţin înainte de răsărit.

Am coborât şi am luat-o pe chei. Acum se pornise vântul. În ciuda vastei întinderi de gheaţă, vântul aducea cu el mirosul sărat al mării libere. Portul era iluminat de câteva felinare stradale, iar pe jos erau fragmente de bărci de pescuit care muşcau din cauciucul roţilor.

Am aşteptat să se lumineze înainte să pornesc spre casă peste gheaţă. Habar nu aveam cum puteam să-mi schimb viaţa pentru a putea asimila tot ce se petrecuse.

Aşa cum stăteam singur pe chei, în vântul tăios, extrem de rece, am început să plâng. Fiecare uşă din interiorul meu se legăna înainte şi înapoi în vântul care părea să devină din ce în ce mai puternic.

MAREA

Capitolul 1

Doar la începutul lui aprilie a început dezgheţul. A fost cea mai lungă perioadă în care marea fusese îngheţată, din toţi anii aceştia de când eram aici. La sfârşitul lui martie, puteam încă merge pe gheaţă până la uscat.

Jansson venea cu hidroelicopterul la trei zile şi-mi dădea raportul cu privire la starea gheţii. Din câte îşi amintea el, credea că mai fusese o iarnă în anii ’60, când gheaţa rămăsese aşa de mult în arhipelag.

Peisajul zugrăvit în alb mi s-a părut ameţitor când m-am căţărat pe dealul din spatele casei şi am privit spre orizont. Uneori îmi atârnam ţintele de gheaţă ale bunicului în jurul gâtului, luam un băţ de schi vechi şi plecam să mă plimb în jurul stâncilor care ieşeau din apă şi al pietrelor unde obişnuiau să fie zonele cu heringi: bunicul meu şi tatăl lui înainte reuşeau să scoată de acolo o pradă atât de bogată, că ar fi de neînchipuit în zilele noastre. Mă plimbam în jurul stâncilor unde nu creştea nimic şi-mi aminteam cum vâsleam către ele când eram copil. Acolo, în crevase, se găseau remarcabile rămăşiţe de pe ambarcaţiunile naufragiate, şi diferite obiecte aruncate de valuri pe ţărm. O dată am descoperit un cap de păpuşă şi, cu altă ocazie, am găsit o cutie impermeabilă în care erau mai multe discuri de gramofon vechi, de 70 de rotaţii pe minut. Bunicul a întrebat pe cineva care ştia despre astfel de lucruri şi a aflat că erau cântece nemţeşti din timpul războiului care se terminase pe vremea când eram eu copil. Nu ştiam unde se aflau discurile acelea acum. Pe o altă insuliţă stâncoasă, găsisem un alt jurnal cu coperte impermeabile, pe care vreun căpitan nebun sau cuprins de disperare îl aruncase în mare. Aparţinuse unui vas de marfă care ducea lemn de la gaterele din nordul Suediei până Irlanda, unde era folosit în construcţii. Ambarcaţiunea cântărea 3.000 de tone şi se numea *Flanagan.* Nimeni nu-şi dădea seama cum sau de ce

jurnalul sfârşise în apă. Bunicul pomenise ceva despre un învăţător pensionar care îşi petrecea verile în Lönö, în căsuţa unui fost pilot, Grundström. Tradusese textul, dar nu era nimic neobişnuit notat în jurnal în ziua în care fusese aruncat în mare. Îmi amintesc şi acum data: 9 mai 1947. Ultimul lucru notat era ceva de genul „mecanismul de ancorare trebuie uns cât se poate de curând”. Apoi nimic altceva. Jurnalul era incomplet, dar fusese aruncat în mare. Vasul venea dinspre Kubikenborg cu o încărcătură de lemn pentru Belfast. Vremea era bună, marea aproape complet calmă, şi de dimineaţă fusese menţionat că vântul bătea dinspre sud-est cu o viteză de un metru pe secundă.

Cum lunga iarnă părea să nu se mai sfârşească, m-am gândit deseori la jurnalul acela. Mi se părea că după acea greşeală catastrofală viaţa mea nu avea sens, ca şi cum mi-aş fi aruncat jurnalul neterminat în mare şi apoi aş fi plecat fără să las nicio urmă după mine. Caietul nesemnificativ pe care-l ţineam acum şi în care notam chestii cum ar fi mătăsarii care dispăruseră şi bolile animalelor mele nu prezentau niciun interes nici măcar pentru mine. Făceam acele însemnări căci îmi aminteau în fiecare zi de faptul că viaţa pe care o duceam nu avea niciun fel de substanţă. Scriam despre mătăsari ca să confirm existenţa unei vieţi într-un vacuum.

Brusc am început să mă gândesc la părinţii mei. Mă trezeam adesea în timpul nopţii cu capul plin de amintiri remarcabile, pe care le uitasem demult şi care se reîntorseseră în visele mele. Mi-l imaginam pe tata în genunchi, cum stătea şi-şi alinia soldăţeii de tinichea şi-i mişca reconstituind scena bătăliei de la Waterloo sau Narva. Mama şedea în general în fotoliul ei şi-l urmărea cu o expresie foarte tandră – jocurile se desfăşurau întotdeauna într-o linişte totală; ea doar stătea acolo. Marşul soldaţilor de tinichea arătau că de obicei în căminul nostru era linişte şi pace, doar ocazional întrerupte. În visele mele retrăiam spaima de certurile care izbucneau uneori. Atunci mama plângea şi tata făcea o încercare nu prea reuşită de a-şi arăta furia blestemând

proprietarul de restaurant care îl angajase. Încet-încet mă întorceam în vis la rădăcinile mele. Aveam sentimentul că mergeam înapoi cu un târnăcop în mână, căutând peste tot ceva ce dispăruse.

Chiar şi aşa, iarna aceea trecuse altfel decât îmi imaginasem eu. Harriet mă pusese faţă în faţă cu propria fiică, iar Agnes nu mă ura.

În plus, iarna aceea era şi o iarnă a scrisorilor. Scriam şi primeam răspuns. Pentru prima oară în cei doisprezece ani pe care-i trăisem pe insulă, vizitele lui Jansson aveau un sens. Mă privea în continuare ca pe doctorul lui şi-mi cerea consultaţii pentru durerile lui imaginare. Dar acum îmi aducea scrisori şi, uneori, îi dădeam şi eu câteva.

Prima scrisoare am scris-o chiar în ziua în care am ajuns acasă. Mersesem pe gheaţă în lumina cenuşie a răsăritului. Animalele mele lăsau impresia că erau moarte de foame, în ciuda faptului că le lăsasem mâncare mai mult decât suficientă ca să se hrănească aşa cum se cuvine. După ce am fost mulţumit că au mâncat pe săturate, m-am aşezat la masa din bucătărie şi i-am scris o scrisoare lui Agnes.

Îmi cer iertare că am plecat aşa de intempestiv. Cred că am fost total copleşit de întâlnirea cu persoana care a suferit atât de mult din cauza mea. Erau multe lucruri despre care voiam să vorbesc cu tine şi, la rândul tău, se prea poate să fi avut şi tu o mulţime de întrebări pentru mine. Acum m-am întors pe insula mea. Marea din jurul meu este în continuare îngheţată tun. Sper că plecarea mea bruscă nu ne va face să pierdem legătura.

Nu am modificat niciun cuvânt. A doua zi l-am rugat pe Jansson să o pună la poştă. Nu părea să fi observat că fusesem plecat. A fost curios în legătură cu scrisoarea, desigur, dar nu a spus nimic. Nici măcar nu l-a durut ceva în ziua aceea.

Seara am început să le scriu o scrisoare lui Harriet şi

lui Louise, în ciuda faptului că nu primisem niciun răspuns la scrisoarea anterioară. Am scris mult prea mult şi mi-am dat seama că nu puteam să scriu o epistolă pe care să le-o adresez amândurora: nu prea aveam habar cât de apropiate erau. Am rupt scrisoarea şi am luat-o de la început. Pisica era pe canapea, dormea dusă, iar câinele respira greu lângă sobă. Am încercat să văd dacă are dureri din pricina articulaţiilor. Probabil, nu avea s-o mai ducă decât cel mult până în toamna următoare. Acelaşi lucru era valabil şi pentru pisică.

I-am scris lui Harriet şi am întrebat-o cum se simţea. Era o întrebare prostească fiindcă, bineînţeles, ştiam că era bolnavă. Dar chiar şi aşa, tot am întrebat. Întrebarea imposibilă era cea mai evidentă. Apoi am scris despre călătoria pe care am făcut-o împreună.

Am mers la iazul din pădure. Eu am fost pe punctul de a mă îneca. Tu m-ai scos din apă. Abia acum, când m-am întors acasă, mi-am dat seama cât de aproape am fost de a mă îneca.

La gândul înecului m-a străbătut un fior. Dar asta nu m-a împiedicat să-mi sap în fiecare dimineaţă o gaură în gheaţă ca să-mi fac baia zilnică. Totuşi, după câteva zile am observat că nu mai aveam nevoie de baia mea aşa de des ca înainte. După întâlnirea cu Harriet şi Louise, nu mi se mai părea la fel de esenţial să mă expun la frig. Băile matinale au devenit mai puţin frecvente.

În aceeaşi seară i-am scris o scrisoare lui Louise. Am citit despre Caravaggio într-o enciclopedie veche din 1909, aşa-numita Ediţie Bufniţă. Mi-am început scrisoarea cu un citat din enciclopedie: „Nuanţele sale izbitoare, deşi sumbre, şi îndrăzneţele sale reprezentări ale naturii au atras o mare şi justificată atenţie”. Am rupt foaia. Nu puteam pretinde că ceea ce scrisesem era părerea mea. Nici nu voiam să recunosc faptul că furasem citatul dintr-o enciclopedie veche de aproape o sută de ani, deşi schimbasem nişte vorbe ca să sune contemporan.

Am luat-o de la început. Scrisoarea s-a dovedit a fi foarte scurtă.

Am trântit uşa rulotei tale când am plecat. Nu ar fi trebuit să fac asta. Nu am putut să-mi stăpânesc sentimentul de derută. Îmi cer scuze pentru asta. Sper că nu ne vom continua vieţile de acum încolo prefăcându-ne că celălalt nu există.

Nu a fost o scrisoare bună. Am descoperit, două zile mai târziu, cât de prost fusese primită. Telefonul a sunat la miezul nopţii. Am bâjbâit clătinându-mă încoace şi încolo, pe jumătate adormit, împiedicându-mă de animalele mele înspăimântate, înainte de a fi în stare să ridic receptorul. Era Louise. Era furioasă. Ţipa atât de tare, că aproape mi-a spart timpanele.

— Sunt atât de supărată pe tine! Cum poţi scrie o asemenea scrisoare? Tu eşti cel care trânteşte uşa în urma lui în momentul în care lucrurile iau o turnură neplăcută.

Auzeam că scrâşneşte din dinţi. Era ora trei dimineaţa. Am încercat să o calmez. Ceea ce a făcut-o şi mai furioasă. Aşa că nu am mai zis nimic. Am lăsat-o să-şi verse toţi nervii.

Aceasta este fiica mea, îmi repetam încontinuu. Spune ceea ce trebuie să spună. Şi ştiam că scrisoarea mea nu fusese potrivită.

Nu ştiu cât a continuat să ţipe aşa de la capătul celălalt al firului. Dar brusc, în mijlocul propoziţiei, s-a auzit un clic şi legătura s-a întrerupt. Mi s-a părut că liniştea însăşi avea ecou. M-am ridicat şi am deschis uşa de la camera de zi. Muşuroiul era şi mai mare. Sau cel puţin aşa îmi făcea impresia. Dar oare e posibil ca muşuroaiele să crească în timpul iernii, când insectele hibernează? Ştiam la fel de puţin despre asta cât ştiam despre cea mai bună manieră de a-i răspunde lui Louise. Înţelegeam de ce era supărată. Dar oare ea mă înţelegea? De fapt, era ceva de înţeles? E posibil să ajungi să priveşti o femeie adultă, despre a cărei existenţă nu ai avut habar, ca pe fiica ta? Şi

ce eram eu pentru ea?

În noaptea aceea nu am mai dormit. Mă apucase o spaimă pe care nu o puteam stăpâni în niciun fel. M-am aşezat la masa din bucătărie, strângând cu putere în mâini muşamaua albastră ce se afla pe ea încă de când trăia bunica. Mă simţeam copleşit de senzaţia de pustietate şi de neputinţă. Louise îşi înfipsese ghearele adânc în cea mai ascunsă parte a fiinţei mele.

Am ieşit la răsăritul soarelui. M-am gândit că ar fi fost mai bine dacă Harriet n-ar fi apărut niciodată acolo pe gheaţă. Mi-aş fi putut duce viaţa fără o fiică, aşa cum Louise ar fi mers foarte bine mai departe fără un tată.

Jos, pe ponton, m-am înfăşurat în vechea haină de blană a bunicului şi m-am aşezat pe bancă. Şi câinele, şi pisica plecaseră fiecare pe drumul lui, după cum arătau urmele din zăpadă. Rareori mergeau undeva împreună. M-am întrebat dacă vreodată se minţeau unul pe altul cu privire la ceea ce aveau de gând.

M-am ridicat şi am scos un strigăt lung către orizontul înnegurat. Zgomotul s-a pierdut în lumina cenuşie. Rutina cu care mă obişnuisem fusese întreruptă. Harriet apăruse de nicăieri şi îmi întorsese viaţa cu fundul în sus. Louise urlase un adevăr în urechea mea, iar eu nu aveam nicio modalitate de a mă apăra de el. Poate avea să vină un moment când şi Agnes mă va ataca cu o furie neaşteptată?

M-am lăsat să cad din nou pe bancă. Mi-am amintit de cuvintele bunicii, de temerile ei. Dacă mergeai şi intrai în ceaţă, era posibil să dispari şi să nu se mai audă nimic despre tine niciodată. Locuisem singur pe insula asta timp de doisprezece ani. Acum mi se părea că fusese invadată de trei femei.

S-ar cuveni să le invit pe toate să mă viziteze când vine vara. Într-o seară frumoasă de vară, ar putea să mă atace pe rând. În cele din urmă, când nu va mai rămâne aproape nimic din mine, Louise şi-ar putea pune mănuşile de box şi să mă doboare de tot, să mă facă knockout.

Ar putea să numere şi până la o mie, şi eu tot nu m-aş ridica.

Câteva ore mai târziu, mi-am deschis gaura din gheaţă şi m-am băgat în apa extrem de rece. În dimineaţa aceasta, m-am forţat să rămân acolo un interval neobişnuit de mare.

Jansson a apărut la timp, dar nu avea nimic pentru mine şi nici eu pentru el. Tocmai când era pe punctul de a pleca, mi-am amintit că trecuse foarte mult timp de când se plânsese de vreo durere de dinţi.

— Cum mai stai cu dinţii?

Jansson păru surprins:

— Care dinţi?

Nu am mai întrebat nimic. Hidroelicopterul a dispărut în ceaţă. Pe drumul înapoi dinspre ponton, m-am oprit lângă barcă şi am ridicat încă o dată prelata. Chila putrezea. Dacă nu mă ocupam de ea nici anul acesta, avea să devină imposibil de salvat.

În aceeaşi zi i-am scris o altă scrisoare lui Louise. I-am cerut iertare pentru tot ce mi-am putut aminti şi, de asemenea, pentru tot ce uitasem şi pentru supărările pe care aveam să i le pricinuiesc pe viitor. Am încheiat scrisoarea cu câteva rânduri despre barcă:

Am o barcă veche, care a fost a bunicului meu. E pusă pe nişte suporturi şi e acoperită cu o prelată. E o ruşine faptul că am tratat barca asta în halul în care am tratat-o. Pur şi simplu nu am îngrijit-o cum trebuia. Adesea mă gândesc că, de când am venit să locuiesc pe insula asta, şi eu am trăit pe nişte suporturi şi acoperit cu o prelată. Nu voi fi niciodată în stare să-mi dau seama ce să fac cu barca până când nu-mi voi da seama ce să fac cu mine însumi.

Câteva zile mai târziu, i-am dat scrisoarea lui Jansson şi săptămâna următoare a adus un răspuns. După câteva zile de dezgheţ, se făcuse din nou frig. Iarna refuza să-şi slăbească strânsoarea. M-am aşezat la masa din bucătărie

să citesc scrisoarea. Închisesem pisica şi câinele afară – uneori pur şi simplu nu suportam să îi văd.

Louise scria:

Uneori am senzaţia că mi-am trăit toată viaţa până acum cu buzele uscate şi crăpate. Cuvintele astea mi-au venit în cap într-o dimineaţă când viaţa mea mi-a părut mai groaznică decât de obicei. Nu trebuie să-ţi vorbesc despre cum mi-a fost fiindcă deja ai idee despre toate astea. Dacă ţi-aş da nişte detalii în plus nu cred că aş schimba ceva. Acum încerc să găsesc o modalitate de a trăi ştiind că tu exişti, tu, vietatea pădurii care a apărut într-o zi din desişuri şi s-a dovedit a fi tatăl meu. Chiar dacă ştiu că Harriet ar fi trebuit să explice, nu mă pot abţine să nu fiu supărată şi pe tine. Când ai luat-o la goană, m-am simţit ca şi cum mi-ai fi tras un pumn în faţă. La început, am fost uşurată că ai plecat. Dar senzaţia de pustietate interioară a devenit prea greu de îndurat. Aşa că sper că vom fi capabili să găsim o cale de a deveni prieteni măcar la un moment dat, curând.

Semna scrisoarea cu un L cu înflorituri.

Ce nenorocire, m-am gândit. Louise are toate motivele din lume să-şi îndrepte furia spre noi doi.

Iarna a început să se înmoaie în timp ce scrisorile circulau între rulotă şi insulă. Şi, ocazional, mai primeam şi câte un plic de la Harriet, care acum se înapoiase la Stockholm. Nu a reieşit cum a ajuns acolo. Spunea că se simte foarte obosită, dar gândul la iazul din pădure şi faptul că eu şi Louise ne cunoscuserăm în sfârşit îi dădea putere. Am întrebat-o despre starea ei, dar niciodată nu mi-a răspuns.

Scrisorile ei trădau o resemnare liniştită, aproape reverenţioasă, total opuse celor de la Louise în care, printre rânduri, se citea întotdeauna posibilitatea unei izbucniri de furie.

În fiecare dimineaţă când mă sculam, îmi puneam în

minte să încerc să-mi pun ordine în viaţă. Nu mai puteam să las să treacă zilele fără să fac ceva constructiv.

Dar nu ajungeam nicăieri. Nu luam nicio hotărâre. Din când în când, ridicam prelata de pe barcă şi aveam sentimentul că mă vedeam pe mine însumi. Vopseaua scorojită era a mea, şi la fel şi crăpăturile şi umezeala. Poate chiar şi mirosul de lemn care putrezea încet.

Zilele creşteau. Începuseră să se întoarcă păsările călătoare. De obicei, stolurile treceau în timpul nopţii. Prin binoclu, se vedeau păsări marine la marginea exterioară a gheţii.

Câinele mi-a murit pe 19 aprilie. L-am lăsat afară ca de obicei, când am coborât în bucătărie dimineaţă devreme. Am văzut că a ieşit cu greutate din coşul lui, dar m-am gândit că va supravieţui totuşi toată vara. După baia obişnuită în copcă, m-am dus la magazia cu bărci să caut nişte scule de care aveam nevoie ca să repar o ţeavă care picura în baie. Mi s-a părut ciudat că nu a apărut câinele, dar nu m-am dus să-l caut. Abia când s-a făcut ora cinei am realizat că nu-l văzusem toată ziua. Până şi pisica părea îngrijorată. Stătea pe trepte, în faţa uşii de la intrare, într-o postură gânditoare. Am ieşit şi l-am strigat, dar nu a apărut. Mi-am dat seama că se întâmplase ceva. Mi-am pus jacheta şi am început să-l caut. După aproape o oră, l-am găsit în partea îndepărtată a insulei, lângă formaţiunile stâncoase neobişnuite care se ridicau din gheaţă ca nişte stâlpi gigantici. Zăcea într-o mică scobitură, la adăpost de vânt. Nu ştiu cât am rămas acolo uitându-mă la el. Avea ochii deschişi, strălucitori ca nişte cristale – la fel ca pescăruşul pe care-l găsisem mai la începutul iernii, degerat lângă ponton.

Se putea ascunde de vânt, dar nu avea unde să se ascundă de moarte.

I-am dus cadavrul înapoi în casă. Era mai greu decât mă aşteptasem. Morţii sunt întotdeauna grei. Am adus un târnăcop şi încet am făcut o groapă suficient de mare sub măr. Pisica stătea pe trepte, urmărind întreaga procedură.

Trupul câinelui era ţeapăn când l-am apăsat ca să se potrivească în groapa pe care apoi am astupat-o cu pământ.

Am rezemat târnăcopul şi lopata de peretele casei. Ceaţa de dimineaţă se întorsese, dar acum mi se înceţoşaseră şi mie ochii. Plângeam pentru prietenul pierdut.

Am notat această moarte în jurnal şi am calculat că avusese nouă ani şi trei luni. L-am cumpărat când era pui de la bătrânul pescar care obişnuia să împerecheze şi să vândă câini de rase dubioase.

M-am gândit un timp la posibilitatea de a cumpăra un alt câine, dar viitorul era prea nesigur. Nu mai avea să treacă mult până ce şi pisica mă va părăsi. Atunci nu ar mai fi fost nimic care să mă lege de insulă dacă nu mai voiam să rămân aici.

Le-am scris lui Louise şi lui Harriet despre moartea câinelui. La ambele scrisori m-a pufnit plânsul.

Louise a înţeles cât de tare trebuie să-mi lipsească, în timp ce Harriet s-a întrebat cum era oare posibil să fiu trist pentru că un câine amărât şi schilod îşi găsise în sfârşit liniştea.

Au trecut săptămâni întregi, dar eu tot nu m-am apucat să lucrez la barcă. Aveam senzaţia că aşteptam să se întâmple ceva. Poate era cazul să-mi scriu mie însumi o scrisoare şi să explic care-mi erau planurile de viitor?

Zilele au devenit mai lungi. Zăpada din crevasele de piatră a început să se topească. Dar marea era în continuare îngheţată.

În cele din urmă, gheaţa a început şi ea să cedeze. Într-o dimineaţă m-am trezit şi am descoperit că toate canalele erau acum navigabile până la marea liberă. Jansson a venit cu barca lui cu motor: lăsase hidroelicopterul în locul unde-l ţinea pe timpul verii. Se hotărâse să cumpere un hovercraft până iarna viitoare. Nu sunt sigur că am înţeles ce era un hovercraft, în ciuda faptului că mi-a făcut o descriere detaliată fără ca eu să i-o cer. M-a implorat să mă uit la umărul lui stâng. Simţeam

că era o umflătură acolo? Putea fi o tumoare?

Nu era nimic. Jansson era în continuare sănătos tun.

În aceeaşi zi am scos prelata de pe barcă şi am început să hârşâi vopseaua. Am reuşit să curăţ prova de vopseaua veche.

Aveam intenţia să continui a doua zi. Dar s-a întâmplat ceva ce m-a împiedicat să o fac. Când mă îndreptam spre locul unde-mi făceam baia de dimineaţă, am descoperit o mică barcă trasă pe ţărm, lângă ponton.

M-am oprit brusc şi mi s-a tăiat răsuflarea.

Uşa magazie cu bărci era deschisă.

Cineva venise să-mi facă o vizită.

Capitolul 2

Am zărit o rază de lumină în magazia cu bărci. Sima apăru din întuneric, cu sabia în mână.

— Am crezut că n-o să te mai scoli niciodată.

— Cum ai ajuns aici? Ce-i cu barca aia pe care ai tras-o lângă ponton?

— Am luat-o.

— Ai luat-o?

— Din port. Era legată. Dar nu s-a inventat încă lanţul care să mă poată opri pe mine.

— Vrei să spui că ai furat barca?

Pisica venise pe ponton şi o studia de la depărtare pe Sima.

— Unde ţi-e câinele?

— A murit.

— Cum adică a murit?

— E mort. Nu poţi să fii mort decât într-un singur fel. Când eşti mort nu eşti viu. Neviu. Mort. Câinele meu este mort.

— Şi eu am avut un câine o dată. Şi al meu e mort.

— Toţi câinii mor. Nici pisica mea nu o mai duce prea mult. Şi ea e bătrână.

— O s-o împuşti? Ai puşcă?

— Nici prin cap nu mi-ar trece să-ţi spun. Vreau să ştiu de ce eşti aici şi de ce ai furat o barcă.

— Am vrut să te văd.

— De ce?

— Pentru că nu mi-a plăcut de tine.

— Ai vrut să mă vezi pentru că nu-ţi place de mine?

— Vreau ca tu să ştii de ce nu-mi place de tine.

— Eşti nebună. Cum de ştii cum să te descurci cu o barcă?

— Am petrecut ceva timp la o şcoală de reeducare pe malul lacului Vättern. Ei aveau o barcă.

— De unde ai ştiut unde stau?

— L-am întrebat pe un bătrân care dădea cu mătura frunzele din faţa bisericii. N-a fost greu. L-am întrebat pur

şi simplu despre un doctor care s-a ascuns de lume pe o insulă. I-am spus că sunt fiica ta.

Am renunţat. Avea răspuns la orice întrebare. Hugo Persson era angajat ca să aibă grijă de curtea bisericii şi ştiam că-i place să bârfească. Se prea poate să-i fi spus fetei cum să ajungă aici – nu era prea greu: drept înainte spre Mittbåden, unde era farul, apoi prin canalul Järnsundet, cu culmile sale înalte de-o parte şi de alta, şi apoi la insula mea, unde se aflau două faruri aproape de stâncile de la intrarea în micul canal care ducea la magazia mea cu bărci.

Se vedea că era obosită. Avea privirea lipsită de expresie, era palidă la faţă şi avea părul prins într-o parte şi cealaltă a capului cu agrafe ieftine. Era îmbrăcată toată în negru, iar adidaşii din picioare aveau o dungă roşie.

— Vino cu mine acasă, i-am spus. Probabil că ţi-e foame. O să-ţi dau ceva de mâncare. Pe urmă o să sun paza de coastă să le spun că eşti aici şi că ai furat o barcă. O să vină după tine.

Nu mi-a răspuns nimic şi nici nu m-a ameninţat cu sabia. După ce am intrat şi am luat loc în bucătărie, am întrebat-o ce voia.

— Terci de ovăz.

— Credeam că nimeni nu mai mănâncă terci în zilele noastre.

— Habar nu am ce fac alţii. Dar eu vreau terci de ovăz. Pot să-l prepar chiar eu.

Aveam nişte ovăz şi o cutie de sos de mere care nu depăşise cu prea mult data expirării. A făcut un terci foarte gros, a dat la o parte cutia de sos de mere şi şi-a umplut bolul cu lapte. A mâncat încet. Sabia era pe masă. Am întrebat-o dacă vrea cafea sau ceai. A clătinat din cap. Voia doar terci. Am încercat să mă dumiresc de ce venise pe insulă să mă vadă. Ce voia? Ultima dată când ne întâlniserăm alergase spre mine cu sabia ridicată deasupra capului. Acum se afla la masa mea din bucătărie şi mânca terci. Nu avea niciun sens. Şi-a clătit bolul şi l-a pus pe suportul de scurgere.

— Sunt obosită. Trebuie să dorm.

— În camera aceea e un pat. Poţi dormi acolo. Dar trebuie să te avertizez că e un muşuroi de furnici în cameră. Şi, cum a venit primăvara, au început şi ele să devină active.

M-a crezut. Avusese îndoieli că îmi murise câinele, dar a crezut ce i-am spus despre muşuroi. Mi-a făcut semn spre canapeaua din bucătărie.

— Pot dormi acolo.

I-am dat o pernă şi o pătură. Nu şi-a scos nimic de pe ea, nici măcar pantofii; pur şi simplu şi-a tras pătura peste cap şi a adormit. Am aşteptat ca să fiu sigur şi pe urmă m-am dus să mă îmbrac.

Însoţit de pisică, m-am întors la intrarea în canal. Barca era un Ryd cu motor exterior Mercury, de 25 de cai-putere. Podeaua bărcii se zgâriase tare de pietrele de pe fundul mării. Nu era nicio îndoială că venise intenţionat cu barca până pe ţărm. Am încercat să văd dacă plesnise plasticul, dar n-am găsit nicio gaură.

Era zi de poştă: Jansson avea să observe barca. Aveam doar câteva ore ca să mă hotărăsc ce să fac. De fapt, nu mă hotărâsem deloc să chem garda de coastă. Dacă era posibil, aş fi preferat s-o conving să se întoarcă la Agnes fără să implic autorităţile. Aveam şi eu propriile interese în acest sens. În niciun caz nu s-ar fi cuvenit ca un doctor bătrân ca mine să fie vizitat de fete fugare care furau bărci.

Cu ajutorul unei prăjini cu cârlig pentru bărci şi al unei scânduri pe post de levier, am reuşit să împing barca înapoi pe apă. Am folosit prăjina cu cârlig pentru a o trage până la capătul pontonului, şi am legat-o de mica mea barcă cu vâsle. Avea aprindere electrică, dar era nevoie de o cheie şi nu mai era cazul să spun că aceasta nu fusese în contact când Sima furase barca. Unise două fire, şi la fel am făcut şi eu. Motorul a pornit la a patra încercare. Elicea şi pinionul erau nevătămate. Am dat înapoi faţă de ponton şi am îndreptat barca spre două stânci ieşite din apă, cunoscute drept Suspinele. Între ele se afla un mic port

natural, ferit privirii. Deocamdată, puteam lăsa barca furată acolo.

Nu se ştie de ce cele două stânci ieşite din apă sunt cunoscute drept Suspinele. Jansson susţine că acum mult timp trăia pe meleagurile acestea un păsărar cu numele de Måsse, care ofta ori de câte ori împuşca o raţă polară.

Nu ştiu dacă e adevărat. Insuliţele formate doar din stânci nu aveau nume pe niciuna dintre hărţile mele. Dar îmi place ideea că nişte stânci goale, care ies din mare poartă numele Suspinele. Uneori, ai sentimentul că pomii şoptesc, florile murmură, tufişurile de fructe sălbatice îngână triluri necunoscute şi că trandafirii sălbatici, din crevasele din spatele mărului bunică-mii, cântă frumoase melodii la nişte instrumente invizibile. Atunci stâncile de ce n-ar suspina?

Mi-a luat aproape o oră să mă întorc vâslind înapoi la ponton. N-aveam nicio şansă să-mi fac baia de dimineaţă azi. M-am înapoiat în casă. Sima dormea sub pătură. Nu se mişcase deloc de când se culcase. În timp ce mă uitam la ea, am auzit bâzâitul înfundat al bărcii lui Jansson. M-am întors pe ponton şi l-am aşteptat. Bătea o briză uşoară dinspre nord-est, temperatura era în jur de cinci grade şi primăvara părea în continuare destul de departe. Am observat o ştiucă lângă capătul pontonului, dar imediat s-a făcut nevăzută.

Jansson avea probleme cu scalpul astăzi. Îi era teamă că începea să chelească. I-am sugerat să consulte un frizer. În loc de asta, a despăturit o foaie pe care o smulsese dintr-o revistă săptămânală sau aşa ceva, şi mi-a spus să o citesc. Era o reclamă mare, la o poţiune miraculoasă care promitea rezultate imediate; am observat că unul dintre ingrediente era lavanda. M-am gândit la mama şi i-am spus lui Jansson că nu trebuia să creadă tot ce citea în reclame scumpe.

— Vreau să-mi dai un sfat.

— Ţi-am dat deja. Consultă un frizer. Fără îndoială va şti mult mai multe despre căderea părului decât mine.

— N-ai aflat nimic despre chelie când te pregăteai să devii doctor?

— Nu prea multe, trebuie să recunosc.

Îşi scoase şapca şi îşi înclină capul ca şi cum brusc voia să-şi arate supunerea. Din câte îmi puteam da eu seama, avea părul des şi sănătos peste tot, inclusiv în creştetul capului.

— Nu vezi că se răreşte?

— E normal să fie aşa pe măsură ce înaintezi în vârstă.

— Potrivit reclamei ăsteia, te înşeli.

— În cazul ăsta îţi sugerez să comanzi chestia asta şi să te masezi până-ţi intră în scalp.

Jansson făcu foaia cocoloş.

— Uneori mă întreb dacă eşti într-adevăr doctor.

— Orice aş fi, tot pot să fac diferenţa dintre oameni care au dureri şi suferinţe reale şi un poştaş ipohondru.

Deschise gura să-mi răspundă, când am observat că privirea i se mută de la faţa mea şi se concentrează undeva în spate. M-am întors. Sima era acolo în picioare. Avea pisica în braţe şi sabia de samurai îi atârna de curea. Nu spuse nimic, doar zâmbi.

Jansson se holba la ea. În câteva zile, întregul arhipelag avea să afle că eram vizitat de o tânără cu ochii negri, părul încâlcit şi o sabie de samurai.

— Cred că până la urmă o să comand loţiunea, spuse Jansson prietenos. Mai bine nu te mai deranjez. Nu am corespondenţă pentru tine astăzi.

L-am urmărit cum dădea înapoi îndepărtându-se de ponton. Când m-am întors, Sima era în drum spre casă. Pusese pisica jos la jumătatea dealului.

Când am intrat, stătea la masa din bucătărie şi fuma.

— Unde e barca? întrebă.

— Am mutat-o într-un loc de unde să nu se vadă.

— Cine era ăla cu care vorbeai pe ponton?

— Numele lui este Jansson şi este cel care distribuie corespondenţa aici, în arhipelag. N-a fost prea bine că te-a văzut aici.

— De ce nu?
— Bârfeşte. Trăncăneşte.
— Nu mă deranjează.
— Tu nu locuieşti aici. Eu, da.

Îşi stinse ţigara într-una dintre vechile farfuriuţe de cafea ale bunicii. Ceea ce nu mi-a plăcut.

— Am visat că turnai un muşuroi de furnici peste mine. Am încercat să mă apăr cu sabia, dar i s-a rupt lama. Atunci m-am trezit. De ce ai un muşuroi de furnici în camera aia?

— Nu aveai de ce să te duci acolo.

— Cred că e o chestie super. Jumătate din faţa de masă a fost deja înghiţită de el. În câţiva ani toată masa va fi acoperită.

Brusc am observat ceva ce ignorasem mai devreme. Sima era agitată. Avea mişcări nervoase şi, când m-am uitat la ea cu coada ochiului, am văzut că-şi freca degetele încontinuu.

M-a frapat faptul că acum mulţi ani văzusem aceeaşi mişcare nervoasă de frecare a degetelor la un pacient al cărui picior fusesem silit să-l amputez din cauza unor complicaţii cauzate de diabet. Avea o spaimă acută de germeni şi era labil psihic, suferind de depresii puternice.

Pisica sări pe masă. Până în urmă cu câţiva ani aveam obiceiul s-o izgonesc dând-o jos, dar acum nu mai făceam asta. Pisica mă înfrânsese. Am mişcat sabia ca să nu se rănească la lăbuţe. Sima tresări. Pisica se încolăci pe muşama şi începu să toarcă. Împreună cu Sima am rămas în tăcere cu ochii la ea.

— Spune-mi pe bune, am zis. Mărturiseşte-mi de ce eşti aici şi unde crezi că te îndrepţi. Apoi putem să ne gândim la cea mai bună soluţie ca să evităm problemele inutile.

— Unde e barca?

— Am ancorat-o într-un golfuleţ între două insuliţe stâncoase, cunoscute drept Suspinele.

— De ce ar numi cineva o insulă suspin?

— E şi un recif aici, care se numeşte Fund de Alamă.

Şi o adâncitură chiar dincolo de Bogholmen, care se numeşte Pârţ. Insulele au şi ele nume, ca oamenii. Uneori nu ştie nimeni de unde vin.

— Deci, ai ascuns barca?

— Da.

— Mulţumesc.

— Nu ştiu dacă ai pentru ce să-mi mulţumeşti. Dar dacă nu îmi spui mai repede, iau telefonul şi chem paza de coastă. Ajung în jumătate de oră şi te iau de aici.

— Dacă pui mâna pe telefon, ţi-o tai.

Am tras adânc aer în piept şi am spus:

— Nu ai vrea să atingi sabia aia fiindcă am pus eu mâna pe ea. Ţie îţi este teamă de germeni. Te îngrozeşte gândul că s-ar putea să iei vreo boală contagioasă.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

Aveam dreptate. Un fel de tremur imperceptibil îi străbătuse corpul. Aparenţa ei dură îi fusese străpunsă. Aşa că a contraatacat. Mi-a apucat bătrâna pisică de ceafă şi a aruncat-o în direcţia lăzii cu lemne de foc. Apoi a început să ţipe la mine în limba ei maternă. M-am uitat la lung ea, repetându-mi în gând că nu era fiica mea, nu era responsabilitatea mea.

Brusc s-a oprit din ţipat.

— Nu iei sabia în mână? Nu apuci mânerul? Ca să mă faci bucăţele?

— De ce eşti atât de oribil?

— Nimeni nu se poartă cu pisica mea cum ai făcut-o tu.

— Nu pot să sufăr părul de pisică. Sunt alergică.

— Asta nu-ţi dă dreptul să-mi omori pisica.

M-am ridicat să-i dau drumul pisicii afară. Stătea lângă uşa de la intrare, măsurându-mă suspicioasă. Am ieşit cu ea, gândindu-mă că poate Sima avea nevoie să rămână un timp singură. Razele soarelui spărseseră pătura de nori, marea era perfect calmă şi era cea mai călduroasă zi de primăvară de până acum. Pisica dispăru pe lângă colţul casei. Am privit pe furiş pe fereastră înăuntru. Sima era lângă chiuvetă şi se spăla pe mâini. Apoi se şterse cu

grijă, frecă bine mânerul sabiei cu prosopul şi puse sabia la loc pe masă.

După mine, era o persoană absolut de neînţeles. Nu-mi puteam închipui ce se petrecea în capul ei. N-aveam nici cea mai mică idee.

Am intrat înapoi. Ea stătea la masă, aşteptând. Nu am pomenit nimic despre sabie. Ea mă privi şi spuse:

— Chara. Aşa mi-ar plăcea să mi se zică.

— De ce?

— Pentru că e un nume frumos. Pentru că este numele unui telescop. E pe Mount Wilson, lângă Los Angeles. O să mă duc acolo înainte să mor. Se pot vedea stelele prin telescop. Şi lucruri pe care nici n-ai putea să ţi le imaginezi. Telescopul acela este mai puternic decât oricare altul.

Începu să vorbească şoptit, ca şi cum ar fi fost în transă sau ar fi vrut să-mi încredinţeze un secret extrem de important.

— E atât de puternic, încât poţi să stai aici, pe pământ şi să vezi chiar şi un om care s-ar afla pe lună. Aş vrea să fiu eu persoana aceea.

Simţeam ce încerca să spună. O fetiţă hăituită, care alerga să scape de tot, în special de ea însăşi, credea că, deşi era invizibilă aici, pe pământ, putea deveni vizibilă prin telescopul acela foarte puternic.

Aveam sentimentul că începeam să pricep o mică parte din cine era ea. Am încercat să continui conversaţia vorbind despre cerul senin pe care-l aveam noi aici, pe insule, în nopţile clare de toamnă, fără lună. Dar ea se retrase din nou în cochilia ei şi nu se mai aventura să spună nimic; părea că regretă şi faptul că spusese ceea ce-mi spusese.

Un timp, am stat în linişte. Apoi am întrebat-o din nou de ce venise aici.

— Petrol, spuse ea. Am intenţia să plec în Rusia şi să mă îmbogăţesc. În Rusia e petrol. Pe urmă o să mă întorc aici şi mă fac piromană.

— Şi la ce vrei să dai foc?

— La toate casele în care am fost forţată să trăiesc împotriva voinţei mele.

— Intenţionezi să dai foc şi casei mele?

— Asta e singura pe care am s-o las în pace. Pe asta şi pe cea a lui Agnes. Dar pe restul o să le ard din temelii.

Fata era nebună. Nu numai că umbla de colo până colo cu o sabie letală scoasă la vedere, ci mai avea şi cele mai confuze idei despre viitorul ei.

Păru că-mi citeşte gândurile.

— Nu mă crezi?

— Ca să fiu sincer, nu.

— Atunci, poţi să te duci dracului.

— Nimeni nu vorbeşte în halul ăsta în casa mea. Pot să aduc paza de coastă aici mai repede decât crezi.

Am dat cu pumnul în vechea farfurioară a bunicii, pe care Sima o folosise ca scrumieră. Bucăţi de porţelan zburară în toată bucătăria. Ea rămase acolo nemişcată, ca şi cum izbucnirea mea nu avea nimic de-a face cu ea.

— Nu vreau să te superi, spuse ea calm. Vreau doar să petrec o noapte aici. Pe urmă o să plec.

— Până la urmă de ce ai venit aici?

Răspunsul ei mă surprinse:

— Dar tu m-ai invitat aici.

— Nu-mi aduc aminte să fi făcut aşa ceva.

— Ai spus că nu crezi că voi veni vreodată. Am vrut să-ţi dovedesc că te-ai înşelat. În plus, sunt în drum spre Rusia.

— Nu cred nicio iotă din ce-mi spui. Nu poţi să-mi spui adevărul?

— Nu cred că vrei să auzi asta.

— De ce n-aş vrea?

— De ce crezi că am sabia la mine? Vreau să fiu capabilă să mă apăr. A fost o vreme când n-am putut să o fac. Când aveam unsprezece ani.

Mi-am dat seama că asta era probabil adevărat. Vulnerabilitatea i se vedea, în ciuda furiei.

— Te cred. Dar de ce-ai venit aici? Doar nu vrei să-mi spui cu adevărat că te afli în drum spre Rusia?

— Ştiu că o să reuşesc acolo.

— Ce o să faci? O să sapi după petrol cu mâinile goale? Nici măcar n-o să te lase să intri în ţară. De ce nu stai cu Agnes?

— Trebuie să fac altceva, să merg mai departe. Am lăsat un bilet în care am spus că am plecat spre nord.

— Dar aici este sudul!

— Nu vreau să mă urmărească. Uneori se poartă exact ca un câine. Poate mirosi şi aduce înapoi pe oricine fuge. Vreau să stau aici doar puţin timp. Pe urmă plec.

— Trebuie să realizezi că aşa ceva nu este posibil.

— Te las dacă-mi permiţi să rămân.

— Mă laşi să ce?

— Tu ce crezi?

Brusc mi-am dat seama ce-mi oferea.

— Drept cine mă iei? O să uit că mi-ai spus asta. Nu am auzit absolut nimic.

Am fost atât de supărat, că am ieşit ca o furtună afară. M-am gândit la zvonurile pe care, fără îndoială, Jansson începuse deja să le răspândească peste tot în insule. Ajunsesem un fel de Fredrik, bărbatul care profita în taină de fete tinere importate, dintr-o ţară arabă.

M-am aşezat pe ponton. Ceea ce-mi spusese Sima nu numai că mă ruşinase, mă şi întristase. Începeam să înţeleg povara îngrozitoare pe care o ducea pe umeri.

După un timp a venit şi ea pe ponton.

— Stai jos, am spus. Poţi rămâne aici câteva zile.

Îi simţeam sentimentul de panică. Îi tremurau picioarele. Nu puteam s-o arunc pur şi simplu afară. În plus, aveam nevoie de timp ca să mă gândesc. O a patra femeie îmi invadase viaţa şi avea nevoie de ajutorul meu, deşi eu habar nu aveam cum puteam să i-l dau.

Am mâncat ultima bucată de carne de iepure din congelator. Sima mai mult împungea mâncarea cu furculiţa decât mânca. Nu spunea prea multe. Părea să fie din ce în ce mai îngrijorată. Nu voia să doarmă în camera cu muşuroiul de furnici. I-am făcut patul în bucătărie. Era abia ora nouă când mi-a spus că voia să se culce.

Pisica trebuia să-şi petreacă noaptea afară. Am urcat şi m-am întins pe pat ca să citesc. Din bucătărie nu se auzea niciun zgomot, dar vedeam lumina proiectându-se pe fereastra bucătăriei. Nu stinsese becurile încă. Când am tras draperiile am văzut pisica stând în lumina ce se revărsa din bucătărie.

Curând avea să mă părăsească şi ea. Deja arăta ca şi cum s-ar fi transformat într-o fiinţă eterică.

Citeam una dintre cărţile bunicului meu, de la 1911, despre păsări rare, în special anumite berze. Probabil că am adormit fără să sting lumina. Când am deschis ochii nu era nici măcar ora unsprezece. Dormisem cel mult o jumătate de oră. M-am ridicat şi am dat încet la o parte draperiile. Lumina din bucătărie era stinsă, iar pisica dispăruse.

Eram pe punctul de a mă întinde din nou, când am auzit ceva. Din bucătărie se auzeau nişte zgomote. Am deschis uşa şi am ascultat cu atenţie. Sima plângea. Am ezitat. Să mă duc jos? Oare voia să fie lăsată în pace? După un timp suspinele părură că se potolesc. Am închis uşa cât am putut de încet şi m-am întors în pat. Ştiam exact unde trebuia să păşesc ca să nu scârţâie podeaua.

Cartea despre berze căzuse pe podea. Nu am ridicat-o, ci am rămas în întuneric, întrebându-mă ce trebuia să fac. Singurul lucru corect şi normal era să telefonez pazei de coastă. Dar de ce trebuia să fac eu mereu ceea ce era corect şi normal? M-am hotărât să o sun pe Agnes. Ea putea decide. În ciuda întregii situaţii, Agnes era persoana cea mai apropiată de Sima în viaţa asta, dacă înţelesesem eu bine cum stăteau lucrurile.

M-am sculat ca de obicei, puţin după ora şase. Termometrul de afară, din dreptul dormitorului, arăta plus patru grade. Era ceaţă.

M-am îmbrăcat şi am coborât scările. Am păşit în continuare cu grijă căci m-am gândit că Sima dormea încă. M-am gândit să iau ibricul de cafea cu mine în magazia cu bărci, unde aveam un reşou electric. Era acolo de pe

vremea bunicului. Acesta îl folosea ca să amestece păcură cu răşină şi să le fiarbă pe el, pentru a-şi face barca impermeabilă.

Uşa de la bucătărie era întredeschisă. Am împins-o încet fiindcă scârţâia. Sima era întinsă în pat în lenjerie de corp. Veioza din colţ, de lângă canapea, era aprinsă, iar lumina ei dezvăluia privirii faptul că trupul ei şi cearşaful erau scăldate în sânge.

Nu mi-a venit să-mi cred ochilor. Ştiam că e adevărat, dar tot mi se părea imposibil ca aşa ceva să se fi petrecut. Am încercat să o scutur, uitându-mă în acelaşi timp după tăieturile cele mai grave. Nu folosise sabia, ci unul dintre cuţitele de curăţat peşte ale bunicii mele. Nu ştiu de ce asta m-a făcut să disper şi mai tare, ca şi cum îl atrăsese şi pe el, bătrânul pescar prietenos, în nenorocirea ei. Am ţipat la ea să se trezească, dar corpul îi era inert, iar ochii închişi. Rănile cele mai urâte le avea în jurul abdomenului, stomacului şi la încheieturile mâinilor. Ciudat era că avea răni şi la ceafa. Cum de reuşise să se înjunghie acolo mă depăşea. Cea mai gravă dintre toate era la braţul drept – observasem cu o zi înainte că era stângace – probabil, pierduse foarte mult sânge. Am improvizat un bandaj presurizant din nişte prosoape de bucătărie. Apoi i-am luat pulsul. Era foarte slab. N-am încetat deloc să o scutur, încercând s-o trezesc. Nu ştiam dacă luase vreo pastilă sau poate vreun drog – în bucătărie plutea un miros pe care nu-l recunoşteam. Am adulmecat repede o scrumieră, o altă farfurioară a bunicii luată dintr-un dulap. Cel mai probabil fumase haşiş sau canabis. Am înjurat la gândul că toate instrumentele mele medicale erau în magazia cu bărci. Am ieşit în fugă, împiedicându-mă de mâţa care stătea chiar în uşa de la intrare, am luat un garou şi m-am întors în bucătărie. Avea tensiunea foarte mică. Era într-o stare foarte gravă.

Am sunat la paza de coastă. A răspuns Hans Lundman. Când eram copii, mă jucam adesea cu el vara. Tatăl lui, care era pilot, şi bunicul meu erau buni prieteni.

Hans e un tip cu capul pe umeri. Ştie că nimeni n-ar

suna la paza de coastă dis-de-dimineaţă dacă nu ar fi vorba despre ceva extrem de urgent.

— Ce s-a întâmplat?

— La mine în casă se află o fată care trebuie dusă imediat la spital.

— E ceaţă, spuse Lundman, dar ajungem acolo în jumătate de oră.

Au trecut treizeci şi două de minute până am auzit motoarele puternice ale bărcii pazei de coastă. Au fost cele mai lungi minute din viaţa mea. Mai lungi decât acelea când fusesem tâlhărit în Roma şi crezusem că o să mor. Eram total neputincios. Sima era pe cale de a părăsi această lume. Nu aveam cum să evaluez cât sânge pierduse. Nu puteam face nimic pentru ea în afară de aplicarea bandajului presurizam. Când mi-a fost clar că nu avea niciun rost să urlu la ea să se trezească, mi-am apropiat buzele de urechea ei şi i-am şoptit că trebuia să rămână în viaţă, că nu putea să moară aşa, nu era corect, nu în bucătăria mea, nu acum, când venise primăvara, nu într-o zi ca aceasta ce tocmai începuse. Putea să mă audă? Nu ştiu. Dar am continuat să îi şoptesc în ureche. I-am spus fragmente din poveştile pe care le ştiam din copilărie, i-am povestit despre mirosurile îmbătătoare care umpleau insula când înfloreau măceşul şi liliacul. I-am spus ce o să avem la cină şi i-am descris minunatele păsări care se preumblau pe marginea apei, de-a lungul ţărmului, înainte de a se repezi să-şi înşface prada. Vorbeam ca să-i salvez viaţa şi s-o salvez şi pe a mea – eram îngrozit că ar putea să moară.

I-am auzit apropiindu-se pe Hans Lundman şi pe ajutorul lui, şi le-am strigat să se grăbească. Au luat-o rapid din pat şi au pus-o pe o targă, după care au plecat fără să zăbovească nicio clipă. Am alergat şi eu în şosete până la barcă, ţinându-mi în mână cizmele de cauciuc cu carâmbul tăiat. Nu m-am oprit nici măcar ca să închid uşa în urma mea.

Am demarat în ceață. Lundman era la volan şi m-a întrebat care era situaţia.

— Nu ştiu. Are tensiunea din ce în ce mai mică.

Mergeam cu viteză maximă, drept prin inima norului alb ce ne înconjura. Ajutorul lui, pe care eu nu-l ştiam, se uita speriat la Sima, aşa cum era legată de targă. M-am întrebat dacă era pe punctul de a leşina.

Pe chei ne aştepta o ambulanţă. Totul era învăluit în ceaţa albă.

— Să sperăm că va supravieţui, spuse Lundman când am plecat.

Părea îngrijorat. Probabil, ştia din experienţă când o persoană era foarte aproape de a-şi pierde viaţa.

Ne-a luat patruzeci şi trei de minute să ajungem la spital. Asistenta din ambulanţă, care stătea lângă targă, se numea Sonja şi avea cam patruzeci şi cinci de ani. Pusese o perfuzie şi lucra calm şi metodic, comunicând ocazional cu cei de la spital despre starea Simei.

— A luat ceva? Tablete?

— Nu ştiu. Se poate să fi fumat haşiş.

— E fiica ta?

— Nu. Pur şi simplu a apărut la mine din neant.

— Ai luat legătura cu rudele ei?

— Nu ştiu unde sunt. Locuieşte într-o casă socială. Am mai întâlnit-o doar o singură dată în viaţă. Nu ştiu de ce a venit la mine.

— Sună la casa aceea.

Se întinse spre un telefon mobil ce atârna într-un suport, pe peretele ambulanţei. Am sunat la informaţii şi mi s-a făcut legătura cu casa lui Agnes. Când mi-a răspuns robotul, am explicat situaţia în detaliu, am anunţat către ce spital ne îndreptam şi am lăsat numărul de telefon pe care mi-l dăduse Sonja.

— Mai sună o dată, spuse ea. Până la urmă trebuie să se trezească dacă mai încerci.

— S-ar putea să fie afară, la animale.

— Nu are telefon mobil?

Nu aveam puterea să mai telefonez.

— Nu, am spus. Nu are mobil. E o tipă aparte.

Am reuşit să dau de Agnes abia după ce Sima a fost

dusă în camera de gardă la urgenţă, şi eu m-am aşezat pe o bancă pe coridor. I-am auzit respiraţia agitată.

— Cum e?

— E într-o stare foarte proastă.

— Spune-mi exact cum stau lucrurile.

— Există riscul să moară. Depinde cât de mult sânge a pierdut, cât de adânci sunt rănile. Ştii cumva dacă lua somnifere?

— Nu cred.

I-am dat-o pe asistentă la telefon.

— Ea se ocupă de fată. Vorbeşte cu ea. Eu i-am explicat că e grav.

Am luat-o de-a lungul holului. Un bărbat în vârstă, gol de la brâu în jos, zăcea pe o targă cu rotile, scâncind. Asistentele încercau să calmeze o mamă isterică, cu un copil mic care urla în braţe. Am mers mai departe până am ajuns la intrarea în secţia de primiri urgenţe. În faţă era o ambulanţă goală şi neluminată. M-am gândit la ce-mi spusese Sima despre telescopul care putea detecta chiar şi un om care se afla pe lună. „Încearcă să supravieţuieşti, mi-am şoptit. Chara, mică Chara, poate într-o zi tu vei ajunge acea persoană care a trecut neobservată aici pe pământ, dar şi-a luat revanşa când a ajuns pe lună şi ne-a făcut pa, pa celorlalţi rămaşi aici, jos.”

Era un fel de rugăciune sau poate o incantaţie. Sima, care se afla la Terapie intensivă, încercând să rămână în viaţă, avea nevoie de tot ajutorul pe care-l putea primi. Nu cred în Dumnezeu. Dar poţi să-ţi creezi propriii zei când ai nevoie de ei.

Am stat acolo invocând un loc de lângă Los Angeles, numit Mount Wilson. Dacă Sima supravieţuia, aveam să-i plătesc drumul până acolo. Voiam să aflu cine era acest Wilson, bărbatul care dăduse numele său muntelui.

Nu există nimic care să împiedice un zeu să poarte un nume. De ce n-ar putea Creatorul să poarte numele Wilson?

Dacă murea, era vina mea. Dacă m-aş fi dus jos când o auzisem plângând, poate că nu s-ar fi rănit. Sunt doctor.

Ar fi trebuit să înţeleg. Dar, mai presus de orice, sunt o fiinţă umană care ar fi trebuit să recunoască simptomele singurătăţii imense în care se zbătea o fetiţă.

Fără să-mi dau seama cum, m-am trezit că-mi era dor de tata. Nu-mi mai fusese dor de la moartea lui. Atunci simţisem o durere fără margini. Chiar dacă nu vorbisem niciodată despre lucruri intime, între noi exista o înţelegere aparte, chiar şi nerostită. Trăise suficient de mult încât să vadă succesul pe care-l aveam pregătindu-mă să devin medic – şi nu-şi ascunsese niciodată surprinderea şi mândria pe care le simţea. În ultimele lui zile, când era silit să stea în pat cu dureri îngrozitoare din pricina cancerului ce se extinsese de la o mică pată neagră de pe călcâi până la metastaza ce îl cuprinsese cu totul, cum cuprinde muşchiul o piatră, după cum obişnuia să zică, vorbea adesea despre halatul alb pe care urma să am privilegiul să-l port. Eu consideram jenantă ideea lui despre puterea pe care o întruchipa acel halat alb. Abia după aceea mi-am dat seama că, în mintea lui, eu aveam să-l răzbun. Şi el purtase o haină albă, dar toată lumea îl călcase în picioare. Eu eram cel care avea să primească ce i s-ar fi cuvenit şi lui. Nimeni nu privea de sus un medic în halat alb.

Acum îmi era dor de el. Şi de acea călătorie magică la iazul din pădure. Aş fi vrut să dau timpul înapoi. Aş fi vrut să parcurg în sens invers aproape tot ce trăisem. Şi imaginea mamei îmi pâlpâia în faţa ochilor. Lavandă şi lacrimi, o viaţă pe care nu o înţelesesem niciodată. Oare şi ea purtase cu sine o sabie invizibilă? Poate că acum se afla pe malul celălalt al râului vieţii şi îi făcea semn Simei să vină?

Am încercat să vorbesc în gând şi cu Harriet şi Louise. Dar nu-mi răspunse niciuna, ca şi cum ar fi crezut că trebuia să fiu în stare să mă descurc singur în situaţia asta.

Am intrat înapoi şi am găsit o mică sală de aşteptare care era goală. După un timp, am fost informat că Sima era în continuare în stare critică. Urma să fie mutată într-un

salon de reanimare. Am urcat şi eu în lift cu ea. Ambii bărbaţi care îi manevrau targa erau negri. Unul din ei mi-a zâmbit. I-am zâmbit şi eu, şi am simţit o nevoie de nestăvilit de a-i povesti despre telescopul extraordinar de pe Mount Wilson. Sima zăcea cu ochii închişi; avea o perfuzie şi primea oxigen printr-un cateter nazal. M-am aplecat peste ea şi i-am şoptit la ureche:

— Chara, când te faci bine o să te duci să vizitezi Mount Wilson, să vezi dacă e cineva pe lună care seamănă izbitor cu tine.

A venit un doctor şi a spus că nu era nimic sigur, dar probabil vor trebui să o opereze, şi că Sima nu reacţiona la nimic din ce încercaseră. Mi-a pus mai multe întrebări, dar a trebuit să-i răspund că pur şi simplu nu ştiam dacă suferea de vreo boală sau dacă mai încercase să se sinucidă. Femeia care putea răspunde la asemenea întrebări era în drum spre spital.

Agnes sosi puţin după ora zece. Mi-a trecut prin minte să mă minunez cum de putea conduce cu un singur braţ. Oare avea o maşină special adaptată? Însă nu era important.

Am dus-o în spatele perdelei unde se afla Sima. Agnes suspină uşor, dar nu voiam ca Sima s-o audă, aşa că am scos-o din nou afară.

— Nicio schimbare, am spus. Dar simplul fapt că ai venit tu îmbunătăţeşte mult lucrurile. Încearcă să-i vorbeşti. Are nevoie să ştie că eşti aici.

— Poate să audă ce-i spun?

— Nu ştim asta. Dar putem spera.

Agnes a vorbit cu doctorul. Nu suferea de nicio boală, nu lua medicamente şi nici nu mai încercase să se sinucidă, din câte ştia ea. Doctorul, care era cam de vârsta mea, spuse că situaţia era neschimbată, dar puţin mai stabilă faţă de momentul când Sima fusese adusă aici. Pentru moment, nu exista niciun motiv de disperare.

Agnes a fost uşurată. Pe coridor se afla un automat de cafea. Am pus mână de la mână şi am reuşit să găsim amândoi suficient mărunţiş pentru două cafele proaste. M-

a surprins cât de îndemânatică putea fi cu o singură mână, când eu mă chinuiam cu două.

I-am povestit lui Agnes ce se petrecuse. A clătinat încet din cap.

— Se prea poate să fi plecat spre Rusia. Sima mereu încearcă să urce munţi. Nu se mulţumeşte niciodată să meargă pe poteci umblate ca noi, ceilalţi.

— Dar de ce să vrea să vină să mă viziteze?

— Locuieşti pe o insulă. Rusia e de partea cealaltă a mării.

— Dar când ajunge pe insula pe care locuiesc eu, încearcă să-şi ia viaţa. Nu pricep.

— Niciodată nu-ţi poţi da seama după felul în care arată cât de afectată este o persoană pe dinăuntru.

— Mi-a spus câte ceva.

— Atunci poate ţi-ai făcut o idee.

În jurul orei trei, a venit o asistentă să ne spună că starea Simei se stabilizase. Puteam să mergem acasă, dacă voiam. Avea să ne sune când apărea vreo schimbare. Cum nu aveam unde să mergem, am rămas acolo toată ziua şi toată noaptea. Agnes s-a ghemuit pe o canapea îngustă şi a aţipit. Eu mi-am petrecut majoritatea timpului pe un scaun, răsfoind reviste vechi în care oameni despre care nu auzisem niciodată apăreau în culori vii şi strălucitoare, transmiţând lumii cât de importanţi erau ei. Din când în când mergeam să luăm câte ceva de mâncare, nezăbovind niciodată prea mult.

Puţin după ora cinci dimineaţa, o asistentă a venit în sala de aşteptare şi ne-a informat că avusese loc ceva neprevăzut. Apăruse o hemoragie internă gravă, iar chirurgii erau pe punctul de a o băga în operaţie ca s-o stabilizeze.

Răsuflaserăm uşuraţi mult prea curând. Deodată, Sima era din nou pe cale să ne părăsească.

La şase şi douăzeci a venit să ne vadă doctorul. Părea foarte obosit. S-a aşezat pe un scaun şi rămase holbându-se la propriile mâini. Nu reuşiseră să oprească hemoragia.

Sima murise. Nu-şi recăpătase deloc cunoştinţa. Dacă aveam nevoie de sprijin, spitalul oferea servicii de consiliere pentru astfel de momente.

Am intrat împreună să o vedem. Toate tuburile fuseseră îndepărtate şi aparatele fuseseră oprite. Faţa îi era deja cuprinsă de paloarea care face cadavrele proaspete să semene cu nişte păpuşi de ceară. Nu ştiu câţi morţi am văzut în viaţa mea. Am fost de faţă când unii şi-au dat ultima suflare, am făcut examinări post-mortem, am ţinut în mâini creiere umane. Cu toate acestea, eu am fost cel care a izbucnit în plâns; Agnes era mult prea îndurerată, într-atât încât nici măcar nu mai putea reacţiona. M-a apucat de braţ; i-am simţit puterea – şi mi-am dorit să nu-mi mai dea drumul niciodată.

Am vrut să rămân acolo, dar Agnes m-a rugat să mă întorc acasă. Avea să stea ea cu Sima, eu făcusem tot ce putusem, îmi era recunoscătoare, dar voia să rămână singură. M-a însoţit până la un taxi. Era o dimineaţă frumoasă, însă friguroasă. Pe marginea cărării ce ducea la camera de primiri urgenţe înflorise podbalul.

Un moment extraordinar pentru podbal, m-am gândit. Tocmai acum, în dimineaţa asta, când Sima zăcea moartă în clădirea aceea. Pentru un scurt moment strălucise ca un rubin. Acum era ca şi cum nici nu existase.

Singurul lucru care mă sperie în legătură cu moartea este marea ei indiferenţă.

— Sabia, am spus. Şi avea şi o valiză. Ce vrei să fac cu ele?

— Te sun eu, spuse Agnes. Nu pot să-ţi spun când. Dar ştiu unde să te găsesc.

Am urmărit-o intrând din nou în spital. Un înger îndurerat, cu un singur braţ, care tocmai îşi pierduse unul dintre copiii ei năbădăioşi, dar extraordinari.

Am urcat în taxi şi i-am spus şoferului unde voiam să merg. Bărbatul m-a măsurat suspicios. Am realizat că făceam o impresie deplorabilă, în cel mai bun caz. Haine aruncate la întâmplare pe mine, nişte cizme înalte, cu carâmbul tăiat, neras şi cu ochii duşi în fundul capului.

— De obicei cerem plata în avans pentru călătorii aşa lungi, spuse şoferul. Am avut nişte experienţe neplăcute.

Mi-am vârât mâna în buzunar şi mi-am dat seama că nici măcar nu aveam portofelul la mine. M-am întors spre şofer.

— Fiica mea tocmai a murit. Vreau să merg acasă. O să-ţi primeşti banii. Te rog, condu încet şi cu grijă.

Am început să plâng. El n-a mai spus nimic până când a tras pe dreapta la capătul cheiului. Era ora zece. Adia o briză uşoară care abia dacă mişca apa din port. I-am cerut şoferului să oprească în faţa clădirii de lemn roşu care găzduia paza de coastă. Hans Lundman văzuse taxiul apropiindu-se şi ieşise afară. Şi-a dat seama după faţa mea că nu era de bine.

— A murit, am spus. Hemoragie internă. A fost ceva neaşteptat. Am crezut că va supravieţui. Am nevoie să împrumut o mie de coroane de la tine ca să plătesc taxiul.

— O să trec cursa în contul meu, spuse Lundman şi o luă spre taxi.

Ieşise din tură cu câteva ore în urmă. Mi-am dat seama că rămăsese în speranţa că va fi acolo când mă întorceam eu. Hans Lundman locuia pe una dintre insulele din arhipelagul sudic.

— Te duc acasă, spuse el.

— Nu am niciun ban acasă, i-am răspuns. Va trebui să-i spun lui Jansson să-mi scoată nişte bani de la bancă.

— Cine se gândeşte la bani în astfel de momente? spuse el.

Întotdeauna m-am simţit în largul meu pe apă. Hans Lundman avea o barcă veche de pescuit transformată, care avansa în ritm constant. Ocazional, munca sa îl forţa să se grăbească, însă altfel nu mergea niciodată prea rapid.

Am ajuns lângă ponton. Era soare şi cald. Venise într-adevăr primăvara. Dar eu mă simţeam complet golit de orice sentiment pozitiv.

— La Suspine e o barcă, am spus. Ancorată acolo. A fost furată.

El a înţeles.

— O s-o descoperim mâine, spuse el. Întâmplarea face că voi patrula mâine pe acolo. Nu ştie nimeni cine a furat-o.

Am dat mâna.

— N-ar fi trebuit să moară, am spus.

— Nu, răspunse Lundman. Chiar că n-ar fi trebuit.

Am rămas pe ponton şi l-am urmărit ieşind din canal.

Ridică mâna în semn de rămas-bun şi dispăru.

M-am aşezat pe bancă. Abia mult mai târziu m-am întors acasă, unde uşa de la intrare era în continuare larg deschisă.

Capitolul 3

Stejarii au întârziat neobişnuit de mult anul ăsta.

Am înregistrat în jurnal că stejarul cel mare, dintre magazia cu bărci şi ceea ce obişnuia să fie cotineaţa găinilor bunicilor mei, nu a început să înverzească înainte de 25 mai. Cei câţiva stejari din jurul canalului interior din partea de nord a insulei – canal ce, dintr-un motiv de neînţeles, fusese întotdeauna cunoscut drept Cearta – începuseră să facă frunze cu câteva zile mai devreme.

Se spunea că stejarii de pe insulele acestea fuseseră plantaţi de stat la începutul secolului al XIX-lea, astfel încât să fie suficient lemn pentru construcţia de vase de război de lângă Karlskrona. Îmi amintesc cum unul dintre copacii aceştia a fost lovit de trăsnet când eram eu copil, şi cum bunicul a tăiat cu ferăstrăul ce a mai rămas din trunchiul lui. Fusese plantat în 1802. Bunicul mi-a spus că era pe vremea lui Napoleon. La momentul respectiv habar nu aveam cine era Napoleon, dar îmi dădeam seama că trebuia să fi trăit cu foarte mult timp în urmă. Inelele acelea anuale m-au urmărit toată viaţa. Beethoven era în viaţă când acel stejar era doar un puiet. Copacul era în plin avânt când se născuse tata.

Aşa cum se întâmpla atât de des aici, în arhipelag, vara veni treptat, dar nu puteai fi niciodată sigur că venea şi ca să rămână. Sentimentul de singurătate care mă urmărea de obicei descreştea pe măsură ce se încălzea vremea. Nu şi anul acesta. Acum eram pur şi simplu acolo, cu muşuroiul meu de furnici, o sabie ascuţită şi valiza pe jumătate goală a Simei.

În perioada aceasta am vorbit de multe ori cu Agnes la telefon. Mi-a spus că înmormântarea avusese loc în biserica Mogata. În afară de Agnes şi de cele două fete care locuiau cu ea – cele pe care le cunoscusem, Miranda şi Aida – singura persoană care a mai participat a fost un bărbat foarte în vârstă, care pretindea că este o rudă îndepărtată a Simei. Venise cu taxiul şi părea atât de slăbit, încât Agnes s-a temut să nu pice jos mort în orice

moment. Nu reuşise să stabilească încă în ce fel era înrudit cu Sima. Poate o confundase cu altcineva? Când i-a arătat o fotografie cu Sima, nu fusese deloc sigură că o recunoscuse.

Şi ce dacă? spusese Agnes. S-ar fi cuvenit ca biserica să fie plină de oameni care-şi luau rămas-bun de la această tânără care nu avusese niciodată ocazia să se descopere pe ea însăşi sau să exploreze lumea.

Sicriul fusese împodobit cu o ghirlandă de trandafiri roşii. O femeie din parohie, acompaniată sus, unde se afla orga, de un băiat fără astâmpăr, cântase nişte imnuri, Agnes rostise câteva cuvinte şi îl rugase pe preot să nu vorbească prea mult despre un Dumnezeu împăciuitor şi omniscient.

Când am aflat că mormântul va purta doar un număr, m-am oferit să plătesc să i se facă o placă funerară. Mai târziu Jansson mi-a adus o scrisoare de la Agnes cu o schiţă a pietrei, cum credea ea că trebuie să arate. Deasupra numelui şi datelor de naştere şi deces ale Simei, desenase un trandafir.

Am sunat-o în aceeaşi seară şi am întrebat-o dacă nu ar trebui să fie o sabie de samurai în loc de trandafir. A înţeles la ce mă gândeam şi mi-a spus că luase şi ea în considerare această posibilitate.

— Dar ar stârni revoltă, spuse ea.

— Ce să fac cu lucrurile ei? Cu sabia şi valiza?

— Ce e în valiză?

— Lenjerie. O pereche de pantaloni şi un pulover. O hartă zdrenţuită a regiunii baltice şi a Golfului Finlandei.

— O să vin eu să le iau. Mi-ar plăcea să-ţi văd casa. Şi mai ales aş vrea să văd camera unde s-a întâmplat.

— Ţi-am spus deja că ar fi trebuit să mă duc la ea. O să regret întotdeauna că nu am făcut-o.

— Nu te acuz de nimic. Doar că vreau să văd locul unde a început să moară.

Iniţial a planificat să mă viziteze în timpul ultimei săptămâni din mai, dar a intervenit ceva. Şi-a mai amânat vizita de încă două ori. Prima dată fugise Miranda, şi a

doua oară se îmbolnăvise. Pusesem sabia şi valiza în camera cu muşuroiul de furnici. Într-o noapte m-am trezit dintr-un vis în care furnicile înghiţiseră valiza şi sabia în muşuroiul lor. M-am repezit pe scări în jos şi-am dat uşa de perete. Dar furnicile continuau încă să se caţăre şi să cucerească masa din sufragerie şi faţa de masă albă.

Am mutat lucrurile Simei în magazia cu bărci.

Mai târziu, Jansson mi-a spus că paza de coastă găsise o barcă cu motor furată în Suspine. Hans Lundman îşi ţinuse cuvântul.

— În curând o să ne invadeze cu totul, spuse Jansson ameninţător.

— Cine?

— Gangsterii ăştia. Sunt peste tot. Ce poţi face să te aperi? Să sari în barcă şi să o iei spre mare?

— De ce ar vrea să vină aici? Ce e aici care să merite furat?

— Acest simplu gând mă face să mă îngrijorez în legătură cu tensiunea mea.

Am adus tensiometrul din magazia cu bărci. Jansson s-a întins pe bancă. L-am lăsat să se odihnească timp de câteva minute şi pe urmă i-am montat aparatul pe mână.

— E excelentă. 140 cu 80.

— Cred că te înşeli.

— În cazul acesta, cred că ar trebui să-ţi găseşti un alt doctor.

M-am întors la magazia cu bărci şi am rămas acolo în întuneric până când l-am auzit dând înapoi de lângă ponton.

Mi-am petrecut zilele de dinainte ca stejarii să înfrunzească ocupându-mă în sfârşit de barcă. Când am reuşit din nou să scot prelata cea grea, ceea ce nu a fost tocmai uşor, am găsit o veveriţă moartă în spatele timonei. Am fost surprins, căci nu mai văzusem niciodată o veveriţă pe insulă, şi nici nu auzisem pe cineva să povestească despre existenţa vreuneia.

Barca era într-o stare mult mai proastă decât mă temeam eu. După două zile în care am încercat să-mi dau

seama ce trebuia făcut, am fost gata să renunţ chiar înainte de a începe. Totuşi, a doua zi m-am apucat să decojesc vopseaua veche şi mâncată, de pe restul chilei. I-am telefonat lui Hans Lundman şi i-am cerut un sfat. A promis că mă sună într-una dintre zilele următoare. Mergea încet. Nu eram obişnuit cu genul acesta de efort şi epuizare, singurele mele activităţi fiind, până la momentul acela, o baie de dimineaţă şi scrisul în jurnal.

Chiar în ziua când am început iar să decojesc vopseaua, am săpat şi am scos jurnalul pe care-l avusesem în primul an când venisem pe insulă. Am căutat data în care mă aflam azi. Spre marea mea uimire, am citit: „Ieri m-am îmbătat cui”. Asta era tot. Acum îmi aminteam că se întâmplase, dar foarte vag şi, cu siguranţă, nu şi din ce pricină. Cu o zi înainte scrisesem că am reparat o ţeavă. În ziua următoare mi-am întins plasele şi am prins şapte bibani şi trei plătici.

Am lăsat jurnalul deoparte. Acum era seară. Mărul era în floare. Mi-o imaginam pe bunica stând pe banca de lângă el, o siluetă tremurătoare care se topea în zare, trunchiul copacului, pietrele, tufişul cu ţepi.

În ziua următoare, Jansson mi-a adus scrisori, şi de la Harriet şi de la Louise. În cele din urmă mă simţisem în stare să le povestesc despre fata care venise pe insula mea şi despre moartea ei. Am citit mai întâi scrisoarea lui Harriet: ca întotdeauna, era foarte scurtă. Zicea că este prea obosită ca să-mi scrie o scrisoare ca lumea. Am citit-o şi m-am încruntat. Era greu să-i înţelegi scrisul, mult mai greu acum decât înainte. Cuvintele păreau ele însele schimonosite de durere pe foaia aceea. Şi, mai mult decât atât, conţinutul scrisorii era copleşitor. Îmi scria că era mai bine, dar se simţea mai rău. Nu spunea nimic despre moartea Simei.

Am pus scrisoarea la o parte. Pisica sări pe masă. Uneori invidiez animalele care nu trebuie să-şi facă griji din pricina unor scrisori derutante. Oare Harriet se afla sub influenţa analgezicelor şi era ameţită când a scris scrisoarea? M-am alarmat, am luat telefonul şi am sunat-o.

Dacă ajunsese în ultima etapă a vieţii ei, dacă mai avea doar puţin de trăit, voiam să ştiu şi eu. Am lăsat să sune mult, dar nu a răspuns nimeni. Am încercat numărul de mobil. Nimic. Am lăsat un mesaj şi am rugat-o să mă sune.

Pe urmă am deschis scrisoarea de la Louise. Era despre remarcabilul sistem de peşteri din Lascaux, în vestul Franţei, unde în 1940 nişte băieţi descoperiseră pe pereţii peşterilor nişte picturi vechi de 17.000 de ani. Unele dintre animalele înfăţişate pe pereţii de piatră aveau patru metri înălţime. Acum, îmi scria ea, „aceste vechi opere de artă sunt ameninţate cu distrugerea din cauza unor nebuni care au instalat aparate de aer condiţionat în peşteri. Cică turiştii americani nu puteau suporta temperatura! Însă temperaturile extrem de scăzute sunt esenţiale pentru supravieţuirea acestor picturi în peşteri. Pereţii de piatră au fost atacaţi de un tip de mucegai care este foarte greu de îndepărtat. Dacă nu se face nimic, dacă lumea întreagă nu reuşeşte să se unească pentru a-l apăra, cel mai vechi muzeu de artă pe care îl avem va dispărea”.

Ea una intenţiona să facă ceva. M-am gândit că îi va scrie fiecărui politician din Europa în parte, şi m-am simţit mândru. Aveam o fiică pregătită să stea pe baricade.

Scrisoarea fusese compusă pe fragmente, în mai multe rânduri. Varia şi scrisul şi pixul folosit. Printre paragrafe serioase şi cu ton agitator, ea introdusese note despre întâmplări cotidiene. Îşi luxase un picior când aducea apă. Giaconelli fusese bolnav. Suspectaseră că ar putea avea pneumonie, dar acum era pe cale de a se însănătoşi. Era alături de mine în durerea pe care o simţeam din cauza morţii Simei.

Voi veni curând să te văd, scria la final. Vreau să văd insula unde te-ai ascuns în toţi anii aceştia. Uneori visam că aveam un tată care era la fel de înspăimântător de frumos ca şi Caravaggio. Ceea ce în niciun caz nu s-ar putea spune despre tine. Cu toate acestea, nu te mai poţi ascunde de mine. Vreau să am ocazia să te cunosc, vreau să-mi cunosc moştenirea, vreau ca tu să-mi explici toate lucrurile pe care nu le înţeleg încă.

Niciun cuvânt despre Harriet. Oare nu-i păsa de maică-sa care era puţin ocupată să moară?

Am încercat din nou să o sun pe Harriet, dar tot nu mi-a răspuns nimeni. Am sunat-o pe Louise pe mobil, dar nu mi-a răspuns nici ea. Am urcat dealul din spatele casei. Era o zi frumoasă de început de vară. Încă nu era chiar cald, dar insulele începuseră să înverzească. În depărtare se vedea una dintre primele bărci cu pânze pe anul acesta, care mergea într-o direcţie necunoscută, dintr-un port care era, de asemenea, necunoscut. Brusc am simţit o nevoie imperioasă de a pleca de pe insulă. Îmi petrecusem o bucată prea mare din viaţă mergând încoace şi încolo între ponton şi casă.

Pur şi simplu voiam să plec. Când Harriet apăruse acolo, pe gheaţă, ridicase blestemul pe care eu îl lăsasem să mă ţină prizonier aici ca într-o cuşcă. Mi-am dat seama că cei doisprezece ani pe care îi trăisem pe insulă fuseseră irosiţi ca un lichid care se scurge încet dintr-un container crăpat. Era imposibil să recuperez tot timpul acela, să o iau de la început.

Am ocolit insula. Mirosea a mare şi a pământ reavăn. Nişte scoicari ţopăiau pe marginea apei, împungând ţărmul cu ciocurile lor roşii. Mă simţeam ca şi cum aş fi fost într-o puşcărie şi dădeam roată curţii încă o dată, înainte de a veni momentul în care să ies prin porţile de la intrare şi să devin din nou un om liber. Dar oare voiam să fac asta? Unde puteam să mă duc? Ce fel de viaţă îmi putea oferi viitorul?

M-am aşezat sub unul dintre stejarii din Ceartă. Deodată, am avut revelaţia că trebuia să mă grăbesc. Nu mai puteam irosi niciun moment.

În seara aceea am vâslit până la Starrudden. Acolo fundul mării era neted. Am aruncat un năvod pentru plătică, fără să sper însă că voi prinde ceva – poate doar o plătică aiurită sau un biban ce avea să fie apreciat de pisică. Curând năvodul urma să fie plin de algele lipicioase care proliferează acum în Marea Baltică.

Poate că toată întinderea aceasta de ape din faţa

mea, în aceste frumoase seri, urma de fapt să se transforme încet într-o mlaştină?

Mai târziu, în aceeaşi seară, am făcut ceva ce nu voi înţelege niciodată. Am luat o lopată şi am deschis mormântul câinelui. Am săpat până am scos cadavrul de tot. Viermii îi mâncaseră deja membranele mucoase din jurul gurii, ochilor şi urechilor, şi îi deschiseseră stomacul. În jurul anusului avea un ghemotoc alb de viermi. Am pus lopata jos şi am adus pisica ce dormea dusă pe canapeaua din bucătărie. Am purtat-o în braţe până la mormânt şi am aşezat-o lângă câinele mort.

A sărit sus ca muşcată de şarpe, şi a fugit cât de repede a putut până la colţul casei, unde s-a oprit puţin, întrebându-se dacă să-şi continue goana. Am adunat o mână de viermi graşi şi m-am întrebat dacă ar trebui să-i mănânc – sau greaţa ar fi fost prea mare ca să rezist? Pe urmă i-am aruncat înapoi pe cadavrul câinelui şi am umplut la loc mormântul cu pământ cât de repede am putut.

Nu avea niciun sens. Oare pregăteam calea de a deschide un mormânt similar în interiorul meu? Ca să-mi adun suficient curaj pentru a putea să privesc drept în faţă, cu sânge-rece, toate lucrurile ce-mi fuseseră povară atâta amar de vreme?

Am stat mult timp frecându-mi mâinile cu săpun sub robinetul de la bucătărie. Îmi era rău după ce făcusem ceea ce făcusem.

În jur de ora unsprezece le-am sunat din nou pe Harriet şi Louise. Tot niciun răspuns.

A doua zi dimineaţă, devreme, am strâns năvodul. Înăuntru erau două plătici subţirele şi un biban mort. După cum mă temusem, năvodul era plin de noroi şi alge. Mi-a luat aproape o oră să-l curăţ cât de cât şi să-l agăţ pe peretele magaziei cu bărci. Mă bucuram că bunicul nu trăise suficient încât să vadă marea pe care o iubea sufocându-se până la moarte. Apoi m-am întors la curăţatul

vopselei de pe barcă. Munceam pe jumătate gol şi încercam să mă împac cu pisica mea care se ferea de mine după întâlnirea din seara trecută cu câinele mort. Nu s-a arătat prea interesată de plătici, dar a dus bibanul la o scobitură între stânci şi l-a mâncat.

La ora zece am intrat şi am telefonat din nou. Tot niciun răspuns. Astăzi nu trebuia să vină nici poşta. Nu aveam ce să fac.

Am fiert două ouă pentru prânz şi am frunzărit o broşură veche, cu reclame la vopsea pentru bărci de lemn. Broşura era de acum opt ani.

După-masă m-am întins pe canapeaua din bucătărie ca să mă odihnesc. Eram frânt de oboseală şi curând am adormit.

Era aproape unu când m-am trezit brusc, tresărind. Prin uşa deschisă de la bucătărie se auzea zgomotul unui vechi motor cu igniţie. Părea să fie barca lui Jansson, dar nu avea de ce să vină astăzi. M-am ridicat, mi-am vârât picioarele în cizmele mele de cauciuc cu carâmbul tăiat şi am ieşit. Zgomotul devenea din ce în ce mai puternic. Nu mai aveam nicio îndoială că era barca lui Jansson. Făcea un zgomot inegal din cauză că uneori ţeava de eşapament se cufunda sub suprafaţa apei. Am coborât la ponton să aştept. În cele din urmă, prova apăru din spatele stâncilor mai îndepărtate. Am fost surprins să constat că motorul mergea doar la jumătate din capacitate, iar barca se mişca foarte încet.

Apoi am înţeles motivul. Jansson remorca o altă ambarcaţiune, un vechi transportor de vite pe care-l legase de pupa bărcii sale. Când eram copil mai văzusem astfel de feriboturi care duceau vaci în insule, pentru păşunatul de vară. Nu mai văzusem însă niciun astfel de feribot în toţi cei doisprezece ani pe care-i petrecusem pe insulă.

Pe puntea feribotului de vite se afla rulota lui Louise. Aceasta stătea în uşa deschisă, exact cum mi-o aminteam de prima oară când o văzusem. Atunci am observat că mai era o persoană în picioare lângă balustradă. Era Harriet, cu cadrul ei mobil.

Dacă ar fi fost posibil, aş fi sărit în apă şi aş fi şters-o de acolo înot. Dar nu aveam cum să scap. Jansson încetini şi desfăcu frânghia de remorcare, împingând feribotul pentru a se asigura că avea să plutească spre partea cea mai puţin adâncă a canalului de intrare. Am rămas acolo ca paralizat, urmărind ambarcaţiunea suindu-se pe ţărm. Jansson îşi acostă barca la ponton.

— N-am crezut că voi mai folosi vreodată feribotul ăsta vechi. Ultima oară când l-am scos, am dus nişte cai la Rökskär. Dar asta s-a întâmplat cam cu douăzeci şi cinci de ani în urmă, dacă nu mai mult, spuse el.

— Ai fi putut să suni, am zis. Ai fi putut să mă avertizezi.

Jansson păru surprins.

— M-am gândit că ştii că vin. Louise mi-a spus că le aşteptai. Am putea remorca rulota cu tractorul tău. E bine că e momentul fluxului, altfel ar fi trebuit să o tragem prin apă.

Asta explica de ce nu-mi răspunsese nimeni la telefon.

Louise o ajută pe Harriet să coboare pe ţărm cu cadrul mobil. Am observat că Harriet era acum chiar mai slabă şi mult mai fragilă decât atunci când le lăsasem şi plecasem atât de intempestiv din rulotă.

M-am împleticit în jos spre ţărm. Louise o ţinea de braţ pe Harriet.

— E frumos aici, spuse Louise. În general, eu prefer pădurea. Dar e frumos.

— Bănuiesc că ar trebui să vă spun „bine aţi venit”, am spus.

Harriet ridică uşor capul. Avea faţa acoperită de sudoare.

— Dacă-mi dai drumul, cad, spuse ea. Aş vrea să mă întind iar în patul din camera cu furnici.

Am ajutat-o să meargă până în casă. L-am rugat pe Jansson să vadă dacă putea să pornească vechiul meu tractor. Harriet se întinse pe pat. Respira greu şi părea să aibă dureri.

Louise îi dădu o pastilă şi aduse un pahar cu apă. Harriet înghiţi pastila cu mare dificultate. Apoi se uită la mine.

— Nu mai am mult de trăit, spuse ea. Ia-mă de mână.

I-am apucat mâna caldă.

— Vreau să stau aici întinsă şi să ascult marea, şi să vă am pe amândoi aproape. Asta-i tot. Bătrâna doamnă promite să nu vă facă niciun fel de problemă. Nici măcar nu o să urlu când durerile vor deveni insuportabile. Când se va întâmpla asta o să-mi iau pastilele sau Louise îmi va face o injecţie.

Închise ochii. Am rămas uitându-ne la ea. Curând adormi. Louise se mişcă în jurul mesei, contemplând muşuroiul care se extindea.

— Câte furnici sunt aici? şopti ea.

— Un milion, poate mai multe.

— De cât timp îl ai?

— Ăsta-i al unsprezecelea an.

Am ieşit din încăpere.

— Ai fi putut să suni, am spus.

Stătea în faţa mea şi mă apucă de umeri cu ambele braţe.

— Dacă aş fi făcut-o, ai fi spus nu. Nu am vrut să se întâmple asta. Acum suntem aici. Ne datorezi asta mamei şi mie, mai ales ei. Dacă ea vrea să stea întinsă şi să asculte marea, în locul claxoanelor de automobile, în timp ce moare, atunci asta va face. Şi aşa poţi să fii mulţumit că n-o să fiu nevoită să te hărţuiesc pentru tot restul vieţii tale, să-ţi reproşez ceea ce ai făcut.

Se răsuci pe călcâie şi ieşi. Jansson reuşise să pornească tractorul. După cum bănuisem toţi anii ăştia, se pricepea destul de bine să pornească motoare dificile.

Am legat câteva frânghii de rulotă şi am reuşit să o coborâm de pe feribotul de vite. Jansson era la volanul tractorului.

— Unde vrei să stea? strigă el.

— Aici, spuse Louise, arătându-i un petic de iarbă dincolo de fâşia îngustă de nisip, de partea cealaltă a

magaziei cu bărci.

— Vreau o plajă numai pentru mine, continuă ea. Mereu am visat la asta.

Jansson se dovedi foarte priceput şi reuşi să mute rulota să ajungă în locul potrivit. Am pus lăzi vechi pentru peşte şi lemne unde era nevoie, până când a fost perfect plană şi stabilă.

— Acum o să fie OK, spuse Jansson, părând mulţumit. Asta e singura insulă din zonă pe care se află o rulotă.

— Mulţumesc. Eşti invitat la o cafea, zise Louise.

Jansson se uită la mine. N-am spus nimic.

Era prima oară când intra în casă de când locuiam eu aici. Privi cercetător de jur împrejurul bucătăriei.

— Arată exact cum mi-o amintesc, spuse el. Nu ai schimbat prea multe. Dacă nu mă înşel foarte tare, asta e aceeaşi muşama pe care o aveau cei doi bătrâni.

Louise făcu nişte cafea şi mă întrebă dacă aveam chifle.

Nu aveam. Aşa că se duse la rulota ei să aducă ceva.

— E o femeie foarte elegantă, spuse Jansson. Cum ai reuşit să o găseşti?

— Nu am găsit-o eu. Ea m-a găsit pe mine.

— Ai dat anunţ că îţi cauţi o femeie? M-am gândit şi eu să fac asta.

Jansson nu e chiar tocmai ascuţit la minte. Nu-l puteai acuza că avea prea multă activitate în zona din spatele frunţii. Dar depăşea orice închipuire să creadă că Louise era o tipă pe care o agăţasem cine ştie cum, la pachet cu o rulotă şi o femeie aflată pe moarte.

— E fiica mea, am spus. Ţi-am povestit că am o fiică, îmi amintesc clar că am făcut-o. Stăteam pe bancă, lângă ponton. Pe tine te durea o ureche. Toamna trecută. Ţi-am spus că am o fiică deja mare. Ai uitat?

Jansson habar nu avea despre ce vorbeam. Însă nu cuteză să mă contrazică. Nu voia să rişte să-şi piardă medicul personal.

Louise se întoarse cu câteva chifle şi cu biscuiţi. Jansson şi fiica mea păreau că se înţeleseseră din start.

Trebuia să-i explic lui Louise că făcea ce voia în rulota ei, dar când venea vorba despre insula mea, nimeni în afară de mine nu putea stabili reguli. Şi una dintre regulile de care trebuia să se ţină seama era că Jansson nu putea să fie invitat la cafea în bucătăria mea.

Jansson îşi remorcă din nou feribotul pentru vite şi dispăru după promontoriul insulei. Nu am întrebat-o pe Louise cât îi plătise. Ne-am dus să ne plimbăm pe insulă, căci Harriet nu se trezise încă. I-am arătat unde am îngropat câinele. Pe urmă am luat-o înspre sud, peste stânci, şi am urmărit linia ţărmului.

Pentru puţin timp mi s-a părut că mă pricopsisem cu un copilaş. Louise punea întrebări despre tot – plante, ierburi din mare, insulele din vecinătate abia, abia vizibile prin ceaţă, peştii din adâncurile apelor, care nu se vedeau deloc. Probabil că i-aş fi putut răspunde doar la jumătate din întrebări. Dar pentru ea asta nu conta – important era că ascultam ceea ce spunea.

Erau câţiva bolovani în Norrudden, o bucată de pământ în partea nordică a insulei pe care, cu secole în urmă, gheaţa le modelase într-o construcţie asemănătoare unor tronuri. Ne-am aşezat.

— A cui a fost ideea? am întrebat.

— Cred că ideea ne-a venit amândurora în acelaşi timp. Era timpul să te vizităm şi să se reunească familia înainte de a fi prea târziu.

— Şi ce au avut de spus prietenii tăi din pădurea din nord despre asta?

— Ştiu că mă voi întoarce curând.

— De ce a trebuit să cari după tine şi rulota?

— E cochilia mea. Nu o părăsesc niciodată.

Louise mi-a povestit că Harriet fusese dusă la Stockholm de unul dintre prietenii ei boxeri, pe nume Sture, care-şi câştiga existenţa săpând puţuri.

Apoi starea lui Harriet se înrăutăţise brusc. Louise a plecat la Stockholm să aibă grijă de maică-sa, care refuzase să se interneze într-un azil. Louise insistase i se permită să administreze analgezicele puternice de care

avea nevoie Harriet. Acum nu mai era posibilă decât îngrijirea paliativă. Fusese abandonat orice efort de a opri răspândirea cancerului. Începuse numărătoarea finală. Louise era în legătură permanentă cu autorităţile din centrul care se ocupa de tratamentul ambulatoriu al pacienţilor din Stockholm.

Ne-am aşezat pe tronuri, privind spre mare.

— Nu cred că rezistă mai mult de o lună în cel mai bun caz, spuse Louise. Deja îi dau nişte doze imense de analgezice. Va muri aici. Ar trebui să te pregăteşti pentru asta. Eşti doctor – sau cel puţin ai fost. Eşti mai obişnuit cu moartea decât mine. Mi-am dat seama că moartea e o chestie în care trebuie să te implici de unul singur. Totuşi, putem fi aici şi o putem ajuta.

— Are dureri mari?

— Uneori ţipă.

Ne-am continuat plimbarea de-a lungul ţărmului. Când am ajuns la bucata de pământ ce se întindea spre marea liberă, ne-am oprit din nou. Bunicul pusese acolo o bancă: o făcuse singur, dintr-o combină veche şi nişte scânduri neşlefuite de stejar. Când el şi bunica se certau, cum se mai întâmpla uneori, obişnuia să se ducă acolo şi să rămână până venea ea să-l ia, spunându-i că masa era gata. Între timp, şi unuia, şi celuilalt îi trecea furia. Când aveam şapte ani, îmi cioplisem numele pe bancă. Fără îndoială, bunicului nu-i prea plăcuse asta, dar nu-mi spusese nimic.

Raţe polare albe şi închise la culoare, precum şi câţiva cufundaci se mişcau în sus şi-n jos, purtaţi de valuri.

— E o prăpastie subacvatică uriaşă chiar puţin mai încolo faţă de ţărm, acolo unde sunt păsările, am spus. Adâncimea medie este de cincisprezece, douăzeci de metri, dar brusc apare şi un abis de cincizeci şi şase de metri. Când eram băieţandru, coboram cangea de fier cât de adânc puteam din barcă şi îmi închipuiam că acolo marea nu avea fund. Ne-au vizitat diverşi geologi care încercau să-şi dea seama cum de exista un asemenea abis. Din câte înţeleg eu, nimeni nu a fost în stare să dea un

răspuns mulţumitor. Ceea ce mie îmi place. Nu am încredere într-o lume în care toate ghicitorile sunt descifrate.

— Eu cred într-o lume în care oamenii ripostează, spuse Louise.

— Presupun că te referi la peşterile franceze?

— Da, şi la multe altele pe lângă alea.

— Scrii scrisori de protest?

— Cele mai recente au fost adresate lui Tony Blair şi preşedintelui Chirac.

— Şi ţi-au răspuns?

— Sigur că nu. Dar acum mă gândesc şi la alte modalităţi de a acţiona.

— Cum ar fi?

Clătină din cap. Nu voia să vorbească despre asta.

Ne-am continuat plimbarea şi ne-am oprit la magazia cu bărci. Soarele strălucea pe peretele adăpostului.

— Ţi-ai ţinut una dintre promisiunile pe care i le-ai făcut lui Harriet, spuse Louise. Acum mai vrea să-ţi ceară ceva.

— Nu mă mai întorc la iazul din pădure.

— Nu, vrea ca aici să aibă loc o petrecere în ziua solstiţiului de vară.

— Adică cum?

Louise se enervă.

— Ce-ar putea să însemne o petrecere pentru solstiţiul de vară altceva decât spun cuvintele în sine? Altceva decât o petrecere în ziua solstiţiului de vară?

— Nu sunt obişnuit să dau petreceri aici, pe insula mea. Indiferent dacă e vară sau iarnă.

— Atunci este timpul să începi să o faci. Harriet vrea să stea afară într-o seară însorită de vară, împreună cu alţi invitaţi, să mănânce nişte mâncare bună, să bea un vin bun, iar pe urmă să se ducă înapoi în pat şi apoi să moară puţin.

— Sigur, putem aranja ceva de genul acesta. Tu cu mine şi cu ea. Putem pune o masă lungă pe iarbă, în faţa tufişurilor de coacăze.

— Harriet vrea oaspeţi. Vrea să cunoască oameni.

— Cum ar fi? Pe cine?

— Tu eşti cel care locuieşte aici. Invită-ţi nişte prieteni! Nu e nevoie să fie chiar foarte mulţi.

Louise porni spre casă fără să aştepte răspuns. Puteam să-i invit pe Jansson, pe Hans Lundman şi pe soţia lui, Romana, care lucrează ca ajutor de vânzătoare la raionul de carne din magazinul alimentar din oraşul cel mai apropiat.

Harriet putea să se bucure de o ultimă cină festivă pe insula mea. Măcar atât puteam face pentru ea.

Capitolul 4

A plouat aproape neîncetat până la solstiţiul de vară. Ne-am făcut un program zilnic simplu, ţinând cont de starea lui Harriet, care se deteriora văzând cu ochii. La început, Louise a dormit în rulotă, dar când Harriet a ţipat două nopţi la rând, s-a mutat în bucătăria mea. M-am oferit să o ajut şi să-i dau medicamentele lui Harriet, dar Louise a vrut să aibă în continuare această responsabilitate. Şi-a pus o saltea pe podeaua bucătăriei, pe care o depozita în hol în fiecare dimineaţă. Mi-a spus că pisica dormea la picioarele ei.

Harriet dormea cea mai mare parte din timp, pierdută într-o transă indusă de medicamente. Nu avea niciun pic de poftă de mâncare, dar cu o răbdare fără margini, Louise o forţa să se hrănească. M-a mişcat extraordinara tandreţe cu care se ocupa de mama ei. Era o latură a ei pe care nu o mai văzusem. Păstram distanţa şi nici prin cap nu-mi trecea să intervin în vreun fel.

Seara stăteam în rulota lui Louise sau în bucătăria mea şi vorbeam. Preluase ea gătitul. Eu sunam şi transmiteam listele de cumpărături, iar Jansson aducea produsele. În săptămâna de dinaintea solstiţiului de vară, mi-a fost clar că Harriet nu o mai duce mult. De fiecare dată când se trezea, întreba despre vreme, şi mi-am dat seama că se gândea la petrecere. Când a venit Jansson, după zile întregi cu ploaie şi vânturi arctice, l-am invitat la o petrecere vinerea următoare.

— E ziua ta?

— De fiecare Crăciun te plângi că nu pun beculeţe. La fiecare solstiţiu de vară mă baţi la cap că refuz să închin un pahar cu tine pe ponton. Acum te invit la o petrecere. Oare e chiar aşa de greu de înţeles? La ora şapte, dacă ne permite vremea.

— Simt în oase că vremea caldă se apropie.

Jansson pretinde că poate descoperi locuri unde se află apă folosind o trestie în formă de furcă şi că poate simţi vremea în oase.

Nu am comentat nimic despre oasele lui. Mai târziu în aceeaşi zi, l-am sunat pe Hans Lundman şi i-am invitat pe el şi pe soţia lui.

— Sunt de serviciu atunci, dar aş putea să fac schimb de tură cu Edvin. E ziua ta?

— Tot timpul e ziua mea, am spus. La ora şapte, dacă ne permite vremea.

Eu şi Louise am făcut pregătiri. Am scos de la naftalină nişte piese de mobilier de grădină ale bunicilor, pe care le pusesem la păstrare cu mulţi, mulţi ani în urmă. Am vopsit şi am reparat un picior de masă putrezit.

În ajunul solstiţiului a plouat cu găleata. Bătea vântul dinspre nord-vest, iar temperatura a coborât până la douăsprezece grade. Eu şi Louise ne-am chinuit să ajungem pe deal şi am văzut bărcile care se adăpostiseră de furtună într-un golfuleţ de partea cealaltă a insulei Korsholmen, cea mai apropiată de a mea.

— Şi mâine vremea va fi la fel? întrebă Louise.

— Dacă e să ne luăm după oasele lui Jansson, va fi soare şi frumos, am răspuns.

A doua zi, n-a mai bătut vântul. Ploaia s-a oprit, norii s-au împrăştiat şi temperatura a crescut. Harriet a avut două nopţi foarte proaste, iar analgezicele nu şi-au mai făcut efectul. Apoi a părut că se simte mai bine. Ne-am pregătit pentru petrecere. Louise ştia exact ce voia Harriet.

— O simplă extravaganţă, spuse ea. Sigur că e practic imposibil să amesteci simplitatea cu extravaganţa, dar uneori trebuie să încerci să faci imposibilul.

A fost o petrecere de solstiţiu foarte ciudată, pe care nu cred că o va uita cineva dintre cei prezenţi, chiar dacă amintirile fiecăruia în legătură cu ea sunt uşor diferite. Hans Lundman a sunat de dimineaţă să întrebe dacă-şi puteau aduce şi nepoata aflată în vizită la ei şi care nu putea rămâne singură acasă. Numele ei era Andrea şi avea şaisprezece ani. Ştiam că are un handicap mental şi că-i era foarte greu să înţeleagă anumite lucruri sau să înveţe.

Dar avea, pe de altă parte, o încredere fără margini în oameni pe care nu-i mai văzuse niciodată. Dădea mâna cu absolut toată lumea şi, ca un copil, era foarte încântată să se aşeze pe genunchii unor oameni complet necunoscuţi.

Sigur că era bine-venită. Am aşezat masa pentru şapte persoane, în loc de şase. Harriet, care acum era practic incapabilă să se mişte din pat, a fost aşezată pe scaunul ei din grădină până în ora cinci. Purta o rochie de vară, în culori deschise, aleasă de Louise, care îi pieptănase şi părul cărunt, şi-l strânsese într-un coc meşteşugit. Louise o şi machiase. Faţa descompusă a lui Harriet îşi recăpătase astfel ceva din distincţia pe care o avusese când era mai tânără. M-am aşezat lângă ea cu un pahar de vin în mână. Mi l-a luat şi l-a golit pe jumătate.

— Mai dă-mi, spuse ea. Ca să fiu sigură că nu adorm, am redus doza de medicamente care îmi mai alină durerile. Dar tot am dureri şi o să se înrăutăţească. Oricum însă, ceea ce vreau acum este vin alb în loc de pilule albe. Vin!

M-am dus la bucătărie, unde un şir de sticle stăteau aliniate, cu dopul scos, gata să fie servite. Louise tocmai voia să bage ceva la cuptor.

— Harriet vrea nişte vin, am spus.

— Atunci dă-i nişte vin! Petrecerea asta este pentru ea. Este ultima dată când are ocazia să se ameţească. Dacă se îmbată, chiar putem fi cu toţii fericiţi.

Am dus sticla în grădină. Masa fusese pusă foarte frumos. Louise o decorase cu flori şi rămurele înfrunzite. Acoperise gustările reci deja aflate pe masă, cu nişte prosoape uzate ale bunică-mii.

Am ciocnit. Harriet m-a luat de mână.

— Te-ai supărat că vreau să mor în casa ta?

— De ce Dumnezeu să mă supăr?

— Nu ai vrut să trăieşti cu mine. Poate nici nu vrei să mor în casa ta.

— N-aş fi deloc surprins dacă ai ajunge să trăieşti mai mult decât mulţi dintre noi.

— Voi muri curând. Simt deja cum moartea trage de

mine. Mă cheamă pământul. Uneori, când mă trezesc în miezul nopţii, chiar înainte ca suferinţa să devină atât de puternică încât să simt nevoia să urlu, am timp să mă întreb dacă îmi e teamă de ce va urma. Da, îmi este. Dar îmi este teamă fără să-mi fie teamă. E mai degrabă un fel de grijă vagă, aşa cum te cuprinde când eşti gata să deschizi o uşă şi nu eşti deloc sigur ce te aşteaptă dincolo de ea. Apoi mă cuprind durerile, şi de astea mă tem. De nimic altceva.

Louise veni şi se aşeză lângă mine, cu paharul în mână.

— Familia, spuse ea, nu ştiu acum dacă vreau să folosesc prenumele Welin sau Hornfeldt. Poate o să fie Louise Hornfeldt – Welin. Ocupaţia: scriitoare de scrisori.

Avea un aparat de fotografiat şi ne-a pozat pe mine şi pe Harriet stând acolo, cu paharele în mâini.

Apoi făcu o fotografie şi cu ea în cadru.

— Am un aparat de modă veche, spuse Harriet. Va trebui să trimit filmele la developat. Dar acum am instantaneul acela pe care l-am visat întotdeauna.

Am băut în cinstea serii de vară. M-am gândit la faptul că Harriet trebuia să poarte un scutec de unică folosinţă pe sub rochiţa subţire, şi că frumoasa Louise era într-adevăr fiica mea.

Louise se duse în rulotă să-şi schimbe hainele. Deodată pisica sări pe masă. Am alungat-o. Păru ofensată şi se retrase furişându-se. Am rămas acolo în linişte, ascultând murmurul difuz al mării.

— Tu şi cu mine, spuse Harriet. Tu şi cu mine. Şi apoi, brusc, totul se sfârşeşte.

Până la ora şapte, marea se liniştise complet şi erau plus şaptesprezece grade.

Jansson şi familia Lundman au venit împreună. Au apărut într-un mic convoi format din două ambarcaţiuni, ambele cu steaguri fluturându-le la catarg. Louise îi aştepta pe ponton, în picioare, cu o faţă radioasă. Avea o rochie aproape provocator de scurtă, dar avea picioare

frumoase şi am recunoscut pantofii roşii pe care şi-i pusese – îi purtase atunci când coborâse din rulotă şi o văzusem pentru prima oară. Jansson se chinuise să încapă într-un costum vechi, destul de strâmt, Romana strălucea în roşu şi negru, iar Hans era îmbrăcat complet în alb şi avea o şapcă de iahting pe cap. Andrea era îmbrăcată într-o rochie albastră şi avea o bentiţă galbenă. Am legat bărcile, am petrecut câteva momente pe micul ponton, vorbind despre vara care venise în sfârşit, şi pe urmă am luat-o spre casă.

Ochii lui Jansson erau uşor sticloşi, şi chiar s-a împiedicat de câteva ori, dar nu i-a păsat nimănui – şi cu atât mai puţin lui Harriet, care s-a împins în sus de pe scaun fără ajutor, şi a dat mâna cu toată lumea.

Ne hotărâserăm să spunem adevărul: Harriet era mama lui Louise, eu eram tatăl ei şi cu foarte mult timp în urmă, eu şi Harriet şi cu mine fusesem aproape căsătoriţi. Acum Harriet era bolnavă, dar nu chiar atât de bolnavă încât să nu poată sta afară sub stejari în seara asta, şi să ia cina.

Mai târziu, când am reflectat la toate acestea, mi-a trecut prin cap că grupul nostru semăna cu o mică orchestră, în care toţi membrii îşi acordau diversele instrumente. Am vorbit şi-am vorbit şi, în cele din urmă, am ajuns treptat să obţinem sunetele dorite. În acelaşi timp am mâncat, am ciocnit paharele, am dus farfurii înainte şi înapoi şi am râs de au răsunat stâncile. Harriet părea perfect sănătoasă în timp ce se petreceau toate acestea. I-a vorbit lui Hans despre rachetele de semnalizare în caz de pericol, Romanei despre preţul alimentelor şi l-a rugat pe Jansson să ne povestească despre cea mai ciudată livrare pe care trebuise să o facă în toţi anii ăştia de când era poştaş. Era petrecerea ei, ea era cea care o domina, o dirija şi amesteca toate sunetele pentru a crea o linie melodică armonioasă. Andrea nu a spus nimic. Curând după începerea petrecerii se agăţase strâns de Louise, care o lăsase să o ţină de mână. Ne-am îmbătat cu toţii, desigur, mai întâi Jansson – dar nu într-

atât încât să-şi piardă controlul. A ajutat-o pe Louise să ducă farfuriile şi nu a scăpat nici măcar una. Când s-a lăsat seara, el a fost cel care a aprins lumânările şi spiralele cu aromă de lămâie pe care Louise le cumpărase pentru a ţine ţânţarii la distanţă. Andrea le arunca adulţilor priviri cercetătoare. Harriet, care stătea vizavi de ea, întindea din când în când mâna şi-i atingea degetele Andreei. Am fost foarte trist când am văzut degetele acelea atingându-se. Una din ele avea să moară curând, iar cealaltă nu va înţelege niciodată cu adevărat ce însemna să trăieşti. Harriet a observat că le urmăream şi şi-a ridicat paharul. Am ciocnit şi am băut.

Apoi am ţinut un discurs. Nu fusese pregătit deloc, sau cel puţin nu în mod conştient. Am vorbit despre simplitate şi extravaganţă. Despre perfecţiune, care s-ar putea să nu existe, dar existenţa ei se putea simţi în compania unor prieteni buni, într-o seară minunată de vară. Vara suedeză era imprevizibilă şi niciodată nu ţinea prea mult. Dar putea fi şi uluitor de frumoasă, aşa cum era chiar în seara aceasta.

— Voi sunteţi prietenii mei, am spus. Voi sunteţi prietenii mei şi familia mea, iar eu am fost un prinţ inospitalier pe insula asta a mea şi nu v-am poftit niciodată pe niciunul aici. Vă mulţumesc pentru răbdare. Mă cutremur când mă gândesc ce aţi crezut despre mine în trecut. Sper că nu va fi singura dată când ne întâlnim în felul acesta.

Am băut. O briză blândă de seară sufla prin coroanele stejarilor şi făcea lumânările să pâlpâie.

Jansson bătu în pahar şi se ridică. Se legăna uşor, dar se ţinea pe picioare. Nu spuse nimic. Dar apoi începu să cânte. Cu o voce extrem de sonoră, de bariton, cântă „Ave Maria” atât de frumos, încât am simţit un fior pe şira spinării. Cred că toţi cei din jurul mesei au avut o reacţie similară. Hans şi Romana păreau la fel de uimiţi ca mine. Nimeni nu ştia probabil că Jansson avea o voce atât de puternică. Aveam lacrimi în ochi. Jansson stătea acolo, cu toate durerile şi suferinţele lui închipuite, într-un costum

care era prea mic pentru el, cântând într-un fel care îţi dădea impresia că un zeu se pogorâse printre noi ca să sărbătorească împreună cu noi acea seară de vară. Doar el putea explica de ce nu pomenise niciodată de vocea pe care o avea.

Chiar şi păsările tăcură să-l asculte. Andrea rămăsese cu gura deschisă. Au fost nişte momente foarte intense, magice de-a dreptul. Când a terminat şi s-a aşezat, nimeni nu a spus nimic. În cele din urmă, Hans a rupt tăcerea şi a spus singurul lucru care se putea spune:

— Să fiu al dracului!

Jansson a fost bombardat cu întrebări. Unde învăţase să cânte în felul ăsta? De ce nu mai cântase niciodată? Însă el nu a răspuns. Nici nu a mai vrut să cânte altceva.

— Mi-am ţinut discursul de mulţumire, spuse el. Am cântat. Mi-aş dori ca seara asta să nu se termine nicicând.

Am continuat să mâncăm şi să bem. Harriet îşi lăsase deoparte bagheta de dirijor, iar acum conversaţiile se purtau în toate direcţiile, la întâmplare. Eram toţi beţi. Louise şi Andrea s-au furişat spre magazia cu bărci şi rulotă. Lui Hans i-a intrat în cap că el şi Romana ar trebui să danseze. Au sărit şi au ţopăit în cerc în spatele casei, într-un dans despre care Jansson susţinea că ar fi polca, şi au apărut pe partea cealaltă cu nişte mişcări ce păreau mai degrabă de mambo.

Harriet se simţea bine. Cred că au fost momente în timpul serii când nu a mai simţit nicio durere şi chiar a uitat că avea să moară curând. Le-am mai turnat tuturor vin, cu excepţia Andreei. Jansson a plecat clătinându-se să facă pipi în spatele tufişurilor, Hans şi Romana au început să-şi măsoare forţa braţelor luptându-se, iar eu mi-am deschis radioul: era muzică, o piesă visătoare pentru pian de Schumann, m-am gândit eu.

M-am aşezat lângă Harriet.

— Până la urmă a fost mai bine aşa, spuse ea.

— Cum adică?

— N-am fi putut niciodată să trăim împreună. N-ar fi durat mult şi m-aş fi săturat de trasul tău cu urechea şi de

scormonitul printre hârtiile mele. Era ca şi cum te-aş fi avut sub piele. Îmi dădeai o senzaţie teribilă de mâncărime. Dar eram îndrăgostită de tine şi am ignorat acest lucru. M-am gândit că o să treacă. Şi a trecut. Dar abia după ce ai plecat tu.

A ridicat paharul şi m-a privit în ochi.

— Nu ai fost niciodată un om bun, spuse ea. Totdeauna ai încercat să fugi de orice responsabilitate. Nu o să devii niciodată un om bun. Poate măcar unul mai bun decât cel care eşti acum. Nu o pierde pe Louise. Ai grijă de ea şi ea va avea grijă de tine.

— Ar fi trebuit să-mi spui, am zis. Am avut o fiică atâta amar de ani fără să ştiu.

— Sigur că ar fi trebuit să-ţi spun. Aş fi putut să te găsesc, dacă mi-aş fi pus mintea. Dar am fost atât de furioasă! A fost modul meu de a mă răzbuna. Păstrând copilul tău doar pentru mine. Acum plătesc pentru asta.

— Cum?

— Cu păreri de rău.

Jansson se clătină până la noi şi se aşeză de partea cealaltă a lui Harriet, ignorând complet faptul că eram adânciţi în discuţie.

— Cred că eşti o femeie extraordinară, dacă ai putut veni aşa la bordul hidroelicopterului meu şi te-ai aventurat aici pe gheaţă.

— A fost o experienţă, spuse Harriet. Însă nu aş vrea să repet călătoria aceea până pe insulă.

M-am ridicat şi am luat-o în sus pe deal. Zgomotele de partea cealaltă a casei ajungeau la mine sub forma unor clinchete de veselă şi strigăte sporadice. Mi s-a părut că o vedeam pe bunica stând jos pe banca de lângă măr şi pe bunicul pe cărarea care ducea spre magazia cu bărci.

Era o seară în care cei vii şi cei morţi puteau participa la o petrecere comună. Era o seară pentru cei care mai aveau încă mult de trăit, şi pentru cei ca Harriet, ce stăteau aproape de graniţa invizibilă, aşteptând feribotul ce avea să-i transporte peste râu într-o ultimă traversare.

Am coborât pe ponton. Uşa rulotei era deschisă. M-am dus acolo şi am aruncat o privire furişă înăuntru, prin fereastră. Andrea proba nişte haine ale lui Louise. Se mişca încoace şi-ncolo în nişte pantofi bleu cu tocul înalt, şi era îmbrăcată cu o rochie ciudată, acoperită cu paiete sclipitoare.

M-am aşezat pe bancă şi brusc mi-a venit în minte seara aceea de solstiţiu de iarnă. Când fusesem în bucătărie, gândindu-mă că nimic nu se va schimba vreodată în viaţa mea. Asta se întâmplase cu şase luni în urmă, şi totul se schimbase între timp. Acum solstiţiul de vară începuse să ne proiecteze înapoi spre întuneric. Ascultam glasuri pe insula mea, care era de obicei atât de tăcută. Râsul ascuţit al Romanei şi apoi glasul lui Harriet, care se ridicase deasupra morţii şi tuturor durerilor, şi striga că mai vrea vin.

Mai mult vin! Suna ca un strigăt de vânătoare. Harriet îşi strânsese ultimele puteri ca să dea bătălia finală. M-am întors în casă şi am destupat sticlele pe care le lăsasem. Când am ieşit, Jansson o îmbrăţişa pe Romana într-un dans legănat, semiconştient.

Hans se mutase lângă Harriet. O ţinea de mână sau poate era invers, iar ea asculta cum el îşi dădea toată silinţa, deşi nu-i ieşea, să-i explice cum farurile poziţionate pe canalele de navigaţie făceau mai sigură trecerea vaselor prin ele, chiar şi la viteze mari. Louise şi Andrea apărură din umbră. Nimeni în afară de Harriet nu o observă pe frumoasa Andrea în creaţiile inspirate ale lui Louise. Purta în continuare pantofii bleu. Louise a văzut că mă uitam la picioarele Andreei.

— Giaconelli i-a făcut pentru mine, îmi şopti la ureche. Acum vreau să-i dau fetei ăsteia care are atât de multă dragoste în ea, dar nimeni nu va avea vreodată curajul să o accepte. Un înger va purta pantofi bleu creaţi de un maestru.

Lunga noapte a trecut încet, ca într-un fel de vis, şi nu-mi mai amintesc exact ce s-a petrecut sau ce s-a spus. Însă la un moment dat, când m-am dus să urinez, Jansson

stătea pe treptele de la intrare, suspinând în braţele Romanei. Hans dansa un vals cu Andrea, Harriet şi Louise îşi şopteau ceva una alteia, iar soarele ieşea încet din mare.

Se putea spune orice despre oamenii care se mişcau agale pe potecă spre ponton la patru dimineaţa, în afară de faptul că se ţineau bine pe picioare. Harriet se sprijinea pe cadrul de mers şi o ajuta şi Hans. Am stat pe ponton şi ne-am luat la revedere, am dezlegat parâmele şi am urmărit bărcile plecând.

Chiar înainte ca Andrea să coboare în barcă având pantofii bleu în mână, a venit la mine şi m-a îmbrăţişat cu braţele ei subţiri, ciupite de ţânţari.

Mult după ce bărcile dispăruseră după promontoriul din capătul insulei, am continuat să îi simt îmbrăţişarea, ca o peliculă caldă în jurul corpului meu.

— O să mă întorc în casă cu Harriet, spuse Louise. Are nevoie de o baie bună. Ar fi mai uşor dacă am fi singure. Dacă eşti obosit, poţi să te întinzi în rulotă.

— Mă apuc să strâng farfuriile şi ce mai e.

— Putem să facem asta mâine.

Am urmărit-o ajutând-o pe Harriet să se înapoieze în casă. Acum Harriet era istovită. Abia se putea ţine pe picioare, în ciuda faptului că se sprijinea pe fiică-sa şi pe cadru.

Familia mea, m-am gândit. Familia pe care nu am obţinut-o până când nu a fost prea târziu.

Am adormit pe bancă şi nu m-am trezit decât atunci când Louise m-a bătut pe umăr.

— A adormit. Ar trebui să dormim şi noi puţin.

Soarele trecuse deja cu mult de linia orizontului. Mă durea capul şi mi se uscase gura.

— Crezi că i-a plăcut? am întrebat.

— Sper.

— A spus ceva?

— Era aproape inconştientă când am băgat-o în pat.

Am mers în casă. Pisica mea, care dispăruse aproape toată noaptea, era întinsă pe canapeaua din bucătărie.

Louise m-a apucat de mână.

— Mă întreb cine eşti tu, spuse ea. Într-o zi o să înţeleg, poate. Dar a fost o petrecere reuşită. Şi îmi plac prietenii tăi.

A întins salteaua pe podeaua bucătăriei. Eu m-am dus sus, în camera mea, şi m-am întins pe pat fără să-mi scot altceva decât pantofii.

În vis am auzit ţipetele pescăruşilor şi ale altor păsări marine. Veniseră din ce în ce mai aproape şi apoi brusc se lăsară în jos pe faţa mea.

Când m-am trezit, am realizat că zgomotele veneau de jos. Era Harriet care ţipa din nou de durere.

Petrecerea se terminase.

Capitolul 5

O săptămână mai târziu, pisica a dispărut. Eu şi Louise am cercetat fiecare crăpătură şi ungher dintre stânci, dar nu am găsit nimic. Ca de obicei, m-am gândit la câine. El ar fi găsit pisica imediat. Însă el era mort şi am realizat că acum şi pisica era probabil moartă. Locuiam pe o insulă de animale moarte, cu o persoană pe moarte, care-şi trăia ultimele zile agonizând alături de un muşuroi de furnici ce creştea fără încetare, ameninţând să pună stăpânire pe întreaga cameră.

Pisica nu a mai fost văzută vreodată. Căldura miezului de vară acoperi parcă insula mea cu o pătură înăbuşitoare. Am folosit motorul exterior pentru a duce barca la uscat, de unde am cumpărat un ventilator electric pentru camera lui Harriet. Ferestrele erau deschise zi şi noapte. Ţânţarii dansau pe vechile plase de ţânţari pe care le făcuse bunicul meu acum atâta vreme. Pe una dintre rame era chiar o dată scrisă cu creionul de tâmplărie: 1936. Am început să cred că, în ciuda începutului mai timid, acest val de căldură din luna iulie va transforma curând vara în cea mai călduroasă vară pe care o trăisem eu aici.

Louise se ducea să înoate în fiecare seară. Lucrurile merseseră atât de departe acum, încât stăteam în permanenţă undeva de unde să putem auzi ce se petrecea în camera lui Harriet. Unul din noi trebuia să fie aproape în orice moment. Durerile acelea îngrozitoare erau acum din ce în ce mai dese. Cam la trei zile, Louise telefona la serviciul de asistenţă pentru pacienţii trataţi ambulatoriu, ca să le ceară sfatul. În a doua săptămână din iulie, au vrut să trimită un doctor să o vadă. Eu eram pe verandă şi schimbam un bec în timp ce Louise vorbea cu ei. Spre surprinderea mea, am auzit-o spunând că nu era necesară nicio vizită, căci tatăl ei era doctor.

Făceam călătorii regulate pe uscat, pentru a lua noi provizii de medicamente pentru Harriet, de la farmacie. Într-o zi, Louise m-a rugat să cumpăr nişte ilustrate. Nu

conta ce reprezentau. Am cumpărat tot stocul de vederi de la un magazin şi timbre. Când Harriet dormea, Louise se aşeza şi le scria prietenilor ei din pădure. Din când în când lucra şi la o scrisoare despre care înţelesesem că avea să fie foarte lungă. Nu mi-a spus cui îi era adresată. Nu-şi lăsa niciodată scrisorile pe masa din bucătărie, ci şi le lua întotdeauna cu ea în rulotă.

Am avertizat-o că Jansson cu siguranţă avea să citească fiecare vedere pe care i-o dădea s-o pună la poştă.

— De ce ar face asta?

— E un tip curios.

— Cred că pentru vederile mele va avea respect.

Nu am mai vorbit despre asta. De fiecare dată când Jansson acosta lângă ponton, îi dădea un teanc de vederi noi, abia scrise. El le punea în sac fără măcar să se uite la ele.

Nici nu se mai plângea de durerile şi suferinţele pe care le avea. Vara aceasta, cu Harriet zăcând în casa mea, pe moarte, se părea că Jansson se vindecase subit de toate bolile lui închipuite.

Cum Louise se ocupa de Harriet, eu eram responsabil cu gătitul. Desigur, Harriet era persoana cea mai importantă din casă, însă Louise conducea gospodăria ca şi cum ar fi fost un vapor, iar ea ar fi fost căpitanul. Nu aveam nimic împotrivă.

Zilele fierbinţi erau un chin pentru Harriet. Am mai cumpărat un ventilator, dar nu a fost de prea mare ajutor. L-am sunat de câteva ori pe Hans Lundman ca să-l întreb ce spunea meteorologul de la paza de coastă despre cum va fi vremea.

— E un val de căldură ciudat, spuse el. Câmpurile de presiune ridicată de obicei trec mai departe, se mişcă, chiar dacă uneori o fac foarte încet. Însă acesta este diferit. Pur şi simplu stă acolo. Cei care se pricep la lucrurile astea spun că este la fel ca valul de căldură care s-a abătut asupra Suediei în vara incredibil de fierbinte a anului 1955.

Îmi aminteam vara aceea. Aveam optsprezece ani şi

mi-am petrecut cea mai mare parte din vară navigând în barca gonflabilă a bunicului. A fost o vară agitată pentru mine, iar hormonii adolescenţei îşi făceau de cap. Adesea stăteam întins gol puşcă pe stânci, visând la femei. Cea mai frumoasă dintre profesoarele mele hoinărea mereu în lumea mea de vis, şi toate, una după alta, deveniseră amantele mele.

Asta se întâmpla cu aproape cincizeci de ani în urmă.

— Trebuie să existe o previziune, ceva, despre momentul când va începe să se răcorească.

— Nu, toate previziunile spun că în momentul de faţă nu există nicio mişcare. Peste tot izbucnesc incendii. Sunt incendii în cele mai neaşteptate locuri.

A trebuit să ne luptăm să facem faţă. Uneori nori negri se adunau deasupra uscatului şi auzeam zgomotul tunetelor la distanţă. Uneori, ne trezeam fără curent electric, dar bunicul petrecuse mult timp încercând să creeze un sistem iscusit de conductori de electricitate care protejau şi casa principală, şi magazia cu bărci.

Când furtunile cu descărcări electrice au ajuns în cele din urmă şi deasupra insulei, în seara uneia dintre cele mai fierbinţi zile, Louise mi-a mărturisit cât de speriată era. Cea mai mare parte din băuturile alcoolice fuseseră consumate la petrecerea de solstiţiu. Mai rămăsese o singură sticlă de brandy. Şi-a turnat un pahar.

— Nu mă prostesc, ştii, spuse ea. Chiar mi-e frică.

S-a aşezat sub masa din bucătărie şi gemea de fiecare dată când un tunet zguduia casa. Când a trecut furtuna, s-a târât afară cu paharul gol şi faţa albă ca varul.

— Nu ştiu de ce, spuse ea, dar nu mă sperii de nimic cum mă sperii de fulgere şi pe urmă de tunetele care parcă se revarsă peste mine.

— Caravaggio a pictat şi furtuni? am întrebat.

— Sunt sigură că şi pe el îl înspăimântau la fel ca pe mine. Adesea picta lucrurile de care îi era frică. Dar furtuni nu, din câte ştiu eu.

Ploaia care a urmat descărcărilor electrice a împrospătat pământul şi pe cei care trăiau pe el. După ce a

trecut furtuna, m-am dus să văd ce făcea Harriet. Stătea în pat, cu capul ridicat pe perne, în încercarea de a mai domoli durerile de coloană. M-am aşezat pe un scaun la marginea patului şi i-am luat mâna subţire şi rece.

— Mai plouă?

— Acum s-a oprit. Sunt multe becaţe mici care aleargă supărate de pe stânci spre mare.

— A apărut curcubeul?

— În seara asta nu.

Rămase tăcută un timp.

— Nu am văzut pisica, spuse ea.

— A dispărut. Am căutat-o, dar nu am găsit-o.

— Atunci a murit. Pisicile au obiceiul să se ascundă când simt că le-a venit vremea. Unii oameni primitivi din triburi fac acelaşi lucru. Noi, restul, ne agăţăm de viaţă cât de mult putem, pe când ceilalţi stau în jurul nostru şi aşteaptă să murim în sfârşit.

— Eu nu aştept asta.

— Sigur că aştepţi. Nu ai de ales. Iar aşteptarea îi face nerăbdători pe oameni.

Vorbea în fraze întretăiate, ca şi cum urca o scară fără sfârşit şi trebuia să se tot oprească pentru a-şi recăpăta suflul. Încercă să se întindă spre paharul de apă. I l-am dat şi am sprijinit-o în timp ce bea.

— Îţi sunt recunoscătoare că m-ai adus înăuntru, spuse ea. Aş fi putut degera şi muri acolo pe gheaţă. Te-ai fi putut face că nu mă vezi.

— Faptul că te-am abandonat o dată nu înseamnă că aş face din nou acelaşi lucru.

Clătină din cap aproape imperceptibil.

— Mi-ai spus atâtea minciuni şi tot nu ai învăţat cum s-o faci ca lumea. Cea mai mare parte din ce spui trebuie să fie adevărat. Altfel, minciunile nu funcţionează. Ştii la fel de bine ca şi mine că ai fi putut să mă abandonezi iar. Ai mai părăsit pe cineva în afară de mine?

M-am gândit puţin. Voiam să-i spun adevărul.

— O dată, am spus. Doar o singură altă persoană.

— Cum o chema?

— Nu era o femeie. Mă refer la mine însumi.

Clătină încet din cap.

— Nu are niciun rost să vorbim la nesfârşit despre ceva ce a trecut. Vieţile noastre au fost aşa cum au fost, totul a rămas acum în urmă. Curând o să mor. Tu vei mai trăi o vreme, dar după aceea vei muri şi tu. Şi toate urmele se vor estompa.

Întinse mâna şi mă apucă de încheietură. Îi simţeam pulsul rapid.

— Vreau să-ţi spun ceva ce probabil ai priceput deja. Nu am mai iubit niciodată pe cineva aşa cum te-am iubit pe tine. Motivul pentru care te-am căutat a fost ca să descopăr drumul înapoi la acea dragoste. Şi să-ţi dau fiica de a cărei prezenţă te-am lipsit atâta timp. Dar mai mult decât orice altceva a fost faptul că am vrut să mor aproape de bărbatul pe care l-am iubit mereu. Trebuie să-ţi spun şi că, în acelaşi timp, nu am urât pe nimeni cum te-am urât pe tine. Dar ura doare, iar eu am prea multe dureri cărora trebuie să le fac faţă. Dragostea îţi dă o senzaţie de prospeţime, de pace, poate chiar şi un sentiment de siguranţă, care te fac să priveşti moartea ca pe ceva nu atât de înspăimântător cum ar fi altfel. Nu-mi răspunde la nimic din ce ţi-am spus. Crede-mă doar. Şi roag-o pe Louise să vină. Cred că am făcut pe mine.

Am adus-o pe Louise, care stătea pe trepte, în faţa uşii de la intrare.

— E frumos aici, spuse ea. Aproape ca în adâncurile pădurii.

— Mie mi-e frică de moarte de pădurile mari, am răspuns. Întotdeauna m-am temut că o să mă rătăcesc dacă mă îndepărtez prea mult de cărare.

— Ţie nu ţi-e frică decât de tine însuţi. De nimic altceva. Acelaşi lucru este valabil şi pentru mine. Şi pentru Harriet. Şi pentru Andrea cea mică şi adorabilă. Şi pentru Caravaggio. Tuturor ne e frică de noi înşine şi de ceea ce vedem din noi în ceilalţi.

Se duse să îi schimbe scutecul lui Harriet. M-am aşezat pe banca de sub măr, lângă mormântul câinelui. În

depărtare se auzea zgomotul înfundat făcut de motoarele unui vapor mare. Oare forţele navale începuseră deja manevrele obişnuite de toamnă?

Harriet îmi spusese că nu iubise niciodată pe nimeni aşa cum mă iubise pe mine. Eram mişcat. Nu mă aşteptasem la asta. Abia acum începeam să-mi dau seama ce făcusem. O abandonasem fiindcă mă temeam că voi fi eu cel abandonat. Frica mea de a mă lega în vreun fel şi de sentimentele pe care le aveam, prea puternice ca să le controlez, mă făcuseră tot timpul să dau înapoi. Nu ştiam de ce a trebuit să fie aşa. Dar ştiam că nu eram singurul. Trăiam într-o lume în care mulţi alţi bărbaţi erau exact la fel de înspăimântaţi ca şi mine.

Încercam să mă văd pe mine în tatăl meu. Dar frica lui fusese alta. El nu ezitase niciodată să-şi arate dragostea pe care o simţea pentru mama şi pentru mine, în ciuda faptului că nu era uşor să trăieşti cu o persoană ca mama.

M-am împăcat cu toate astea, mi-am zis. Înainte să mor trebuie să ştiu pentru ce am trăit. Mai aveam ceva timp – trebuia să profit la maximum de el.

M-am simţit foarte obosit. Uşa de la camera lui Harriet era întredeschisă. Am urcat. Când m-am dus la culcare, am lăsat lumina aprinsă. Peretele din spatele patului fusese întotdeauna decorat cu hărţile marine pe care bunicul le găsise aduse de valuri pe ţărm. Erau într-o oarecare măsură stricate de apă, dar tot puteai să-ţi dai seama că înfăţişau Scapa Flow în Insulele Orkney, unde fusese staţionată flota britanică în timpul Primului Război Mondial. Deseori urmărisem canalele înguste din jurul Pentland Firth, şi-mi imaginasem vapoarele britanice stând acolo, încremenite de groază din cauza periscoapelor submarinelor germane.

Am adormit cu lumina aprinsă. La ora două, m-au trezit ţipetele lui Harriet. Mi-am băgat degetele în urechi şi am aşteptat să-şi facă efectul analgezicele.

În casa mea domnea o linişte care putea fi întreruptă în orice moment de ţipete sălbatice, provocate de nişte dureri atroce. Mi-am dat seama că mă gândeam din ce în

ce mai des la faptul că Harriet avea să moară curând. Pentru binele tuturor.

Valul de căldură a rezistat până pe 24 iulie. Am notat în jurnal că bătea un vânt dinspre nord-est, iar temperatura începuse să scadă. Câmpurile de presiune scăzută ce se adunaseră deasupra Mării Nordului au adus o vreme schimbătoare. Pe 27 iulie, la primele ore ale dimineţii, un vânt puternic dinspre nord a măturat arhipelagul. Câteva ţigle de lângă horn au fost smulse şi trântite pe pământ; am reuşit să mă urc pe acoperiş şi să le înlocuiesc cu unele pe care le aveam de rezervă într-o magazie, de când hambarul fusese demolat la sfârşitul anilor ’60.

Starea lui Harriet s-a înrăutăţit. Acum, că vremea începuse să se strice, era trează doar pentru foarte puţin timp în fiecare zi. Eu şi Louise împărţeam toată munca, dar Louise o spăla pe maică-sa şi îi schimba scutecele, motiv pentru care îi eram extrem de recunoscător.

Toamna venea spre noi cu paşi uşori. Nopţile se făceau din ce în ce mai lungi, iar soarele îşi pierdea din putere. Eu şi Louise încercam să ne obişnuim cu ideea că Harriet putea muri în orice moment. Când era conştientă, stăteam amândoi lângă patul ei. Louise voia ca ea să ne vadă împreună. Harriet nu spunea prea multe. Uneori ne întreba cât era ceasul şi dacă avea să fie curând ora mesei. Era din ce în ce mai confuză. Uneori credea că se afla în rulota din pădure, alteori era convinsă că se afla în apartamentul ei din Stockholm. Nu-şi dădea seama că se afla pe o insulă, într-o cameră cu un muşuroi de furnici. Nu părea nici că-şi dă seama că era pe moarte. Când se trezea de-a binelea, părea să se poarte natural. Bea puţină apă, poate înghiţea câteva linguri de supă, apoi aţipea şi adormea din nou. Pielea feţei îi era acum atât de întinsă şi de strânsă în jurul craniului, că-mi era teamă că ar putea să-i crape şi să lase să se vadă oasele. Moartea e urâtă, m-am gândit. Acum nu mai rămăsese aproape nimic din frumoasa Harriet. Era un schelet galben precum ceara,

sub o pătură, nimic mai mult.

Într-o seară, la începutul lui august, ne-am aşezat pe banca de sub măr. Eram îmbrăcaţi cu jachete călduroase, iar Louise avea pe cap una dintre vechile mele căciuli de lână.

— Ce facem când moare? m-am întrebat cu voce tare. Cu siguranţă te-ai gândit la asta. Ştii dacă are nişte dorinţe anume?

— Vrea să fie incinerată. Mi-a trimis o broşură de la un antreprenor de pompe funebre acum mai multe luni. S-ar putea s-o mai am sau poate am aruncat-o. Făcuse un semn lângă sicriul cel mai ieftin şi lângă o urnă aflată la ofertă.

— Are anumite drepturi de îngropăciune?

Louise se încruntă.

— Ce-nseamnă asta?

— Există vreun cavou al familiei? Unde sunt îngropaţi părinţii ei? De obicei există o legătură cu un anumit oraş sau sat. Pe vremuri, se obişnuia să se vorbească despre aşa-numitele drepturi de îngropăciune.

— Rudele ei sunt răspândite prin toată ţara. N-am auzit-o niciodată povestind că a fost la mormintele părinţilor ei. Niciodată nu şi-a exprimat vreo dorinţă anume privind propriul mormânt. Deşi a spus destul de ferm că nu vrea o piatră funerară la cap. Cred că mai degrabă ar prefera să îi fie împrăştiată cenuşa în vânt. Ceea ce poţi face în zilele noastre.

— Ai nevoie de aprobare, am spus. Jansson mi-a povestit despre pescari bătrâni care au vrut ca cenuşa să le fie împrăştiată deasupra locurilor unde în vechime se aflau heringi.

Am tăcut un timp, gândindu-ne ce să facem. Cumpărasem un loc într-un cimitir: probabil, nu exista niciun motiv pentru care Harriet n-ar fi trebuit să se odihnească lângă mine.

Louise puse mâna pe braţul meu.

— De fapt, nu trebuie neapărat să cerem aprobare, spuse ea. Harriet ar putea fi unul dintre oamenii din ţara

asta care nu există.

— Toată lumea are un cod numeric personal, am răspuns. Nu putem dispărea aşa, când ne convine.

— Se găsesc întotdeauna metode de a evita reguli ca aceasta, spuse Louise. Ea va muri aici, în casa ta. O s-o incinerăm aşa cum se fac oamenii din India când mor. Apoi o vom împrăştia peste ape. O să întrerup contractul pe care îl are la apartamentul din Stockholm şi îl golesc. Nu voi lăsa nicio adresă la care ar putea fi găsită ulterior. Nu-şi va mai lua pensia. Le voi spune celor de la centrul de tratament ambulatoriu că a murit. Asta-i tot ce trebuie să ştie. Poate că cineva va începe să-şi pună întrebări, e de aşteptat, dar voi spune că nu am luat deloc legătura cu mama de câteva luni. Şi că a plecat de aici după o scurtă vizită.

— Chiar aşa?

— Cine crezi că o să-l întrebe pe Jansson sau pe Hans Lundman despre locul unde s-a dus?

— Dar tocmai asta e. Unde s-a dus? Cine a dus-o până la uscat?

— Tu. Acum o săptămână. Nu ştie nimeni că ea este încă aici.

A început să îmi fie din ce în ce mai clar că Louise vorbea serios. Aveam să ne ocupăm singuri de funeralii. Nu s-a mai spus nimic. Am dormit foarte puţin în acea noapte. Dar în cele din urmă am început să cred şi eu că era posibil.

Două zile mai târziu, în timp ce eu şi Louise luam cina, şi-a pus brusc lingura jos.

— Focul, spuse ea. Acum ştiu cum îl putem aprinde fără să dăm nimănui motive să se întrebe ce se petrece.

Am ascultat sugestia pe care o avea. La început mi s-a părut oribilă, dar după aceea am început să-mi dau seama că ideea era frumoasă.

Luna a dispărut. Întunericul a învăluit arhipelagul. Ultimele bărci cu pânze din vara aceea s-au îndreptat spre porturile de origine. Forţele navale au desfăşurat manevrele obişnuite în arhipelagul sudic. Din când în când

se auzeau rafale îndepărtate. Harriet dormea cam tot timpul. Am început să facem cu rândul lângă patul ei. Când eram student la medicină, câştigasem nişte bani de buzunar în plus din gărzile de noapte. Îmi amintesc încă prima dată când am văzut o persoană murind. S-a întâmplat fără nicio mişcare, într-o linişte deplină. Marele salt a fost de fapt atât de mic! Într-o fracţiune de secundă omul viu s-a alăturat morţilor.

Îmi amintesc că m-am gândit: Persoana aceasta, care acum este moartă, în realitate este cineva care nu a existat niciodată. Moartea şterge tot ce a fost viu. Moartea nu lasă nicio urmă, în afară de lucrurile cu care mi-a fost întotdeauna atât de greu să am de-a face. Dragoste, emoţii. Am fugit de Harriet pentru că ea se apropiase prea mult de mine. Şi acum avea să dispară curând.

Louise era adesea supărată în timpul acelor ultime zile. Eu mă confruntam cu o teamă din ce în ce mai mare că şi eu mă apropiam de sfârşit. Îmi era teamă de umilinţele care mă aşteptau şi speram că mi se hărăzise o moarte uşoară, una care să mă scutească de necesitatea statului în pat un timp îndelungat înainte să ajung la ultimul ţărm.

Harriet a murit în zorii zilei de 22 august, puţin după ora 6. Trecuse printr-o noapte agitată – analgezicele păreau că nu-şi mai fac efectul. Făceam cafeaua când Louise a intrat în bucătărie. A venit lângă mine şi a aşteptat să număr până la şaptesprezece.

— Mama a murit.

Ne-am dus în camera unde zăcea Harriet. Am pipăit încercând să văd dacă mai are puls şi mi-am folosit stetoscopul căutând un semn de activitate cardiacă. Era într-adevăr moartă. Ne-am aşezat pe patul ei. Louise plângea încet, aproape fără să facă niciun zgomot. Tot ce simţeam eu era un sentiment îngrijorător de egoist de uşurare că nu eram eu cel care zăcea mort acolo.

Am stat fără să spunem nimic vreo zece minute, i-am ascultat din nou inima nimic. Apoi i-am aşezat unul dintre

prosoapele brodate ale bunicii pe faţă.

Am băut cafeaua care era în continuare caldă. La ora şapte, am sunat la paza de coastă. A răspuns Hans Lundman:

— Ce face fiică-ta?

— Bine.

— Şi Harriet?

— A plecat.

— Andrea umblă tot timpul de colo-colo în pantofii ăia bleu minunaţi. Spune-i lui Louise.

— Bine, îi spun. Am sunat să te anunţ că intenţionez să fac un foc mare astăzi, ca să ard o grămadă de gunoi. Asta în caz că te contactează cineva ca să raporteze un incendiu pe insulă.

— S-a terminat seceta pe anul acesta.

— Dar cineva ar putea crede că mi-a luat casa foc.

— Mulţumesc că mi-ai spus.

Am mers jos la magazia cu bărci şi am luat prelata pe care o pregătisem ca giulgiu. Nu era nicio adiere de vânt. Era înnorat. O înmuiasem în păcură. Am întins-o pe pământ. Louise o îmbrăcase pe Harriet în rochia frumoasă pe care o purtase la petrecerea de solstiţiu. Îi pieptănase părul şi o machiase. Plângea în continuare la fel, fără zgomot. Am stat aşa un timp, îmbrăţişându-ne.

— Îmi va fi dor de ea, spuse Louise. Am fost aşa de supărată pe ea atâţia ani! Dar acum îmi dau seama că a deschis un gol în mine. Va rămâne deschis şi de acolo va izvorî mâhnire tot restul vieţii mele.

Am verificat inima lui Harriet pentru ultima oară. Pielea începuse deja să capete acea culoare galbenă care urmează momentului decesului.

Am mai aşteptat o oră. Apoi am dus-o afară şi am înfăşurat-o în prelată. Deja pregătisem focul de tabără care îi va transforma trupul în cenuşă şi pusesem la îndemână un bidon de benzină.

Am ridicat-o în vechea mea barcă şi am pus-o în echilibru în vârful rugului. Am turnat benzină peste trup şi peste prelata uzată.

— Ar fi bine să plecăm de aici, am spus. Benzina va provoca o mică explozie. Dacă stăm prea aproape s-ar putea să luăm foc şi noi.

Ne-am dat înapoi. M-am uitat la Louise. Nu mai plângea. A dat din cap spre mine. Am aprins un ghemotoc de vată înmuiat în păcură şi l-am aruncat spre barcă.

Focul s-a aprins trosnind puternic. Sfârâia şi trosnea din cauza prelatei pline de păcură. Louise m-a apucat de mână. Deci barca mea veche se dovedise folositoare într-un final. Era vehiculul în care o trimisesem pe Harriet în altă lume, în care nici ea, nici eu nu credeam, dar care, fără îndoială, în adâncul sufletului speram că există.

În timp ce focul ardea, m-am dus să iau un ferăstrău pentru metal, din magazia cu bărci. M-am apucat să tai cadrul lui Harriet. Curând a devenit evident că ferăstrăul nu făcea faţă. Am pus cadrul în barca gonflabilă, împreună cu nişte greutăţi pentru plasele de hering şi lanţuri. Am vâslit spre Norrudden şi am aruncat cadrul cu greutăţile şi lanţurile pe el peste bord. Nimeni nu pescuia sau ancora acolo. Aşa că nimic nu avea să îl agaţe şi să-l aducă din nou la suprafaţă.

Fumul de la foc se învârtoşa în sus spre cer.

Am vâslit înapoi către insulă şi mi-am adus aminte că Jansson trebuia să ajungă curând. Louise stătea pe vine, urmărind cum ardea barca.

— Mi-ar fi plăcut să cânt la un instrument, spuse ea. Să-ţi spun ce fel de muzică asculta mama?

— Nu era jazzul tradiţional muzica ei favorită? Când ieşeam împreună, obişnuiam să mergem la concerte de jazz în Oraşul Vechi din Stockholm.

— Te înşeli. Preferatul ei era *Sail Along Silvery Moon.* Un cântec sentimental din anii ’50. Întotdeauna voia să-l asculte. Mi-aş fi dorit să pot să i-l cânt acum. Ca un fel de imn funebru.

— Habar nu am cum sună.

Mi-a îngânat melodia ezitând. Poate că o mai auzisem, dar nu interpretată de o orchestră de jazz.

— Mă duc să vorbesc cu Jansson, am spus. Harriet a

plecat ieri de pe insulă. Am dus-o până la uscat. Nişte rude au venit să o ia. Voiau să o ducă la un spital din Stockholm.

— Spune-i că ea i-a transmis salutări, zise Louise. Dacă faci asta, nu se va întreba de ce a plecat.

Jansson a ajuns la timp, ca de obicei. Avea cu el un inspector care avea de îndeplinit nişte chestiuni oficiale pe Bredholmen. Am dat din cap fiecare, în semn de salut. Jansson a păşit pe ponton şi s-a uitat spre focul de tabără.

— L-am sunat pe Lundman, spuse el. Am crezut că ţi-a luat foc casa.

— Am dat foc la vechea mea barcă, am răspuns. N-am reuşit s-o fac din nou bună de folosit pe mare. Nu avea niciun rost s-o ţin pe-aici încă o iarnă.

— Ai făcut foarte bine, spuse Jansson. Bărcile vechi refuză să moară dacă nu le tai în bucăţi sau nu le dai foc.

— Harriet a plecat, am spus. Am dus-o pe uscat ieri. Îşi transmite salutări.

— Frumos din partea ei, spuse Jansson. Transmite-i şi tu din partea mea cele mai bune urări. Mi-a plăcut foarte mult. O doamnă de treabă. Se simţea puţin mai bine, sper?

— A trebuit să meargă la spital. Nu cred că era deloc mai bine. Dar tot ţi-a transmis toate cele bune.

Jansson a fost bucuros să afle că Harriet se gândise la el. Plecă mai departe cu inspectorul. Începură să cadă câteva picături de ploaie, dar curând se însenină. M-am înapoiat la foc. Pupa bărcii se prăbuşise. Nu mai era posibil să deosebeşti lemnul ars de prelată şi ceea ce acoperea ea. Focul nu mirosea deloc a carne arsă. Louise se aşezase pe o piatră. Deodată, m-am gândit la Sima şi m-am întrebat dacă insula mea atrăgea cumva moartea. Sima se tăiase aici, Harriet venise aici să moară. Câinele meu murise şi pisica îmi dispăruse.

M-am simţit complet deznădăjduit. Oare aveam ceva de care puteam fi mândru? Nu eram un om rău. Nu eram violent, nu comisesem crime. Dar dezamăgisem mulţi oameni. Mama stătuse într-un azil de bătrâni timp de nouăsprezece ani după moartea tatei, iar eu o vizitasem doar o singură dată. Trecuse atâta timp până când mă

hotărâsem să-i fac o vizită, că nici nu mai ştia cine sunt. A crezut că eram fratele ei care murise cu cincizeci de ani înainte. Nu am încercat deloc să o conving că eram eu. Am stat acolo şi i-am făcut jocul. Da, sigur că sunt fratele tău care a murit acum atât amar de vreme. Pe urmă am părăsit-o. Nu m-am mai întors niciodată. Nici măcar nu am fost de faţă la înmormântarea ei. Am lăsat totul pe seama unui antreprenor de pompe funebre şi am plătit factura când a ajuns într-un final la mine. În afară de preot şi de cântăreţ, singura persoană din capelă fusese un reprezentant al firmei de pompe funebre.

Eu nu m-am dus fiindcă nu m-a putut obliga nimeni să o fac. Acum îmi dădeam seama că îmi dispreţuisem mama. Într-un fel sau altul o dispreţuiam şi pe Harriet.

Poate că nu simţeam nimic decât dispreţ pentru toată lumea. Şi cel mai mult, m-am gândit, mă dispreţuiam pe mine însumi. Eram în continuare o creatură mică şi speriată, care-şi văzuse tatăl în iadul oribil pe care-l putea aduce bătrâneţea.

Ziua trecu la fel de încet ca norii de pe cer. Când flăcările au început să se micşoreze, am mai adăugat nişte crengi pe care mai întâi le înmuiasem în benzină. Dura ceva să arzi un om în aer liber.

Căzu amurgul şi focul ardea în continuare. Am mai pus lemn şi am mai scurmat în cenuşă. Louise a ieşit cu o tavă de mâncare. Am băut ce mai rămăsese din brandy şi curând ne-am îmbătat. Am plâns şi am râs de durere, dar şi de uşurare, căci suferinţele lui Harriet se sfârşiseră acum. Louise era acum mai aproape de mine. Ne-am aşezat pe iarbă sprijinindu-ne unul de altul, urmărind fumul din rugul funerar împrăştiindu-se în întuneric.

— O să stau pe insula asta pentru totdeauna, zise Louise.

— Ei bine, stai măcar până mâine, am spus.

Abia când s-a crăpat de ziuă am lăsat focul să se stingă.

Louise se făcuse ghem pe iarbă şi adormise. Am acoperit-o cu jacheta mea. S-a trezit când am turnat nişte

găleţi de apă peste tăciuni. Acum nu mai rămăsese nimic din Harriet sau din vechea barcă. Louise măsură cu privirea cenuşa în care scurmam.

— Nimic, spuse ea. Nu demult era o fiinţă vie. Acum nu a mai rămas nimic din ea.

— M-am gândit că poate putem să luăm barca şi să împrăştiem cenuşa pe ape.

— Nu, spuse ea. Nu pot face asta. Vreau ca măcar totuşi cenuşa ei să se păstreze.

— Nu am o urnă.

— Un borcan, o cutie de tablă, orice. Vreau ca cenuşa ei să rămână aici. O putem îngropa lângă câine.

Louise o luă înspre magazia cu bărci. Nu-mi prea plăcea ideea de a face un cimitir sub măr. Din magazia cu bărci se auzeau zăngăneli. Apăru Louise cu o cutie în care fusese o dată unsoare pentru motorul fostei bărci a bunicului. Eu o curăţasem şi o foloseam pentru cuie şi şuruburi. Acum era goală. Ea suflă praful de pe ea, o puse lângă grămada de cenuşă şi începu să o umple folosindu-şi mâinile. M-am dus la magazia cu bărci şi am luat o cazma. Apoi am săpat o groapă lângă groapa câinelui. Am pus cutia pe fundul ei şi am acoperit-o cu pământ. Louise s-a dus undeva printre stânci şi s-a întors cu o piatră mare, pe care sedimentele creaseră ceva ce semăna cu o cruce. O puse deasupra gropii.

Avuseserăm o zi grea. Amândoi eram obosiţi. Am luat cina în linişte. Louise s-a retras în rulotă pentru restul nopţii. Eu am căutat prin dulăpiorul din baie şi am găsit un somnifer. Am adormit aproape imediat şi am dormit timp de nouă ore. Nu-mi aduceam aminte când se întâmplase asta ultima oară.

Louise stătea la masa din bucătărie când am coborât a doua zi dimineaţă.

— Plec, spuse ea. Astăzi. Marea e liniştită. Poţi să mă duci în port?

M-am aşezat la masă. Nu eram deloc pregătit pentru intenţia ei de a pleca atât de curând.

— Unde te duci?
— Am mai multe treburi de rezolvat.
— Dar, cu siguranţă, apartamentul lui Harriet mai poate aştepta câteva zile, nu?
— Nu acolo mă duc. Mai ţii minte peştera în care desenele de pe pereţi au fost atacate de mucegai?
— Credeam că intenţionezi să-i bombardezi pe politicieni cu scrisori în legătură cu asta, nu?
Clătină din cap.
— Scrisorile nu folosesc la nimic. Trebuie să acţionez altfel.
— Cum altfel?
— Nu ştiu. Pe urmă o să mă duc să privesc nişte tablouri ale lui Caravaggio. Acum am bani. Harriet a lăsat aproape două sute de mii de coroane. Obişnuia să-mi dea nişte bani din când în când. Iar eu oricum am fost foarte chibzuită toată viaţa. Fără îndoială că te-ai întrebat ce era cu banii ăia pe care i-ai găsit în timp ce scotoceai prin rulota mea. Rezultatul chibzuinţei, nimic mai mult. Nu mi-am petrecut chiar tot timpul scriind scrisori. Ocazional, am mai avut şi câte o slujbă, ca toată lumea. Şi niciodată nu am aruncat cu banii.
— Cât vei lipsi? Dacă nu intenţionezi să te mai întorci, aş vrea să-ţi iei rulota cu tine. Insula nu e un loc potrivit pentru aşa ceva.
— De ce te superi?
— Sunt foarte trist că vrei să pleci aşa, deodată, şi nu cred că te vei mai întoarce.
— Eu nu sunt ca tine. Mă voi întoarce. Dacă nu vrei ca rulota mea să rămână aici, îţi sugerez că ai putea să-i dai şi ei foc. Acum mă duc să împachetez. O să plec într-o oră. Deci, mă duci sau nu?
Nu erau valuri absolut deloc, iar marea semăna cu un lac liniştit când am dus-o pe uscat. Motorul exterior a început să tuşească curând, aproape imediat ce am părăsit pontonul, dar apoi şi-a revenit şi s-a comportat normal tot restul călătoriei. Louise stătea zâmbind la prova. Mi-a părut rău de ieşirea pe care o avusesem.

Un taxi aştepta în port. Ea nu-şi luase decât un rucsac cu ea.

— O să te sun. Şi-o să-ţi trimit vederi.

— Cum pot să iau legătura cu tine?

— Ai numărul meu de mobil. Nu-ţi pot promite însă că va fi deschis tot timpul. Dar promit că-i voi trimite o vedere Andreei.

— Trimite-i una şi lui Jansson. O să fie extrem de încântat.

Se lăsă pe vine ca să fie cât mai aproape de mine.

— Să ai grijă ca rulota mea să fie în ordine până mă întorc. Să faci curăţenie în ea în mod regulat. Şi să-mi perii pantofii roşii – i-am lăsat acolo.

M-a mângâiat pe frunte şi apoi s-a urcat în taxiul care a pornit în sus pe deal. Mi-am dus canistra de benzină la negustorul de coloniale să o umple. Portul era aproape pustiu. Toate bărcile de agrement plecaseră.

Când am ajuns înapoi acasă am dat o tură în jurul insulei, căutând din nou pisica. Dar nu am găsit-o. Acum eram mai singur pe insulă decât fusesem vreodată până atunci.

Au trecut câteva săptămâni. Totul a revenit la situaţia de dinainte. Jansson venea cu barca, aducându-mi din când în când câte o scrisoare de la Agnes, dar nu am primit nicio veste de la Louise. Am sunat-o de câteva ori, dar nu a răspuns. Mesajele pe care le lăsam se transformaseră într-un fel de relatări scurte şi rostite pe nerăsuflate, în legătură cu vremea, vântul şi pisica ce rămânea dispărută în continuare.

Cel mai probabil pisica fusese luată de o vulpe, care probabil plecase înot de pe insulă.

Am devenit tot mai agitat. Aveam sentimentul că nu voi mai putea rezista aici prea mult. Va trebui să plec. Dar nu ştiam unde să mă duc.

Octombrie a sosit cu o furtună dinspre nord-est. Tot nicio veste de la Louise. Nici Agnes nu-mi mai scria. Petreceam cea mai mare parte din timp la masa din

bucătărie, uitându-mă în gol pe geam, afară. Peisajul părea să se fi pietrificat. Mi se părea că întreaga casă începuse încet să fie înghiţită de un muşuroi gigantic de furnici, care, pe tăcute, creştea din ce în ce mai mare.

Toamna a devenit şi mai rece. Am aşteptat.

SOLSTIŢIUL DE IARNĂ

Capitolul 1

Primul îngheţ a venit în zorii zilei de 3 octombrie.

Mi-am verificat jurnalele mai vechi şi am descoperit că niciodată nu se înregistraseră temperaturi negative atât de devreme în anii în care îi locuisem pe insulă. Încă mai aşteptam veşti de la Louise. Nu primisem de la ea nici măcar o carte poştală.

În seara aceea, a sunat telefonul. O femeie m-a întrebat dacă sunt Fredrik Welin. Am crezut că-i recunosc atât dialectul, cât şi vocea, însă când mi-a zis că o cheamă Anna Ledin, numele ei nu mi-a spus nimic.

— Sunt ofiţer de poliţie, spuse ea. Ne-am cunoscut deja.

Atunci mi-a căzut fisa. Femeia care zăcea moartă pe podeaua bucătăriei. Anna Ledin era tânăra poliţistă cu părul prins în coadă de cal sub şapca de la uniformă.

— Vă sun în legătură cu câinele, spuse ea. Spanielul Sarei Larsson. N-am reuşit să găsim pe nimeni care s-o adopte. Aşa că l-am luat eu. E un câine adorabil. Însă am cunoscut un bărbat care din păcate este alergic la câini şi nu vreau să-l las de izbelişte. După aceea m-am gândit la dumneavoastră. Îmi notasem numele şi adresa dumneavoastră, şi astfel v-am sunat ca să vă întreb dacă ar fi posibil să vă gândiţi să luaţi dumneavoastră câinele. Probabil că vă plac animalele, căci altfel nu v-aţi fi oprit aşa cum aţi făcut-o când l-aţi văzut pe marginea şoselei.

N-am avut niciun fel de îndoială când i-am răspuns:

— Câinele meu tocmai a murit acum câteva luni. Pot să iau spanielul. Cum o să ajungeţi aici?

— Pot s-o aduc cu maşina. Am descoperit că Sara Larsson obişnuia s-o strige Ruby. Nu-i un nume tocmai obişnuit pentru un câine, însă am continuat să-l folosesc şi eu. Acum are cinci ani.

— Când veniţi?

— La sfârşitul săptămânii viitoare.

N-am îndrăznit să aduc câinele în propria barcă întrucât era prea mică. Am făcut un aranjament cu

Jansson. Mi-a pus tot felul de întrebări cu privire la ce fel de câine era, însă tot ce i-am spus a fost că-l moştenisem.

Anna Ledin a ajuns cu câinele în port la ora trei după-amiaza, pe 12 octombrie. Arăta total altfel când nu era îmbrăcată în uniformă.

— Eu trăiesc pe-o insulă, am spus eu. Aşa că ea o să fie stăpâna locului.

Îmi dădu lesa. Ruby se aşeză în fund lângă mine.

— Dacă nu vă deranjează, o să plec chiar acum, spuse ea. Dacă n-o fac, o să-mi fie şi mai greu. Pot să vă sun din când în când să văd ce mai face şi cum îi merge?

— Bineînţeles că puteţi.

Se urcă la loc în maşină şi o luă din loc. Ruby nu începu să tragă de lesă ca să fugă după maşină. Şi nici nu ezită să sară în barca lui Jansson.

La întoarcere, am navigat prin apele întunecate ale golfului. Dinspre Golful Finlandei bătea un vânt rece.

Când am ajuns, iar Jansson a plecat din nou, am lăsat căţeaua liberă. A dispărut printre stânci. Jumătate de oră mai târziu s-a întors. Deja singurătatea nu mi se mai părea atât de apăsătoare şi de insuportabilă.

Ce mai încoace şi încolo, acum era toamnă cu adevărat.

Încă mă întrebam ce se întâmpla cu mine. Şi de ce n-aveam nicio veste de la Louise.

Capitolul 2

Nu mi-a plăcut numele câinelui.

Şi nici ei nu cred că i se părea prea grozav, căci rareori răspundea când o strigam.

Nu se putea în niciun chip să numeşti un câine Ruby[4]. De ce îi dăduse Sara Larsson acel nume? Într-o zi, când Anna Ledin a sunat să întrebe ce făcea câinele, am întrebat-o dacă ştia cum de câinele se pricopsise cu numele acela.

Am fost surprins de răspunsul ei.

— Se zvoneşte că, atunci când era tânără, Sara Larsson a fost femeie de serviciu pe o navă tip cargou, care mergea des în Antwerp. A fost concediată şi apoi a obţinut o slujbă de femeie de serviciu într-un atelier de prelucrare a diamantelor. Poate că amintirea vremurilor petrecute acolo a fost cea care a inspirat-o să-i dea câinelui acel nume.

— Diamant ar fi fost mult mai bun.

Deodată am auzit zgomote puternice şi zăngănituri metalice pe fundal. Se auzeau şi voci ce veneau de undeva de la depărtare, urlete şi ţipete foarte stridente, şi, după câte se părea, cineva aruncând într-o parte nişte foi de tablă.

— Acum o să trebuiască să închid.

— Unde eşti?

— Suntem gata să arestăm un individ furios, într-un centru de colectare a fierului vechi.

Linia telefonică se închise. Am încercat să-mi imaginez scena: mica şi delicata Anna Ledin cu pistolul scos din toc şi coada de cal sărindu-i în sus şi în jos de sub şapca de la uniformă. Cu siguranţă, nu mi-ar fi plăcut să fiu eu în locul infractorului în circumstanţe precum acestea.

M-am hotărât să-i spun câinelui Carra. În mod evident, motivul pentru care îi dădeam acel nume avea parţial legătură cu fiica mea, care nu păstra niciun fel de

---

4 În lb. engleză, *rubin.* (n.tr.)

contact cu mine, dar care era interesată de Caravaggio. De ce îi dă cineva unui animal de casă un anumit nume? Nu ştiu.

Am avut nevoie de câteva săptămâni de dresaj ca să-mi conving căţeaua să uite definitiv de Ruby şi să devină în schimb Carra şi să vină în fugă la mine când o chemam.

În octombrie vremea a fost schimbătoare – cu zile foarte calde, un fel de vară târzie, urmate de altele cu vânt extrem de reci. Uneori, când mă uitam spre mare, puteam să disting cârdurile şi stolurile de păsări migratoare ce se adunau laolaltă, înainte să pornească la drum în lungile lor călătorii spre sud.

Există întotdeauna un tip aparte de melancolie care însoţeşte stolurile de păsări migratoare. Exact aşa cum e posibil să ne simţim înnobilaţi sufleteşte atunci când se întorc. Toamna îşi încheie temporar activitatea. Iarna se apropie.

În fiecare dimineaţă când mă trezeam, îmi simţeam vârsta. Câteodată îmi făceam griji că nu mai puteam să urinez cu presiune ca înainte. Gândul că aş putea muri fiindcă nu mai puteam urina cu jet mi se părea umilitor. Mi-era greu să accept faptul că filosofii greci din Antichitate sau împăraţii romani au murit de cancer la prostată. Chiar dacă exact aşa stăteau lucrurile.

M-am gândit la viaţa mea şi câteodată am mai scris câte ceva nesemnificativ în jurnal. Am încetat să mai introduc note şi comentarii referitoare la direcţia vântului sau la cât de rece ori cald era afară. În schimb, am început să inventez lucruri legate de vânturi şi temperaturi. Pe 27 octombrie, am făcut o adnotare vizând generaţiile viitoare, cum că insula mea fusese lovită de un taifun şi că seara temperatura era de treizeci şi şapte de grade cu plus.

Am stat în locurile unde obişnuiam să meditez. Insula mea era atât de minunat alcătuită, încât întotdeauna era posibil să găseşti un loc adăpostit de vânt. Am găsit un asemenea loc, m-am aşezat acolo şi m-am întrebat de ce alesesem să devin persoana care eram. Desigur că unele

dintre motivele de bază nu erau greu de descoperit. Profitasem de ocazia de a scăpa de sărăcia lucie în care crescusem, care îmi amintea zilnic de viaţa vulnerabilă dusă de tatăl meu, şi care-mi dăduse suficientă putere să fac acest efort. În plus, mi-am dat seama şi că puteam să fiu recunoscător pentru faptul că mă născusem într-o epocă în care o asemenea evadare era posibilă. O vreme în care copiii asupriţi ai unor chelneri obscuri puteau să se ducă la universitate şi chiar să se facă doctori. Dar oare de ce devenisem o persoană care căuta întotdeauna locuri unde să se ascundă, şi nu în compania oamenilor? De ce nu dorisem niciodată să am copii? De ce-mi trăisem viaţa precum o vulpe care are o sumedenie de variante de a ieşi din vizuina sa?

Amputarea aceea îngrozitoare, pentru care nu voisem să-mi asum responsabilitatea, era doar unul dintre acele lucruri. Nu eram singurul chirurg ortoped din lume căruia i se întâmplase aşa ceva.

În acea toamnă, au fost momente în care m-a cuprins panica. Ceea ce a avut drept rezultat nopţi lungi petrecute fără să mă mişc din faţa televizorului care te tâmpeşte, şi nopţi agitate, fără somn, în decursul cărora am regretat amarnic şi mi-am blestemat viaţa.

În cele din urmă a sosit şi o scrisoare de la Louise, ca un fel de colac de salvare pentru un individ care se îneca. Mi-a scris că-şi petrecuse multe zile golind apartamentul lui Harriet. Pusese în plic mai multe fotografii pe care le găsise printre hârtiile lui Harriet, instantanee despre care ea nu ştiuse nimic. Am stat şi m-am uitat lung la pozele făcute în urmă cu patruzeci de ani, în care apăream eu cu Harriet. Pe ea am recunoscut-o, însă am fost aproape şocat de cum arătam eu. Într-una dintre fotografii, făcută undeva în Stockholm, în 1966, aveam barbă. A fost singura dată în viaţa mea în care lăsasem să-mi crească barbă şi uitasem complet de asta. Nu ştiam cine făcuse fotografia, însă m-a intrigat un bărbat care stătea în fundal, bând votcă direct din sticlă.

Mi-am amintit de el. Însă încotro mă duceam cu

Harriet? De unde veneam? Cine făcuse poza?

Am frunzărit fotografiile şi mi s-au părut fascinante. Îmi pusesem deoparte amintirile, le încuiasem într-o încăpere, iar după aceea aruncasem cheia de la încuietoare.

Louise îmi scria că redescoperise o mare parte din copilăria ei de-a lungul zilelor şi săptămânilor pe care le petrecuse golind apartamentul.

Ce m-a izbit cel mai tare a fost că de fapt nu ştiam nimic despre mama, scrise ea. Am dat din întâmplare peste scrisori şi jurnale de ocazie, pe care nu le ţinuse niciodată prea mult timp, pline de gânduri şi de experienţe pe care nu mi le-a împărtăşit niciodată. De exemplu, visase să devină pilot. Mie îmi spusese de multe ori că era speriată de moarte ori de câte ori era obligată să meargă cu avionul. Voia să-şi facă o grădină de trandafiri în Gotland şi mai încercase şi să scrie o carte pe care n-a fost însă niciodată în stare să o termine. Însă cel mai tare m-a afectat faptul c-am descoperit că mi-a spus atât de multe minciuni. Amintirile din copilărie au tot continuat să apară pe neaşteptate şi mi-am dat seama iar şi iar că mă minţise. O dată mi-a spus că una dintre prietenele ei este bolnavă şi că trebuie s-o viziteze. Mi-amintesc c-am plâns şi c-am implorat-o să nu plece, dar ea mi-a spus că prietena ei era atât de grav bolnavă, încât chiar trebuia să se ducă şi s-o vadă. Acum mi-am dat seama că de fapt se dusese în Franţa cu un tip cu care spera să se mărite – însă curând el a dispărut din viaţa ei. N-o să te plictisesc cu toate detaliile referitoare la ce-am descoperit aici, însă printre altele am învăţat o lecţie de viaţă, şi anume că este esenţial să-ţi faci ordine în lucrurile personale şi să arunci o grămadă din ele înainte să mori. Sunt surprinsă că Harriet n-a făcut asta când ştia de atâta timp că e pe moarte. Probabil că ştiuse ce-o să găsesc acolo. Singura explicaţie la care pot să mă gândesc este că probabil voia să-mi dau seama eu, în atâtea feluri, că ea nu era cine credeam eu că este. Oare pentru ea era important să ajung

să cunosc adevărul, în ciuda faptului că aveam să văd că mă minţise atât de des? Încă nu pot să mă hotărăsc dacă ar trebui s-o admir sau s-o dispreţuiesc pentru asta. Oricum ar fi, apartamentul este acum gol. O să pun cheile în cutia de scrisori şi o să plec. Am de gând să mă duc să vizitez peşterile alea, şi o să-l iau şi pe Caravaggio cu mine.

Ultima frază a scrisorii ei m-a pus în încurcătură. Cum putea să-l ia pe Caravaggio cu ea? Era acolo, printre rânduri, ceva ce eu nu putusem să detectez?

Nu-mi dăduse o adresă la care să-i trimit un răspuns. Cu toate acestea, m-am aşezat la masă chiar în seara aceea şi am început să scriu. Am făcut comentarii cu privire la fotografii, i-am spus cum mă lăsase memoria şi i-am pomenit despre plimbările pe care le făceam împreună cu Carra în jurul stâncilor. Am încercat să-i explic cum mă simţeam acum, că-mi croiam drum prin viaţa mea trecută, ca şi cum aş fi încercat să trec prin nişte tufişuri compacte, pline de ţepi, aproape de nepătruns.

Cel mai mult i-am scris că-mi era dor de ea. Am tot repetat asta în scrisoarea mea.

Am lipit plicul, i-am aplicat un timbru şi i-am scris numele pe el. După care l-am lăsat pe masă, sperând ca într-o bună zi să-mi trimită o adresă.

Tocmai voiam să mă bag în pat în noaptea aceea, când a sunat telefonul. M-am speriat, inima mi-a luat-o razna. Oricine mă suna la acea oră din noapte nu putea să aibă veşti bune pentru mine. Am coborât până la bucătărie şi am ridicat receptorul. Carra era tolănită pe podea, uitându-se la mine.

— Agnes la telefon. Sper că nu te-am trezit.

— Nu contează. Oricum dorm prea mult.

— O să vin la tine.

— Eşti în port, pe chei?

— Nu încă. Intenţionez să ajung mâine, dacă eşti de acord.

— Bineînţeles că sunt de acord.

— Poţi să vii să mă iei?

Am ascultat cum bătea vântul şi sunetul valurilor cum se spărgeau de stâncile de la Norrudden.

— E prea puternic vântul pentru bărcuţa mea. O să aranjez cu cineva să te ia. La ce oră o să fii pe chei?

— Cam pe la prânz.

Încheie convorbirea la fel de brusc cum o începuse. Părea îngrijorată şi în mod evident voia să mă vadă cât mai urgent.

La ora cinci a doua zi dimineaţă am început să fac curat. Am schimbat sacul aspiratorului meu antic şi de demult, şi mi-am dat seama că toată casa era acoperită cu un strat gros de praf. Mi-au trebuit trei ore să ajung să fac curat aproape peste tot. După obişnuita mea baie, m-am şters, am pornit încălzirea şi m-am aşezat la masa din bucătărie ca să-i dau telefon lui Jansson. Însă în loc să sun la el, am sunat la paza de coastă. Hans Lundman era afară, meşterind ceva la una dintre bărci, dar m-a sunat înapoi peste un sfert de oră. L-am întrebat dacă putea să ia pe cineva din port şi să-l aducă la mine.

— Ştiu că n-ai voie să iei pasageri, i-am spus eu.

— Putem întotdeauna să trimitem o ambarcaţiune în patrulare dincolo de insula ta, îmi spuse el. Cum îl cheamă?

— Este o ea. N-ai cum s-o ratezi. Are un singur braţ.

Eu şi Hans semănăm în anumite privinţe. Spre deosebire de Jansson, eram nişte oameni care îşi mascau curiozitatea şi nu puneau întrebări inutile. Mă îndoiam, însă, că Hans cotrobăia prin hârtiile şi lucrurile ajutoarelor sale.

Am luat-o pe Carra cu mine şi m-am dus să mă plimb în jurul insulei. Era 1 noiembrie, marea devenea din ce în ce mai mohorâtă şi cenuşie, iar ultimele frunze căzuseră din copaci. Chiar aşteptam cu nerăbdare vizita lui Agnes. Spre surpriza mea, mi-am dat seama că eram excitat la gândul posibilităţilor care se întrezăreau.

Mi-am imaginat-o stând goală pe podeaua din

bucătărie, cu singurul ei braţ. M-am aşezat pe banca de lângă ponton şi am visat la o poveste de iubire imposibilă. Nu ştiam ce voia Agnes. Însă nu m-am gândit că venea aici ca să-mi vorbească de dragostea pe care mi-o purta.

Am scos din magazie sabia Simei şi valiza şi le-am dus în bucătărie. Agnes nu-mi spusese nimic dacă va rămâne peste noapte, însă am făcut patul în camera cu muşuroiul de furnici.

Mă hotărâsem să mut muşuroiul de furnici şi să-l duc pe vechea pajişte, unde iarba crescuse acum prea mare şi era acoperită de lăstăriş şi tufe. Însă exact cum făcusem în multe alte privinţe, nu apucasem să mă ocup de asta.

În jurul orei unsprezece m-am bărbierit, însă nu m-am putut hotărî cu ce să mă îmbrac. Eram agitat ca un adolescent la gândul că mă vizita. În cele din urmă m-am hotărât să port hainele mele obişnuite: pantalonii negri, cizmele de cauciuc cu carâmbul tăiat şi un pulover gros care era complet ros pe alocuri. Mai devreme, în cursul dimineţii, scosesem deja un pui din congelator.

M-am tot plimbat de colo-colo ştergând praful din locuri în care îl ştersesem deja. La amiază mi-am pus haina şi am coborât treptele spre ponton ca să aştept. Nu era ziua de corespondenţă, aşa că Jansson nu avea să-şi facă apariţia ca să ne deranjeze. Carra stătea la marginea pontonului şi părea să simtă că este ceva în largul mării.

Hans Lundman apăru la orizont în nava de patrulare a Gărzii de Coastă. I-am auzit motorul puternic de la mare distanţă. În momentul în care şalupa pătrunse şi înaintă în golfuleţ, m-am ridicat în picioare. Apa era foarte mică lângă ponton, aşa că Hans abia lipi prova navei de el. Agnes îşi făcu apariţia din timonerie cu un rucsac petrecut peste umeri. Hans era îmbrăcat în uniformă. Stătea aplecat peste balustradă.

— Multe mulţumiri pentru ajutor, am spus eu.

— Oricum treceam pe-aici. Ne îndreptăm spre Godand ca să aruncăm o privire la o ambarcaţiune cu vele fără nimeni la bord.

Am rămas împreună şi ne-am uitat cum şalupa făcea

manevre de ieşire cu pupa din golfuleţ. Părul lui Agnes fâlfâia în vânt. Am simţit o dorinţă aproape irezistibilă de a o săruta.

— E frumos aici, spuse ea. Am încercat să-mi imaginez cum este insula ta. Acum îmi dau seama cât de greşită e imaginea pe care mi-am format-o.

— Ce ţi-ai imaginat?

— O grămadă de copaci. Nu doar stânci şi marea din jur.

Câinele a venit spre noi. Agnes s-a uita surprinsă la mine.

— Credeam c-ai spus că ţi-a murit câinele, nu?

— Am primit altul. De la o poliţistă. E o poveste lungă. Numele câinelui este Carra.

Am pornit-o pe jos spre casă. Am vrut să-i car rucsacul, însă ea a clătinat din cap. Când am intrat în bucătărie, primele lucruri pe care le-a văzut au fost sabia Simei şi valiza ei. S-a aşezat pe un scaun.

— Aici e locul unde s-a întâmplat? Vreau să-mi spui. Numaidecât. Acum.

I-am dat toate detaliile pe care nu aveam să le uit niciodată. Ochii ei priveau absenţi în jur. I-am ţinut un adevărat discurs funerar, nu i-am făcut o descriere clinică a unei sinucideri care ajunsese la punctul culminant într-un pat de spital. Când am terminat, nu a spus nimic, ci a umblat doar prin lucrurile din valiză.

— De ce-a făcut asta? am întrebat-o. În mod sigur trebuie să se fi întâmplat ceva când a venit aici. Nu mi-am imaginat vreodată că va încerca să-şi ia viaţa.

— Probabil că aici a găsit şi a simţit un sentiment de siguranţă. Ceva la care nu se aşteptase.

— Siguranţă? Dar şi-a luat viaţa!

— Probabil că situaţia ei era atât de disperată, încât a avut nevoie să se simtă în siguranţă ca să facă ultimul pas şi să se sinucidă, ce zici? Probabil c-a găsit şi a simţit acel sentiment de siguranţă aici, la tine în casă. Şi chiar a încercat să se omoare. Nu voia să trăiască. Nu şi-a făcut tăieturile alea ca un strigăt de ajutor. A făcut-o deoarece

nu mai voia să-şi audă propriile ţipete răsunându-i în interior.

Agnes m-a întrebat dacă putea să rămână până a doua zi. I-am arătat patul din camera în care trăiau furnicile.

A izbucnit în râs. Bineînţeles că putea să doarmă acolo. I-am spus şi că o să avem pui la cină. Agnes s-a dus la baie. Când a reapărut, îşi schimbase deja hainele şi îşi strânsese părul.

Mi-a cerut să-i arăt insula de jur împrejur. Carra ne-a însoţit. I-am povestit cum alergase căţeaua după maşină şi cum ne-a dus la cadavrul Sarei Larsson. Agnes părea deranjată de vorbăria mea. Nu voia decât să se bucure de ceea ce putea să vadă. Era o zi rece, stratul subţire de iarbă neagră aplecându-se în încercarea de a evita vântul nemilos. Marea era albastră-verzuie, algele şi iarba-de-mare mai veche acopereau stâncile, răspândind un miros respingător. Pe măsură ce ne apropiam, păsările peste care mai dădeam din când în când zburau din ascunzătorile lor şi se înălţau în curenţii ascensionali ce se formau întotdeauna la marginea ţărmurilor stâncoase. Ne-am dus spre Norrudden, unde pot fi văzute stâncile golaşe ale Sillhällarna, aşa cum ies brusc la suprafaţa apei. Am stat uşor într-o parte, uitându-mă la ea. Era captivată de privelişte. Se întoarse ca să se uite la mine, iar după aceea strigă în vânt.

— E ceva pentru care n-o să te iert niciodată. Nu mai pot să aplaud. Este natural să simţi că jubilezi şi după aceea să exprimi asta bătând din palme din toată inima.

Bineînţeles că nu puteam să spun nimic. Ea ştia asta. A venit spre mine şi s-a întors cu spatele la vânt.

— Obişnuiam să fac asta chiar şi când eram mică.

— Ce anume?

— Să aplaud când mă duceam la ţară şi vedeam ceva frumos. De ce ar trebui să aplauzi doar când stai într-o sală de concert sau asculţi pe cineva vorbind? De ce nu poţi să stai aici, pe stânca asta, şi să aplauzi? Nu cred c-am văzut vreodată ceva mai frumos. Te invidiez că trăieşti aici.

— Pot să aplaud eu în locul tău, am zis eu.

Ea dădu din cap şi mă conduse la cea mai înaltă stâncă. A strigat bravo, iar eu am aplaudat. A fost o experienţă ciudată.

Am continuat să mergem şi am ajuns la rulota din spatele magaziei pentru bărci.

— Nicio maşină, spuse ea. Nu-i nicio maşină, niciun drum, însă e o rulotă. Şi o pereche frumoasă de pantofi roşii cu toc.

Uşa era deschisă. Pusesem o bucată de lemn ca s-o împiedic să se închidă. Pantofii stăteau acolo, strălucind. Ne-am aşezat pe bancă, la adăpost de vântul puternic. I-am povestit despre fiica mea şi despre moartea lui Harriet. Am evitat să menţionez modul în care o abandonasem. Însă Agnes nu mă asculta, era cu mintea în altă parte şi mi-am dat seama că venise aici pentru un motiv anume. Nu era vorba numai de faptul că voise să-mi vadă bucătăria şi să ia sabia şi valiza.

— E rece, spuse ea. Probabil că oamenii care au un singur braţ simt mai tare frigul decât ceilalţi. Sângele lor este obligat să adopte rute alternative.

Ne-am întors în casă şi ne-am aşezat în bucătărie. Am aprins o lumânare şi am pus-o pe masă. Începuse deja să se însereze.

— Vor să-mi ia casa, spuse ea din senin. Casa e închiriată fiindcă n-am fost niciodată în stare să o cumpăr. Acum proprietărele vor să mi-o ia. Nu pot să continui să muncesc fără să am o casă. În mod evident, aş putea să-mi iau o slujbă la o altă instituţie, însă nu vreau să fac asta.

— Cine sunt proprietărele casei?

— Două surori bogate care trăiesc în Lausanne. Au făcut avere din vânzarea de produse aşa-zise pentru sănătate – au fost întotdeauna obligate să retragă reclamele la ele întrucât nu conţin nimic altceva decât o pudră lipsită de valoare, amestecată cu diferite vitamine. Însă după un timp se întâmplă ca ele să revină pe piaţă cu aceleaşi lucruri în pachete diferite şi sub un alt nume. Casa a aparţinut fratelui lor, care a murit fără să aibă alţi

moştenitori în afară de surorile sale. Au de gând să mi-o ia deoarece localnicii s-au plâns în legătură cu fetele mele. Or să-mi ia casa şi la fel or să-mi ia şi fetele de lângă mine. Trăim într-o ţară în care oamenii cred că oricine este puţin mai altfel decât ei ar trebui izolat în inima pădurii sau pe o insulă ca asta. Aveam nevoie să plec de-acolo ca să mă pot gândi. Probabil, ca să pot să plâng. Probabil, să visez că am destui bani să cumpăr casa. Însă n-am.

— Dacă aş avea destui bani, ţi-aş cumpăra-o.

— N-am venit aici ca să-ţi cer aşa ceva.

Se ridică în picioare.

— O să ies afară, spuse ea. Să mă mai învârt încă o dată în jurul insulei înainte să se întunece prea tare.

— Ia câinele cu tine, i-am spus eu. Dacă o strigi, vine după tine. E bine să mergi cu ea. Nu latră niciodată. Cât o să fii afară, eu o să pregătesc cina.

Am rămas în pragul uşii de la intrare şi m-am uitat la ele cum păşeau printre stânci. Din când în când Carra se mai uita în jur să vadă dacă o chemam înapoi. Am început să prepar cina în timp ce-mi imaginam că o sărutasem pe Agnes.

Brusc mi-a trecut prin minte că încetasem să mai am fantezii cu ani buni în urmă. În viaţă avusesem la fel de puţine fantezii erotice ca şi experienţe propriu-zise.

Agnes păru mai strălucitoare când reveni.

— Trebuie să mărturisesc, spuse ea înainte ca măcar să-şi fi scos haina şi să ia loc, că n-am putut să rezist să încerc pantofii fiicei tale. Mi s-au potrivit aproape perfect.

— Nu pot să ţi-i dau, chiar dacă mi-ar plăcea.

— Fetele mele m-ar lua la bătaie dacă aş apărea purtând pantofi cu toc.

Se ghemui pe canapeaua din bucătărie şi se uită la mine cum puneam şi serveam masa. Am încercat să vorbesc, însă ea nu avea chef să răspundă. Am terminat cina în tăcere. Afară era întuneric. Am băut cafea şi am aprins focul în soba cu lemne pe care o foloseam numai în miezul iernii. Vinul pe care îl băusem în timpul mesei mă cam ameţise. Agnes nu părea nici ea perfect trează. Când

am umplut ceştile de cafea, a rupt tăcerea. Începu să vorbească despre propria viaţă şi de anii dificili cu care se confruntase.

— Căutam un fel de consolare, spuse ea. Am încercat să beau, însă băutura îmi făcea rău. Aşa că am început să fumez tot felul de droguri. Ceea ce n-a reuşit decât să mă facă şi mai apatică şi să-mi creeze o stare proastă, sporindu-mi angoasa din pricina a ceea ce se întâmplase. Am încercat să-mi găsesc iubiţi care puteau să înţeleagă şi să accepte ideea că aveam un singur braţ, şi m-am apucat de sport, devenind o foarte bună alergătoare pe distanţe medii, dar din ce în ce mai puţin entuziastă. Am scris versuri şi am trimis scrisori la diferite ziare, şi am studiat istoria amputării. Am depus cereri pentru posturi de prezentatoare la toate canalele de televiziune suedeze, ba chiar şi la câteva străine. Însă nicăieri n-am putut să-mi găsesc vreo consolare, puterea de-a mă trezi dimineaţa fără să mă gândesc la tragedia intolerabilă care avusese loc. În mod evident, am încercat şi să folosesc un braţ artificial, însă n-am reuşit niciodată să-l fac să funcţioneze ca lumea. Singura posibilitate rămasă deschisă pentru mine a fost să încerc şi credinţa în Dumnezeu. Am căutat consolare în genunchi. Am citit Biblia, am făcut un efort de a mă familiariza cu Coranul, m-am dus la întâlnirile organizate în taberele penticostalilor şi chiar am încercat o sectă periculoasă, Word of Life. M-am dus prin diferite alte secte şi am luat în considerare şi posibilitatea de a mă retrage la o mănăstire. În toamna aia m-am dus în Spania şi am mers de-a lungul drumului spre Santiago de Compostela. Am urmat drumul pe care-l parcurseseră şi pelerinii, şi mi-am băgat în rucsac un ditamai pietroiul, foarte greu, aşa cum se presupune că trebuie oricine s-o facă, fiind gata să-l arunc de îndată ce aş fi găsit o soluţie la problemele mele. Am folosit o bucată de piatră de calcar de patru kilograme, am cărat-o cu mine tot drumul şi nu am scos-o până n-am ajuns la destinaţie. Tot timpul am sperat că Dumnezeu o să-mi apară în faţă şi o să-mi Vorbească. Însă a vorbit prea încet. Nu l-am auzit

niciodată vocea. Întotdeauna striga cineva din fundal, acoperindu-L.

— Cine?

— Diavolul. Striga la mine. Am învăţat că Dumnezeu şopteşte, în timp ce Diavolul strigă. Nu era niciun loc pentru mine în lupta asta. Când am închis uşa bisericii în urma mea, nu mai rămăsese nimic. Însă, în cele din urmă, mi-am dat seama că această deşertăciune era ea însăşi un fel de consolare. Şi aşa m-am hotărât să mă dedic celor mai puţin norocoşi decât mine. Astfel am intrat în contact cu fete de care nimeni altcineva nu voia să ştie nimic.

Am băut împreună ce mai rămăsese din vin şi ne-am îmbătat şi mai tare. Mi s-a părut greu să mă concentrez asupra a ce spunea deoarece voiam s-o iau în braţe, să fac dragoste cu ea. Am luat-o şi mai tare razna după tot vinul băut, iar ea a început să-mi spună poveşti legate de reacţiile cauzate de ciotul rămas din braţul său.

— Câteodată pretindeam că fusese înhăţat de un rechin din largul coastei australiene. În alte dăţi era vorba de un leu care îl mâncase în hăţişurile savanei din Botswana. Întotdeauna aveam grijă să fiu convingătoare, iar oamenii păreau să creadă ce le spuneam. Când vorbeam cu oameni care nu-mi plăceau dintr-un motiv sau altul, obişnuiam să exagerez peste măsură şi să descriu nişte incidente cu adevărat neplăcute, pline de sânge. Puteam să spun că cineva mi-l retezase cu un ferăstrău mecanic sau că-l prinsesem într-o maşină care îl tăiase bucată cu bucată, în felii groase de doi centimetri. La un moment dat, am reuşit să fac să leşine un ditamai zdrahonul de bărbat! Singura chestie pe care n-am afirmat-o niciodată a fost că sfârşise în burţile unor canibali care mi-l tăiaseră şi-l mâncaseră.

Ne-am dus afară să ne uităm la stele şi să ascultăm marea. Am încercat să mă asigur că sunt atât de aproape de ea, încât să continui să o ating. Ea nu păru să bage de seamă.

— Există un gen de muzică pe care nu poţi să-l auzi niciodată, spuse ea.

— Tăcerea cântă. Poţi s-o auzi.

— Nu la asta mă refeream. Îmi imaginez existenţa muzicii pe care nu putem s-o auzim cu urechile noastre. La un moment dat, undeva departe în viitor, când auzul nostru va deveni mult mai rafinat şi noi instrumente vor fi fost deja inventate, vom fi în măsură să apreciem şi să interpretăm acea muzică.

— E un gând frumos.

— Cred că ştiu cum o să sune. La fel ca vocile umane când sunt la cel mai autentic şi mai absolut nivel de puritate. Oameni care cântă fără nicio urmă de teamă.

Ne-am dus înapoi spre casă. Eram deja atât de beat, încât nu mai puteam merge drept. Când ne-am întors în bucătărie, am mai scos nişte coniac. Agnes şi-a pus mâna peste pahar, acoperindu-l, şi s-a ridicat.

— Am nevoie de-un pui de somn, spuse ea. A fost o seară remarcabilă. Acum nu mai sunt atât de deprimată, aşa cum eram când am venit.

— Vreau să rămâi aici, am spus. Vreau să dormi cu mine la mine în cameră.

M-am ridicat în picioare şi mi-am încolăcit braţele în jurul ei. Nu s-a opus când am tras-o strâns spre mine. Abia când am încercat s-o sărut a început să se zbată. Mi-a spus să mă opresc, însă pentru mine nu mai era cale de oprire. Stăteam acolo, în mijlocul podelei, împingându-ne şi trăgându-ne unul pe celălalt. A ţipat cerându-mi să-i dau drumul, însă am împins-o înspre masă şi am început să ne scurgem amândoi, în jos, spre podea. A reuşit să-şi elibereze mâna şi să mă zgârie pe faţă. M-a lovit atât de tare cu piciorul în stomac, încât mi s-a tăiat respiraţia. Nu puteam să vorbesc, am căutat o cale de scăpare care nu exista, iar ea a apucat unul din cuţitele mele de bucătărie.

În cele din urmă m-am zbătut şi-am reuşit să mă ridic în picioare şi m-am aşezat pe un scaun.

— De ce-ai făcut asta?

— Îmi pare rău. N-am vrut să fac aşa ceva. Singurătatea pe care trebuie s-o suport mă înnebuneşte.

— Nu te cred. S-ar putea foarte bine să fii singur, nu

ştiu nimic despre asta. Însă nu de-asta te-ai năpustit asupra mea.

— Sper că poţi să uiţi asta. Te rog să mă ierţi. N-ar fi trebuit să beau deloc alcool.

Ea a lăsat cuţitul jos şi s-a aşezat în faţa mea. Îi vedeam furia şi dezamăgirea. Nu puteam să spun nimic cu privire la asta. Brusc, m-am simţit foarte jenat.

Agnes se aşeză pe colţul canapelei din bucătărie. Îşi întoarse faţa într-o parte şi se uită fix pe geam, afară.

— Ştiu că ce-am făcut e de neiertat. Regret ce s-a întâmplat şi îmi doresc să pot da timpul înapoi.

— Nu ştiu ce-ţi imaginezi că faci. Dacă aş putea, aş pleca imediat de aici. Însă-i miezul nopţii, e imposibil s-o fac. Voi rămâne aici până mâine.

Se ridică în picioare şi plecă din bucătărie. Am auzit-o blocând mânerul uşii cu un scaun. M-am dus afară şi am încercat să mă uit în cameră prin geam. Stinsese lumina. Probabil că simţise că stăteam afară, încercând s-o văd. Câinele îşi făcu apariţia din întuneric. Am gonit-o cu un şut. Nu puteam să mă ocup de ea acum.

Am stat treaz şi am zăcut toată noaptea. La şase dimineaţa, am coborât la bucătărie şi am ascultat la uşa ei. N-am putut să-mi dau seama dacă era trează sau dormea. La şapte fără un sfert a deschis uşa şi a ieşit din cameră intrând în bucătărie, cu rucsacul în mână.

— Cum plec de-aici?

— Pentru moment, marea-i liniştită. Dacă aştepţi până se luminează, pot să te duc la ţărm.

Începu să-şi pună bocancii.

— Vreau să spui ceva despre ce s-a întâmplat noaptea trecută.

Ea ridică imediat mâna.

— Nu mai este nimic altceva de spus. Nu eşti persoana care credeam că eşti. Vreau să plec de-aici cât mai repede posibil. O să aştept jos, lângă ponton, până când se luminează.

— Cel puţin poţi să asculţi ce trebuie să-ţi spun?

Nu răspunse, dar îşi atârnă rucsacul pe umăr, luă valiza Simei şi sabia şi dispăru în întuneric.

În curând avea să fie lumină afară. Îmi era cât se poate de clar că nu avea să mă asculte dacă mă duceam la ponton şi încercam să vorbesc cu ea. În schimb, m-am aşezat la masă şi i-am scris o scrisoare.

Am putea să-ţi mutăm fetele aici. Lasă-le în pace pe surori şi orăşelul în care stai. Am aprobare de construcţie pentru o casă pe fundaţia de piatră a vechiului hambar. Magazia de bărci are şi o cameră care poate fi izolată şi renovată. Mai sunt camere goale în casa principală. Dacă pot să găzduiesc o rulotă aici, nu există niciun motiv pentru care n-aş putea să mai am încă una. E suficient spaţiu pe insulă.

Am coborât spre ponton. Ea se ridică în picioare şi se sui în barcă. I-am înmânat scrisoarea fără să-i spun nimic. Ezită înainte să accepte s-o ia, dar o înghesui în rucsac.

Marea era calmă şi netedă ca-n palmă. Zgomotul produs de motorul exterior sfâşie liniştea din jur, împrăştiind câteva raţe care zburară spre mare. Agnes stătea la prova cu spatele la mine.

M-am deplasat spre cea mai joasă parte a cheiului şi am oprit motorul.

— De-aici pleacă autobuzul, am spus eu. Graficul curselor este acolo, pe zid.

Ea se urcă pe chei fără să spună vreun cuvânt.

M-am întors acasă şi m-am dus să mă culc. După-amiază am scos la lumină vechiul meu puzzle cu tabloul lui Rembrandt şi i-am răsturnat piesele pe masa din bucătărie. Am luat-o de la început, ştiind că n-aveam să-l termin niciodată.

Un vânt puternic din nord-est izbucni la o zi după plecarea lui Agnes. Am fost trezit de o fereastră trântită cu zgomot. M-am îmbrăcat şi m-am dus să verific dacă barca era acostată în siguranţă. Era maree înaltă, iar valurile

treceau peste ponton şi se loveau de peretele magaziei cu bărci. Am folosit o bucată de parâmă ca să dublez legăturile bărcii la pupa. Vântul vâjâia în jurul zidurilor. Când eram mic, vuietul şi vâjâitul vânturilor mă înfricoşau de moarte. În interiorul magaziei cu bărci, pe timpul unei furtuni, zgomotul este înspăimântător, asemenea vocilor unor oameni care ţipă şi se bat. Astăzi, vânturile puternice mă fac să mă simt în siguranţă. Aşa cum stăteam acolo, m-am simţit mai presus de atingerea a tot şi a toate.

Furtuna continuă dezlănţuită încă două zile. În cea de-a doua zi, Jansson reuşi să ajungă pe insulă. A fost prima dată când a întârziat. Când ajunse într-un final, mi-a spus că i se oprise brusc motorul între Röholmen şi Höga Skärsnäset.

— N-am mai avut probleme din astea până acum, spuse el. E de aşteptat să ţi se strice motorul pe-o vreme ca asta. A trebuit să arunc o ancoră, aşa încât a fost gata să sfârşesc pe stâncile de la Röholmen. Dacă n-aş fi reuşit să fac motorul să meargă din nou, aș fi naufragiat.

Nu-l văzusem niciodată atât de şocat. A fost prima dată când i-am cerut să stea jos pe bancă în timp ce i-am luat tensiunea. Era un pic cam mare, dar, ţinând cont prin ce trecuse, asta nu m-a surprins.

S-a urcat la loc în barca sa, care se lovea şi se freca de ponton.

— N-am niciun fel de corespondenţă pentru tine, spuse el, însă Hans Lundman m-a rugat să-ţi aduc un ziar.

— De ce?

— Nu mi-a spus. E de ieri.

Mi-a dat unul dintre cotidianele naţionale.

— N-a spus chiar nimic?

— Doar m-a rugat să ţi-l dau. După cum ştii, nu prea îşi iroseşte vorbele.

Am împins de prova ambarcaţiunii, în timp ce Jansson începea să dea înapoi şi să reintre în ghearele furtunii. În timp ce întorcea, aproape că se sui pe uscat în zona cu apă puţin adâncă. Însă chiar în ultimul moment acceleră suficient de tare motorul încât să iasă din

golfuleţ.

În timp ce plecam de pe ponton, am văzut ceva alb plutind chiar în vecinătatea malului pe care se afla rulota. M-am dus să văd ce este şi am dat cu ochii de o lebădă moartă. Gâtul ei lung luneca precum un şarpe printre algele marine. M-am întors la magazia de bărci, am lăsat ziarul pe bancul de lucru şi mi-am pus o pereche de mănuşi de muncă. Apoi m-am dus şi am scos lebăda din apă. Un fir de pescuit din nailon i se înfipsese adânc în corp şi i se încurcase în pene. Murise de foame, nemaiputând să-şi caute de mâncare. Am luat-o pe sus şi am întins-o pe stânci. Nu avea să dureze mult până când corbii şi pescăruşii aveau să-i mănânce stârvul. Carra veni să cerceteze şi mirosi pasărea.

— Nu-i pentru tine, i-am spus. Este pentru alte creaturi înfometate.

Deodată m-am simţit obosit şi plictisit la gândul de a mă întoarce la vechiul meu puzzle, aşa că m-am dus la magazia de bărci şi am luat una dintre plasele mele de prins calcan, m-am aşezat în bucătărie şi am început s-o repar. Bunicul mă învăţase cum să matisez parâmele şi să cârpesc plasele. Aveam încă în degete tehnica şi îndemânarea. Am stat acolo şi am lucrat până s-a înserat. Am purtat o conversaţie imaginară cu Agnes, referitoare la ceea ce se întâmplase. Reconcilierea este posibilă în lumea imaginaţiei.

În seara aceea am mâncat restul de pui. Când am terminat, m-am întins pe canapeaua din bucătărie şi am ascultat vântul. Tocmai voiam să pornesc radioul şi să ascult ştirile, când mi-am adus aminte de ziarul pe care mi-l adusese Jansson. Mi-am luat lanterna şi m-am dus în magazia de bărci ca să-l iau.

Hans Lundman rareori făcea ceva fără un scop anume. M-am aşezat la masa din bucătărie şi am început să cercetez ziarul ca să găsesc ceea ce voia el să văd.

Şi am găsit asta în pagina patru, în cadrul secţiunii dedicate ştirilor externe. Era o fotografie de la o întâlnire la nivel înalt a conducătorilor statelor europene –

preşedinţi şi prim-miniştri. Toţi aceştia se aliniaseră ca să fie fotografiaţi. În prim-plan se afla o femeie goală, cu o pancartă. Sub fotografie erau câteva cuvinte despre penibilul incident. O femeie purtând o haină de ploaie neagră reuşise să intre la conferinţa de presă, folosind un permis de trecere falsificat. O dată ajunsă înăuntru, îşi scosese haina de ploaie şi-şi ridicase pancarta. Mai mulţi agenţi de pază care asigurau paza dispozitivului au îmbrâncit-o rapid într-o parte. M-am uitat la poză şi am simţit un junghi în stomac. Aveam o lupă într-unul dintre sertarele de la bucătărie. Am examinat din nou fotografia. Eram din ce în ce mai îngrijorat, pe măsură ce suspiciunile mi se confirmau încetul cu încetul. Femeia din fotografie era Louise. Era faţa ei, chiar dacă uşor întoarsă într-o parte. Era acolo, făcând un gest extraordinar.

Textul de pe pancartă făcea referire la peştera în care picturile străvechi de pe ziduri erau distruse de mucegai.

Lundman era un individ cu o privire extrem de ascuţită. O recunoscuse. Probabil că ea îi povestise despre peşteră la petrecerea de la solstiţiu.

Am luat un prosop de bucătărie şi mi-am şters transpiraţia de sub cămaşă. Mâinile îmi tremurau.

Am ieşit afară în vânt, mi-am strigat câinele şi m-am aşezat pe banca bunicii, în întuneric.

Am zâmbit. Louise era pe-acolo, pe undeva, zâmbindu-mi, la rândul ei. Aveam o fiică cu care puteam cu adevărat să mă mândresc.

Capitolul 3

Într-o zi de la mijlocul lunii noiembrie, ajunse în cele din urmă şi scrisoarea pe care o aşteptam de atâta vreme. Până atunci întreg arhipelagul ştia că am o fiică care iscase mare agitaţie în faţa conducătorilor statelor europene.

Fără îndoială că Jansson contribuise la răspândirea şi exagerarea zvonurilor: se afirma despre Louise că făcuse un număr de striptease şi că se plimbase de colo-colo într-un mod extrem de erotic, înainte să fie condusă afară. Apoi îi atacase pe agenţii de pază, îl muşcase pe unul dintre aceştia, împroşcând cu sânge, după câte se părea, pantofii lui Tony Blair. În cele din urmă, fusese condamnată la închisoare.

Louise era în Amsterdam. Scria că stătea la un mic hotel de lângă gară, în apropiere de celebrul cartier cu felinare roşii al oraşului. Se odihnea şi vizita zilnic o expoziţie unde erau comparate lucrările lui Rembrandt şi ale lui Caravaggio. Avea o grămadă de bani. Numeroase persoane anonime îi puseseră bani în cont, iar presa îi plătise sume uriaşe pentru povestea ei. Nu fusese pedepsită în niciun fel pentru modul în care se manifestase. Scrisoarea se încheia cu vestea că intenţiona să vină înapoi pe insulă la începutul lunii decembrie.

Scrisoarea conţinea şi o adresă. I-am scris o scrisoare de răspuns fără să mai zăbovesc şi i-am dat-o lui Jansson împreună cu scrisoarea pe care nu fusesem în stare să i-o trimit mai devreme. Numele de pe ea îi stârni curiozitatea, însă nu comentă nimic.

Scrisoarea de la Louise îmi dăduse curajul necesar să-i scriu lui Agnes. Nu mai aveam nicio o veste de la ea după vizita pe care mi-o făcuse. Îmi era ruşine. Pentru prima dată în viaţă, eram în stare să găsesc o scuză pentru comportamentul meu. Pur şi simplu nu puteam să dau uitării ce se întâmplase în noaptea aceea.

I-am scris şi am implorat-o să mă ierte. Nimic altceva, doar atât. O scrisoare compusă din nouăsprezece

cuvinte, fiecare în parte ales cu foarte multă grijă.

M-a sunat două zile mai târziu. Moţăiam în faţa televizorului şi, când m-am dus să răspund, m-am gândit că probabil era Louise.

— Ţi-am primit scrisoarea. Primul meu gând a fost s-o arunc fără s-o deschid, însă chiar am citit-o. Îţi accept scuzele. Presupunând că ceea ce ai scris chiar este pe bune...

— Fiecare cuvânt în parte.

— Probabil că nu-ţi dai seama la ce mă refer. La ce ai scris în legătură cu insula ta şi fetele mele.

— Bineînţeles că puteţi să veniţi toate aici.

Am auzit-o trăgând aer în piept.

— Vino, am spus eu.

— Nu acum. Nu încă. Trebuie să mă gândesc la lucrurile astea.

Am pus receptorul la loc. Am simţit aceeaşi euforie pe care o simţisem după ce citisem scrisoarea lui Louise. Am ieşit afară şi m-am uitat la stele, gândindu-mă că în curând avea să se împlinească un an de când Harriet apăruse acolo, pe gheaţă, iar viaţa mea începuse să se schimbe.

La sfârşitul lunii noiembrie, coasta a fost lovită de o altă furtună cumplită. Vântul puternic dinspre est atinse apogeul în cea de-a doua seară. Am coborât la ponton şi am observat că rulota se legăna alarmant de tare. Cu ajutorul câtorva pietre mai mari, pe care în mod normal le foloseam pentru ancorarea plaselor de pescuit, şi al unor bucăţi mari de lemn care fuseseră aduse de valuri la mal, am reuşit s-o stabilizez. Deja instalasem un vechi încălzitor electric, ca să mă asigur că avea să fie cald şi bine când se va întoarce Louise.

După ce-a trecut furtuna, m-am dus să fac o plimbare de jur împrejurul insulei. Vânturile dinspre est aduc câteodată pe mal o mulţime de lemne. De data asta însă n-am găsit buşteni mari, în schimb valurile aruncaseră pe stânci timoneria unei ambarcaţiuni de pescuit. La început,

am crezut că era partea superioară a unei nave care fusese scufundată de furtună, însă când am cercetat-o mai îndeaproape, am descoperit că nu era decât această micuţă comandă de navigaţie destul de deteriorată. După un scurt moment de gândire, m-am dus înapoi în casă şi l-am sunat pe Hans Lundman. La urma urmei, ceea ce găsisem putea să reprezinte rămăşiţele unei bărci de pescuit scufundate. Peste o oră, îi aveam pe cei de la paza de coastă la mine pe insulă. Am reuşit s-o târâm până la mal şi s-o legăm în siguranţă cu o parâmă. Hans confirmă faptul că nu era vreo epavă nouă şi că nu fuseseră raportate niciun fel de ambarcaţiuni de pescuit dispărute.

— Probabil că se afla pe vreun pe ţărm, însă vântul puternic a împins-o în mare. E putredă de la un cap la altul şi cu greu ar fi putut să fie folosită pe vreo ambarcaţiune. Ar trebui să specific că are treizeci sau patruzeci de ani vechime.

— Ce-o să fac cu ea? am întrebat eu.

— Dacă ai fi avut nişte copii mici pe-aici, ar fi putut s-o folosească pe post de căsuţă de joacă. Aşa cum e acum, nu cred că poţi s-o foloseşti decât la foc.

I-am spus că Louise era pe drum şi că se întorcea acasă.

— Fiindcă veni vorba, n-am reuşit niciodată să înţeleg cum de-ai observat-o în ziar. Era o fotografie atât de proastă… Însă chiar şi aşa, ai putut să vezi că era ea?

— Cine ştie de ce şi cum vedem ceea ce vedem? Andreei îi e dor de ea. Nu trece o zi fără să se încalţe cu pantofii ăia şi să întrebe de Louise. Şi eu mă gândesc adesea la ea.

— I-ai arătat şi Andreei fotografia din ziar?

Hans se uită la mine surprins.

— Bineînţeles că i-am arătat-o.

— Nu-i o fotografie prea indicată pentru a fi văzută de un copil. În sensul că era goală puşcă.

— Ei şi ce? Pentru copii este mai rău să nu li se spună adevărul. Copiii suferă din cauză că li se spun minciuni, aşa cum suferim şi noi, adulţii.

S-a întors la şalupa lui şi a pornit motoarele pe înapoi. Am luat un topor şi am început să tai în bucăţi vechea timonerie cu care mă pricopsisem. Era foarte uşor întrucât lemnul era putred.

Tocmai terminasem şi-mi îndreptam spatele, când am simţit o durere înţepătoare în piept. Cum diagnosticasem adesea, ca medic, spasme coronariene, mi-am dat seama ce indica durerea din piept. M-am aşezat pe un bolovan mare, am inspirat adânc, mi-am desfăcut cămaşa şi am aşteptat. După aproximativ zece minute durerea a trecut. Am aşteptat încă zece minute înainte să încep să o iau foarte încet înapoi spre casă. Era ora unsprezece dimineaţa. L-am sunat pe Jansson. Am avut noroc: era ziua lui liberă. N-am spus nimic despre durerea mea, pur şi simplu l-am rugat să vină să mă ia.

— Asta-i o decizie foarte rapidă, spuse el.

— Ce vrei să spui prin asta?

— În mod normal îmi ceri cu o săptămână înainte să vin să te iau.

— Poţi să vii să mă iei sau nu?

— Sunt la tine în jumătate de oră.

Când am ajuns la ţărm, pe continent, i-am spus că probabil aveam să mă întorc în aceeaşi zi, însă nu puteam să precizez când anume. Jansson abia dacă-şi putea stăpâni curiozitatea, dar nu a întrebat nimic.

Când am ajuns la policlinică, le-am explicat ce se întâmplase. După o scurtă aşteptare, am fost consultat şi mi s-a făcut un EKG, am vorbit cu un doctor. Tipul era probabil unul dintre acei rezidenţi care se tot plimbă în zilele noastre dintr-un cabinet medical în altul, căci clinicile nu reuşesc niciodată să atragă un medic pe termen lung. Mi-a dat medicaţia şi instrucţiunile la care mă aşteptasem, dar şi o trimitere la spital, pentru o examinare mult mai detaliată.

L-am sunat pe Jansson de la recepţie şi l-am rugat să vină să mă ia. După care am cumpărat două sticle de rachiu şi m-am reîntors în port.

Abia mai târziu, după ce m-am întors pe insulă, am

resimţit cu adevărat frica. Moartea mă înşfăcase şi-mi testase puterea de rezistenţă. Am băut o sticlă de rachiu. După care m-am dus afară, m-am aşezat pe marginea unei stânci mai înalte de pe mal şi am strigat înspre mare. Îmi strigam frica, ascunsă sub masca furiei.

Câinele stătea la ceva distanţă de mine, privindu-mă.

Nu voiam să mai fiu singur. Nu voiam să mai fiu asemenea unei stânci de pe insulă, observând în tăcere trecerea inevitabilă a zilelor şi a timpului.

Am avut programare la spital pe data de 3 decembrie. Nu era nimic serios în neregulă cu inima mea. Medicamentele, exerciţiile fizice şi o dietă potrivită trebuiau să mă ţină pe picioare încă vreo câţiva ani. Doctorul era cam de vârsta mea. I-am spus cum stătea treaba, povestindu-i că fusesem şi eu cândva medic, dar de ceva vreme aveam grijă de o casă pescărească veche de pe o insulă îndepărtată. A afişat o politeţe total lipsită de interes, iar când eram pe picior de plecare, mi-a spus că suferea de o formă uşoară de angină.

Louise a sosit pe 7 decembrie. Temperatura scăzuse şi, în cele din urmă, toamna îi făcea loc iernii. Apa de ploaie din crăpăturile din stânci începuse să îngheţe noaptea. Ea sunase din Copenhaga şi mă rugase să aranjez cu Jansson să o ia din port. Legătura fusese întreruptă înainte să apuc să-i mai pun şi alte întrebări. Am pornit încălzitorul electric de la ea din rulotă, i-am lustruit pantofii, am făcut curat şi am aranjat patul, punând cearşafuri curate.

Durerile de inimă nu-mi mai reveniseră. I-am scris o scrisoare lui Agnes şi am întrebat-o dacă se gândise la propunerea mea. Ea îmi trimise o carte poştală ilustrată. Imaginea era un tablou al lui Van Gogh, iar textul era compus din două cuvinte: „Nu încă”.

M-am întrebat ce-o fi crezut Jansson când a citit cartea poştală.

Louise păşi pe ponton neavând nimic asupra ei, în afară de rucsacul pe care îl luase cu ea când plecase. Mă

aşteptasem să se lupte cu ditamai valizele care să fie burduşite cu toate lucrurile pe care le colecţionase pe timpul expediţiei. Mai mult decât atât, rucsacul părea să fie mai gol acum decât atunci când plecase.

Jansson nu prea părea să aibă chef să plece. I-am dat un plic conţinând onorariul pe care îl ceruse pentru activităţile sale de transport şi i-am mulţumit pentru ajutor. Louise salută câinele. Păreau să se înţeleagă de minune. Am deschis uşa rulotei, unde se făcuse grozav de cald. Ea îşi lăsă rucsacul acolo, după care merse cu mine spre casă. Înainte să intrăm, făcu o scurtă pauză şi se opri pentru moment lângă mica movilă de pământ care marca mormântul de sub măr.

Am preparat cod la grătar pentru cină. Ea mâncă de parcă n-ar mai fi mâncat de câteva săptămâni. M-am gândit că arată mai palidă şi probabil mai slabă decât înainte. Mi-a mărturisit că planul de a pătrunde intempestiv la summit fusese pus la cale înainte să plece de pe insulă.

— Am stat pe barca de lângă magazie şi am plănuit totul în cel mai mic detaliu, spuse ea. Am simţit că nu mai avea sens să mai continui să scriu scrisori. Îmi dădusem seama că s-ar putea să nu reprezinte nimic pentru altcineva în afară de mine. Aşa că am ales altă cale de protest.

— De ce n-ai spus nimic?

— Nu te cunosc suficient de bine. A fi putut să încerci să mă opreşti.

— De ce-aş fi făcut aşa ceva?

— Harriet a încercat întotdeauna să mă determine să fac ce voia ea. De ce, mă rog, ai fi fost tu altfel?

Am încercat să-i pun mai multe întrebări despre expediţia ei, însă a clătinat din cap. Era obosită, avea nevoie să se odihnească.

La miezul nopţii am condus-o până la rulotă. Termometrul din exteriorul geamului de la bucătărie indica plus un grad. Începu să tremure în frigul de-afară şi mă luă de mână. Asta era ceva ce nu mai făcuse niciodată.

— Mi-e dor de pădure, spuse ea. Mi-e dor de prieteni, însă aici este locul în care e rulota acum. A fost drăguţ din partea ta s-o încălzeşti. O să dorm buştean şi o să visez toate tablourile pe care le-am văzut în ultimele luni.

— Ţi-am periat şi pantofii roşii, am spus eu.

Mă sărută pe obraji înainte să dispară în rulotă.

Louise rămase retrasă în primele zile de după întoarcerea sa. Venea să mănânce când o strigam, însă nu spunea prea multe şi se enerva dacă îi puneam prea multe întrebări. Într-o seară m-am dus la rulotă şi m-am uitat pe geam. Stătea la masă, scriind ceva într-un carneţel. S-a întors brusc ca să se uite la fereastră. M-am aplecat rapid şi mi-am ţinut respiraţia. Nu a deschis uşa. Am sperat că nu m-a văzut.

În timp ce aşteptam ca ea să redevină aceeaşi persoană prietenoasă, făceam zilnic plimbări lungi împreună cu câinele, ca să mă menţin în formă. Marea era de un albastru-verzui, iar prin preajmă erau din ce în ce mai puţine păsări. Arhipelagul se retrăgea în cochilia sa de iarnă.

Într-o seară am scris ceea ce urma să fie noul meu testament. Tot ce deţineam avea să îi rămână, bineînţeles, lui Louise. Mă frământa ceea ce îi promisesem lui Agnes, însă am făcut ce făceam întotdeauna în asemenea circumstanţe: am lăsat pe planul doi grijile astea sâcâitoare, spunându-mi că lucrurile aveau să se rezolve de la sine când şi dacă aveau să se agraveze şi să devină critice.

În dimineaţa celei de-a opta zi de la reîntoarcerea sa în momentul în care am coborât scările, Louise stătea la masa de la bucătărie.

— Gata, nu mai sunt obosită, spuse ea. Acum pot să dau ochii cu alţi oameni.

— Agnes, i-am zis eu. Am invitat-o să vină aici. Poate poţi s-o convingi tu c-ar trebui să se mute aici cu fetele ei.

Louise se uită surprinsă la mine, ca şi cum n-ar fi auzit bine ce-i spusesem. Habar n-aveam de pericolul care mă păştea. I-am povestit despre vizita lui Agnes, însă e

inutil să mai spun că nu am pomenit nimic despre ceea ce se întâmplase între noi.

— M-am gândit că le-aş lăsa pe Agnes şi pe fetele ei să locuiască aici când n-o să mai aibă casa în care se ocupă de copiii cu probleme.

— Vrei să spui că ai de gând să dai insula de pomană?

— Aici nu sunt decât eu şi câinele. De ce n-ar începe insula asta să fie din nou utilă?

Louise era furioasă şi lovi cu pumnul ceaşca de cafea de pe masă. Cioburile de porţelan zburară spre perete.

— Aşadar ai de gând să dai de pomană moştenirea mea? N-ai de gând să-mi laşi nimic când n-o să mai fi? Până acum n-am avut nimic de la tine.

Când i-am răspuns, m-am trezit bâlbâindu-mă.

— Nu-i dau nimic. Doar o las să stea aici.

Louise mi-a aruncat cu o privire dură. Am avut senzaţia că mă aflam faţă în faţă cu un şarpe. După care s-a ridicat atât de brusc şi violent, încât scaunul ei a căzut pe spate. Şi-a luat haina şi a ieşit ca din puşcă, lăsând uşa deschisă. Am tot aşteptat să se întoarcă.

Am închis uşa la loc. Într-un final am înţeles ce însemnase pentru ea ziua aceea în care îmi făcusem apariţia acolo, în pădure, lângă rulota ei. Îi dădusem un drept de proprietate. Mersese până într-acolo încât renunţase la pădure pentru mare, pentru mine şi pentru insula mea. Acum credea că voiam s-o văduvesc de toate cele.

Nu avea cine să mă moştenească, în afară de Louise. Cândva mă amuza ideea că o să las insula vreunui trust din arhipelag. Însă asta însemna că, la un moment dat în viitor, nişte politicieni lacomi aveau să stea pe pontonul meu şi să se bucure de mare. Acum totul se schimbase. Dacă în noaptea aceea cădeam din picioare şi chiar muream, Louise avea să fie moştenitoarea mea directă. Ce făcea după aceea cu moştenirea nu depindea decât de ea.

A doua zi nu şi-a făcut deloc apariţia. Seara, m-am dus la rulotă. Louise era întinsă pe pat. Avea ochii deschişi.

Am ezitat înainte să ciocănesc la uşă.

— Pleacă!

Vocea îi era stridentă şi tensionată.

— Trebuie să stăm de vorbă.

— O să plec de-aici.

— N-o să-ţi ia nimeni vreodată insula asta. Nu trebuie să-ţi faci griji.

— Pleacă!

— Deschide uşa!

Am încercat mânerul. Uşă nu era încuiată. Însă înainte să mă pot mişca în vreun fel, ea se năpusti şi o deschise brusc. Mă lovi cu putere în faţă. Cu buza de jos crăpată, am căzut pe spate şi m-am lovit cu capul de-o piatră. Înainte să mă pot ridica, se aruncă peste mine şi mă lovi în zona feţei cu ce mai rămăsese dintr-o veche centură de salvare făcută din plută, ce fusese aruncată prin apropiere.

— Opreşte-te. Îmi curge sânge.

— Nu-ţi curge destul.

Am apucat cu putere centura şi i-am smuls-o din mâna încleştată. După care începu să mă lovească şi cu pumnul. În cele din urmă am reuşit să scap din ghearele ei.

Ne-am uitat unul la celălalt, gâfâind.

— Vino în casă. Trebuie să stăm de vorbă.

— Arăţi îngrozitor. N-am vrut să te lovesc atât de tare.

M-am întors în bucătărie şi am fost şocat când am văzut că aveam faţa acoperită de sânge. Am văzut că nu aveam doar buza crăpată, ci şi arcada dreaptă spartă.

M-a făcut knockout, m-am gândit eu. Se folosise foarte bine de calităţile ei de boxeriţă, chiar dacă uşa rulotei fusese cea care îmi dăduse lovitura cea mai puternică.

Mi-am şters faţa şi am băgat nişte cuburi de gheaţă într-un prosop pe care l-am înfăşurat şi l-am presat pe gură şi pe arcadă. A mai trecut ceva timp până când am auzit zgomot de paşi apropiindu-se de uşă.

— Cât de rău este?

— S-ar putea să supravieţuiesc. Însă pe toate insulele din zonă o să se răspândească noi zvonuri. Ca şi cum n-ar fi fost suficient ca fiică-mea să se dezbrace în faţa oamenilor care conduc lumea, ea se întoarce şi se comportă ca o nebună, abuzându-şi bătrânul tată. Eşti boxeriţă, ar trebui să ştii ce se poate întâmpla cu o faţă.

— N-am vrut să iasă aşa.

— Bineînţeles c-ai vrut. Cred că ceea ce ai vrut de fapt să faci era să mă omori înainte să pot scrie un testament prin care să te dezmoştenesc.

— Eram supărată.

— Nu trebuie să-mi dai explicaţii acum. Dar te înşeli. Tot ce vreau să fac este s-o ajut pe Agnes şi pe fetele ei. Nici ea, şi nici eu nu putem să spunem cât o să dureze înţelegerea asta. Asta-i tot. Nimic altceva. Nu e vorba de nicio promisiune, de nicio donaţie.

— Am crezut că aveai de gând să mă abandonezi din nou.

— Nu te-am abandonat niciodată. Am abandonat-o pe Harriet. N-am ştiut de existenţa ta. Dacă aş fi ştiut, e foarte posibil ca totul să fi fost altfel.

Am golit prosopul şi l-am umplut din nou cu alt cuburi de gheaţă.

Ochiul aproape mi se închisese complet. Lucrurile începuseră să se calmeze. Acum stăteam la masa de bucătărie. Mă durea faţa. Am întins mâna şi am pus-o pe braţul ei.

— N-am de gând să-ţi iau nimic. Insula asta e a ta. Dacă nu vrei ca ea să vină încoace cu fetele în perioada în care îşi caută altă casă, atunci fireşte că o să-i spun că nu-i posibil.

— Îmi pare rău că arăţi în halul ăsta. Însă mai devreme în seara asta, aşa arătam şi eu pe dinăuntru.

— Hai să mergem la culcare, i-am spus. O să dormim, iar mâine o să mă trezesc cu un set perfect de vânătăi.

M-am ridicat şi m-am dus la mine în cameră. Am auzit-o pe Louise închizând uşa de la intrare în urma ei.

Fusese cât pe ce să se dezlănţuie furtuna. Trecuse

foarte aproape de noi, însă nu se abătuse complet asupra noastră.

Se întâmpla ceva, m-am gândit eu, aproape cu voioşie.

Nimic care să cutremure pământul, doar ceva calm şi liniştit. Eu şi ea eram pe calea cea bună, către ceva nou şi necunoscut.

Zilele lunii decembrie au fost reci şi apăsătoare. Pe 12 decembrie, mi-am notat că după-amiază a nins puţin – nu o ninsoare abundentă, ci ceva care n-a durat prea mult. Pe cer norii erau nemişcaţi.

Faţa mea plină de contuzii şi vânătăi mă durea îngrozitor, şi a durat mult timp să se vindece. Jansson a amuţit când m-am întâlnit cu el pe ponton, a doua zi dimineaţă, după disputa aprigă din familie. Louise a venit să-i dea bineţe. Zâmbea. Am încercat să zâmbesc şi eu, însă n-am reuşit. Jansson n-a putut să se abţină să întrebe ce anume se întâmplase.

— Un meteor, am spus eu. O stea căzătoare.

Louise încă mai zâmbea. Jansson nu a mai pus nicio întrebare.

I-am scris lui Agnes şi am invitat-o pe insulă ca să o cunoască pe fiica mea. Mi-a răspuns după câteva zile şi mi-a spus că era prea curând. Şi că nu se hotărâse dacă să-mi accepte sau nu oferta. Ştia că trebuie să se hotărască repede, însă n-o făcuse până acum. Îmi dădeam seama că era încă jignită şi dezamăgită. Probabil că m-am simţit uşurat că nu avea de gând să vină. Încă nu eram convins că Louise nu avea să mă mai atace.

Zilnic făceam un tur al insulei împreună cu câinele. Îmi ascultam inima. Am început să-mi iau pulsul şi tensiunea o dată pe zi. O zi după ce mă odihneam, iar în ziua următoare fără să mă odihnesc. Inima îmi bătea normal în cutia toracică. Ea, credincioasa mea tovarăşă de călătorie pe tot drumul ăsta al meu prin viaţă, la care nu mă gândisem de prea multe ori. Mă tot plimbam de jur împrejurul insulei, încercam să nu-mi pierd echilibrul pe

stâncile alunecoase şi, ocazional, mai făceam câte o pauză să contemplu orizontul. Dacă ar fi trebuit să plec de tot de pe insula asta, cel mai mult mi-ar fi lipsit stâncile, faleza, ţărmul stâncos şi orizontul.

Marea interioară, care se transforma încetul cu încetul într-o mocirlă, nu producea întotdeauna mirosuri prea plăcute. Era o mare nespălată, care uneori duhnea a mahmureală. Însă orizontul era pur şi limpede, la fel cum erau stâncile şi faleza înaltă.

În timp ce-mi făceam turul zilnic pe insulă, în cizmele mele de cauciuc cu carâmbul tăiat, aveam senzaţia că-mi purtam inima în mână. Chiar dacă tensiunea şi pulsul erau bune, mă simţeam câteodată panicat. Că mor, că inima o să mi se oprească şi n-o să mai bată în câteva secunde. Că totul s-a terminat, că moartea o să lovească înainte ca eu să fiu pregătit.

M-am gândit c-ar trebui să vorbesc cu Louise despre temerile mele. Însă n-am spus nimic.

Solstiţiul de iarnă se apropia. Într-o zi, Louise s-a aşezat pe un scaun în mijlocul bucătăriei şi mi-a cerut să-i aduc o oglindă. După care a folosit o foarfecă de bucătărie ca să-şi taie părul lung, a vopsit în roşu ce-a mai rămas şi a râs cât se poate de mulţumită peste câteva ore, când a examinat îndeaproape rezultatul. Faţa i s-a luminat. Era ca şi cum o floare fusese curăţată de buruienile din jur.

A doua zi mi-a venit şi mie rândul. Am încercat să mă opun, însă a fost de neclintit. Am stat pe un scaun de bucătărie, iar ea m-a tuns. Degetele ei mânuiau cu graţie foarfeca greoaie. Mi-a spus că părul începea să mi se rărească în creştet, şi mi-a sugerat că mi-ar sta bine cu mustaţă.

— Îmi place la nebunie să te am aici, i-am spus eu. Într-un fel sau altul, totul mi-e mai clar. Înainte, când îmi priveam faţa în oglindă, nu eram niciodată foarte sigur ce vedeam. Acum ştiu că sunt eu, şi nu doar o faţă bătrână care să întâmplă să treacă pe aici.

Nu mi-a răspuns. Însă am putut să simt cum i-a căzut

o lacrimă pe obraz. Plângea. Am început să plâng şi eu. A continuat să mă tundă. Ne-am şters amândoi lacrimile în tăcere, ea în spatele scaunului, cu foarfeca în mână, eu de prosopul de pe gât. N-am spus niciodată nimic după aceea, probabil datorită faptului că ne era ruşine sau poate pentru că nu era necesar.

Aceasta era o trăsătură pe care o împărtăşeam cu fiică-mea. Nu vorbim fără rost. Oamenii care trăiesc pe nişte insule mici sunt adesea gălăgioşi sau volubili. Orizontul este de departe mult prea mare pentru asta.

Într-o bună zi Louise a legat o panglică roşie de mătase la gâtul Carrei. Căţeaua nu a părut să-i dea prea multă atenţie, însă nici nu a încercat să scape de ea.

În seara de dinaintea solstiţiului de iarnă, am stat treaz până târziu la masa din bucătărie şi mi-am frunzărit vechiul jurnal.

După care am făcut o însemnare.

„Mare calmă, nici pic de vânt, temperatură de minus un grad. Carra poartă o panglică roşie. Eu şi Louise suntem foarte apropiaţi.”

M-am gândit la Harriet. Era ca şi cum ar fi fost chiar acolo, în spatele meu, citind ce am scris.

Capitolul 4

Eu şi Louise ne-am hotărât să sărbătorim faptul că acum zilele începeau să devină mai lungi. Louise avea să gătească. După-amiază mi-am luat medicamentele, după care m-am întins pe canapeaua din bucătărie să mă odihnesc.

Trecuse jumătate de an de când stătuserăm cu toţii în jurul mesei învăluite de întunericul nopţii din miezul verii. În seara aceasta, în timp ce noi salutam solstiţiul de iarnă, Harriet nu mai era cu noi. Mi s-a făcut dor de ea într-un fel în care nu mi se mai făcuse înainte. Chiar dacă era moartă, părea mai aproape de mine ca niciodată.

Am rămas pe canapea un timp îndelungat, înainte să mă forţez să mă ridic ca să mă duc să mă bărbieresc şi să mă schimb. Mi-am pus un costum pe care abia dacă-l purtasem. În ciuda faptului că-mi ieşisem de tot din mână, am reuşit să-mi fac nod la cravată. Chipul pe care l-am văzut în oglindă m-a înspăimântat. Îmbătrânisem. M-am strâmbat şi m-am întors în bucătărie. Începea să se întunece. Termometrul indica minus două grade. Am luat o pătură şi m-am aşezat pe banca de sub măr. Aerul era proaspăt, rece şi neobişnuit de sărat. În depărtare, păsările ţipau, din ce în ce mai puţine ca număr şi din ce în ce mai rar.

Probabil că adormisem pe bancă. Când m-am trezit, era întuneric beznă. Mi-era frig. Era ora şase – dormisem aproape două ore. Louise era la aragaz când am intrat în casă. Îmi zâmbi.

— Dormeai ca o bătrânică, zise ea. N-am vrut să te deranjez.

— Sunt o bătrânică, am spus eu. Bunica obişnuia să stea pe banca aia. Întotdeauna îngheţa bocnă, cu excepţia cazurilor în care visa la mesteceni ce se legănau uşor. Cred că s-ar putea să mă transform în ea.

Era cald în bucătărie. Ochiul şi cuptorul aragazului erau pornite, ferestrele se aburiseră complet.

Miresme neobişnuite şi nemaipomenit de apetisante

începuseră să umple bucătăria. Louise ţinea o lingură cu ceva de degustat, dintr-o cratiţă aburindă.

Gustul îmi amintea de lemnul vechi încălzit de soare. Dulce, dar şi acrişor, cu o tentă amăruie – ceva din altă ţară, ademenitor.

— Am amestecat lumi diferite aici în tigaie, spuse Louise. Când mâncăm, facem câte-o vizită oamenilor din diferite părţi ale lumii pe care nu le-am vizitat niciodată. Mirosurile sunt cele mai vechi amintiri ale noastre. Lemnul cu care strămoşii noştri făceau focul când se adăposteau în peşteri şi pictau toate acele animale însetate de sânge pe pereţi – probabil că mirosea exact la fel ca lemnul de foc din zilele noastre. Nu ştim la ce se gândeau, însă ştim cum mirosea lemnul lor.

— Întotdeauna lucrurile care se schimbă au ceva constant, am spus eu. Întotdeauna există o bătrână care stă pe o bancă sub un măr şi căreia îi este frig.

Louise fredona în timp ce pregătea mâncarea.

— Ai călătorit în jurul lumii de una singură, am spus eu. Însă acolo, în pădure, eşti înconjurată de bărbaţi.

— Sunt o grămadă de tipi drăguţi prin preajmă. Însă nu-i aşa uşor să găseşti un bărbat adevărat.

Aveam de gând să continui, însă ea ridică o mână în semn de avertisment.

— Nu acum, nu mai târziu, nici altădată. Dacă o să am vreodată ceva să-ţi spun, o s-o fac. Bineînţeles că există bărbaţi în viaţa mea. Însă sunt treaba mea, nu a ta. Nu cred c-ar trebui să ne împărtăşim chiar totul. Dacă sapi prea adânc în viaţa celorlalţi, rişti să distrugi o frumoasă prietenie.

I-am dat lui Louise nişte suporturi de vase. Fuseseră dintotdeauna în bucătărie – mi-am amintit că erau acolo şi pe vremea când eram eu copil. Ea scoase o oală mare din cuptor şi îi săltă capacul. Imediat se simţi un miros puternic de piper şi lămâie.

— Asta ar trebui să te usture pe gâtlej. Nicio mâncare nu-i gătită ca lumea, dacă nu te trec toate apele când o mănânci. Mâncărurile fără niciun secret au toate

şansele să-ţi umple stomacul de dezamăgiri.

Am privit-o cum amesteca în oală.

— Femeile amestecă în mâncare, spuse ea. Bărbaţii lovesc, rup şi taie cu cuţitul. Femeile amestecă şi tot amestecă în mâncare.

M-am dus până afară să mă plimb, înainte să începem să mâncăm. Când am ajuns la jumătatea drumului către ponton, am simţit brusc o durere care parcă îmi ardea pieptul. Mă durea atât de tare, încât m-am clătinat şi am căzut grămadă.

Am strigat-o pe Louise. Când a ajuns la mine am crezut că o să leşin. S-a lăsat pe vine în faţa mea.

— Care-i problema?

— Inima. Spasm vascular.

— O să mori?

Am zbierat, în ciuda durerii care mă chinuia:

— Nu, n-o să mor. Vezi că-i un flacon cu tablete albastre la mine lângă pat.

Ea se îndepărtă în grabă. Când se întoarse, îmi dădu o tabletă şi un pahar de apă. Am ţinut-o de mână. După care durerea s-a mai domolit. Eram ud fleaşcă de transpiraţie şi tremuram.

— S-a dus?

— Da, s-a dus. Nu-i periculos. Dar e dureros.

— Probabil c-ar trebui să te duci la culcare.

— Nici vorbă.

Ne-am întors încet-încet spre casă.

— Ia câteva perne de pe canapeaua din bucătărie, i-am spus eu. Putem să stăm aici pe trepte o bucată de timp.

S-a întors cu pernele. Ne-am aşezat unul lângă celălalt, iar ea şi-a pus capul pe umărul meu.

— Nu vreau să mori. N-aş putea să fac faţă şi să-mi văd ambii părinţi murind atât de curând unul după altul.

— N-o să mor.

— Gândeşte-te la Agnes şi la fetele ei.

— Nu ştiu dacă asta o să se întâmple vreodată.

— O să vină.

Am strâns-o de mână. Inima mi se potolise din nou.

Însă durerea stătea la pândă acolo, în fundal. Deja primisem cel de-al doilea avertisment. Încă mai puteam să trăiesc câţiva ani. Însă sfârşitul avea să vină în cele din urmă, chiar şi pentru mine.

Cina noastră festivă s-a terminat devreme. Am mâncat, însă n-am mai zăbovit la masă. M-am dus la mine în cameră şi am luat telefonul cu mine. În dormitor aveam o mufă de racordare pe care n-o folosisem niciodată. Bunicul o instalase spre sfârşitul vieţii sale, atunci când el şi bunica începuseră să se îmbolnăvească. Voia să poată suna pe cineva dacă unul din ei avea să fie atât de bolnav şi neputincios, încât să nu fie în stare să coboare scările până la parter.

M-am întrebat dacă ar trebui să sun, însă n-am fost în stare să mă hotărăsc. În cele din urmă, pe la unu dimineaţa, am format numărul – fără a ţine seama de ora târzie. Ea îmi răspunse mai mult sau mai puţin imediat.

— Îmi cer scuze că te-am trezit.

— Nu m-ai trezit.

— Vreau doar să ştiu dacă te-ai hotărât sau nu.

— Am discutat cu fetele. Au strigat un nu hotărât de îndată ce am menţionat cuvântul insulă. Nu-şi pot imagina viaţa fără drumuri, asfalt sau maşini. Sunt speriate.

— O să trebuiască să aleagă între tine şi asfalt.

— Cred că eu sunt mai importantă.

— Asta înseamnă că o să veniţi?

— N-am de gând să răspund la ora asta din noapte.

— Pot să cred ce cred că pot să cred?

— Da. Însă trebuie să ne oprim acum. E târziu.

Se auzi un clic, iar legătura telefonică se întrerupse. M-am întins în pat. Nu spusese prea mult, nici nu folosise multe cuvinte, însă începeam să-mi dau seama că, la urma urmei, avea să vină.

Am rămas treaz o bună bucată de timp. În urmă cu un an, obişnuiam să zac aici şi să mă gândesc că nu avea să mi se mai întâmple vreodată ceva. Acum aveam o fiică şi angină pectorală. Viaţa o luase într-o direcţie nouă.

Când m-am trezit era ora şapte. Louise era deja trează.

— Trebuie să mă întorc în pădure pentru o vreme, spuse ea. Însă te pot lăsa să te descurci singur? Poţi să-mi promiţi că n-o să mori?

— Când te întorci? am întrebat eu. Dacă n-o să fii plecată prea mult, o să mă descurc şi n-o să mă dau bătut.

— Mă întorc la primăvară. Însă n-o să stau acolo sus, în pădure, tot timpul. Mai trebuie să mă duc undeva.

— Unde?

— Am cunoscut un bărbat după ce m-a eliberat poliţia. A vrut să vorbim despre peşteri şi despre picturile rupestre mucegăite de pe pereţi. Am sfârşit prin a vorbi şi despre alte lucruri.

Am vrut s-o întreb cine era tipul. Însă ea şi-a dus un deget sugestiv la buze.

— Nu acum.

A doua zi a venit Jansson să o ia.

— Beau o grămadă de apă, strigă el în timp ce ambarcaţiunea începea să se îndepărteze de ponton. Cu toate astea nu mi-e întotdeauna sete.

— Putem să vorbim despre asta mai târziu, am strigat şi eu.

M-am întors în casă şi mi-am luat binoclul. I-am urmărit până când ambarcaţiunea a dispărut în ceaţă, în spatele Höga Siskäret.

Acum nu mai eram decât eu şi căţeaua. Prietena mea Carra.

— Aici o să fie la fel de linişte ca întotdeauna, i-am spus eu Carrei. Cel puţin pentru moment. După care o să construim o casă nouă. Iar fetele o să dea muzica mult prea tare, o să strige şi o să drăcuiască, iar câteodată o să urască insula asta. Dar o să vină aici, iar noi o să trebuiască să ne obişnuim cu ele. O herghelie de cai sălbatici este în drum spre noi.

Carra încă mai purta panglica roşie. I-am dezlegat-o şi am lăsat-o să zboare în vânt.

Seara târziu am stat în faţa televizorului cu sonorul la

minimum. Mi-am ascultat inima.

Aveam jurnalul în mână. Am notat faptul că trecuse solstiţiul de iarnă.

După care m-am ridicat, am pus caietul de însemnări deoparte şi am luat unul nou.

În ziua următoare aveam să scriu ceva complet diferit. Probabil o scrisoare adresată lui Harriet, chiar dacă era mult prea târziu să i-o trimit acum.

Capitolul 5

Apa mării din arhipelag nu a îngheţat în iarna aceea.

Pe ţărmul şi în golfurile adăpostite ale continentului, respectiv, în golfuleţele insulelor, s-a format un strat gros de gheaţă, însă canalele navigabile care dădeau spre marea liberă au rămas deschise. A fost o perioadă extrem de rece, cu vânturi ce băteau în mod repetat dinspre nord la sfârşitul lunii februarie, însă Jansson n-a fost niciodată obligat să-şi folosească hidroelicopterul, iar eu n-a mai trebuit să-mi pun mâinile la urechi în zilele în care venea corespondenţa.

Într-o bună zi, chiar după ce frigul extrem se mai dezmorţise, lăsând locul unei vremi mai blânde, s-a întâmplat ceva ce n-o să uit niciodată. Doar ce dădusem la o parte stratul subţire de gheaţă ce acoperea gaura în care mă scăldam, când am văzut cum câinele, care stătea pe ponton, molfăia ceva ce părea a fi scheletul unei păsări. Întrucât câinii pot să-şi rănească gâtul cu oase, m-am dus şi i l-am scos din gură. L-am aruncat în algele îngheţate şi am chemat câinele să vină în casă cu mine.

Abia mai târziu, după ce m-am îmbrăcat deja şi m-am încălzit, mi-am amintit de os. Încă nu ştiu ce m-a făcut să iau hotărârea aceea, însă mi-am pus bocancii, am coborât la ponton şi l-am localizat. Fragmentul de os nu era de la o pasăre. M-am aşezat şi l-am examinat îndeaproape. Oare putea să provină de la o nurcă sau de la un iepure sălbatic?

După care mi-am dat seama ce era. Nu putea să fie altceva. Era o bucată de os de la bătrâna mea pisică. L-am pus pe ponton la picioarele mele şi m-am întrebat cum de-l găsise câinele. M-a întristat felul în care pisica mea ieşise în sfârşit din nou la iveală.

Am luat câinele cu mine la o plimbare de jur împrejurul insulei. Nu mai era nici urmă de alte oase, niciun fel de semn. Numai acel mic fragment de os, ca şi cum pisica mi-ar fi trimis salutări ca să se asigure că nu mai trebuia să-mi pun întrebări cu privire la ea sau să o

caut. Era moartă şi murise demult timp.

Am scris în carneţel despre os. Nimic altceva decât trei cuvinte.

„Câine, os, mâhnire.”

Am îngropat fragmentul de os lângă mormintele lui Harriet şi al bătrânului meu câine. Era ziua în care venea poşta, aşa că m-am dus pe ponton. Jansson veni pufăind, la fel de punctual ca de obicei. Se urcă pe ponton şi mă anunţă că se simte foarte obosit şi că îi este întruna sete. Începuse să aibă cârcei la gambe noaptea.

— S-ar putea să ai diabet, i-am spus eu. Simptomele sugerează posibilitatea asta. Nu pot să te examinez aici, însă trebuie să te duci la policlinică.

— Este ceva grav? întrebă el, arătând îngrijorat.

— Nu neapărat. Se tratează.

N-am putut să nu mă bucur că Jansson, care fusese întotdeauna sănătos şi într-o formă de invidiat, scosese la iveală prima fisură din armura sa şi că era în aceeaşi barcă cu noi, restul.

Reflectă preţ de câteva secunde la ce îi spusesem, după care se aplecă şi luă un pachet mare de pe punte.

Se întinse ca să mi-l dea.

— Dar n-am comandat nimic.

— Nu ştiu nimic despre asta. Însă tu eşti trecut la destinatar. Şi este plătit, aşa că nu sunt niciun fel de taxe poştale.

Am luat pachetul. Numele meu era frumos scris. Nu existau detalii despre expeditor.

Barca lui Jansson se îndepărtă cu spatele de ponton. Chiar dacă suferea într-adevăr de diabet, încă mai avea ani buni de trăit. Cu siguranţă, avea să trăiască mai mult decât mine şi inima mea obosită.

M-am aşezat pe scaun în bucătărie şi am deschis pachetul. Conţinea o pereche de pantofi negri cu o tentă de violet. Giaconelli pusese înăuntru şi o carte de vizită pe care scrisese că-i făcuse o mare plăcere să-şi demonstreze marele respect pe care-l purta picioarelor mele.

Mi-am schimbat ciorapii, am încălţat pantofii şi m-am

plimbat în jurul bucătăriei. Se potriveau la fel de bine pe cât promisese el că aveau s-o facă. Câinele stătea întins în pragul uşii, uitându-se la mine cu interes. M-am dus în cealaltă cameră şi le-am arătat furnicilor noii mei pantofi.

N-am putut să-mi amintesc ultima oară când m-am simţit atât de fericit.

Tot restul iernii aveam să mă plimb zilnic în jurul bucătăriei, de mai multe ori, încălţat în pantofii lui Giaconelli. Nu i-am purtat niciodată în afara casei şi i-am pus întotdeauna la loc în cutie.

Primăvara a sosit la începutul lunii aprilie. Încă mai era putină gheaţă în golfuleţul meu, însă în curând avea să se topească.

Într-o dimineaţă devreme, am început să mut muşuroiul de furnici.

Acum era momentul s-o fac. Nu mai puteam să aştept.

Am folosit cazmaua să-l mut puţin câte puţin, punându-l cu grijă în roabă.

Deodată, cazmaua s-a lovit de ceva solid. Când am dat la o parte acele de conifer şi furnicile, am văzut că era una dintre sticlele goale ale lui Harriet. Înăuntru era ceva. I-am scos dopul de plută şi am găsit o fotografie rulată cu Harriet şi cu mine, făcută cu puţin înainte să o abandonez, pe vremea când eram tineri.

În fundal se vedea apa. Se putea să fi fost pe Riddarfjärden, în Stockholm. Vântul îi zburlea părul lui Harriet. Eu zâmbeam direct spre aparatul de fotografiat. Mi-am amintit că rugasem o persoană necunoscută, aflată în trecere, să ne facă o poză.

Am întors-o. Pe spate, Harriet desenase o hartă. Era a insulei mele. Dedesubt scrisese: „Am ajuns atât de departe”.

Am rămas în bucătărie foarte mult timp, uitându-mă la fotografia aceea.

După aceea am continuat să duc furnicile spre noua lor viaţă. Până seara era totul gata. Muşuroiul fusese

mutat.

M-am plimbat în jurul insulei. Stolurile de păsări migratoare zburau pe deasupra mării.

Era exact aşa cum scrisese Harriet. Ajunseserăm foarte departe.

Nu mai departe de-atât. Dar până aici, da.

Cartea prezintă povestea unui chirurg cândva cu o carieră de succes care locuiește pe o insulă suedeză într-un exil autoimpus.

În urmă cu 12 ani încercarea de a mușamaliza o eroare medicală pe masa de operație l-a aruncat în dizgrație. Întâlnirea cu o fostă iubită din tinerețe îl aduce în situația de a-și reevalua câteva dintre greșelile regretabile pe care le-a făcut de-a lungul vieții.

Pantofi italienești e un roman provocator și în același timp deconcentrant care, prin intermediul antieroului său Frederik Welin, aduce cu multă sensibilitate și pregnanță în prim-plan problema senectuții și a morții.

Cărțile lui Henning Mankell au fost traduse în 40 de limbi
și vândute în 30 de milioane de exemplare.
Este primul câștigător al distincției Ripper Award.
A câștigat numeroase premii prestigioase: Glass Key,
Golden Dagger, Premiul Academiei Suedeze a Scriitorilor
de Thriller, premiul pentru „Cel mai bun thriller suedez",
Premiul Nils Holgersson, Deutscher Jugendliteraturpreis,
Premiul Gumshoe pentru „Cel mai bun thriller european".

ISBN 978-606-609-321-7

